"აგენტის" 24-რუბლიანი მედალი A2

NDI-ის დელეგაციის განცხადება A8

მეცნიერება B6

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი

ხუთშაბათი, 9 ოქტომბერი, 2003 წელი. №267 (479)

ფასი 50 თეთრი

ქვის სროლიდან - კენჭისყრისაკენ

ვირტუალური პოლიტიკა და ეკონომიკა ქართულად

ლადო პაპავა

მართალია, საქართველო, ჯერ-ჯერობით, ძალზე შორსაა ვირტუალური ეკონომიკის იმ მოდელისაგან, რომელიც ცივილიზებულ სამყაროში ვითარდება, მაგრამ ჩვენთან, შეიძლება ითქვას, უკვე ჩამოყალიბდა მისი ორიგინალური ქართული ვერსია. არანაკლებ საინტერესო სახეს იძენს ქართული ვირტუალური პოლიტიკაც, რომელსაც ანალოგი მსოფლიოში ძნელად მოეძებნება.

ვისაც სურს თავი ვირტუალურ საქართველოში თუნდაც მცირე დროით იგრძნოს, ორშაბათ დილას პრეზიდენტის რადიოინტერვიუს მოუსმინოს.

ვირტუალური ეკონომიკის შესახებ

ერთი ძველი ანეკდოტის თანახმად, გლეხმა თავისი შვილი უმაღლესი განათლების მისაღებად ქალაქში გააგზავნა. რამოდენიმე წლის შემდეგ უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულის დიპლომით ხელდამშვენებული ვაჟბატონი დაბრუნდა სოფელში. გახარებულმა მშობლებმა სუფრა გაშალეს. მამა-შვილს დედამ სუფრაზე მოხარშული დედალი გამოუტანა. ამ დროს მამა შვილს შეეკითხა იმის შესახებ, თუ მაინც რა ისწავლა უნივერსიტეტში. შვილმა ამაყად მიუგო - ლოგიკაო.

მამამ გაკვირვებით იკითხა - ეს ლოგიკა რაღა არისო?

თავმომწონე შვილმა ამაყად მიუგო, რომ მას სწორედ ლოგიკის გამოყენებით შეეძლო მამისათვის დაესაბუთებინა, რომ მათ წინ სუფრაზე არა ერთი, არამედ ორი დედალი იდო, რაზეც მახვილგონიერმა მამამ მიუგო - ჩვენ წინ რომ დედალია, ამას მე შევჭამ, ხოლო ლოგიკით დასაბუთებული დედალი შენთვის დამითმიაო!

ასე რომ, ეს ანეკდოტი, თავისი "ვირტუალური ქათმით", მეგზურის როლს გაგვიწევს ვირტუალური ეკონომიკის ქართული ფენომენის გასააზრებლად.

გაგრძელება A3 გვერდზე

ჯულიან პილ იეიტსი: ეს არჩევნები თქვენ გეკუთვნით

საქართველოში საპარლამენტო არჩევნების მიმდინარეობის პროცესს ეუთო-ს ოთხასი დამკვირვებელი მიადევნებს თვალს. გთავაზობთ ინტერვიუს ეუთო-ს დამკვირვებელთა მისიის ხელმძღვანელ ჯულიან პილ იეიტსთან

თამარ მჭედლიშვილი

- საარჩევნო პროცესის მონიტორინგის დროს, კონკრეტულად, რა საკითხებზე გაამახვილებენ ყურადღებას თქვენი დამკვირვებლები?

- ჩვენ სტანდარტული მეთოდოლოგიის თანახმად ვმოქმედებთ, რომელიც არჩევნების ყველა ასპექტს მოიცავს. ისეთებს, როგორიცაა წინასაარჩევნო კამპანიის მიმდინარეობა, სახელმწიფოსა და ხელისუფლების ქმედებები, ცენტრალური საარჩევნო კომისიისა და პოლიტიკური პარტიების საქმიანობა. არჩევნების დღეს კი დეტალურად დავაკვირდებით ყველა პროცესს - საარჩევნო უბნების გახსნის მომენტიდან მათ დახურვამდე. ჩვენ, ასევე, მონიტორინგს ვახორციელებთ მედიაზე, თქვენსავე ნამუშევარზე, და ეს ყოველივე აისახება ჩვენს შეფასებებში, რომელსაც არჩევნების შემდგომ გავაკეთებთ.

- საქართველოში საკმაოდ რთული წინასაარჩევნო ფონია. უკვე დღეს ოპოზიცია ხელისუფლებას არჩევნების გაყალბების

გაგრძელება A8 გვერდზე

"შეფასებებს არჩევნების შემდგომ გავაკეთებთ".

ცენტრალური სადაზვერვო სააგენტო თეთრი სახლის წინააღმდეგ

ჯორჯ ტენეტი თავისი აგენტის სიცოცხლეს იცავს

მელორ სტურუა
საქ. კორ. აშშ-ში

გასულ ხუთშაბათს, როგორც ყოველთვის, ცენტრალური სადაზვერვო სააგენტოს დირექტორი ჯორჯ ტენეტი თეთრ სახლში გამოცხადდა და პრეზიდენტის ოვალურ კაბინეტში მისთვის განკუთვნილი ადგილი დაიკავა. ამ კაბინეტში ტენეტი კვირაში ერთხელ პრეზიდენტთან დანიშნულ ბრიფინგზე ცხადდება, რათა უკანასკნელი სადაზვერვო მონაცემები მოახსენოს. მაგრამ გასულ ხუთშაბათს, 2 ოქტომბერს, ამ ჩვეულებრივმა რიტუალმა უჩვეულო სახე მიიღო. დილის ყველა გაზეთი ცენტრალურ სადაზვერვო სააგენტოსა და თეთრ სახლს შორის "ომის გაჩაღებაზე" იუწყებოდა, რამაც იუსტიციის სამინისტრო აიძულა, დაეწყო გამოძიება საკითხზე - გაშიფრეს თუ არა პრეზიდენტის ადმინისტრაციის თანამშრომლებმა ცსს-ს საიდუმლო აგენტის ვინაობა, რაც კანონსაწინააღმდეგოდ და სისხლის სამართლის დანაშაულად ითვლება. საუბარი შეეხება ვალერი პლეიმს. ის მეუღლეა ყოფილი ელჩის ჯოზეფ ვილსონის, რომელიც ბუშის ადმინისტრაციას მკვეთრად აკრიტიკებდა ერაყში შეჭრის მიზნით სადაზვერვო მონაცემების მანიპულაციებისათვის.

რასაკვირველია, არავინ იცის, თუ რა ფიქრები უტრიალებდა თავში ცსს-ს დირექტორს გასულ ხუთშაბათს. თუმცა, გონივრულია ვიფიქროთ, რომ მისტერ ტენეტი, რომელიც ბიუროკრატიულ ლაბირინთებში აღმოჩნდა, თავის თავზე, ისე როგორც გვირილაზე, მკითხაობდა: **"მიმიღებს - არ მიმიღებს, შემაფურთხებს - მაკოცებს, გულში ჩამიკრავს - ეშმაკთან გამგზავნის..."**

კაბინეტიდან გამოსულს, თეთრი სახლის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი ენდრიუ კარდი მიუახლოვდა და უთხრა: **"ოკეი, ჯორჯ, წავიდეთ!"**

გაგრძელება A5 გვერდზე

ტენეტის და თეთრი სახლის პატრონის მეგობრობა წარსულს ბარდება.

საგანგებო საარჩევნო რეჟიმი

გიორგი ასანიშვილი

ნინო ბურჯანაძეს უკვე ეჭვი აღარ ეპარება, რომ 2 ნოემბერს ხელისუფლება სამართლიანი არჩევნების ჩატარებას არ აპირებს და ძალაუფლების შენარჩუნებას ხალხის პოლიტიკური ნების გაყალბების გზით შეეცდება. თავის მხრივ, არჩევნების შედეგების ფალსიფიცირების ყველაზე საიმედო საშუალებას ამომრჩეველთა სიებით მანიპულირება წარმოადგენს: ეს სიები შეიძლება ხელოვნურად გაიბეროს ან შეიკვეცოს, იმისდა მიხედვით, რომელ ოლქში როგორი პოზიციები აქვს ხელისუფლებას. სახელისუფლებო სტრუქტურების მიერ შედგენილი საარჩევნო სიების "სრულყოფილებაში" პარლამენტის თავმჯდომარე საკუთარი ოჯახის მაგალითზე დარწმუნდა. არც თვითონ და არც მისი ოჯახის, პრაქტიკულად, არც ერთი წევრი საარჩევნო სიაში შეყვანილი არ არის.

გაგრძელება A2 გვერდზე

ფანტაზიის უტყუარი დეფიციტი

ირინა სარიშვილი ჟვანიასა და ბურჯანაძეს რუსეთის სპეცსამსახურებთან თანამშრომლობაში ადანაშაულებს. სახელისუფლებო ბლოკის სპიკერმა აღნიშნული ინფორმაცია "უტყუარი წყაროსგან შეიტყო", რომელიც, რა თქმა უნდა, გუშინ დაუსახელებელი დარჩა.

სოფო ბუკია

"უტყუარ ინფორმაციას ვფლობ იმის შესახებ, რომ მოსკოვში ყოფნისას საქართველოს მეორე პირი ნინო ბურჯანაძე დანაშაულებრივ კონტაქტში შევიდა რუსეთის სპეცსამსახურებთან," – აღნიშნული განცხადება სახელისუფლებო ბლოკის ერთ-ერთმა ლიდერმა ირინა სარიშვილმა გუშინდელ პრესკონფერენციაზე გააკეთა.

სარიშვილის ინფორმაციით, მოსკოვში ვიზიტისას პარლამენტის თავმჯდომარე პუტინის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელ ვოლოშინთან დაახლოებულ პიარ-ჯგუფის წარმომადგენლებს - სიტნიკოვსა და აქსიონოვს შეხვდა და მათგან საარჩევნო კამპანიის წარმართვის ინსტრუქტაჟი მიიღო.

გაგრძელება A2 გვერდზე

ხელისუფლება დაპირებებს არიგებს და შესრულების არ სჯერა

პრეზიდენტის რწმუნებულებს ენერგოდეფიციტი და დაურიგებელი პენსია-ხელფასები წინასაარჩევნო დისკომფორტს უქმნის

საქართველოს ხელისუფლება ბოლო კვირის განმავლობაში აბსოლუტურად ურთიერთგამომრიცხავ ინფორმაციებს ავრცელებს ხელფასებისა და პენსიების გაცემის ვადებთან და მასშტაბებთან დაკავშირებით. ეს საკითხი და რეგიონების ენერგომომარაგების თემა ერთ-ერთი წამყვანი გახლდათ გუშინ, სახელმწიფო კანცელარიაში, პრეზიდენტთან გამართულ თათბირზე, რომელიც მომავალი არჩევნებისთვის მზადებას ეძღვნებოდა. გუბერნატორებს, რომლებსაც ამ არჩევნებში ხელისუფლების მხრიდან საკმაოდ სერიოზული წინასაარჩევნო მისია აქვთ დაკისრებული, აშკარა დისკომფორტი ექმნებათ დაურიგებელი ხელფასებისა და პენსიების ფონზე მოსახლეობასთან საუბრისას. არსებული ინფორმაციით, სწორედ ამიტომ გუბერნატორებმა შეხვედრაზე საკმაოდ კატეგორიულად მოითხოვეს ტრანსფერების გადარიცხვა და ელექტროენერგიის მიწოდება.

თამარ ხორბალაძე

როგორც ამბობენ, ამ მხრივ განსაკუთრებით კატეგორიული იყო ვანო ზოდელავა, რომელსაც ყველაზე დიდი და ხელისუფლებისთვის ყველაზე რთული უბანი – თბილისი აქვს ჩაბარებული.

არსებული ინფორმაციით, მან განაცხადა, რომ „თბილისობის" დღესასწაულს იმ შემთხვევაში ჩაატარებს, თუ ხელისუფლება უზრუნველყოფს საპენსიო დავალიანებების 100 პროცენტით გაცემას და მთლიანად დაფინანსდება სოციალური სფერო. როგორც ქალაქის მერი აცხადებს, „თბილისობის" ზეიმს მაშინ აქვს აზრი, თუ მოსახლეობა დაკმაყოფილებული იქნება ხელფასებითა და პენსიებით.

გაგრძელება A4 გვერდზე

საგზაო პოლიციის ახალი იმიჯის არქიტექტორი

ანტიკორუფციული ბიურო პესიმისტურადაა განწყობილი

შინაგან საქმეთა სამინისტროში კარგა ხანს უარყოფდნენ ხმებს საგზაო პოლიციის მთავარი სამმართველოს უფროსად დავით კაჭკაჭიშვილის დანიშვნის შესახებ. მაგრამ, კახა თარგამაძის უკანასკნელ კადრად წოდებულმა, კორუფციასა და ეკონომიკურ დანაშაულთან ბრძოლის მთავარი სამმართველოს უფროსმა შინაგან საქმეთა სამინისტროდან საგზაო პოლიციაში გადაინაცვლა.

სოფიკო ჩხაიძე

გუშინ საგზაო პოლიციის მთავარი სამმართველოს თანამშრომელთა წინაშე ახალად დანიშნული უფროსის წარსადგენად მისული შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილე დავით თოდუა აქცენტს აკეთებდა საგზაო პოლიციის შელახულ იმიჯსა და ამ იმიჯის აღსადგენად დავით კაჭკაჭიშვილის გამოცდილების გამოყენებაზე.

"ბოლო ხანებში საგზაო პოლიციას სახელი გაუტყდა. ასეთ სიტუაციაში დავით კაჭკაჭიშვილის პროფესიონალიზმი და გამოცდილება აქ დაგროვილი მრავალი პრობლემის მოგვარებას უნდა მოხმარდეს," - განაცხადა დავით თოდუამ, რომელიც, ცხადია, "დაგროვილ პრობლემებში" იმ კორუფციას გულისხმობს, რომლის არსებობაც საგზაო პოლიციაში არავისთვისაა საიდუმლო და რომლის მასშტაბებზეც ("ბოლო ხანებში" ანტიკორუფციული ბიუროს მიერ დარღვევების გამოვლენამდეც) საკმაოდ ბევრს საუბრობდნენ.

გაგრძელება A7 გვერდზე

პოლიტიკა

რუსთავში ამომრჩეველთა რაოდენობამ ერთ წელიწადში 28 ათასით მოიმატა

საყოველთაო აღწერის მონაცემებით, რუსთავის მოსახლეობა სულ 114 ათასია. წარმოუდგენელია, რუსთავში 108 ათასი ამომრჩეველი იყოს.

A3

ეკონომიკა

"თბილგაზი" "გაზექსპორტის" პარტნიორი ხდება

მოწოდება თანდათანობით გაიზრდება თბილისისთვის საკმარის რაოდენობამდე. ოქტომბრის პირველ დეკადაში დედაქალაქი დღე-ღამეში 400 ათას კუბურ მეტრ ცისფერ საწვავს მიიღებს, მეორე დეკადაში – 500 ათასს, მესამე დეკადაში კი – 700 ათასს.

A4

უცხოეთი

11 სექტემბრის შემდეგ

"24 საათის" სტუმარია ჩარლზ უილიამ მეინსი, ევრაზიის ფონდის პრეზიდენტი. 1980-1997 წლებში ბ-ნი მეინსი ჟურნალ "ფორინ პოლისის" მთავარი რედაქტორი, ხოლო იქამდე აშშ სახელმწიფო მდივნის მოადგილე იყო.

A5

საზოგადოება

თუ ხელისუფლება მენტალიტეტს არ შეიცვლის, ხალხი ამ ქვეყნიდან გაიქცევა

საქართველოს ნებისმიერი, ეკონომიკურად გაჭირვებული მოქალაქე რომ გააჩერო და ჰკითხო, - სახელმწიფო რითი გეხმარებაო,- არაფრითო, - გეტყვის. არადა, არ არსებობს სოციალურად დაუცველი კატეგორია, დამტკიცებული პროგრამების მიხედვით, სახელმწიფოსგან რაიმე დახმარებას რომ არ იღებდეს. სამწუხაროდ, მოსახლეობა ამას, თითქმის, ვერ გრძნობს.

A6

სამართალი

თავისუფალი მასმედიის ბედი საკონსტიტუციო სასამართლოს ხელშია

დემოკრატიის ყველაზე ძვირფას მონაპოვარს – სიტყვის თავისუფლებას, ქვეყნის პირველმა პირმა თითი რამდენჯერმე დაუქნია, მაგრამ ამ მუქარისთვის ოფიციალური სახის მიცემა, გასაგები მიზეზების გამო, დღემდე ვერ მოახერხა. სამაგიეროდ, თავისუფალი პრესისთვის "ლაგამის ამოდება" არ გასჭირვებია აჭარის "ბაბუს" – ასლან აბაშიძეს.

A7

ამინდი

თბილისი	25
ქუთაისი	33
ბათუმი	32
სოხუმი	33
ფოთი	33
თელავი	24
ზუგდიდი	34
გორი	23
ახმეტა	24
ჭიათურა	28

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1025
ევრო	2.4864
გირვანქა სტერლ.	3.4990
რუბლი	0.0692

A2 ამბები A3 პოლიტიკა A4 ეკონომიკა A5 უცხოეთი A6 საზოგადოება A7 სამართალი A8 პოლიტიკა

B1 სტუმარი B2 რევიუ B3 რევიუ B4 სპორტი B5 სპორტი B6 მეცნიერება B7 სხვადასხვა B8 სხვადასხვა

ბურჭანაძის აჩრდილი კანცელარიაში

გუშინ საქართველოს მთავრობა ჩვეულ რეჟიმში არ შეიკრიბა – არც “გაფართოებულად” და არც ტრადიციულად. მიუხედავად ამისა, თავიდან საქართველოს პრეზიდენტის მიერ მთავრობის სხდომის გადადების საფუძვლად ამ სხდომაზე ნინო ბურჯანაძის შესაძლო მისვლის გამოცხადება მაინც “გაზვიადებულ პიარად” ჩავთვალეთ. დარწმუნებულნი ვიყავით, რომ სხდომის გადადების მიზეზი, “უბრალოდ”, პოლიტიკური და დემოკრატიული თვალსაზრისით საკმაოდ “არაკორექტული” დავალებების გაცემისას ზედმეტი მაყურებლის “ჩამოცილება” გახლდათ.

თამარ ხორბალაძე

თუმცა, გუშინ სახელმწიფო კანცელარიაში და მის მიღმა განვითარებულმა მოვლენებმა დაადასტურეს, რომ ეს მართლაც არ იყო შეხვედრების დახურვის ერთადერთი მიზეზი. გუშინ საკმაოდ ღიად დაფიქსირდა, რომ დღევანდელი ხელისუფლება და მისი პოლიტიკური ბლოკი პანიკაშია. მისი მიზანი სწორედ ბურჯანაძე–დემოკრატების “ნეიტრალიზაციაა”, რომელთაც, ჩანს, მთავარ და განსაკუთრებულად საშიშ მოწინააღმდეგეებად მიიჩნევენ.

სხვაგვარად ვერ ახსნი იმას, რომ, ოფიციალური ვერსიით, **“არჩევნების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად”** პრეზიდენტთან დახურულ კარებს მიღმა შეკრებილმა რწმუნებულებმა ოთხსაათიანი განსჯის შემდეგ მთავარი, რაზეც ყურადღება გაამახვილეს, ეს – **“ბურჯანაძე-დემოკრატების მიერ რეგიონების ჩაბნელება”** და **“სამხედრო პროკურატურის მიერ ბურჯანაძე-დემოკრატების სასარგებლოდ სამხედრო ნაწილებზე ზეწოლა”** გახლდათ.

მართლაც, საკმაოდ საწყალობლად გამოიყურებოდა გუშინ მთავრობა, რომელიც მოუგვარებელი ენერგოპრობლემების პირველწყაროს - ჟვანიას გუნდში, წინასაარჩევნო ზეწოლის მაგალითს კი - ბურჯანაძის მეუღლის, ბადრი ბიწაძის ყოფილ სამსახურში ეძებს.

სხვათა შორის, საინტერესოა, რომ ამ “ბრალდებების” გაჟღერება თავზე აიღეს მამალაძის გუნდის წარმომადგენელმა რწმუნებულებმა – ზურაბ კობიაშვილმა და გელა კვარაცხელიამ. როგორც წესი, ბურჯანაძისა და ჟვანიას საწინააღმდეგო “შავ სამუშაოს” სწორედ ეს გუნდი ასრულებს ხოლმე.

"ბურჯანაძე-დემოკრატების" წინააღმდეგ დაგეგმილი თავდასხმის გარდა, გუშინდელ დახურულ სხდომაზე, სავარაუდოდ, სხვა “სპეც-დავალებებიც” გაიცა. მართალია, ამ დავალებების დეტალებზე არავინ საუბრობდა, მაგრამ საინტერესო ინფორმაცია მაინც გაჟღერდა:

2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნების მშვიდ ვითარებაში ჩატარების მიზნით რეგიონებში დღეიდან სახელისუფლებო სამსახურების სრული მობილიზაცია ცხადდება.

რეგიონული სამსახურის უფროსის ირაკლი ბოჭორიძის განცხადებით, საქართველოს პრეზიდენტის მითითების თანახმად, რწმუნებულები ვალდებულები არიან, **"მათ ხელთ არსებული ყველა საშუალებით"** სიმშვიდის შენარჩუნებაზე და საერთაშორისო დამკვირვებლებისათვის ნორმალური სამუშაო პირობების შექმნაზე იზრუნონ.

ბოჭორიძის განმარტებით, **"წინასაარჩევნო პერიოდში იკრძალება საპროტესტო აქციებისა და მიტინგების ჩატარება. თუმცა, ეს ის აკრძალვებია, რომლებსაც კანონი და კონსტიტუცია ითვალისწინებს..."**

ბოჭორიძის, მისი სახით კი - ხელისუფლების მტკიცებით, თურმე **"არანაირ სიტყვის თავისუფლების ან გადაადგილების შეზღუდვაზე საუბარი ამ შემთხვევაში არ არის".**

საგანგებო საარჩევნო რეჟიმი

პირველი გვერდიდან

იმ აზრისკენ, რომ ხელისუფლებას არ სურს დემოკრატიული არჩევნების ჩატარება, ნინო ბურჯანაძეს ისიც უბიძგებს, რომ პრეზიდენტმა უარყო მისი ინიციატივა უშიშროების საბჭოს საგანგებო სხდომის მოწვევის თაობაზე, რომელზეც, ედუარდ შევარდნაძის თანდასწრებით, დახურულ რეჟიმში შესაძლებელი იქნებოდა არჩევნებთან დაკავშირებულ საკითხებზე მსჯელობა. მეტიც, პრეზიდენტმა არა მარტო ეს ინიციატივა დაბლოკა, არამედ მთავრობის სხდომაც კი გააუქმა (პარლამენტის სპიკერი მასზე დასწრებას და სიტყვით გამოსვლას აპირებდა) და ის უწყებრივ თათბირად გადააკეთა.

"ეს იმის ნიშანია, რომ არჩევნების ნორმალურად ჩატარებით ხელისუფლება დაინტერესებული არ არის. მას ფონს გასვლა შავი პიარით და ისეთი ჭორების გავრცელებით უნდა, რომლებსაც არანაირი საფუძველი არ გააჩნია," - განაცხადა "გაერთიანებული დემოკრატების" ვაშლიჯვრის ოფისში "ბურჯანაძე-დემოკრატების" საარჩევნო შტაბის სხდომის დასრულების შემდეგ გამართულ პრესკონფერენციაზე ნინო ბურჯანაძემ.

საგანგებო თათბირი ბლოკ "ბურჭანაძე დემოკრატებში".
ლევან ხერხეულიძის ფოტო

შექმნილ ვითარებას პარლამენტის სპიკერი შემთხვევითობად სულაც არ მიიჩნევს და ხელისუფლების განწყობის გამოხატულებად მიაჩნია თუნდაც ის, რომ მოსახლეობის აღწერის შედეგები ჯერ კიდევ ერთი წლის წინათ უნდა გამოქვეყნებულიყო, მაგრამ ისინი დღემდე გასაიდუმლოებულია, რადგან, სპიკერის ვარაუდით, **"ხელისუფლებას არჩევნების შედეგების გაყალბება აქვს ჩაფიქრებული."**

ბურჯანაძე შეახსენებს ხელისუფლებას, რომ არჩევნების ნორმალურად ჩატარება და ქვეყანაში სტაბილურობის შენარჩუნება მმართველი ძალისა და მისი პირველი პირის პასუხისმგებლობაა. **"პრეზიდენტი უნდა დაფიქრდეს, რა უფრო მნიშვნელოვანია: უწყებრივი თათბირების ჩატარება თუ კონკრეტული ღონისძიებების გატარება არჩევნების სამართლიანად ჩასატარებლად,"** - მეტი გონიერებისკენ მოუწოდებს ქვეყნის მეორე პირი პირველს.

ხელისუფლების ჩანაფიქრით შეშფოთებული ბურჯანაძე იღებს გადაწყვეტილებას, რომ მისი ბლოკი საგანგებო საარჩევნო რეჟიმზე გადავიდეს. პარლამენტის თავმჯდომარე და მისი გუნდი დღეიდან იწყებს აქციას, რომლის პირობითი სახელწოდებაა "დაიცავი შენი ხმა".

"ჩვენი შტაბი იზრუნებს, რომ თითოეულ მოქალაქეს დაუბრუნდეს კონსტიტუციური უფლება, მისთვის სასურველი ხელისუფლება აირჩიოს. ხმისუფლებაწართმეულ ამომრჩეველს საშუალება ექნება, მიმართოს ჩვენს ოფისებს, რომლებიც სამართლიანობის აღდგენაზე იზრუნებენ. ათასობით ჩვენი აქტივისტი მოსახლეობას თავისი ხმის დაცვის მექანიზმებს აუხსნის. დღეიდან ჩვენი რაიონული შტაბები საარჩევნო უფლებების დაცვის ცენტრად გადაიქცევა," - აცხადებს ბურჯანაძე. მისივე თქმით, "ბურჯანაძე-დემოკრატების" წარმომადგენლები არა მარტო საკუთარი, არამედ სხვა ნებისმიერი პარტიის მხარდამჭერთა უფლებების დაცვაზეც იზრუნებენ. ამასთან, ბურჯანაძე სხვა ოპოზიციური ჯგუფების ხელმძღვანელებს კოორდინირებული ქმედებებისკენ მოუწოდებს.

ახლადდაწყებული აქცია მთელი საქართველოს მასშტაბით ჩატარდება. მოსახლეობისთვის მისი არსის განმარტების მიზნით, გუშინვე თელავში გაემგზავრნენ ბლოკის ლიდერები, ზურაბ ჟვანია და აკაკი ასათიანი. თავის "წილ" საკეთებელ საქმეს, ცხადია, ნინო ბურჯანაძეც გააკეთებს: წინასაარჩევნო მოგზაურობის დროს ისიც იზრუნებს იმაზე, რომ საარჩევნო ხმის დაცვის "ტექნოლოგიებს" ამომრჩეველი კარგად დაეუფლოს.

ორი სიტყვით

თბილისი. კრასნოდარის მხარე აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის მთავრობას საზღვრისპირა თანამშრომლობის ცენტრის შექმნას სთავაზობს.

მხარის ადმინისტრაცია იმედოვნებს, რომ აღნიშნული ცენტრის შექმნა ხელს შეუწყობს აფხაზეთსა და კრასნოდარის მხარეს შორის კეთილმეზობლური ურთიერთობების განვითარებას, რომელსაც საფუძველი კრასნოდარის გუბერნატორის ალექსანდრე ტკაჩოვისა და სოხუმის ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრის რაულ ხაჯიმბას მიერ 8 ოქტომბერს კრასნოდარში ხელმოწერილმა მემორანდუმმა ჩაუყარა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. გუშინ ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის დამკვირვებელთა დელეგაცია "ახალ მემარჯვენეებს" დახურულ კარს მიღმა შეხვდა. შეხვედრის შემდეგ ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის წარმომადგენლებს კომენტარი არ გაუკეთებიათ და მხოლოდ იმის თქმით შემოიფარგლნენ, რომ ვიზიტის დასასრულს შემაჯამებელ პრესკონფერენციას საქართველოს პარლამენტში გამართავენ. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. მთავარი სამხედრო პროკურორი გიორგი ჯიქია აბსურდულს უწოდებს ქვემო ქართლის გუბერნატორის ზურაბ კობიაშვილის მიერ მისი მისამართით გამოთქმულ ბრალდებებს, რომლის თანახმადაც, სამხედრო ნაწილებზე პოლიტიკური ზეწოლის მცდელობები ხორციელდება, რათა საარჩევნო ბლოკმა "ბურჯანაძე-დემოკრატები" 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნებზე სამხედრო მოსამსახურეთა ხმები მიიღოს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. გუშინ "აღორძინების კავშირის" ახალგაზრდული ორგანიზაციის კონფერენციის დაწყების წინ ფილარმონიაში დაუდგენელმა პირმა ცეცხლსასროლი იარაღიდან სროლა ატეხა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ცხინვალის თხოვნით, ქართულ-ოსური კონფლიქტის ზონაში დისლოცირებული შერეული სამშვიდობო კონტინგენტის სარდლობა, ამოუცნობი ვერტმფრენების კუთვნილების დასადგენად, რომლებიც სამხრეთ ოსეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ტერიტორიაზე რეგულარულად ჩნდებიან, სათანადო ღონისძიებებს ატარებს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ქართულ-ოსური კონფლიქტის დარეგულირების შერეული საკონტროლო კომისიის თანათავმჯდომარეთა შეხვედრაზე, შერეული სამშვიდობო ძალების სარდლობა ქართული პოლიციისა და ოსური მილიციის არასანქცირებული საგუშაგოების განთავსებასთან დაკავშირებულ მონიტორინგის შედეგებს წარადგენს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

ცხინვალი. ცხინვალის დე ფაქტო ხელისუფლების საგარეო საქმეთა სამინისტრო არ ადასტურებს ინფორმაციას საქართველოს უშიშროების ექსშეფის იგორ გიორგაძის ზნაურის რაიონში ჩაწერის შესახებ. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. 8 ოქტომბერი. "ლეიბორისტები" გლდანის რაიონის საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს უპირისპირდებიან. პარტიის საინფორმაციო დეპარტამენტის უფროსის გელა დანელიას განცხადებით, გლდანის რაიონის საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე, სახელისუფლებო ბლოკის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატის გურამ შარაძის სასარგებლოდ ხმების გასაყალბებლად, ამ რაიონის საუბნო საარჩევნო კომისიების თავმჯდომარეებს სპეციალურ ინსტრუქტაჟებს უტარებს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. დღეს ქართველი ლეიბორისტების ლიდერი შალვა ნათელაშვილი ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის დამკვირვებელთა წინასაარჩევნო მისიის წარმომადგენლებს შეხვდება. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. გუშინ საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე გერმანიის თავდაცვის სამინისტროს საპარლამენტო მდივანს ვალტერ ქოლბოს შეხვდა. შეხვედრაზე მხარეებმა ორ ქვეყანას შორის სამხედრო სფეროში თანამშრომლობის გაღრმავების პერსპექტივებზე იმსჯელეს. **ინტერ-პრესი**

ადენაუერის ფონდის ტრიბუნა "მრეწველთათვის"

წინასაარჩევნოდ პოლიტიკური პარტიებისათვის ყოველგვარი ტრიბუნა კარგია. მით უფრო მაშინ, თუ ამ ტრიბუნას მხოლოდ “რჩეულთ” უთმობენ. ანუ სულ ოთხ პარტიას. მათ, ვინც ადენაუერის ფონდის ხელმძღვანელთა შეფასებით, ამ საპარლამენტო არჩევნებში გამარჯვების ყველაზე რეალური პრეტენდენტია.

ადენაუერის ფონდი გერმანიის ქრისტიან-დემოკრატიული პარტიის ერთგვარ წარმომადგენლობად ითვლება. ფონდის წარმომადგენლის ლევან იზორიას განცხადებით, წინასაარჩევნო პერიოდში ისინი სერიოზული რეიტინგის მქონე პოლიტიკურ ძალებს საკუთარ პარტიაზე საუბრის საშუალებას აძლევენ, მომავალში კი ევროსტრუქტურებთან და გერმანიის პარლამენტთან კავშირის დამყარებას ჰპირდებიან. ფონდის წარმომადგენლებმა თავისი ტრიბუნა პირველად “მრეწველებს” დაუთმეს და, არჩევნებამდე 25 დღით ადრე, პრესასთან შეხვედრის და საკუთარ პარტიაზე საუბრის საშუალება კიდევ ერთხელ მისცეს. როგორც იზორია აცხადებს, იგი “მრეწველების” პროგრამამ და პოლიტიკამ მიიზიდა.

თოფაძის პარტიის გარდა, საკუთარი თავის რეკლამირების თუ მასმედიასთან შეხვედრის საშუალებას ფონდი სახელისუფლებო ბლოკისა და ორი ოპოზიციური პარტიის წარმომადგენლებს მისცემს, კონკრეტულად - რომელს, ჯერ უცნობია. გოგი თოფაძეს გუშინ სალაპარაკო ბევრი არაფერი ჰქონდა. როგორც იგი აცხადებს, **“ჩვენი ქვეყნის აღორძინების პროგრამა მათ ჯერ კიდევ 1999 წელს დაუდეს ხელისუფლებას მაგიდაზე. მიუხედავად იმისა, რომ ამ სტრატეგიულ პროექტში დეტალურად იყო გაწერილი, თუ რომელ რაიონსა და, ლამის, რომელ სოფელში რა დარგის განვითარება იყო მიზანშეწონილი.”** ახლა, “მრეწველების” თვალსაზრისით, ქვეყნის ეკონომიკური აღორძინებისათვის საზღვარგარეთ ლუკმა-პურის საშოვნელად გასული, საქართველოს მოსახლეობის 35 პროცენტის სამშობლოში დაბრუნება და უმუშევართა 30 პროცენტის დასაქმებაა. გარდა ამისა, მომავალში, პარლამენტში მოსვლის შემდეგ, მათი პარტია იმის გარკვევას შეეცდება, თუ სად წავიდა საქართველოს ხელისუფლების მიერ აღებული კრედიტები, რომელიც, თოფაძის თქმით, ჩვენი შვილების გასასტუმრებელი იქნება.

24 საათი

ფანტაზიის უტყუარი დეფიციტი

პირველი გვერდიდან

სიტნიკოვის პიარ-ჯგუფი, სარიშვილის ინფორმაციით, რუსეთის სპეცსამსახურების პირმშოა და მათ დირექტივებს ასრულებს. სიტნიკოვმა, თურმე, ბურჯანაძეს საქართველოში დესტაბილიზაციის მოწყობა დაავალა, ერთი-ორი მოდური კოსტიუმის ესკიზი მოუხაზა, საარჩევნო კამპანიის წარმატებით წარმართვისთვის საჭირო ღიმილი შეუმუშავა და თან, გაწეული დახმარების სანაცვლოდ, ბურჯანაძეს თავად გადაუხადა ფული, რომელსაც პარლამენტის თავმჯდომარე დღეს წარმატებით ახმარს საკუთარ საარჩევნო კამპანიას.

“ყველა საარჩევნო კლიპი, საჯარო გამოსვლა, ტანსაცმელიც და ღიმილიც კი ბურჯანაძეს სიტნიკოვთან აქვს შეთანხმებული... ბურჯანაძე ფულსაც რუსეთის სპეცსამსახურებიდან იღებს,” – აცხადებს სარიშვილი.

სარიშვილისთვისვე ხდება ცნობილი, რომ ნინო ბურჯანაძეს პრეზიდენტ პუტინის დავალებით გადაეცა მედალი "საქართველო-რუსეთის ურთიერთობათა გაღრმავებისთვის", რასაც, თურმე, პარლამენტის თავმჯდომარე საგულდაგულოდ მალავს. სარიშვილმა არ მიუთითა, რა ფერის კაბა ეცვა მედლის მიღების დღეს ბურჯანაძეს.

სიტნიკოვის გეგმისა და სარიშვილის ინფორმაციის თანახმად, ხელისუფლებაში მოსასვლელად ბურჯანაძე და ჟვანია ქვეყანაში დესტაბილიზაციას არჩევნების შემდგომ მოაწყობენ, რადგან **“მათი გეგმები უფრო შორსმავალია, ისინი საპრეზიდენტო არჩევნებისთვის ემზადებიან”.**

საკუთარი ნაამბობის მეტი დამაჯერებლობისა და უტყუარობისთვის სახელისუფლებო ბლოკის სპიკერმა გაზეთ “იზვესტიას” გუშინდელ ნომერში გამოქვეყნებული სტატიაც მოიშველია, სადაც თურმე ნათქვამია, რომ რუსეთი ფსონს "ბურჯანაძე-დემოკრატებზე" ჩამოდის. ბურჯანაძის მაკომპრომეტირებელი მასალების გამოქვეყნებით სარიშვილი საზოგადოებას ჯერ კიდევ სამი დღის წინ ემუქრებოდა. საინტერესოა, რომ “იზვესტიას” ჟურნალისტმაც ბურჯანაძისა და რუსული სამთავრობო წრეების მეგობრობის შესახებ ინფორმაცია სწორედ დღეს მოიპოვა.

გარდა ამისა, როგორც სარიშვილი ირწმუნება, სიტნიკოვის ყაიდაზე ჩაცმული ბურჯანაძე იგორ გიორგაძესაც ურეკავს თურმე და მასთან ერთად სამომავლო გეგმებზე დიდხანს ჭორაობს.

"ამ ფაქტს უნდა მოჰყვეს პოლიტიკური შეფასება და არა მხოლოდ ჩვენგან, არამედ მთელი პოლიტიკური სპექტრისგან. ველით გამოხმაურებას სხვა ოპოზიციური პარტიებისგანაც," – ითხოვს სარიშვილი და ღია სატელევიზიო დებატებში თავად "პუტინის მედალოსან" ბურჯანაძეს იწვევს.

"ჩვენ ხელთ გვაქვს ის ინსტრუქციები, რომლითაც სარგებლობენ წინასაარჩევნოდ "ბურჯანაძე-დემოკრატები" და რომელთა შინაარსი ადასტურებს მათ კავშირს, უკეთეს შემთხვევაში, საკმაოდ საეჭვო წარმომავლობის პიარ-ჯგუფთან და უარეს შემთხვევაში – სპეცსამსახურებთან, თუმცა ხშირად ეს ერთი და იგივეა. ბურჯანაძემ რუსეთს შეუთანხმა საარჩევნო სიები და საკმაოდ სერიოზული ფინანსური დახმარებაც მიიღო. ამის შემდეგ ზურაბ ჟვანია სტრასბურგში შეხვდა რუსეთის წარმომადგენელს და ეს ვიზიტი იმდენად გასაიდუმლოებული იყო, რომ ის არც ერთ საინფორმაციო საშუალებას არ გაუშუქებია. ამ შეხვედრაზე, არჩევნებთან ერთად, საუბარი იყო იმაზეც, რომ საქართველოში ეროვნული უმცირესობები იჩაგრებიან. ყველას კარგად ესმის, საქართველოსთვის რა მძიმე შედეგი შეიძლება მოჰყვეს ასეთ განცხადებებს," - განაგრძობს მსჯელობას სარიშვილი, რომელმაც არც ერთი კონკრეტული საინფორმაციო წყარო გუშინ არ დაასახელა.

არადა, ძალიან საინტერესოა, ვინ აწვდის ქალბატონ ირინას რუსეთის სპეცსამსახურებთან დაახლოებული პირების შესახებ უტყუარ ინფორმაციას? ვინ უყვება მას იგორ გიორგაძის სატელეფონო საუბრების შინაარსს?

თუ ქალბატონ სარიშვილს ასეთი ერთგული საინფორმაციო წყარო ჰყავს მოსკოვში, რატომ ყველაზე ადრე სწორედ მან არ შეიტყო ქართული ენერგოსისტემის რუსული კომპანიისთვის გადაცემის შესახებ? ან რატომ თვლის სამარცხვინოდ რუს მაღალჩინოსნებთან შეხვედრას სარიშვილი, რომელიც სწორედ იმ პოლიტიკურ ორგანიზაციას წარმოადგენს, რომლის ლიდერებმა სულ ცოტა ხნის წინ მთელი ქართული ენერგეტიკა რუსეთს გადაულოცეს?

ამ კითხვებზე პასუხი გუშინ გაუცემელი დარჩა. "უტყუარი ინფორმაციით" შეიარაღებულ სარიშვილს კი ჟურნალისტების შეწუხება არ ეყო, იგი პროკურატურის შეწუხებასაც აპირებს. მისი თქმით, პროკურატურა აუცილებლად უნდა დაინტერესდეს ბურჯანაძე-ჟვანიას საარჩევნო ფულის წარმომავლობითა და რუსეთის სპეცსამსახურებთან მათი კავშირით. სარიშვილის თქმით, თუ "ბურჯანაძე-დემოკრატები" მისი ბრალდებების გამო სასამართლოში იჩივლებენ, იგი მოსამართლეს ამ ინფორმაციის წყაროს დაუსახელებს.

და ბოლოს, არ იქნება ურიგო, თუ სახელისუფლებო ბლოკი ჯიბეზე გაიკრავს ხელს და ქალბატონ ირინასაც შეურჩევს იმიჯმეიკერს, რომელიც მის ჩაცმაზე და ღიმილზე თუ არა, რაც მთავარია, მისი საჯარო გამოსვლების შინაარსზე მაინც იზრუნებს, თორემ მას შემდეგ, რაც ყოველთვის ლოგიკური მსჯელობით გამორჩეული ედპ-ს ლიდერი ვიტალი ხაზარაძის ბლოკში გადაბარგდა, მისი გამოსვლები სულ უფრო და უფრო ალოგიკური ხდება.

■ ■ ■

სარიშვილის გუშინდელ განცხადებასთან დაკავშირებით “24 საათი” პარლამენტის თავმჯდომარეს ნინო ბურჯანაძეს დაუკავშირდა.

“მითხარით, რა კომენტარი შეიძლება გავუკეთო ამგვარ განცხადებას? სამწუხაროა, რომ ხელისუფლების წარმომადგენლებს ფანტაზიის მეტი უნარი არა აქვთ. დღითიდღე იზრდება იმ ადამიანთა სია, ვისაც მე, თურმე, მოსკოვში შევხვდი. რუსეთში ჩვენს საელჩოს ჰქონდა გარკვეული სურვილი, ბატონ რუშაილოს და ბატონ ვოლოშინს შევხვედროდი, მაგრამ ჩემს მოსკოვში ვიზიტს პუტინის აშშ-ში ვიზიტი დაემთხვა. ამდენად, არც რუშაილო და არც ვოლოშინი მოსკოვში არ იმყოფებოდნენ. სამწუხაროა, მაგრამ მათთან ჩემი შეხვედრა არ შედგა. ვფიქრობ, ამ შეხვედრების შედეგები საქართველოსთვის სასიკეთო იქნებოდა, რადგან ყოველი ჩემი შეხვედრისას მხოლოდ ამ კუთხით ვაყენებ საკითხს,” – ამბობს ნინო ბურჯანაძე.

რაც შეეხება მედალს, ნინო ბურჯანაძემ იგი მართლაც მიიღო, მაგრამ არა პუტინისაგან და არა "საქართველო-რუსეთის ურთიერთობათა გაღრმავებისთვის", როგორც ეს სარიშვილს "უტყუარმა წყარომ" შეატყობინა. მედალი სანკტ-პეტერბურგის სამასწლიანი იუბილის აღსანიშნავადაა დამზადებული და ნინო ბურჯანაძემდე 160663 ადამიანს მიენიჭა. მათ შორის აზერბაიჯანის მილი-მეჯლისის თავმჯდომარეცაა. ბურჯანაძის მედლის ნომერია № 160664.

"იტერა" მეგობრობას არ ჰყიდის...

მაია ურუშაძე

გუშინ საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე თბილისში ვიზიტით მყოფ "იტერას" დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარეს ვალერი ოტჩერცოვს შეხვდა. შევარდნაძეს ოტჩერცოვი სახელმწიფო მინისტრ ავთანდილ ჯორბენაძესთან საუბრის შემდეგ ესტუმრა. განხილვის საგანი "აზოტში" მიმდინარე საინვესტიციო პროექტი იყო. როგორც "იტერა" ირწმუნება, საწარმოში კომპანიამ 3,5 მილიონი დოლარის ინვესტიცია უკვე განახორციელა. საქართველოს პრეზიდენტთან ვალერი ოტჩერცოვმა დამატებითი ინვესტიციის განხორციელების უფლებაც ითხოვა, რაზეც თანხმობა მიიღო. პროექტით განსაზღვრული თანხის ზევით "იტერამ", სავარაუდოდ, 40 მილიონი დოლარი უნდა დახარჯოს "აზოტის" ავტონომიური ელექტროკვების საკითხის მოსაწესრიგებლად. როგორც გაირკვა, ამ მიზნით კომპანია საკუთარი გაზის ტურბინების დადგმას გეგმავს.

"გარდა ამისა, საუბარი კაპროლაქტამის საწარმოო ხაზის გაშვებასაც შეეხო," - აცნობა "24 საათს" შეხვედრის შემდეგ "იტერას" წარმომადგენელმა საქართველოში თამაზ პატარიძემ, - **"იმის გამო, რომ საერთაშორისო ბაზარზე ამ პროდუქციის ღირებულებამ საგრძნობლად იკლო, ხოლო მისი ნედლეულის ფასმა 40 პროცენტით იმატა, დღეს კაპროლაქტამის წარმოება არარენტაბელურია. ამის გამო "იტერა" ახალი ტექნოლოგიების დანერგვასა და ახალი გაანგარიშებების მომზადებას აპირებს. თუმცა, დანამდვილებით შეიძლება ითქვას, რომ საწარმოო ხაზი უახლოეს მომავალში გაეშვება."**

პრეზიდენტთან შეხვედრისას ვალერი ოტჩერცოვმა კმაყოფილება გამოთქვა საქართველოს გაზის ბაზარზე "გაზპრომის" შემოსვლის გამოც. **"თბილგაზის" მიერ მოხმარებული გაზის საფასურის გადახდასთან დაკავშირებით მუდმივი პრობლემები აღარ იქნება,"** – მიიჩნევს იგი.

პატარიძის განცხადებით კი, "იტერა" მიესალმება, თუ საქართველოს აზერბაიჯანული გაზის მიღების საშუალებაც გაუჩნდება. მისი თქმით, ამ შემთხვევაში კომპანია "აზოტისთვის" აზერბაიჯანულ იაფ და ხარისხიან გაზს შეიძენს.

რაც შეეხება "იტერასადმი" 102 მილიონი დოლარის ოდენობის დავალიანებას, საიდანაც საქართველოს ოფიციალურ სტრუქტურებს - 35 მილიონი დოლარი, ხოლო კერძო საწარმოებს 67 მილიონი მართებთ, პრეზიდენტთან ამ ვალზე საუბარს გუშინ "იტერას" მაღალჩინოსანმა ჯენტლმენურად აარიდა თავი. **"მეგობრები ვართ და ვალებზე საუბარი არ გამოდის. იმედი მაქვს, ამ საკითხზე უპრობლემოდ ჩამოყალიბდებით,"** – განაცხადა მან და, საბოლოოდ, პრეზიდენტთან შეხვედრით კმაყოფილი დარჩა.

"აგენტის" 24-რუბლიანი მედალი

რუსუდან ნიკურაძე
საქ. კორ. მოსკოვში

სანკტ-პეტერბურგის 300 წლისთავის ზეიმის გასაშუქებლად ქალაქში ჩასულ ყველა უცხოელ ჟურნალისტს, კატარღა "სილვერ ვისპერზე", სადაც იმ დღეებში დსთ-ს პრეზიდენტები ცხოვრობდნენ, თვალში მოგვხვდა პრეზიდენტთა კაიუტების წინ დადგმული ლამაზი ჩანთები, სადაც ყოველ დღე საპატიო სტუმრებისათვის ძვირფას საჩუქრებს აწყობდნენ. ასე ჩათვალეს საჭიროდ საიუბილეო დღეების ორგანიზატორებმა და ამ საჩუქრებზე საჯაროდ ლაპარაკი, ხსენებულ კატარღაზე ჩვენი პრეზიდენტის კაიუტაში უაზრო ქექვას დაემსგავსებოდა. საქართველოს პარლამენტის სპიკერისათვის რუსი კოლეგის მიერ სამახსოვრო მედლის გადაცემის კრიტიკაც ამას ჰგავს.

ნინო ბურჯანაძის მოსკოვში ბოლო ვიზიტის დროს ქართველმა ჟურნალისტებმა საკუთარი თვალით ვიხილეთ სერგეი მირონოვის მიერ ჩვენი სპიკერისათვის ნაჩუქარი მედალი, რომელიც სანკტ-პეტერბურგის 300 წლისთავის აღსანიშნავადაა ჩამოსხმული. იგივე მედალს რუსეთის პარლამენტში მისულ ჩინური თუ იაპონური დელეგაციის მეთაურებსაც ჩუქნიან, როგორც სამახსოვრო "ბეზდელუშკას". ასე რომ, "რუსეთის აგენტობა" აქ არაფერ შუაშია. ისე, სხვათაშორის, მირონოვმა იმ მედალზე ბევრად ძვირადღირებული საუცხოო თაიგულიც გადასცა ბურჯანაძეს.

ის რომ, ნინო ბურჯანაძემ ირინა სარიშვილს მირონოვის საჩუქარზე არაფერი უთხრა და 24 რუბლად ღირებული მედალი "დაუმალა", შეიძლება უყურადღებობაში ჩავუთვალოთ, მაგრამ არის ერთი დეტალიც: რუსული "იზვესტია" ელემენტარულად ტყუის, როცა წერს, რომ ეს მედალი ბურჯანაძეს თურმე რუსეთთან საქართველოს დაახლოებაში შეტანილი წვლილისათვის მიანიჭეს. შესაბამისად ცდება სარიშვილიც.

რუსული გავლენიანი გაზეთი "იზვესტია" კი, რომელიც დღეს ხელისუფლებისა და კრემლის ადმინისტრაციის ერთი გასამხედროებული კლანის მიერ ფინანსდება, გარკვეული პოლიტიკური ჯგუფების დაკვეთას ასრულებს. სხვათაშორის, წინასაარჩევნოდ დარჩენილ პერიოდში ისიც ისევე უნდა ემორჩილებოდეს პრესაზე კანონში შეტანილ ცვლილებებს, როგორც სხვა გაზეთები. რუსული კანონმდებლობით კი მსგავსი ტექნოლოგიებით უცხო ქვეყნის წინასაარჩევნო კამპანიაში ჩარევა ისჯება.

რაც შეეხება "რუსეთთან ჩახუტების" ბრალდებას, ამგვარი ჩახუტებისა და უფრო მეტის ცოცხალი მოწმეები ჩვენ, მოსკოვში მომუშავე ქართველი ჟურნალისტები, უფრო ხშირად საქართველოს სახელისუფლებო ბლოკის წარმომადგენლების ვოიაჟების დროს ვხდებით ხოლმე. ერთ-ერთი მათგანი "პრეზიდენტ-ოტელში" პიარტექნოლოგთა საერთაშორისო ფორუმზეც იყო შემჩნეული და სხვა რუსი მაღალი ჩინების მისაღებებში ლოდინის დროსაც.

როცა "რუსეთის აგენტობაზეა" საუბარი, მოსკოვში მომუშავე ქართველი ჟურნალისტები ხშირად აღვნიშნავთ ხოლმე, რომ არც ერთი ქართული დელეგაციის ვიზიტს არ ახლავს ასეთი ხმამაღალი ტონალობა და მასპინძელთა დიდი უკმაყოფილება, როგორიც მოსკოვში ბურჯანაძის ვიზიტს. რუსეთის პარლამენტში დღესაც ახსოვთ ბორის პასტუხოვის კაბინეტში ისტერიკაში ჩავარდნილი ადა მარშანია და ბურჯანაძის შეძახილი პასტუხოვისადმი - **"თქვენ აფხაზეთში ისე იქცევით, როგორც საკუთარ სამშობლოში!"** ამის შემდეგ პასტუხოვმა, პროტესტის ნიშნად, კაბინეტში უზრდელურად მიატოვა საქართველოს პარლამენტის სპიკერი და კართან ატუზულ ჟურნალისტებს მიაძახა, რომ ჯიბრზე, აფხაზეთში მაშინ ჩავიდოდა, როცა მოეხასიათებოდა.

მშვენივრად მესმის, რომ ასევე ცუდი ტონია ამ ყველაფრის თვითმხილველი ჟურნალისტისათვის მსგავს ფაქტებზე წერაც, მაგრამ, ამ შემთხვევაში, უნიჭო ქართულ პიარტექნოლოგიაზე კი არა, რუსეთის ორმაგ სტანდარტებზე ღირს ყურადღების შეჩერება.

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია, სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფაჩუაშვილი, ბიზნესი - გიორგი კალანდაძე, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი ხმალაძე. კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, ბექა ბალარჯიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ხათუნა გოგიშვილი, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურაბ ჯაოშვილი.

რუსთავში ამომრჩეველთა რაოდენობამ ერთ წელიწადში 28 ათასით მოიმატა

მაია მოსიაშვილი

გინდ დაიჯერეთ, გინდ არა და ქალაქ რუსთავის ამომრჩეველთა რაოდენობა ბოლო ერთი წლის მანძილზე 28 ათასით გაიზარდა...

მე-20 საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მამუკა მუმლაძის ინფორმაციით, მათთვის გადაცემული სიების მიხედვით რუსთავში 108,902 ამომრჩეველია, ეს მაშინ, როცა წინა არჩევნებზე ის 80 ათასს არ აღემატებოდა და ეს ციფრიც ძალიან გაბერილად ითვლებოდა.

"წარმოუდგენელია, რუსთავში 108 ათასი ამომრჩეველი იყოს. მით უფრო, რომ პოლიციის ინფორმაციით, მათ 52388 ათასი ამომრჩეველი დათვალეს და ეს მონაცემი გადასცეს სამინისტროს," - აცხადებს მუმლაძე.

მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის მონაცემებით, რუსთავის მოსახლეობა სულ 114 ათასია. თუ ამჟამად არსებულ სიებს დავუჯერებთ, ამ ქალაქში 18 წლამდე ასაკის ბავშვი და მოზარდი სულ რაღაც 5 ათასი ყოფილა.

გუშინ რუსთავის საოლქო საარჩევნო კომისიის სხდომაზე გადაწყდა, რომ სიების დასაზუსტებლად უბნების დონეზე რამდენიმე ჯგუფი იმუშავებს და ისინი კარდაკარ აღწერას ჩაატარებენ. სახელისუფლებო ბლოკმა ეს საქმე უკვე დაიწყო, რაც "ნაციონალების" წარმომადგენელმა გააპროტესტა.

"რადგან ორდღიანი აღწერის პროცესში არ იყვნენ ჩართულნი არასახელისუფლებო პარტიების წარმომადგენლები, ხვალიდან ერთად იარონ ოპოზიციისა და სახელისუფლებო ბლოკის წარმომადგენლებმა. ეს არის ერთადერთი კონსენსუსის გზა, რომ დავიდარაბა არ ატყდეს ამ სიებთან დაკავშირებით," - განაცხადა სახელისუფლებო ბლოკის წარმომადგენელმა ალეკო ედიშერაშვილმა.

"ახლების'" წარმომადგენელი გელა წითლიძე მიიჩნევს, რომ რეალურთან ყველაზე ახლოს მდგომი მონაცემები მის პარტიას აქვს, რომელმაც გაზაფხულზე ამომრჩეველთა რაოდენობა მთელ საქართველოში დაითვალა. "ახლების" მონაცემებით რუსთავში 65 ათასი ამომრჩეველია.

არსებული სიების გასასწორებლად ძალიან ცოტა დრო დარჩა. ძნელი დასაჯერებელია, რომ საარჩევნო კომისიებმა ორ კვირაში შესძლონ იმის გაკეთება, რაც წლების მანძილზე "ვერ მოახერხეს".

"ზალატოი ჩელოვეკის" მშვიდობიანი "რეიდი" გაჩიანში

"აი, ასეთი დახვედრა იცის აზერბაიჯანულმა მოსახლეობამ და არა ისეთი, ბოლნისში რომ იყო."

სოფო ბუკია

"ზალატოი ჩელავეკ ეტოტ სააკაშვილი, " – გამანდო გარდაბნის რაიონის სოფელ გაჩიანის მკვიდრმა ჰუსეინო თარიხ მირზამ.

"ნაციონალების" უშიშარმა ლიდერმა მიხეილ სააკაშვილმა, ბოლნისური ქვის ომის შემდეგ, გაბედა და ქვემო ქართლის კიდევ ერთ სოფელს "დაესხა თავს". ამჯერად სააკაშვილისეული ვოიაჟის ერთადერთი მსხვერპლი გაჩიანელი ცხვარი აღმოჩნდა, რომელიც სოფლის მოსახლეობამ თბილისიდან ჩამოსულ სტუმარს დაუკლა.

აზერბაიჯანული ეროვნული ჰანგების, დუდუკის, ზურნისა და მქუხარე აპლოდისმენტების თანხლებით, ტყავის ქურთუკში გამოწყობილი სააკაშვილი და მისი ამალა ერთ-ერთი სახლის ეზოში შეიპატიჟეს. პატარძალი არსად ჩანდა, თორემ ნამდვილი საქორწილო სიტუაცია შეიქმნა. სახლის აივანზე სახელდახელოდ მოწყობილი ტრიბუნიდან "ზალატოი ჩელოვეკი" გარდაბნელებს აზერბაიჯანულ ენაზე მიესალმა, ქართველებისა და აზერბაიჯანელების ისტორიული მეგობრობა ახსენა და მუდამ გვერდში დგომას დაჰპირდა. არც მამალაძის ხსენების გარეშე ყოფილა. ბოლნისის "ნაციონალურმა" გმირმა საკუთარ თანამემამულეებს მამალაძის მიერ 12 წლის განმავლობაში ნამოქმედარი "მავნებლობები" შეახსენა. **"მამალაძემ ყველაფერი წაგვართვა, უნდა დავიბრუნოთ ის, რაც გვეკუთვნის,"** – მიმართა მურადხანოვმა თანამემამულეებს. გაჩიანელებმა ბოლნისის ინცინდენტის მოკლე შინაარსიც მოისმინეს, თავები გააქნიეს, ხელები გაასავსავეს და სააკაშვილსა და მურადხანოვს ერთგულებას შეჰპირდნენ.

"აი, ასეთი დახვედრა იცის აზერბაიჯანულმა მოსახლეობამ და არა ისეთი, ბოლნისში რომ იყო. მამალაძემ დღევანდელი შეხვედრის შესახებ არ იცოდა, თორემ აუცილებლად ჩაშლიდა... მამალაძე რომ არ იყოს, ჩვენ "ნაციონალურ მოძრაობას" ყველგან ასე შევხვდებით," – ამბობს ადგილობრივი დეპუტატი გარიკო ქავთიხი.

სააკაშვილმა გაჩიანელებს მადლობა გადაუხადა მამაცობისთვის: **"გმადლობთ, მამალაძის რომ არ შეგეშინდათ და ჩვენთან შეხვედრაზე მოხვედით."**

ნატეხი შაქრის ჩატკბარუნებისა და ჩაის დაყოლების შემდეგ, სააკაშვილი გაჩიანელებს სათითაოდ გადაეხვია, ხელი ჩამოართვა და მომავალ შეხვედრამდე დაემშვიდობა.

პოლიციას თბილისელი სტუმრები გუშინ მართლა არ შეუწუხებია. სააკაშვილის კორტეჟში შემავალი ყველა ავტომანქანა დედაქალაქში უვნებლად დაბრუნდა.

"სამართლიანი არჩევნების" მიერ აღმოჩენილი "უსამართლობები"

"სამართლიანი არჩევნები" გაოცებულია - დიდუბეში ყველა ამომრჩეველი 1800 წელსაა დაბადებული.

გიორგი ასანიშვილი

არასამთავრობო ორგანიზაცია "სამართლიანი არჩევნები" შეშფოთებულია იმით, რომ საპარლამენტო არჩევნებამდე 25 დღით ადრე, კვლავ მწვავედ დგას ამომრჩეველთა სიების მოწესრიგების საკითხი. გუშინ გამართულ საგანგებო პრესკონფერენციაზე ორგანიზაციის წარმომადგენლებმა დაასახელეს კონკრეტული ფაქტები, რომელთა განზოგადებაც განგაშის ატეხის საფუძველს ნამდვილად იძლევა.

"სამართლიანი არჩევნების" ინფორმაციით, ამომრჩეველთა სიები გამოკრული არ არის გლდანის, საბურთალოსა და კრწანისის არც ერთ უბანში, აგრეთვე: რუსთავში, ფოთში, ზუგდიდში ბორჯომში, გურჯაანში, დუშეთში, ყვარელში, გარდაბანში, საგარეჯოში, ონში, ჭიათურაში, ხონში, ხობში, ვანში...

ორგანიზაციის საინფორმაციო კოორდინატორი თამარ ჟვანია აცხადებს, რომ სიებში ამომრჩეველთა "გამორჩენა" ჩვეულებრივი ამბავია ყვარელში, ხაშურში, ბაღდათში, სენაკში, ხარაგაულში, ოზურგეთში, ლანჩხუთში, თბილისის ყველა რაიონში. მაგალითად, ოზურგეთში სიებში შეყვანილი არ არის დაახლოებით 15 ათასი ამომრჩეველი, ლანჩხუთში, - 6500 და ა.შ. ბაღდათში არ არსებობს მონაცემები 4000 ამომრჩეველზე, ხოლო დუშეთის საარჩევნო ოლქის სიებში არ აღმოჩნდა სოფლების - არღუნისა და დედაურების ამომრჩეველთა სიები.

როგორც ირკვევა, კრწანისსა და სამგორის რაიონებში ჩვეულებრივი ამბავია უსახელო, უმისამართო და უნომრო ამომრჩეველთა სიების არსებობა. დუშეთის, დედოფლისწყაროს, ცაგერის და რიგი სხვა რაიონების სიები კი გარდაცვლილთა დიდი რაოდენობის შეყვანით გამოირჩევა. ხოლო თბილისი, რუსთავი, მცხეთა და გორი - ერთი და იმავე გვარ-სახელების რამდენჯერმე გამეორებით.

საინტერესო რამ ხდება კრწანისის საარჩევნო ოლქში: თუ ადგილობრივ სიებს დავუჯერებთ, ამ რაიონის თითქმის ყველა ამომრჩეველი 1 იანვარს ყოფილა დაბადებული. კიდევ უფრო გამაოგნებელია დიდუბის პრეცედენტი: ამ რაიონის ყველა ამომრჩეველი, თურმე, 1800 წელს დაბადებულა!

"სამართლიანი არჩევნები" სხვა ორიგინალურ ამბავსაც გვამცნობს: დედოფლისწყაროში მეოთხე უბნიდან მოქალაქემ გაიტაცა საარჩევნო სიები, რადგან წინა არჩევნებში სიების გადაწერისთვის განკუთვნილი თანხა არ მისცეს.

არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენლები სიებში არსებულ უამრავ უზუსტობასთან დაკავშირებით აცხადებენ, რომ დღეს უკვე აღარ არის ბრალდებების წაყენებისა და პასუხისმგებელი პირების ძიების დრო. ახლა მთავარია თავად პრობლემის მოგვარება, რაშიც საარჩევნო ადმინისტრაციებმა, პოლიტიკურმა პარტიებმა და მოქალაქეებმა უნდა შეიტანონ თავისი წვლილი.

ქვის სროლიდან - კენჭისყრისაკენ

პირველი გვერდიდან

საქართველოს ვირტუალური მთავრობა და მისი ვირტუალური ბიუჯეტი

საქართველოს, კონსტიტუციის შესაბამისად, ჰყავს პარლამენტის მიერ დამტკიცებული მინისტრები, რომელთაც ხელმძღვანელობს მთავრობის თავმჯდომარე - ქვეყნის პრეზიდენტი. ვიზუალურად თუ კი შეხედავ, ეჭვიც კი არ შეგეპარება, რომ ისინი მართლაც არსებობენ, მაგრამ სინამდვილეში...

სინამდვილეში ვითარება სულ სხვა სურათს იძლევა.

პრეზიდენტი ატარებს მთავრობისა და უშიშროების საბჭოს სხდომებს, შედეგად გამოსცემს ბრძანებულებებსა და განკარგულებებს, შემოსულ წერილებსა და განცხადებებს ადებს რეზოლუციებს, ჩნდება საოქმო ჩანაწერები, მაგრამ მათი აბსოლუტური უმრავლესობა მხოლოდ იმავე ქაღალდზე რჩება და მათი "დევირტუალიზაცია" ვერ ხერხდება.

მთავრობის ვირტუალურობის ყველაზე თვალსაჩინო დადასტურება პრეზიდენტის ტრადიციული ორშაბათის რადიოინტერვიუებია. ყველას, ვისაც სურს თავი ვირტუალურ საქართველოში თუნდაც მცირე დროით იგრძნოს, ვურჩევ ორშაბათი დილა რადიომიმღებთან გაატაროს. სწორედ ამ რადიოინტერვიუებიდან ვიგებთ, რომ საქართველოს ბიუჯეტი სრულდება, რომ საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან თანამშრომლობა ნორმალურ ვითარებაში წარიმართება, რომ სახელფასო და საპენსიო ვალდებულებები დროულად იფარება ან, უარეს შემთხვევაში, სულ მალე დაიფარება, რომ ფინანსთა ვინ მოთვლის მერამდენე მინისტრმა უკვე ისწავლა ან ჯერ კიდევ სწავლობს ფინანსებს და ა.შ.

სამწუხაროდ, ვირტუალურად ვერც ბიუჯეტს შეასრულებ, ვერც სავალუტო ფონდთან გამოასწორებ ურთიერთობას, ვერც ხელფასებსა და პენსიებს გასცემ... ყველაზე უფრო გასართობი (რა თქმა უნდა, მთქმელისთვის და არა მსმენელისთვის) კი ისაა, რომ ვირტუალურად ზრდასრულ ასაკში მყოფთათვის ფინანსების სასწავლებლად თურმე მაინცა და მაინც მინისტრის თანამდებობა უნდა იქნეს გამოყენებული.

ვირტუალიზაციის პროცესში საკმაოდ შთამბეჭდავ ფუნქციას ზოგიერთი სამინისტრო და მათი ხელმძღვანელი მინისტრები ასრულებენ.

ვერავინ გაიგო, რატომ იყო საჭირო მშენებლობისა და ურბანიზაციის სამინისტროს ჯერ გაუქმების საკითხის დაყენება და შემდეგ პარლამენტში გაგზავნილი ამ, თურმე, ვირტუალური საკითხის უკან გამოტანა. ისე კი მართლაც და მხოლოდ ვირტუალური ხომ არ არის ეს (და არა მარტო ეს) სამინისტრო?

იმის დასამტკიცებლად, რომ ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრო ვირტუალურია, ისიც გამოდგება, რომ მას მინისტრი (თუნდაც ვირტუალური) თითქმის ერთი წელიწადია, არ ჰყავს.

ის, რომ საქართველოში სახელმწიფო ქონების მართვა მხოლოდ ვირტუალურ რეჟიმში ხორციელდებოდა, ყველამ ისედაც კარგად იცოდა, მაგრამ ვინმეს თუ ჰგონია, რომ შესაბამისი სამინისტროს გაუქმებითა და მისი "ჩამოსააგენტოობით" ეს პროცესი ნაკლებ ვირტუალური გახდება, აშკარად ეშლება.

როცა ქვეყანაში ერთი ალიაქოთი ატყდა პურის ფასების ზრდაზე, აღმოჩნდა, რომ საქართველოს მთავრობა ფასწარმოქმნის პოლიტიკაზე მხოლოდ ვირტუალურადაა პასუხისმგებელი, რაც ეკონომიკის სამინისტროს ვირტუალიზების შედეგია.

ჩაბნელებული საქართველო ხომ უკვე დიდი ხანია, ვირტუალური ენერგეტიკის სამინისტროს შემყურედაა. აი, მისგან განსხვავებით, რუსული ენერგეტიკული კომპანიები კი სულაც არ აპირებენ ვირტუალურ მდგომარეობაში ყოფნას და მთავრობა სწორედ ამით ამართლებს თავის პრორუსულ ნაბიჯებს.

საქართველოს რომ ძირითადად ვირტუალური ჯარი ჰყავს, ეს ტერიტორიებდაკარგული ქვეყნის ტრაგედიაა. კიდევ კარგი, ამერიკელებმა მაინც დაიწყეს ჩვენი ჯარის დევირტუალიზება და ეგებ ოდესღაც გვეშველოს კიდეც.

ყველაზე უფრო მკაფიოდ ვირტუალიზაციის პროცესი ჩვენს ციხეებს შეეხო: ვირტუალური ციხიდან გაქცევა რომ არანაირ სირთულეს არ წარმოადგენს, ეს გასაკვირი სრულებითაც არ არის.

ვირტუალური მთავრობის ხელში ბიუჯეტიც ვირტუალურია. და ეს არა მარტო მის ტრადიციულ შეუსრულებლობაში, არამედ პარლამენტის მიერ მისი მიღების ტექნოლოგიაშიც გამოიხატება.

საბიუჯეტო პროცესის ვირტუალიზებამ თავის კულმინაციას 2003 წლის დასაწყისში მიაღწია, როცა ოპოზიციამ ჩათვალა, რომ კენჭისყრით ბიუჯეტის პროექტის პირველი ვარიანტი ჩააგდო. სინამდვილეში ის, რასაც კენჭი ეყარა, ორ ფურცელზე გაწერილი ცხრილი იყო და ეს სულაც არ იყო ბიუჯეტის პროექტი, მაგრამ ოპოზიციამ თუნდაც ვირტუალური პროექტის ჩაგდებით მაინც გაიხარა. კიდევ უფრო საოცარი კი ამ მომენტში სახელისუფლებო ფრაქციების ჭირისუფლის როლით დამწუხრებული სახეების ხილვა იყო. ისე კი, მართლაც საინტერესოა, ოპოზიციას კენჭისყრით არარსებული პროექტი რომ არ ჩაეგდო, ნეტა პარლამენტი პრეზიდენტს ხელმოსაწერად რას გადაუგზავნიდა?

ყოველივე ამის ფონზე როცა გეკითხებიან, რატომ ხარ ამ ხელისუფლების ოპოზიციაშიო, პასუხი ძალზე მარტივია: იმიტომ, რომ თავად ხელისუფლებაა ოპოზიციაში – საქართველოს ოპოზიციაში.

ვირტუალური პარტიები წინასაარჩევნო ბატალიებში

მოახლოებული საპარლამენტო არჩევნების ფონზე ერთობ საინტერესო ფორმებს იძენს პოლიტიკური პარტიების ვირტუალიზების თემა, როცა ვირტუალურ ფორმებს არა მარტო პარტიები (ეს ქართველ ამომრჩეველს უკვე დიდი ხანია, აღარ უკვირს), არამედ მათი მხარდამჭერებიც იღებენ. ეს უკანასკნელი თვისობრივად ახალი მოვლენაა და მისი შემოქმედი საქართველოს მოქალაქეთა კავშირია.

ამ ყველაზე უფრო პოპულარული, სახელოვანი და ძლევამოსილი პარტიის რეალურ მხარდამჭერთა სიმცირის გამო, საბიუჯეტო ორგანიზაციებსა და სახელმწიფოს ხელში მყოფ საწარმოებში დასაქმებულებს პარტიაში იძულების წესით აწევრიანებენ: რეკომენდატორები ამ ორგანიზაციების ხელმძღვანელები არიან, ხოლო გამწევრიანებელს ევალება, რომ, თუ მას სხვა რამის თავი არ აქვს, მისი "ოცნების" პარტიას თვეში, საწევროს სახით, ექვსი ლარი მაინც უწყალობოს. ურჩებს კი სამსახურის დაკარგვით ემუქრებიან. აი, ასე ხდება სახელისუფლებო პარტიის ვირტუალურ მხარდამჭერთა არმიის გაზრდა.

ვირტუალიზების ელემენტების გამოყენებას არც ზოგიერთი ოპოზიციური პარტია ერიდება, როცა ხალხს კომუნისტური წარსულიდან კარგად ნაცნობი დანაპირებით სთხოვს მხარდაჭერას. ამ დანაპირების დიდი ნაწილი რომ ვირტუალურია, ამას ხალხი მხოლოდ მაშინ მიხვდება, თუ ასეთი ტიპის პარტიები იმ მასშტაბით გაიმარჯვებენ, რომ ვირტუალური დანაპირების შესრულება მათთვის სავალდებულო გახდეს.

არანაკლებ საინტერესო მოვლენა დაფიქსირდა, როცა ერთ-ერთმა გამორჩეულმა პარტიამ წინასაარჩევნოდ არარსებული, ვირტუალური პროგრამის პრეზენტაცია მოაწყო, რამაც იქ დამსწრეთა საყოველთაო აღფრთოვანება გამოიწვია, თუმცა ეს პროგრამა, არარსებობის გამო, რა თქმა უნდა, არავის არ ჰქონდა წაკითხული. საყურადღებოა, რომ პრესამ და ტელევიზიამაც "შესანიშნავად" გააშუქა ის, რაც არ წაუკითხავს არა სიზარმაცის, არამედ იმის გამო, რომ ვირტუალურად არსებულის (ანუ ფაქტობრივად არარსებულის) წაკითხვა შეუძლებელი იყო.

ზოგიერთი პარტია თავისი სახელის ვირტუალური ფორმიდან რეალურში გადაყვანის მიზნით, შესაბამის საინტერესო წინადადებასაც კი აყენებს: "ახლები" საზოგადოებას განახლებას ჰპირდებიან, "აღორძინება" - აღორძინებას, "მრეწველები" - გამრეწველებას, "ნაციონალები" - ნაციონალიზებას, "ლეიბორისტები" - ლეიბორიზებას, "დემოკრატები" - დემოკრატიზებას, ხოლო "მოქალაქეები" - არფერს.

წინასაარჩევნო ბატალიებში აშკარად ვირტუალურ სახეს იძენს ბეიკერის დანაბარები. ისე, ქართველები ვირტუალურ დანაბარებს ჯერ კიდევ წერეთელმა შეგვაჩვია. აქედან გამომდინარე, ქართველ მუსიკოსებს პარლამენტში მოხვედრაზე ენერგიის დახარჯვის ნაცვლად, ახალი ჰიტი რომ შეექმნათ, სათაურით "ბეიკერმა დაგვიბარაო", უკეთესი იქნებოდა.

ისე, გახსენებაზე, მომავალ პარლამენტში კულტურისა და სპორტის მოქმედი თუ ყავლგასული იმდენი წარმომადგენელი აპირებს მოხვედრას, რომ, ხალხის უკეთ გართობის მიზნით, პარლამენტის სესიების ტელეტრანსლიაცია უმჯობესია, მეორე არხიდან პირველზე გადაიტანონ.

თუ კი რაიმე აკლდა ჩვენს პარლამენტს, სწორედ კულტურისა და სპორტის მუშაკების სიმცირე იყო, ხოლო ხალხის მიერ მათი მხარდაჭერის შემთხვევაში, პარლამენტის პროფესიონალური დონე კიდევ უფრო ვირტუალური გახდება.

და ბოლოს, ბოლნისის ცნობილმა მოვლენებმა ერთ მეტად საყურადღებო მომენტს გაუსვა ხაზი: იმისათვის, რომ კარგად დაეუფლო "კენჭისყრის" ტექნოლოგიას, ჯერ "ქვის სროლაში" უნდა გავარჯიშდე, რადგანაც კენჭი ქვაზე არა მარტო ზომითაა უფრო პატარა და ამდენად საყრელ-სასროლადაც უფრო ადვილია, არამედ "კენჭის ყრა" ვირტუალურია, ხოლო "ქვის სროლა" - რეალური. ასე რომ, ჩვენი საყვარელი ხელისუფლების ხელშეწყობით წინასაარჩევნო ბატალიების მთავარ ლოზუნგად გვექცა: **"ქვის სროლიდან - კენჭისყრისაკენ!"**.

ახალი სახე „აღორძინებაში"

პარლამენტში ისევ პასუხისმგებლობის თავიდან ასაცილებლად მოდიან

საქართველოს პარლამენტი, კონკრეტულად კი დეპუტატის იმუნიტეტი, ბოლო პერიოდში აშკარად ძალიან მიმზიდველი გახდა იმ ადამიანებისათვის, რომლებსაც საკანონმდებლო ორგანოში შესვლა ციხეში მოხვედრისაგან "დასაზღვევად" სჭირდება.

ძველ პარლამენტში ასეთ დეპუტატებს უხვად მოიძიებდით. აღმოჩნდა, რომ ამჯერადაც ზოგიერთი პარტიის ე.წ. "გამსვლელ სიებში" ასეთი გვარები ისევ არის.

"24 საათისთვის" ცნობილი გახდა, რომ "დემოკრატიული აღორძინების" სიის მე-19 ნომრად წარმოდგენილია ადამიანი, რომლის გვარიც "წამყვანი" გახლდათ ანტიკორუფციული საბჭოს იმ დასკვნაში, რომელიც გასულ ოთხშაბათს საქართველოს პრეზიდენტის სამუშაო მაგიდაზე დაიდო. ამ დასკვნის საფუძველზე უკვე გათავისუფლებულია საბაჟოს 11 თანამშრომელი.

შეგახსენებთ, დასკვნა შეეხებოდა 4 მილიონამდე თანხის დატაცებას, ხოლო რაც შეეხება კონკრეტულად "აღორძინების" სიის მე-19 ნომერს, მასთან დაკავშირებით, ნათქვამი იყო შემდეგი:

"არსებული მასალებიდან ირკვევა, რომ 2000 წლის ბოლოს შპს "B&I"-მ, რომლის დამფუძნებელია ინდ. მეწარმე "თამაზ დალაქიშვილი"-ს შვილი ილია დალაქიშვილი, გააფორმა აზერბაიჯანში, ფირმა შპს "ოპტიმა"-ს სახელზე, 444 000 დოლარის ღირებულების კომპრესორის ზეთის ექსპორტი.

მართალია, საექსპორტო საბუთები გაფორმდა ქ.ბაქოს შპს "ოპტიმა"-ს სახელზე, საბაჟოში წარდგენილი ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც გაფორმდა საექსპორტო დეკლარაცია, დამოწმებულია რუსეთის ფედერაციის ქ.ჟუკოვსკის სააქციო საზოგადოება "ოპტიმა"-ს ბეჭდით. საინტერესოა, რომ ეს საექსპორტო ოპერაცია გაფორმებულია იგივე ავტომობილებზე, რომლებიც ფიგურირებენ შპს "Z&G"-ს მიერ ექსპორტირებულ ტრანსფორმატორის ზეთის დოკუმენტებში, ხოლო პასუხისმგებელი პიროვნება ზემოხსენებული ალექსანდრე სუხიტაშვილი.

ამდენად, ზემოაღნიშნული მასალების ანალიზი იძლევა საფუძლიანი ეჭვის საბაბს, რომ გამოვლენილი იქნა კარგად ორგანიზებული დანაშაულებრივი ჯგუფი (სავარაუდოდ, ილია დალაქიშვილისა და ალექსანდრე სუხიტაშვილის ხელმძღვანელობით), რომელიც მოქმედებს ნავთობპროდუქტების იმპორტისა და რეალიზაციის სფეროში. აღნიშნული ჯგუფი ყალბი საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურების გამოყენებითა და ფიქტიური საექსპორტო ოპერაციების გაფორმებით იქმნიდა საგადასახადო აქტივებს და შემდგომში ამ ჰაერიდან წარმოშობილ თანხებს ითვლიდა გადასახადებში".

რა თქმა უნდა, შვილი მამაზე პასუხს არ აგებს და ამიტომ იმ დეტალებს, რაც ილია დალაქიშვილის მამის - თამაზ დალაქიშვილის სახელს უკავშირდება, აქ აღარ მოვიყვანთ. უბრალოდ აღვნიშნავთ, რომ "დემოკრატიული აღორძინების" სიაში მე-19 ნომერი - დასკვნაში მოხსენიებული ილია დალაქიშვილი გახლავთ.

შეგახსენებთ, აღნიშნული დასკვნა რეაგირებისთვის პროკურატურას გადაეცა.

და კიდევ ერთი დეტალი – ანტიკორუფციულის დასკვნაში აღნიშნული იყო ისიც, რომ:

"მას შემდეგ, რაც ანტიკორუფციული ბიურო დაინტერესდა ზემოაღნიშნული ჯგუფის უკანონო საქმიანობით, მასალებში მოხსენიებული ფირმების უმეტესობა სასწრაფოდ გადაყვანილი იქნა აღრიცხვაზე აჭარის სხვადასხვა საგადასახადო ინსპექციაში, საიდანაც ნებისმიერი სახის ინფორმაციის მიღება, ფაქტიურად, გამორიცხულია".

24 საათი

გამოიცა ნაშრომი "დემოკრატიის მშენებლობა საქართველოში"

საერთაშორისო იდეა-ს პროგრამა სამხრეთ კავკასიაში

საქართველოში დემოკრატიის ფართომასშტაბიანი შეფასების პირველი მცდელობა

არჩევნების ხელშეწყობის საერთაშორისო ინსტიტუტის" (საერთაშორისო იდეას) სამხრეთ კავკასიის პროგრამამ ქართველ ექსპერტებთან და სპეციალისტებთან ერთად გამოაქვეყნა 12 სადისკუსიო მასალა და დებატების დღის ნაშრომი თემაზე "დემოკრატიის მშენებლობა საქართველოში". ეს ნაშრომი წარმოადგენს ერთი წლის განმავლობაში მიმდინარე დიალოგის, საკონსულტაციო და ანალიტიკური პროცესის შედეგს, რომლის მიზანი იყო ადგილობრივი მოქმედი პირების უპრეცედენტო ფიქრის, მცდელობის, ანალიზისა და დებატების შესაძლებლობით, რათა დახმარებოდა მათ შეფასებინათ დემოკრატიული შემდგომი განვითარება ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალური და კულტურული განვითარება.

ამ ნაშრომის ასლი შეგიძლიათ უფასოდ მიიღოთ საერთაშორისო იდეას თბილისის წარმომადგენლობაში: მერაბ ალექსიძის ქუჩა №1, თბილისი, 380093, საქართველო, ტელ: 334081, ფაქსი: 334163, ელ-ფოსტა idea@cipdd.org, მობილური: 899 230145. დოკუმენტი ასევე შეგიძლიათ ჩამოტვირთოთ შემდეგი ვებ მისამართიდან: http://www.idea.int/southcaucasus/papers.htm

ნაშრომის ოფიციალური პრეზენტაცია შედგება 2003 წლის 22 ოქტომბერს, 13:00 საათზე, ქ. თბილისში, სასტუმრო მარიოტის საკონფერენციო დარბაზში

ნაშრომი შედგება შემდეგი ნაწილებისაგან:

1. დემოკრატიის დამკვიდრების მცდელობა საქართველოში, გია ნოდია, გიგი თევზაძე
2. კონსტიტუციური სისტემა საქართველოში, გია გეწაძე, გია ნოდია
3. რეგიონალიზმი და ადგილობრივი თვითმმართველობა საქართველოში, დავით ლოსაბერიძე
4. საარჩევნო პროცესები საქართველოში, დავით უსუფაშვილი, გია ნოდია
5. ძალოვანი სტრუქტურები, ეროვნული უსაფრთხოების სისტემა და პოლიცია საქართველოში, დავით დარჩიაშვილი და გია ნოდია
6. ადამიანის უფლებები საქართველოში, თინა ხიდაშელი, არჩილ გეგენავა, დავით ზურაბიშვილი, ლელა ხომერიკი
7. დემოკრატიული საზოგადოების განვითარება საქართველოში, გია ნოდია, გიგი თევზაძე, მარინა მუსხელიშვილი, ნანა სუმბაძე
8. დემოკრატიზაცია საქართველოში: ეკონომიკური გარდაქმნები და სოციალური დაცვა, მარინა მუსხელიშვილი, ანა აბელაშვილი
9. ეთნიკური კონფლიქტები და განუსაზღვრელი ტერიტორიები საქართველოში, დავით უსუფაშვილი, გიგი თევზაძე
10. საქართველოს დედაქალაქი და რეგიონები, თამარ ბერეკაშვილი, დავით ლოსაბერიძე, დავით მელუა, გია ნოდია
11. საერთაშორისო დახმარების გავლენა საქართველოზე, ჯაბა დევდარიანი
12. საქართველო სამხრეთ კავკასიის რეგიონის კონტექსტში, დავით დარჩიაშვილი

საერთაშორისო იდეას სათაო ოფისი:
სტროემსბორგი, 10334, სტოკჰოლმი, შვედეთი, ტელ: 46 8 698 3700, www.idea.int
სამხრეთ კავკასიის წარმომადგენლობა: ტიგრანის ქუჩა 83, 375009, ერევანი, სომხეთი, ტელ/ფაქსი: 374 1 56 54 84, ელ-ფოსტა: idea@arminco.com

ენერგოკონსენსუსი აფხაზურ მხარესთან

ენგურჰესის მიერ ელექტროენერგიის გამომუშავებაზე დაწესებული გრაფიკი აფხაზურმა მხარემ "რაო ეეს როსიის" მიერ გარანტიების მიღების შემდეგ მოხსნა. იმის გარანტია, რომ 25 ოქტომბერს "რაო" თბილსრესის მე-9 ენერგობლოკსაც გაუშვებს და რუსეთიდან ელექტროენერგიის იმპორტსაც დაიწყებს, აფხაზურ მხარეს გუშინ, საბერიოში გამართულ შეხვედრაზე "თელასის" წარმომადგენლებმა მისცეს. მე-9 ბლოკის გაშვებისა და იმპორტის დაწყების შემდეგ, საქართველოს ბაზისური ელექტროენერგიის პრობლემა მოეხსნება, რაც ენგურჰესს პიკურ რეჟიმში (ანუ, იმ რეჟიმში, რომელზეც ეს ელექტროსადგური თავიდანვე იყო გათვლილი) მუშაობის საშუალებას მისცემს.

მაია ურუშაძე

დღეიდან ქართული მხარე ენგურჰესიდან დღე-ღამეში ძველებურად 9 მილიონ კილოვატსაათ ელექტროენერგიას მიიღებს. ეს ნიშნავს, რომ პიკურ რეჟიმში ენგურჰესი ენერგოსისტემას 550-600 მეგავატი სიმძლავრის დენით მოამარაგებს. ამ შეთანხმებას ქართველ ენერგეტიკოსთა ოთხკაციანმა დელეგაციამ სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრის პირველი მოადგილის ნუგზარ უფლისაშვილის, ელექტროენერგიის საბითუმო ბაზრის გენერალური დირექტორის მოადგილის სოსო ნატროშვილის, "თელასის" კომერციული დირექტორის ილია ქუტიძისა და კომპანიის სადისპეტჩერო ცენტრის ხელმძღვანელი ბორის კოყორიძის შემადგენლობით გუშინ, ენგურჰესზე აფხაზებთან გამართულ შეხვედრაზე მიაღწია. აფხაზური მხრიდან შეხვედრას "ჩერნომორენერგოს" დირექტორი სერგეი ბაღაფში და მისი მოადგილე ხუტა ჯინჯოლია ესწრებოდნენ.

"პირველ ნოემბრამდე, ანუ სანამ მეცხრე ბლოკი არ ჩაირთვება, ენგურჰესიდან ქართული მხარისთვის ელექტროენერგიის მოწოდება არ შეიზღუდება," - განუცხადა შეხვედრის დასრულების შემდეგ "24 საათს" ენგურჰესის გენერალურმა დირექტორმა ლევან მებონიამ.

შეგახსენებთ, რომ ენგურის წყალსაცავში წყლის მარაგის დაზოგვის მიზნით, აფხაზურმა მხარემ, რომლისთვისაც ენგურჰესი ელექტროენერგიის ერთადერთი წყაროა, 3 ოქტომბრიდან ქართულ მხარეს ამ სადგურზე გამომუშავებული ელექტროენერგიის მოწოდება 9 მილიონი კილოვატსაათიდან 6 მილიონამდე შეუმცირა. ამჟამად აფხაზური მხარე პიკურ რეჟიმში 80-90 მეგავატ ელექტროენერგიას მოიხმარს, თუმცა აცივების შემდეგ, ანუ იმ დროისთვის, როცა ქართული მხარე მეცხრე ბლოკს გაუშვებს და რუსეთიდან იმპორტს დაიწყებს, მათი მოხმარება პიკზე 150 მეგავატს მიაღწევს.

გუშინდელ შეხვედრაზე ქართული მხარის ელექტრომომარაგების გრაფიკი შედგა. **"ეს ორივე მხარისათვის სასარგებლოა, რადგან წყალსაცავიდან წყლის ეკონომიური ხარჯვა მარაგის შენარჩუნებას შეუწყობს ხელს. იმ შემთხვევაში კი, თუ ელექტროსადგური შეუზღუდავად იმუშავებს, არსებული წყლის მარაგი ქვეყანას, სულ ცოტა, ერთ თვეში ამოეწურება,"** – აცხადებენ მხარეები შეთანხმების შემდეგ.

გსეკ ნინოწმინდასა და ახალქალაქს სომხეთის დენით მოამარაგებს

6 ოქტომბერს "საქართველოს გაერთიანებულმა სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიამ" (გსეკ) სომხეთიდან ელექტროენერგიის იმპორტის თაობაზე "არმენერგოსთან" ხელშეკრულება გააფორმა. სომხეთი ელექტროენერგიას მიაწვდის კომპანიის ნინოწმინდისა და ახალქალაქის ფილიალებს. **"ეს ორი ფილიალი აკმაყოფილებს სომხეთიდან ელექტროენერგიის იმპორტისთვის აუცილებელ ტექნიკურ და ფინანსურ კრიტერიუმებს. ორივე ფილიალმა აიღო მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის 100 პროცენტით გადახდის ვალდებულება,"** – აცხადებენ "გსეკ"-ში. თუ "არმენერგოსთვის" ელექტროენერგიის ღირებულების 100-პროცენტიანი ანაზღაურება უზრუნველყოფილი არ იქნება, სომხეთიდან იმპორტი შეჩერდება.

ხელშეკრულების თანახმად, "არმენერგო" "გსეკ"-ს 2,5 მგ.ვტ.სთ სიმძლავრის ელექტროენერგიას მიმდინარე ზამთრის პერიოდში, 2004 წლის აპრილის ჩათვლით მიაწვდის. პიკის საათებში დენის მოხმარება საშუალოდ 8 მგ.ვტ-ს გაუტოლდება.

როგორც "გსეკ"-ის საზოგადოებასთან ურთიერთობის განყოფილება იტყობინება, კომპანიამ სემეკ-ს უკვე მიმართა იმპორტის ლიცენზიის მისაღებად. სომხეთიდან ელექტროენერგიის იმპორტი მაშინ დაიწყება, როდესაც სემეკ-ის მიერ დამტკიცებული სპეციალური ტარიფი ძალაში შევა და ენერგოკომპანია იმპორტის ლიცენზიას მიიღებს.

"გსეკ"-ის საზოგადოებასთან ურთიერთობის განყოფილების ინფორმაციით, ელექტროენერგიის იმპორტის თაობაზე მოლაპარაკებები სომხეთის მხარესთან გასული ერთი თვის განმავლობაში მიმდინარეობდა. მოლაპარაკებები გაართულა "არმენერგოს" მიმართ "გსეკ"-ის ძველმა დავალიანებამ, რომელიც 188 ათას დოლარს შეადგენდა. ეს დავალიანება წინა წლებში იმპორტირებული ელექტროენერგიის საფასურის გადაუხდელობის გამო წარმოიქმნა. სხვათა შორის, სომხეთის ელექტროენერგიის მოხმარების სანაცვლოდ "გსეკ"-ის ძველ მმართველობას ნინოწმინდისა და ახალქალაქის ფილიალებიდან სულ მცირე 100 ათასი დოლარი აქვს მიღებული, საიდანაც სომხეთს მხოლოდ 10 ათასი დოლარი გადაურიცხა. აქედან გამომდინარე, სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის ამჟამინდელმა მმართველმა PA Consulting-მა მოლაპარაკებები გამართა სომხეთის მხარესთან ძველი ვალის რესტრუქტურიზაციის თაობაზე. საბოლოოდ გადაწყდა, რომ ამ თანხიდან 85 ათას დოლარს "გსეკ" წინასწარ, იმპორტის დაწყებამდე გადაიხდის, ხოლო იმპორტის ხელშეკრულების ძალაში შესვლის დღიდან 2004 წლის შუა პერიოდამდე დარჩენილ ვალს თანდათან გაისტუმრებს. **"ეს გაათავისუფლებს "გსეკ"-ს სომხეთის ვალისაგან და გაუადვილებს მას 2004-2005 წლების ზამთრის პერიოდში ელექტროენერგიის იმპორტს სომხეთიდან,"** – მიიჩნევენ "გსეკ"-ში.

"კომპანია მოხარულია, რომ ხელი მოეწერა იმპორტის ხელშეკრულებას, - განაცხადა გუშინ "გსეკ"-ის გენერალურმა დირექტორმა დევიდ სორენტონმა, - **კომპანიის მთელ სისტემაში ნინოწმინდისა და ახალქალაქის ფილიალები ყველაზე კარგი გადამხდელები არიან და ჩვენ ძალიან გვაწუხებდა ის ფაქტი, რომ საქართველოს ენერგოსისტემას არ შეეძლო ამ ფილიალებისთვის ელექტროენერგიის შეუფერხებელი მიწოდების უზრუნველყოფა."** მისივე განცხადებით, სომხეთიდან ელექტროენერგიის იმპორტის პირველ ეტაპზე ელექტროენერგია მხოლოდ ნინოწმინდასა და ახალქალაქის რაიონებს მიეწოდებათ. თუ დენის საფასურის 100-პროცენტიანი გადახდის მოთხოვნას სამცხე-ჯავახეთის სხვა ფილიალებიც დააკმაყოფილებენ, რომელთა საქართველოდან გამოყოფა და სომხეთიდან ელექტროენერგიით უზრუნველყოფა ტექნიკურად შესაძლებელია, "გსეკ"-ის მიერ იმპორტირებული ელექტროენერგია მათაც მიეწოდებათ.

24 საათი

მოკლედ

რუსებმა "პენტჰაუზს" სავაჭრო ნიშანი აართვეს

ამერიკული "პენტჰაუზი" თავის რუს სეხნიას სასამართლოში უჩივის. საქმე ისაა, რომ რუსული საგამომცემლო სახლი "მაგმა" 2001 წლიდან 94-ათასიანი ტირაჟით გამოსცემს ჟურნალს სახელწოდებით "პენტ მეგეზინ ფორ მენს ჰაუზ", რომელსაც შემოკლებით "პენტჰაუზს" უწოდებენ, რადგან მსხვილი შრიფტით ჟურნალის დასახელებაში სწორედ ეს ორი სიტყვაა დაბეჭდილი. რუსი ადვოკატები სავაჭრო ნიშნის შეცვლას არ აპირებენ.

დიდ ბრიტანეთში თამბაქოს კომპანიას უჩივლეს

დიდი ბრიტანეთის ისტორიაში, სასამართლოში პირველად შევიდა სარჩელი თამბაქოს კომპანიის წინააღმდეგ. ქვრივი მარგარეტ მაკტირი სიგარეტ "ჯონ ფლეერის" მწარმოებელ "იმპერიალ თობაქოს", 1993 წელს ფილტვების კიბოთი გარდაცვლილი მეუღლის გამო, ნახევარ მილიონ ფუნტ სტერლინგს ედავება. კომპანიის წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ განსვენებულის მავნე ჩვევა – სიგარეტის მოწევა – თავიდან ბოლომდე მისი სინდისის საკითხი იყო და აქ კომპანია არაფერ შუაშია. ამ პოზიციის დაცვა "იმპერიალ თობაქოს" კიდევ ხუთ თვეს, სასამართლო პროცესის დასრულებამდე მოუწევს.

"ჰიუნდაი" ერაყის კრედიტორ კომპანიებს კრებს

სამხრეთკორეული კონცერნი "ჰიუნდაი", რომლის მიმართაც სადამ ჰუსეინის ადმინისტრაციას მილიარდ დოლარზე მეტი ვალი დარჩა, ერაყის კრედიტორ კომპანიათა კლუბს აყალიბებს. უკვე მომავალ კვირაში კონცერნის წარმომადგენლები თავის "ჭირის მეგობრებს" – იაპონელებს მოელაპარაკებიან. მიწოდებული საქონლისა და მოწყობილობების საფასურის გასტუმრებაზე სადამ ჰუსეინის ადმინისტრაციამ მათაც უარი სტკიცა. ბაღდადის საგარეო ვალი დღეისათვის 130 მილიარდ დოლარს აღემატება, საიდანაც 50 მილიარდი საპროცენტო განაკვეთებია. ბაღდადს ამ ვალების ჩამოწერის იმედი აქვს. თუმცა, "ჰიუნდაი" არ ნებდება და კუთვნილი თანხის მიღებას სხვა კომპანიებთან ერთობლივად ლამობს. ექსპერტთა ვარაუდით, თუ 2001 წელს გაბანკროტებულმა კონცერნმა ამ თანხების მიღება მოახერხა, ფინანსურ მდგომარეობას საგრძნობლად გაიუმჯობესებს.

"უნივერსალი" "ჯენერალ ელექტრიკმა" იყიდა

გუშინ ფრანგულმა მედია-კომპანიამ "ვივენდი უნივერსალმა" დაასრულა მოლაპარაკება თავისი ამერიკული აქტივების კომპანია "ენბისისთვის" მიყიდვის თაობაზე. "ენბისი" მრავალპროფილიან კონგლომერატ "ჯენერალ ელექტრიკის" ქვესტრუქტურაა. გარიგების შედეგად "ვივენდიმ" 3,3 მილიარდი დოლარი მიიღო, მისმა აქციონერებმა – 3,8 მილიარდი დოლარი, ხოლო კომპანიის ვალები 1,6 მილიარდით შემცირდა. სამაგიეროდ, "ენბისიმ" ამავე სახელწოდების ტელექსელი, რამდენიმე საკაბელო ქსელი, ლეგენდარული კინოსტუდია "უნივერსალ ფიქჩერზი" და ტელეკომპანია "უნივერსალი" მიიღო. ახლა კომპანია 80 პროცენტით "ჯენერალ ელექტრიკის" საკუთრება იქნება, ხოლო აქციათა 20 პროცენტი "ვივენდის" დარჩება.

ხელისუფლება დაპირებებს არიგებს და შესრულების არ სჯერა

პირველი გვერდიდან

არჩევნების წინ ზოდელავა დედაქალაქის ელექტრომომარაგებაზე დარდობს, ბოჭორიძეს კი რეგიონების ჩაბნელება აწუხებს.

გუშინდელ თათბირზე ზოდელავამ მოითხოვა ელექტროენერგიასა და ბუნებრივ აირზე სატარიფო განაკვეთების საკითხის გადახედვაც.

მისი თქმით, „ეი-ი-ეს თელასთან" გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, 2003 წლის 1 სექტემბრის შემდეგ „თელასის" მფლობელ კომპანიას, ამ შემთხვევაში „რაო ეესს", დენზე ტარიფის გაზრდის უფლება მხოლოდ მაშინ აქვს, თუ მოხდება ლარის კურსის დევალვაცია. ზოდელავა მოითხოვს, ორ-სამ დღეში ქალაქში ყველანაირი შეზღუდვები მოიხსნას ელექტროენერგიაზე.

საინტერესოა კიდევ ერთი დეტალი – გუშინდელ თათბირზე დაგვიანებით გამოცხადდა იმერეთის გუბერნატორი თემურ შაშიაშვილი, რომელმაც აღნიშნა, რომ კანცელარიაში მისვლას სულაც არ აპირებდა, რადგან ეს შეხვედრა მხოლოდ არჩევნებთან დაკავშირებული ეგონა და როცა გაიგო, რომ მასზე სოციალური საკითხებიც განიხილებოდა, მხოლოდ იმიტომ გამოცხადდა.

გუშინ საქართველოს პრეზიდენტთან გამართული თათბირის შემდეგ პრეზიდენტის რწმუნებულებმა წინასაარჩევნო კონტექსტში განაცხადეს, რომ გაუცემელი ხელფასების სახით, რეგიონების საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიმართ დაგროვილი 34-მილიონიანი დავალიანების დასფარად სპეციალური სამოქმედო გეგმაა შემუშავებული და მთავრობა მიმდინარე წლის სახელფასო დავალიანებების გაცემას 25 ოქტომბრამდე გეგმავს.

მათივე მტკიცებით, ბევრ რეგიონში მაისის ხელფასები უკვე დარიგდა.

ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რწმუნებულის კარლო გუჯაბაძის განცხადებით კი, სახელფასო დავალიანებების გასტუმრებასთან ერთად, გაყინული პენსიების გაცემაც დაიწყება.

თუ გავითვალისწინებთ, რომ რეგიონებში მიმდინარე პენსიები მხოლოდ მაისის ჩათვლით არის დაფინანსებული, თბილისში კი მხოლოდ სექტემბრის ჩათვლით, და იმასაც მივიღებთ მხედველობაში, რომ 2003 წლის 9 თვის ბიუჯეტი უკვე გაირღვა 108 მილიონი ლარით, მაშინ ცხადი გახდება, რომ პრეზიდენტის რწმუნებულების განცხადებები, სავარაუდოდ, განცხადებებად დარჩება. თუმცა იმას, რომ გარკვეული "ფინანსური ინექციების" პირობა გუბერნატორებმა მიიღეს, მათი ზემოთ მოხსენიებული "ომახიანი განწყობა" ცხადყოფდა.

სამაგიეროდ, გუშინ პრეზიდენტის რწმუნებულთა კომენტარები იმასაც ცხადყოფდა, რომ ტოტალური არგადახდის პირობებში მათ ცენტრალური ხელისუფლებისგან ვერ მიიღეს "ენერგოგარანტიები" და ამიტომ წინასაარჩევნო "პიარაქციები" გადატანილია, ქვეყნის "ჩაბნელების" "ბურჯანაძე–დემოკრატებისთვის" გადაბრალებაზე.

"თბილგაზი" "გაზექსპორტის" პარტნიორი ხდება

"თბილგაზი" "გაზპრომის" შვილობილ „გაზექსპორტთან" ხელშეკრულებას ორ დღეში გააფორმებს

მაია ურუშაძე

"გაზექსპორტი" თბილისს გაზს 1 ოქტომბრიდან აწვდის. საჭირო ოდენობის – 400 ათასი კუბური მეტრი გაზის მოწოდების მოთხოვნით, "გაზექსპორტში" წერილი "თბილგაზმა" ჯერ კიდევ ხელშეკრულების გაფორმებამდე, 30 სექტემბერს გააგზავნა.

მოწოდება თანდათანობით გაიზრდება თბილისისთვის საკმარის რაოდენობამდე. ოქტომბრის პირველ დეკადაში დედაქალაქი დღე-ღამეში 400 ათას კუბურ მეტრ ცისფერ საწვავს მიიღებს, მეორე დეკადაში – 500 ათასს, მესამე დეკადაში კი – 700 ათასს. ზამთრის ცივ პერიოდში დედაქალაქს საშუალოდ მილიონ 200 ათასი კუბური მეტრი გაზი სჭირდება. დანაკლისს "თბილგაზი" გაზის საერთაშორისო კორპორაციის კუთვნილი იმ 400 ათასი კუბური მეტრით შეავსებს, რომელსაც ახლა მოიხმარს თბილისის მოსახლეობა.

ხელშეკრულების პროექტის თანახმად, "თბილგაზის" ახალი მმართველი - ამხანაგობა "ახალი მენეჯმენტი" "გაზექსპორტისგან" ბუნებრივ აირს იმავე ფასად შეიძენს, რა ფასადაც "თბილგაზი" "იტერასაგან" ყიდულობდა. ანუ, "იტერას" "გაზპრომით" ჩანაცვლების შემდეგაც, "თბილგაზს" 1000 კუბური მეტრი აირი ისევ 60 დოლარი დაუჯდება.

"გაზექსპორტთან" და "იტერასთან" ურთიერთობებში განსხვავებად ის შეიძლება მივიჩნიოთ, რომ "გაზექსპორტთან" გასაფორმებელი ხელშეკრულების პროექტიდან ამოღებულია გაზის საფასურის წინასწარ გადახდის პირობა. ყოველ შემთხვევაში, ჯერჯერობით.

როგორ გამოვიყვანოთ ქვეყანა მოსალოდნელი საბანკო კრიზისიდან?!

გუშინ სასტუმრო "მერიოტში", თითქმის სრული შემადგენლობით მოიყარა თავი ქართველ და ქვეყანაში აკრედიტირებულ უცხოელ ეკონომისტთა ელიტამ, მიზეზი პროფესორ ირაკლი კოვზანაძის წიგნის "სისტემური საბანკო კრიზისი ფინანსური გლობალიზაციის პირობებში" პრეზენტაცია გახლდათ. წიგნის ავტორი, ამავდროულად, ახლად დაარსებული კომპანიის "ფინანსური ანალიზის ცენტრის" თავმჯდომარეც არის.

ეთერ მამულაშვილი

"მერიოტში" შეკრებილი შედარებით ხანდაზმული თაობა გუშინ სინანულით აღნიშნავდა იმას, რომ მათი ახალგაზრდობის დროს მსგავსი სამეცნიერო ნაშრომების გაცნობის საშუალება, პრაქტიკულად, არ არსებობდა. **"იმას კი, რაც დღემდე შემოგვთავაზეს, კაბინეტური მიდგომა ახასიათებდა",** - გვითხრა ეროვნული ბანკის ვიცე-პრეზიდენტმა.

ირაკლი კოვზანაძის სახელმძღვანელოში დეტალურად არის მოთხრობილი იმ ქვეყნების მაგალითი, რომლებმაც დაახლოებით ათი წლის წინათ სისტემური საბანკო კრიზისი განიცადეს. ავტორის მიერ მოყვანილია ამა თუ იმ ქვეყნის ის კონკრეტული გზები, რითაც მათი თავი დააღწიეს ხსენებულ კრიზისს. მართალია, სისტემური საბანკო კრიზისი დღემდე საქართველოში არ შექმნილა, მაგრამ, ექსპერტთა შეფასებით, ამის ნიშნები 1998-99 წლებში აშკარად შეიმჩნეოდა.

ეკონომისტების აზრით, სისტემური საბანკო კრიზისის განვითარების ყველაზე დიდი ბაზა არსებობს ყოფილი საბჭოთა კავშირის დამოუკიდებელ სახელმწიფოებში, ბუნებრივია, მათ შორის საქართველოც მოიაზრება. ეკონომისტ ლადო პაპავას განმარტებით, ირაკლი კოვზანაძის მიერ წარმოდგენილი წიგნი ქვეყნის ეკონომიკურ ხელისუფლებას სთავაზობს პრევენციის გასატარებლად ღონისძიებათა კონკრეტულ გეგმას.

წიგნში ასევე წარმოდგენილია ქვეყნის საბანკო კრიზისიდან გამოსვლის პრაქტიკული რჩევები და რეკომენდაციები.

ბუნების დაცვის მსოფლიო ფონდის (World Wide Fund for Nature - WWF) კავკასიის წარმომადგენლობის განცხადება ლაგოდეხის რაიონში არსებულ დაცულ ტერიტორიაზე ჰიდროელექტროსადგურების ინფრასტრუქტურული ობიექტების მშენებლობის პროექტის თაობაზე

WWF

როგორც ჩვენთვის ცნობილი გახდა, კავკასიაში პირველ დაცულ ტერიტორიაზე, ჯერ კიდევ 1912 წელს შექმნილ ლაგოდეხის სახელმწიფო ნაკრძალში, იგეგმება ჰიდროელექტრო-სადგურების (ე.წ. "შტოა-1" და "შტოა-2") ინფრასტრუქტურული ობიექტების მშენებლობა. ამასთან დაკავშირებით ბუნების დაცვის მსოფლიო ფონდის (WWF) სახელით, ბუნების დაცვის მსოფლიო ფონდის კავკასიის წარმომადგენლობა უფლებამოსილია განაცხადოს:

საქართველოს პარლამენტის მიერ 2003 წლის 22 აპრილს მიღებული იქნა საქართველოს კანონი "თუშეთის, ბაწარა-ბაბანეურის, ლაგოდეხისა და ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიების შექმნისა და მართვის შესახებ". ამ კანონის მიხედვით, აღმოსავლეთ კავკასიის რეგიონში გათვალისწინებულია ახალი დაცული ტერიტორიების (თუშეთის ეროვნული პარკი, თუშეთის დაცული ლანდშაფტი, ვაშლოვანის ეროვნული პარკი და სხვ.) დაარსება. ამავე კანონის საფუძველზე, ასევე გათვალისწინებულია, უკვე არსებული დაცული ტერიტორიების (მაგალითად ლაგოდეხის სახელმწიფო ნაკრძალისა და ვაშლოვანის სახელმწიფო ნაკრძალის) ფორმატში მნიშვნელოვანი ცვლილებების შეტანა. ეს ცვლილებები, ჩვენი აზრით, არ იყო სათანადოდ დასაბუთებული და შეთანხმებული დაინტერესებულ ორგანიზაციებთან.

აღნიშნული კანონის მიხედვით, ლაგოდეხის სახელმწიფო ნაკრძალს უნდა ჩამოჭრას გარკვეული ტერიტორია და ამ ტერიტორიას უნდა მიენიჭოს აღკვეთილის სტატუსი (აღკვეთილი, როგორც დაცული ტერიტორიის კატეგორია, სახელმწიფო ნაკრძალთან შედარებით დაცვის რეჟიმის ნაკლებ სიმკაცრით გამოირჩევა, სადაც ცალკეულ შემთხვევებში დასაშვებია ბუნებრივი განახლებადი რესურსებით სარგებლობა). სახელმწიფო ნაკრძალის ტერიტორიის ხარჯზე აღკვეთილის შექმნის დაკანონებამ ხელი შეუწყო ჰიდროელექტროსადგურებისა და მათი ინფრასტრუქტურული ობიექტების მშენებლობის პროექტის ინიცირებასა და მისი შეთანხმებათა პროცესის დაწყებას. პროექტის რეალიზაციით დაინტერესებული მხარისა და სხვადასხვა დონეზე მათი აქტიური ხელშემწყობების არგუმენტაცია ამ შემთხვევაში ასეთია: ჰიდროელექტროსადგურების ინფრასტრუქტურული ობიექტები აშენდება არა ლაგოდეხის სახელმწიფო ნაკრძალში, არამედ ამ ნაკრძალის ხარჯზე შექმნილ აღკვეთილში, სადაც (ზემოაღნიშნული მხარის ვარაუდით) შესაძლებელია ჰიდროელექტროსადგურების ინფრასტრუქტურული ობიექტების განთავსება (წყალშემკრებების აგება და მდინარეების წყლების მაწოდებლის მილებში მოქცევა - ფაქტობრივად მდინარეების ხელოვნურად ამოშრობა).

ამასთან დაკავშირებით უნდა განიმარტოს, რომ საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით არც სახელმწიფო ნაკრძალში და არც აღკვეთილში არ არის დაშვებული მსგავსი სახის საქმიანობა. კერძოდ, "დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-20 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად ნებისმიერი დაცული ტერიტორიის შიგნით იკრძალება "ბუნებრივი ეკოსისტემების რღვევა და სახის შეცვლა" და "ექსპლუატაციის ან რაიმე სხვა მიზნით რომელიმე ბუნებრივი რესურსის განადგურება, ... რღვევა, დაზიანება". ლაგოდეხის სახელმწიფო ნაკრძალსა თუ აღკვეთილში მდინარეების მილიანი ან თუნდაც ნაწილობრივი მოქცევა მიწისქვეშა წყალსადენ მილებში (აგრეთვე, წყალსადენი მილებისა და წყალშემკრებების სამშენებლო და მისის სამუშაოები და ამასთან დაკავშირებული მძიმე ტექნიკის გამოყენება, და ა.შ.) გამოიწვევს ბუნებრივი ეკოსისტემის ხელოვნურ სახეცვლილებას, რასაც ეკოსისტემის შესაბამისი მონაკვეთის შეუქცევადი რღვევა და მნიშვნელოვანი ზიანი მოჰყვება. თავის მხრივ კი, "სახელმწიფო ნაკრძალის, აღკვეთილის, ... ან სხვა დაცული ტერიტორიის რეჟიმის დარღვევა, რამაც გამოიწვია მნიშვნელოვანი ზიანი", ისევე როგორც ამგვარი ქმედების ხელშეწყობა, საქართველოს ტერიტორიაზე სისხლის სამართლის დანაშაულად ითვლება (იხ. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი - მუხ. 305. დაცული ტერიტორიის რეჟიმის დარღვევა).

ჩვენ შესანიშნავად გვესმის, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს საქართველოსთვის, მისი რეგიონებისთვის და კერძოდ ლაგოდეხის რაიონისთვის ენერგეტიკის განვითარებას, მაგრამ ისიც კარგად გვაქვს გაცნობიერებული, რომ ასეთი საქმე არ უნდა ხორციელდებოდეს საქართველოს ბუნების უნიკალური მონაკვეთის ხელყოფის ხარჯზე, მით უმეტეს თუ ამ დროს მოქმედი კანონმდებლობაც უხეშად ირღვევა.

ბუნების დაცვის მსოფლიო ფონდის კავკასიის ოფისი
ტელ: 33 01 54/55
ფაქსი: 33 01 90
ელ-ფოსტა: office@wwfgeo.org.ge

ორი სიტყვით

თბილისი. დღეს ერევანში ტრასეკას სამთავრობათშორისო კომისიის მესამე კონფერენცია გაიხსნება. საქართველოს დელეგაციას ამ კონფერენციაზე მინისტრი მერაბ ადეიშვილი უხელმძღვანელებს. მასთან ერთად გუშინ ერევანში გაემგზავრნენ მინისტრის მოადგილე გიორგი ნიჟარაძე და ტრასეკას საქართველოს ეროვნული მდივანი გიორგი გოგიაშვილი. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ტრასეკას წევრი ქვეყნები მომავალი წლიდან მონაწილეობას მიიღებენ ტრასეკას სამთავრობათშორისო კომისიის საქმიანობის დაფინანსებაში. ტრასეკას პროექტს ევროკავშირი აფინანსებს. ტრასეკას წევრი ქვეყნები, სავარაუდოდ, თავიანთი ბიუჯეტებიდან ყოველწლიურად 7-7 ათას ევროს გამოყოფენ, რაც მთლიანობაში 84 ათას ევროს შეადგენს და ტრასეკას სამთავრობათშორისო მთლიანი წლიური ბიუჯეტის მხოლოდ 15 პროცენტი იქნება. დანარჩენ თანხას - 470 ათას ევროს ისევ ევროკავშირი გაიღებს. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. პრეზიდენტის რწმუნებული სამცხე-ჯავახეთში გელა კვარაცხელია "გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის" ირლანდიელ მმართველს - "PA Consulting"-ს დისკრიმინაციული პოლიტიკის განხორციელებაში ადანაშაულებს. მისი თქმით, მიუხედავად იმისა, რომ სამცხე-ჯავახეთში ელექტროენერგიის საფასურის ამოღება 80 პროცენტია, რეგიონი ორი თვე ჩაბნელებული იყო. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. 220-კილოვოლტიანი ხაზი "ალავერდი", დიდუბისა და ლისის მაღალი ძაბვის ქვესადგურები "თელასმა" "სახელმწიფო ელექტროსისტემისგან" გუშინ იჯარით აიღო. "თელასი", "სახელმწიფო ელექტროსისტემის" სახელით, ხაზსა და ქვესადგურებს აღადგენს, სანაცვლოდ კი ელექტროენერგიის სომხეთიდან იმპორტის დროს გადაცემის მომსახურების გადასახადისგან გათავისუფლდება. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველო-სომხეთის მაკავშირებელ 220-კილოვოლტიან ხაზზე "ალავერდი" სარემონტო სამუშაოები ახლო მომავალში დაიწყება და 6 კვირას გასტანს. "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის" ცნობით, აღნიშნული სარემონტო სამუშაოების ჩატარების შედეგად, სომხეთიდან ელექტროენერგიის იმპორტი გაადვილდება, რაც დედაქალაქის ენერგომომარაგების საიმედოობას მნიშვნელოვნად გაზრდის. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. შსს-ს კორუფციასთან და ეკონომიკურ დანაშაულთან ბრძოლის სამმართველოს თანამშრომლებმა ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს, "საქართველოს საფოსტო ბანკისა" და ზუგდიდის რაიონის დევნილთა ადგილობრივი სამსახურის თანამშრომლებისაგან შემდგარი ორგანიზებული ჯგუფი აფხაზეთიდან დევნილთა თანხების მითვისებაში ამხილეს. როგორც შსს-ში განაცხადეს, ჯგუფის წევრებმა, რომელთა ვინაობაც ჯერჯერობით არ სახელდება, 2002 წელს თაღლითური გზით მიითვისეს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ზუგდიდის რაიონში განსახლებულ დევნილთათვის განკუთვნილი შემწეობის თანხა 186 ათას 264 ლარის ოდენობით, რაც დადასტურებულია აფხაზეთის კონტროლის პალატის მიერ შედგენილი დასკვნით. აღნიშნულ ფაქტზე აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე. გამოძიებას აფხაზეთის შს სამინისტროს საგამოძიებო დეპარტამენტი აწარმოებს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ხელისუფლება მიმდინარე წლის სახელფასო დავალიანებების გაცემას 25 ოქტომბრამდე გეგმავს. როგორც ჟურნალისტებს საქართველოს პრეზიდენტთან გამართული თათბირის შემდეგ რწმუნებულებმა განუცხადეს, გაუცემელი ხელფასების სახით რეგიონების საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დაგროვებული 34-მილიონიანი დავალიანების დაფარვის უზრუნველსაყოფად სპეციალური სამოქმედო გეგმაა შემუშავებული. მათივე მტკიცებით, ბევრ რეგიონში მაისის ხელფასები უკვე დარიგდა. ლეჩხუმსა და ქვემო სვანეთში რწმუნებულის კარლო გუჯაბაძის განცხადებით კი, სახელფასო დავალიანებების გასტუმრებასთან ერთად, გაყინული პენსიების გაცემაც დაიწყება. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტრო მრეწველობის განვითარების ერთადერთ წყაროდ ქვეყანაში საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებას მიიჩნევს. სამინისტროში მიიჩნევენ, რომ მრეწველობის განვითარება გაცილებით სწრაფი ტემპით წარიმართებოდა, თუ დარგში საინვესტიციო საქმიანობა უფრო აქტიურად განხორციელდებოდა და როგორც ადგილობრივი, ისე უცხოური ინვესტიციები დაბანდდებოდა. სამინისტროს ინფორმაციით, განსაკუთრებით მძიმე მდგომარეობაა შექმნილი მრეწველობის გადამამუშავებელ დარგებში, სადაც ძალიან ნელა მიმდინარეობს ძირითადი ფონდების განახლება და განხორციელებული ინვესტიციების მოცულობა ყოველწლიურად მათი ღირებულების 2-3 პროცენტს არ აღემატება. მაშინ, როცა ნორმალური განვითარების პირობებში 10-15 პროცენტს უნდა შეადგენდეს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. მრეწველობის დარგში ჩრდილოვანი საქმიანობა 37-41 პროცენტის ფარგლებში მერყეობს. საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროს ინფორმაციით, ჩრდილოვანი საქმიანობა გაცილებით მაღალია მრეწველობის იმ დარგებში, რომელთა პროდუქცია, ძირითადად, ორიენტირებულია შიდა ბაზარზე, კერძოდ კი - კვების პროდუქტების, მსუბუქი მრეწველობის ნაწარმის, პოლიგრაფიული, ფარმაცევტული პროდუქციის და სხვა დარგებში. აღურიცხავი პროდუქციის მასშტაბების ზრდა სუსტმა ადმინისტრირებამ განაპირობა. **ინტერ-პრესი**

მოკლედ

პაკისტანმა ბალისტიკური რაკეტების გამოცდა დაიწყო

პაკისტანმა საშუალო რადიუსის ბალისტიკური რაკეტის გამოცდა ჩაატარა, რომელსაც ბირთვული ქობინის ინდოეთის სიღრმეში გადატანა და სამიზნის განადგურება შეუძლია. პირველი, ოღონდ მცირე მანძილზე მოქმედი რაკეტის გამოცდა პაკისტანის ხელისუფლებამ წინა კვირას განახორციელა.

პაკისტანის შეიარაღებული ძალების პრეს-მდივნის განცხადებით, საშუალო მანძილის რაკეტა "შაჰინი" გუშინ დილით წარმატებით გამოსცადეს, თუმცა მან კატეგორიული უარი განაცხადა, გამოცდის განხორციელების ზუსტი ადგილი დაესახელებინა. პრეს-მდივანმა აღნიშნა, რომ "შაჰინს" 700 კილომეტრის სიშორე გააჩნია და ნებისმიერი სახის ქობინის გადატანა შეუძლია.

"შაჰინის" გამოცდა პირველად ორი წლის წინ ჩატარდა. პაკისტანი ამ ტიპის რაკეტებს თავის არსენალში საუკეთესო იარაღად მიიჩნევს. გასულ პარასკევს კი მცირე რადიუსის რაკეტის "ჰატაფ-3"-ის გამოცდით, პაკისტანმა სხვადასხვა სახის ბალისტიკური იარაღის ექსპერიმენტების დაწყებას დაუდო სათავე. თავდაცვის სამინისტროს წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ ეს აქცია ქვეყნის სარაკეტო სისტემის გაუმჯობესებას ისახავს მიზნად და ამ გამოცდების შესახებ ინდოეთის და სხვა მეზობელი ქვეყნების მთავრობები წინასწარ იყვნენ გაფრთხილებულები.

პარასკევს "ჰატაფ-3"-ის გამოცდის შემდეგ, აშშ-მ ამ აქციასთან დაკავშირებით სერიოზული შეშფოთება გამოთქვა და ისლამაბადს თავის შეკავებისაკენ მოუწოდა. პაკისტანი კი აცხადებს, რომ გამოცდების ჩატარება რეგიონში დაძაბულობას არ გამოიწვევს.

ბაშარ ასადი ისრაელს დიდი ომის გაჩაღების მცდელობაში ადანაშაულებს

სირიის პრეზიდენტმა ბაშარ ასადმა სირიის და მთელი ახლო აღმოსავლეთის ფართომასშტაბიან ომში ჩათრევის მცდელობაში ისრაელს ბრალი დასდო. ეს სირიის ლიდერის პირველი ოფიციალური განცხადებაა მას შემდეგ, რაც ისრაელის სამხედრო ავიაციამ სირიის ტერიტორიაზე ობიექტების დაბომბვა განახორციელა.

სირიის ხელისუფლება ამტკიცებს, რომ ისრაელმა სამოქალაქო ობიექტი დაბომბა. ისრაელი კი აცხადებს, რომ სამხედრო ავიაციის სამიზნე სირიის ტერიტორიაზე "ისლამური ჯიჰადის" ბაზა იყო. ამ ორგანიზაციამ გასულ შაბათს ჰაიფაში მომხდარ ტერაქტზე აიღო პასუხისმგებლობა, რასაც 19 ადამიანის სიცოცხლე შეეწირა.

ამის შემდეგ, დამასკომ გაერო-ს უშიშროების საბჭოს სხდომა მოიწვია და ამ აქციის დამგმობი რეზოლუციის მიღებას შეეცადა, თუმცა პროექტი აშშ-მ ვეტოს გამოყენებით დაბლოკა. ამჟამად სირია ისეთი რეზოლუციის პროექტზე მუშაობს, რომელსაც აშშ-ს მხრიდან წინააღმდეგობა არ უნდა შეხვდეს.

ცენტრალური სადაზვერვო სააგენტო თეთრი სახლის წინააღმდეგ

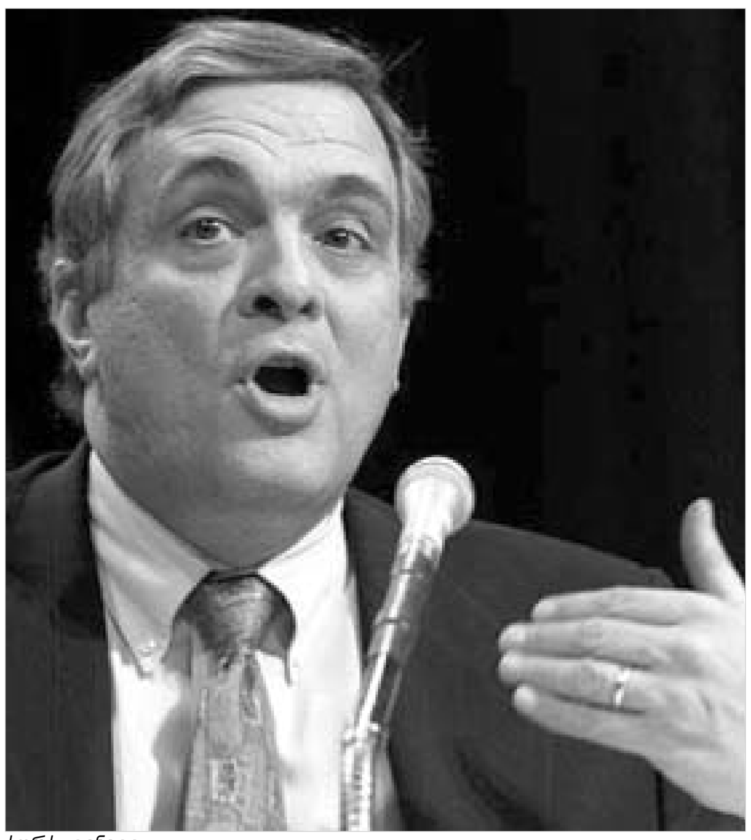

ჯორჯ ტენეტი.

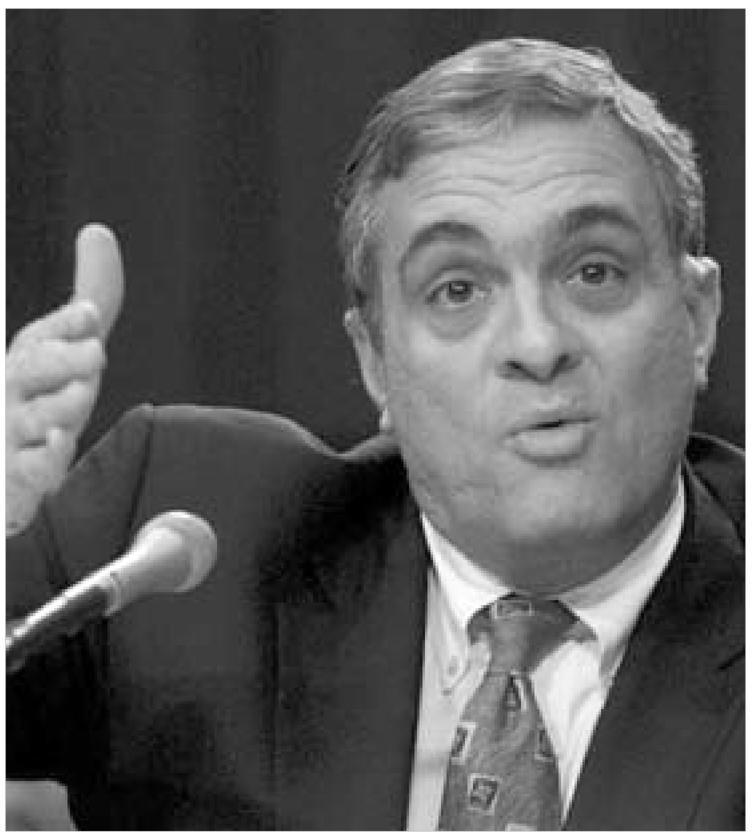

პირველი გვერდიდან

გაზეთ "ნიუ-იორკ ტაიმსისთვის" მიცემულ ინტერვიუში კარდმა განაცხადა, რომ ტენეტმა, თითქოს არაფერი მომხდარა, ისე მოახსენა პრეზიდენტს მეტ-ნაკლებად მნიშვნელოვანი სადაზვერვო მონაცემები, და თეთრ სახლსა და ცსს-ს შორის უწყებათაშორის ომზე სიტყვაც არ დასცდენია. ეს საკითხი ენდრიუ კარტმა წამოწია. იმაზე, რაც შემდეგ მოხდა, კარდმა რეპორტიორს განუცხადა: **"საუბარმა არც თუ დიდხანს გასტანა. დისკუსია არ ყოფილა. მოკლედ, ყველაფერი იმით დასრულდა, რომ ჩვენ (ანუ თეთრი სახლი) ვთანამშრომლობთ და თქვენც (ცსს) თანამშრომლობთ."** პრეზიდენტმა განაცხადა: **"მე მოხარული ვარ, რომ პროცესი წინ წავიდა, სწორედ ისე, როგორც უნდა ყოფილიყო."** კარდის თქმით, პრეზიდენტსა და ცსს-ს დირექტორს შორის გამართულ საუბარში რაიმე დაძაბულობა არ იგრძნობოდა.

უნდა ითქვას, რომ მისტერ ტენეტი, რომელიც ცსს-ს ექვსი წლის განმავლობაში უდგას სათავეში (ის ხომ კლინტონის ადმინისტრაციის ერთადერთი ნაშთია, რომელიც ბუშმა მემკვიდრეობით მიიღო), აქამდე ასეთ ვითარებაში არ მოხვედრილა. ის ორ ცეცხლს შორის აღმოჩნდა - ერთი მხრივ, მისი აგენტურა და თეთრი სახლის "ღალატი" და მეორე მხრივ, პრეზიდენტი, რომელიც "გაწირეს" და დემოკრატების კრიტიკის სამიზნედ აქციეს. ზოგიერთი მონაცემით, ტენეტი ჯერ კიდევ "პლეიმგეიტამდე" გრძნობდა, რომ თავის პოსტზე ზედმეტად დიდხანს შემორჩა, განსაკუთრებით, 2001 წლის 11 სექტემბრის ტერაქტის შემდეგ. ტენეტზე უფრო ხანგრძლივი დროით ლენლგის სათავეში ალენ დალესი და რიჩარდ ჰელმე იყვნენ. ტენეტისთან დაახლოებული პირები ამბობენ, რომ ის თანამდებობის დატოვებას ჯერ კიდევ ა.წ. შემოდგომაზე ფიქრობდა. მაგრამ სკანდალის გაღვივების შემდეგ, მას კიდევ რამდენიმე ხნით მოუწევს "მახეში" დარჩენა, რათა საზოგადოებამ არ იფიქროს, რომ ის "მოისროლეს." ცსს-ს ანონიმი ყოფილი თანამშრომლის თქმით, **"ტენეტს თანამდებობიდან წასვლა საკუთარი პირობებით სურს. მას ახლა არ უნდა გადადგომა, რადგან ეს ქალაქიდან ადამიანის გაძევებას დაემსგავსება."** (სხვათა შორის, მასობრივი განადგურების იარაღის საკითხებში ადმინისტრაციის კომისიის მთავარი ინსპექტორი დევიდ კეი, რომელმაც ერაყში აკრძალული იარაღი ვერ აღმოაჩინა, ტენეტის კონტროლის ქვეშ მუშაობდა).

თეთრ სახლსა და ცსს-ს შორის დაძაბულობა ჯერ კიდევ ერაყში შეჭრამდე წარმოიშვა. ცსს თვლიდა, რომ თეთრი სახლი სადამ ჰუსეინისგან მომდინარე საფრთხეს "აზვიადებდა," რათა საომარი მოქმედების დასაწყებად საბაბი ჰქონოდა. ამასთანავე, თეთრი სახლი ცსს-ს სადაზვერვო მონაცემების "შეკვეცას" აბრალებდა. კონფლიქტი გამომზეურდა, როდესაც ზაფხულში პრეზიდენტის თანაშემწემ ეროვნული უსაფრთხოების საკითხებში კონდოლიზა რაისმა განაცხადა, რომ სწორედ ტენეტს ეკისრება პასუხისმგებლობა იმაზე, რომ პრეზიდენტის ტექსტში დაშვებულ იქნა უზუსტობა, როდესაც ჯორჯ ბუშმა განაცხადა, თითქოს ერაყი ნიგერიაში ურანის ყიდვას ცდილობდა. ამ ბრალდებამ ტენეტის და მისი უწყების აღშფოთება გამოიწვია. კომპრომისის მიღწევის მიზნით, განტევების ვაცად რაისის მოადგილე სტივენ ჰედლი იქცა.

6 ივლისს "ნიუ-იორკ ტაიმსში" გამოქვეყნდა ყოფილი ელჩის ვილსონის სტატია, რომელიც ცსს-ს დავალებით აფრიკაში იმყოფებოდა, რათა გამოეძია ეჭვები ურანის შესყიდვის თაობაზე. ვილსონი წერდა, რომ ადმინისტრაციამ ბაღდადის წინააღმდეგ "casus belli"-ის შექმნის მიზნით ფაქტები დაამახინჯა. ამ პუბლიკაციიდან რამდენიმე დღის შემდეგ, გამოჩნდა ცნობილი კოლამნისტის რობერტ ნოვაკის სტატია, რომელიც კიდევ მრავალ გაზეთში დაიბეჭდა. სტატიაში ნათქვამია, რომ ცსს-ს ვილსონის კანდიდატურაზე რეკომენდაცია მისმა მეუღლემ ვალერი პლეიმმა მისცა, რომელიც თავად ამ უწყების საიდუმლო აგენტია. ნოვაკი ამტკიცებდა, რომ ეს ინფორმაცია მან **"ადმინისტრაციის მაღალი ოფიციალური პირისგან მიიღო."** თავის მხრივ, ვილსონმა თავისი მეუღლის "საფარის" გახმაურებაში პრეზიდენტის მთავარი მრჩეველი და "რუხ კარდინალად" ცნობილი კარლ როუვი დაადანაშაულა, რომელიც 2000 წელს ბუშის წინასაარჩევნო კამპანიას ხელმძღვანელობდა.

ტენეტს სხვა გამოსავალი, თეთრი სახლისთვის ხელთათმანის სროლის გარდა, არ რჩებოდა. მას ეს ნაბიჯი არა მხოლოდ საკუთარი ღირსების და მუნდირის დასაცავად უნდა გადაედგა, არამედ თავისი აგენტის სიცოცხლის გადასარჩენადაც. საქმე ის არის, რომ ვალერი პლეიმს არ გააჩნდა საიმედო "საფარი" - დიპლომატიური სტატუსი (როდესაც დიპლომატს შპიონაჟში ამხელენ ან ბრალს სდებენ, მისთვის უმაღლესი სასჯელი ქვეყნიდან გაძევებაა.). პლემის საფარი კი მხოლოდ ენერგეტიკის დარგში დამოუკიდებელი ექსპერტის სტატუსი იყო. ასეთ აგენტებს ცსს-ში "ნოკ"-ს უწოდებენ. აი, რას ამბობს "ნოკ"-ის შესახებ ცსს–ს ყოფილი თანამშრომელი კენეტ პოლაკი, რომელიც ამჟამად ბრუკლინის ინსტიტუტის შუა აღმოსავლეთის კვლევის ცენტრს მეთაურობს. **"ნოკ"-ი - ეს წმიდათა წმიდაა. ეს რეალური ჯეიმს ბონდების საქმეა. თქვენ მიემგზავრებით საზღვარგარეთ და აცხადებთ, რომ ხართ ბიზნესმენი. თუკი იმ ქვეყნის მთავრობა თქვენს ნამდვილ ვინაობას დაადგენს, შეუძლიათ ადგილზევე დაგხვრიტონ. შეერთებული შტატები თქვენ ვეღარ დაგიცავთ,"** - აცხადებს პოლაკი (როგორც გაირკვა, პლეიმსა და ვილსონს ერთმანეთი რომელიღაც მიღებაზე გაცნობის მერე შეუყვარდათ. ქორწინებამდე ის გამოუტყდა თავის საქმროს, რომ კაბიანი "ჯეიმს ბონდი" იყო).

ცსს-ს თანამშრომლები ამტკიცებენ, რომ ტენეტმა ხელიდან არ გაუშვა შანსი, იუსტიციის სამინისტროსგან თავისი ერთ-ერთი "ნოკ"-ის გაშიფვრის გამოძიება მოეთხოვა. ტენეტის ბუშთან თათბირის დროს კი, რითაც ჩვენი სტატია დავიწყეთ, კარდის თქმით, ტენეტი ბუშს, სადაზვერვო ინფორმაციების გარდა, **"მის საყვარელ თემაზე - ბეისბოლზეც"** ესაუბრა. იმ გარემოებას, თუ როგორ ინარჩუნებს დღემდე თავის პოსტს ტენეტი, ვაშინგტონში იმით ხსნიან, რომ პრეზიდენტს ის ძალიან უყვარს, თუმცა ბუშის ადმინისტრაცია ტენეტზე უკვე კბილებს ილესავს.

ამავდროულად, დემოკრატები არჩევნების წინ პრეზიდენტზე შეტევისათვის "პლეიმგეიტის" პოლიტიკურ მასშტაბებამდე გაბერვას ცდილობენ და საქმის გამოსაძიებლად სპეციალური პროკურორის დანიშვნას ითხოვენ. ბოლოს, თუკი ბუშის წინაშე დადგება არჩევანი – კარლ როუვი თუ ჯორჯ ტენეტი, თანამდებობის დატოვება, ალბათ, უფრო მეორეს მოუწევს.

11 სექტემბრის შემდეგ

"24 საათის" სტუმარია ჩარლზ უილიამ მეინსი, ევრაზიის ფონდის პრეზიდენტი. 1980-1997 წლებში ბ-ნი მეინსი ჟურნალ "ფორინ პოლისის" მთავარი რედაქტორი, ხოლო იქამდე აშშ სახელმწიფო მდივნის მოადგილე იყო.

შოთა უტიაშვილი

- რას ემსახურება თქვენი ახალდაწყებული პროექტი?

- ჩვენ ვქმნით სამ კვლევით ცენტრს სამხრეთ კავკასიაში: თბილისში, ბაქოსა და ერევანში. ჩვენი მიზანია, დავეხმაროთ მკვლევარებს ეკონომიკის, დემოგრაფიისა და სოციოლოგიის საქმეში, რათა ერთიანი მონაცემთა ბაზა შეიქმნას და მსგავსი მეთოდოლოგიით წარმოებულმა კვლევებმა ამ ქვეყნების შედარების საშუალება მოგვცეს. ცენტრების დასაფუძნებლად საჭირო თანხა კარნეგის კორპორაციამ გაიღო. კარნეგის ასეულობით ამგვარი პროექტი აქვს განხორციელებული როგორც აშშ-ში, ისე საზღვარგარეთ.

- თქვენმა ფონდმა და თქვენმა სახელმწიფომ უზარმაზარი დახმარება გაუწია საქართველოს. რამდენად შეძლო ამ დახმარებამ სასურველი ცვლილებების გამოწვევა?

- უნდა ვაღიაროთ, რომ ცვლილებების ტემპები არადამაკმაყოფილებელია. თავიდან დონორებს კარგად არ ესმოდათ ტრანზიციის მთავარი პრობლემები. შეცდომები ორივე მხრიდან იყო დაშვებული.

ამ რეგიონის განვითარებისათვის ყველაზე მნიშვნელოვანი ადამიანების მენტალიტეტის შეცვლაა. ამერიკაში ყველაფერი, რაც აკრძალული არ არის, ნებადართულია, ყოფილ საბჭოთა კავშირში კი ყველაფერი აკრძალულია, რაც ნებადართული არ არის. მსოფლიოში არ არსებობს ისეთი ჭკვიანი მთავრობა, რომელიც ადამიანებს დაუწერდა ყველაფერს, რისი გაკეთების ნებაც მათ აქვთ. ასე რომ, საჭიროა ისეთი გარემოს შექმნა, სადაც ადამიანები უფრო თავისუფლად და ლაღად იგრძნობენ თავს. ეს მოითხოვს უმნიშვნელოვანეს ცვლილებას აზროვნებაში. ჩემი აზრით, ახალი თაობა უკვე ამგვარი აზროვნებით მოდის.

ამიტომ, ვფიქრობ, რომ დონორები უფრო ბრძენნი და მომთმენნი უნდა იყვნენ.

- ზოგან ტრანზიცია უფრო სწრაფი და წარმატებული იყო, ზოგან - ნაკლებად. აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნები უკვე ნატო-სა და ევროკავშირში შედიან, დანარჩენები ერთ ადგილს ტკეპნიან. თქვენ რით ახსნით ამ განსხვავებას?

- ეს ძალზე კომპლექსური საკითხია. ავიღოთ, მაგალითად, პოლონეთი და ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები. პოლონეთმა მიიღო იმ გრანტების ნახევარი, რომელიც მთელი პოსტსოციალისტური ქვეყნებისათვის იყო განკუთვნილი; მეორე, პოლონეთს აპატიეს ყველა საგარეო ვალი; მესამე, პოლონეთს თავიდანვე უთხრეს, რომ მას ევროკავშირში მიიღებდნენ. ეს იმას ნიშნავს, რომ პირდაპირ დაუდეს გეგმა, რა უნდა გაეკეთებინა. არ იყო საჭირო თავის მტვრევა და ახლის გამოგონება, საჭირო იყო მხოლოდ გეგმის შესრულება.

პოლონეთის აღმოსავლეთით მდებარე ქვეყნებისათვის ამგვარი გეგმა არავის მიუცია. შესაბამისად, აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებმა თავიდანვე მიიღეს უპირატესობა საქართველოსთან შედარებით.

მართალია, საქართველოსაც და ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებსაც შეეძლოთ, ბევრი რამ გაეკეთებინათ და არ გააკეთეს, მაგრამ, სამართლიანობა მოითხოვს, აღინიშნოს, პოლონეთთან მათი შედარება არ შეიძლება.

- ახლა რა უნდა გააკეთონ გარეთ დარჩენილმა ქვეყნებმა?

- ეს ძალზე აქტუალური კითხვაა. რუსეთი, უკრაინა და ყაზახეთი ახლა ერთიანი ეკონომიკური სივრცის შექმნას ცდილობენ. ვფიქრობ, ეს ჭკვიანურია, რადგან არა მგონია, ეს ქვეყნები ოდესმე მიიღონ ევროკავშირში. ამიტომ, მათ ერთმანეთთან უნდა ითანამშრომლონ. საბჭოთა კავშირის აღდგენაზე საუბარი არ არის, მაგრამ საზღვრების გახსნა და ეკონომიკური ურთიერთობების აღდგენა ყველასათვის ხელსაყრელი იქნებოდა. ეს საქართველოსთვისაც მისაღებია. თუმცა, კონფლიქტების გამო, კავკასიის ქვეყნებს საერთაშორისო თანამშრომლობაში ჩართვა უფრო უჭირთ. ამიტომ, რეგიონის ქვეყნებმა უნდა მოსთხოვონ საერთაშორისო თანამეგობრობას, რეგიონში მშვიდობის დასამყარებლად უფრო მეტი გააკეთოს.

სამწუხაროდ, საქართველო საკმაოდ არახელსაყრელ რეგიონულ კონიუნქტურაში აღმოჩნდა, მან ნაკლები დახმარება მიიღო, ვიდრე სხვა ქვეყნებმა. მაგრამ ეს არ არის ჯიბეებში ხელების ჩაწყობისა და არაფრის კეთების გამართლება.

- მაგრამ საქართველოს სწორედაც ნატო-სა და ევროკავშირში გაწევრიანება სურს. თქვენი აზრით, ეს ამაო მცდელობაა?

- ვფიქრობ, ეს ნაკლებ სავარაუდოა. მაგრამ მე არც იმის წარმოდგენა შემეძლო, რომ ბალტიის ქვეყნები ნატო-ში შევიდოდნენ და დღის წესრიგში უკრაინის გაწევრიანების საკითხი დადგებოდა. თუმცა, უკრაინის შანსებს მე პესიმისტურად ვუყურებ.

უნდა ითქვას ისიც, რომ ნატო რაც უფრო ფართოვდება, მით უფრო კარგავს მნიშვნელობას. ამერიკის სტრატეგიულმა ფოკუსმა ევროპიდან მუსულმანურ სამყაროზე გადაინაცვლა, იმ რეგიონზე, რომელსაც ბჟეზინსკი "არასტაბილურობის რკალს" უწოდებს. ამიტომ ნატო-ში ახლა კრიზისია. ნატო-ს ევროპელი წევრები არ იზიარებენ ჩვენს მიდგომებს ახლო აღმოსავლეთის პრობლემებისადმი.

ახლა ნატო ცდილობს, სამშვიდობო ოპერაციების განხორციელებით ახალი მისია იპოვოს. მაგრამ ძირითადი პრობლემა მაინც გადაუჭრელი რჩება: თუ ევროპული ქვეყნები ახლო აღმოსავლეთსა და ერაყში ამერიკული პოლიტიკის მიმართ წინააღმდეგობის გაწევას გააგრძელებენ, ნატო-ს როლი კიდევ უფრო დაკნინდება.

გასაგებია, რომ საქართველოს ნატო-ში გაწევრიანება სურს, მაგრამ საკითხავია, რას ფიქრობენ ამაზე დიდი ქვეყნები. 11 სექტემბრის შემდეგ ამ ქვეყნების პოზიცია არაერთგვაროვანია.

11 სექტემბრის შემდეგ ნატო-მ აამოქმედა ქარტიის მეხუთე მუხლი, რომელიც კოლექტიური თავდაცვის გამოყენებას გულისხმობს. მაგრამ, ერთადერთი, რაც მან რეალურად შეძლო, ის იყო, რომ მზვერავი თვითმფრინავები გაგზავნა ამერიკა-კანადის საზღვარზე. ამასობაში კი რეალურად დაგვეხმარნენ ისეთი ქვეყნები, როგორიცაა უზბეკეთი, პაკისტანი და რუსეთი. ამ ქვეყნებს ჰქონდათ ის, რაც ნატო-ს არ გააჩნდა - სამხედრო მოქმედების თეატრთან ტერიტორიული სიახლოვე და სადაზვერვო ინფორმაცია.

თუ ტერორიზმის საფრთხე აქტუალური დარჩა, თუ იგი კვლავინდებურად ისლამური სამყაროდან წამოვა და ამ დროს ევროპულ ქვეყნებს ამ საფრთხესთან დაკავშირებით კვლავაც განსხვავებული შეხედულებები ექნებათ, მაშინ ნატო-ს როლი მართლაც დაკნინდება.

- თუ ნატო უმნიშვნელოა, მაშინ რა მექანიზმები ან კოალიციებია მნიშვნელოვანი?

- იმ შემთხვევაშიც, თუ ნატო ამერიკისათვის მნიშვნელობას დაკარგავს, ალიანსს მაინც დარჩება ერთი უმნიშვნელოვანესი ფუნქცია: ევროპაში მშვიდობის ზონის შენარჩუნება. ნატო-ს დაშლა არავის სურს. საქმე ის არის, რომ ევროპა აღარ არის ამერიკის ყურადღების ფოკუსში.

ამჟამად არსებობს ე.წ. "მსურველთა კოალიცია" და არსებობს არაფორმალური ალიანსი იმ ქვეყნებს შორის, რომელთაც ყველაზე მეტად ემუქრებათ ისლამური საფრთხე: აშშ, რუსეთი, ინდოეთი და ჩინეთი. ჩინეთს უიღურების პრობლემა აქვს, რუსეთს – ჩეჩნეთის, ინდოეთს – ქაშმირის, აშშ-ს – ახლო აღმოსავლეთის. რაც უფრო მეტად იქნებიან ეს ქვეყნები ფოკუსირებული ამ საფრთხეებზე, მით უფრო მჭიდრო იქნება მათ შორის თანამშრომლობა. მაგალითად, ბუშისა და პუტინის დიალოგი ასეთი თანამშრომლობის მაგალითია. მათი საერთო პრობლემაა სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმართული ძალადობა, რომლის წყაროც ტერორისტული ორგანიზაციები და აგრესიული ეთნიკური უმცირესობებია. მათ სახელმწიფოებისათვის ახლა უფრო მეტი ზიანის მიყენება შეუძლიათ, ვიდრე ოდესმე.

- ასე რომ, ტერორიზმი ამ საუკუნის უპირველესი საფრთხე იქნება, ხოლო ისლამური ქვეყნების შეკავება – უპირველესი ამოცანა?

- 11 სექტემბრის შემდეგ მთავარი კითხვაა - ტერორიზმის საფრთხე მხოლოდ ამერიკის, ან მხოლოდ იმ ქვეყნების წინააღმდეგაა მიმართული, სადაც მუსულმანური უმცირესობა ცხოვრობს, თუ ყველა ქვეყნის წინააღმდეგ (რამდენადაც უკმაყოფილო ჯგუფი ყველა ქვეყანაში მოიძებნება)? ამ კითხვაზე პასუხი ჯერ არ ვიცით. თუ საფრთხე მხოლოდ აშშ-ს ემუქრება, მაშინ მას მოკავშირეთა მოძიება გაუჭირდება.

ვფიქრობ, ტერორიზმის საფრთხე უკვე ეგზისტენციალურ საფრთხედ იქცა. ტერორისტების მიერ მასობრივი განადგურების იარაღის გამოყენება უკვე ქვეყნების არსებობას უქმნის საფრთხეს. სიტყვაზე, ლონდონში ატომური ბომბის აფეთქება იმდენად საშინელ შედეგებს გამოიწვევს, რომ ბრიტანეთის მთავრობა ნებისმიერ კოალიციაზე წავა, ოღონდ ეს თავიდან აიცილოს. ამბობენ, რომ როდესაც ჩეინი უყურებდა მეორე თვითმფრინავის დაჯახებას მსოფლიო სავაჭრო ცენტრზე, მან თქვა: "წარმოიდგინეთ, რა მოხდება, ეს ხალხი ატომური ბომბებით რომ იყოს შეიარაღებული".

1940-იან წლებში ამერიკული ატომური ბომბის მამამ რობერტ ოპენჰაიმერმა თქვა, რომ თუ ახლა ჩვენ ატომური ბომბის შექმნას მოვახერხებთ, მოვა დრო, როდესაც ამას რომელიმე ექსტრემისტული ჯგუფიც შეძლებსო.

წარმოიდგინეთ ვითარება, როდესაც, ვთქვათ, ბირთვული იარაღით აღჭურვილი ირლანდიის რესპუბლიკური არმია პირობებს აყენებს და, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ლონდონის აფეთქებით იმუქრება, ან ჩეჩნები მოსკოვის აფეთქებით იმუქრებიან.

ჯერ საქმე აქამდე არ მისულა. მაგრამ 11-მა სექტემბერმა ყველას დაანახა, რომ ამის საფრთხე არსებობს.

არსებობს იმის საფრთხეც, რომ თუ გლობალიზაცია სწორი მიმართულებით არ წავიდა, სახელმწიფოები შეიძლება იძულებულნი გახდნენ, ატომური ტერორიზმის თავიდან ასაცილებლად, მასობრივად გადავიდნენ საპოლიციო რეჟიმებზე და უთვალთვალონ ყველას, ვისაც, ვთქვათ, ოდესმე უსწავლია ქიმია ან ფიზიკა.

- თუ საქართველო და, მთლიანად, კავკასია ასე უმნიშვნელოა დასავლეთისათვის, მაშინ რას აკეთებთ თქვენ აქ?

- ამერიკას აქვს ორი ძირითადი ინტერესი საქართველოში. პირველია მილსადენი. კასპიის ნავთობი, როგორც ამბობენ, მსოფლიო მოთხოვნის მხოლოდ სამ პროცენტს დააკმაყოფილებს. მაგრამ, როდესაც გჭირდება, ეს სამი პროცენტი, შეიძლება, გადამწყვეტი აღმოჩნდეს. ასე რომ, ენერგეტიკული უსაფრთხოება ერთ-ერთი უმთავრესია. მეორე, საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ არ გვინდოდა, რომ იგი კვლავ აღდგენილიყო, ამიტომ მხარს ვუჭერდით ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკების დამოუკიდებლობას. ესეც მეორე ინტერესი. ასევე, იყო მადლიერების გრძნობა შევარდნაძის მიმართ.

რაც შეეხება გრძელვადიან ინტერესებს. მილსადენი რჩება. გარდა ამისა, საქართველო უშუალოდ ესაზღვრება არასტაბილურობის რკალს, რაც მისადმი ინტერესს ზრდის და მესამე, ამერიკა სულ უფრო აქტიურად უჭერს მხარს მსოფლიოში მიმდინარე დემოკრატიზაციის პროცესებს.

ადრე ჩვენ არ გვაინტერესებდა, რა ხდებოდა ისლამური სამყაროს შიგნით. ახლა უკვე სერიოზული ინტერესი გაჩნდა. თუ ისლამური ქვეყნების დემოკრატიზაცია გინდა, მაშინ ჯერ იმ სახელმწიფოებით უნდა დაიწყო, რომლებიც მათ სიახლოვეს მდებარეობენ.

- რამდენად რჩება საბჭოთა კავშირის მსგავსი გაერთიანების აღდგენის საფრთხე?

- არა მგონია, თუმცა ვიცი, რომ ამაში ზოგი არ მეთანხმება. საბჭოთა კავშირი იდეოლოგიის მეშვეობით მოკავშირე რესპუბლიკებზე კონტროლს ინარჩუნებდა.

- მაგრამ, რუსეთის იმპერია კომუნისტურ იდეოლოგიამდეც ხომ არსებობდა?

- დიახ, მაგრამ იდეოლოგიის გარეშე იგი ვერ გადარჩებოდა. მმართველობას ლეგიტიმურობა სჭირდება. საჭიროა იმის დასაბუთება, რატომ უნდა აკონტროლო ქვეყანა. თუ იტყვი, რომ მე რუსი ვარ და ამიტომ უნდა გმართო, - ეს არ გაჭრის.

ადრე დასავლეთში სჯეროდათ, რომ მათ ჰქონდათ მისია - ცივილიზაცია შეეტანათ დანარჩენ მსოფლიოში. ამისათვის იბრძოდნენ და კვდებოდნენ. დღეს ასეთი მისიისა აღარავის სჯერა. დასავლეთის სახელმწიფოებმა კოლონიებიც დაკარგეს და მათი დაბრუნების სურვილიც აღარა აქვთ.

ადრე რუსეთის მმართველობის გამართლება კომუნისტური იდეოლოგიის მეშვეობით ხდებოდა. თითოეულ რესპუბლიკაში მოსახლეობის ნაწილი მაინც იღებდა ამ იდეოლოგიას. ახლა იდეოლოგია მკვდარია. რუსეთმა რომც მოინდომოს საქართველოზე კონტროლის დამყარება, რა საბაბით უნდა გააკეთოს ეს?

ზღვარზე

თუ ხელისუფლება მენტალიტეტს არ შეიცვლის, ხალხი ამ ქვეყნიდან გაიქცევა

საქართველოს ნებისმიერი, ეკონომიკურად გაჭირვებული მოქალაქე რომ გააჩერო და ჰკითხო, - სახელმწიფო რითი გეხმარებაო,- არაფრითო, - გეტყვის. არადა, არ არსებობს სოციალურად დაუცველი კატეგორია, დამტკიცებული პროგრამების მიხედვით, სახელმწიფოსგან რაიმე დახმარებას რომ არ იღებდეს. სამწუხაროდ, მოსახლეობა ამას, თითქმის, ვერ გრძნობს.

ნანა ქადაგიშვილი

„ბოლო წლებში ჩვენი ქვეყნის სოციალური პოლიტიკის მთავარი შეცდომა ის იყო, რომ იგი კვლავ საბჭოურ სისტემაზე გახლდათ აწყობილი და დახმარებას არა ცალკეული ოჯახების, არამედ კატეგორიების მიხედვით გასცემდა," – აცხადებს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილე მანონი ხაჩიძე. სახელმწიფოსგან დახმარების მიმღები კატეგორიები სწორედ ამ ნიშნის მიხედვით შეირჩა: პენსიონერები, სოციალურად დაუცველი, ღატაკი ოჯახები და ინვალიდები. საქართველოს სოციალური პოლიტიკის პრიორიტეტსაც სწორედ ამ სამი კატეგორიის მოქალაქეთა დახმარება წარმოადგენს. თუმცა, ეს დახმარება ნებისმიერი მათგანისთვის იმდენად მცირეა, ფაქტობრივად, არც კი იგრძნობა.

საქართველოში დღეს პენსიას სულ 877 ათასი პენსიონერი იღებს. აქედან 700 ათასი – 14 ლარს და იმასაც, დროულად არა. ომში დაღუპულთა ქვრივებისთვის პენსია 18 ლარია; ომის მონაწილეები, 9 აპრილსა და ჩერნობილში დაზარალებულები, რეპრესირებულთა ოჯახები, ძალოვანი სტრუქტურების პენსიონერები 35-დან 200-ლარამდე იღებენ; ძალოვანი სტრუქტურების პენსიონერთა გარკვეულ კატეგორიას კი 500-600 ლარიც აქვს. ასეთი პრივილეგირებული პენსიონერი მხოლოდ 177-ია.

1998 წლიდან დღემდე საპენსიო დავალიანება 84 მლნ. ლარია. ხელისუფლება გვპირდება, რომ მომავალი წლის ბიუჯეტში ამ დავალიანების დასაფარად 40 მლნ. ლარი ჩაიდება. წლობით მიუღებელი პენსიის სანაცვლოდ, მთავრობა პენსიონერებს ფასიანი ქაღალდების მიცემასა და დავალიანების მიწის გადასახადით გაქვითვასაც ჰპირდება. ჯერ ადრეა იმაზე საუბარი, მომავალი წლის ბიუჯეტში ეს 40 მილიონი ნამდვილად ჩაჯდება თუ არა და, თუ ჩაჯდება, სეკვესტრს რამდენად გადაურჩება. რაც შეეხება ფასიან ქაღალდებს, როგორც ხელისუფლების ოპოზიციური ძალები ირწმუნებიან, ეს პენსიონერთა თავიდან მოცილების საშუალებაა, რადგან ამ ქაღალდებს არავითარი ძალა არ ექნება.

ჩვენი სახელმწიფოს სოციალური პოლიტიკის კიდევ ერთი პრიორიტეტი უმწეოთა სხვადასხვა ფორმით დახმარება გახლავთ. ფულად დახმარებას იღებენ შემდეგი კატეგორიის მოქალაქეები: მარტოხელა მოხუცები; ოჯახები, სადაც ყველა შრომისუუნაროა; დედ-მამით ობლები; 18 წლამდე ასაკის ინვალიდი ბავშვები; პირველი ჯგუფის უსინათლოები; შვიდ და მეტშვილიანი ოჯახები და ამავე კატეგორიის დევნილები. საქართველოში ასეთი სულ 170 ათასი ოჯახია. 2000 წლამდე მათი ფულადი დახმარება რვა ლარს არ აღემატებოდა, 2000 წლის შემდეგ კი გაიზარდა, თუმცა - არცთუ დიდად: ერთ-ორ სულიანი ოჯახი 22 ლარს იღებს, ორ სულზე მეტი – 35 ლარს. მოსახლეობას იმდენად უჭირს, ფულადი დახმარების ასეთი სიმცირის მიუხედავად, მის მისაღებად მაქინაციებსაც მიმართავს. ფულად დახმარებას დღეს 6 000-ზე მეტი უსინათლო იღებს. შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში ვარაუდობენ, რომ ეს რიცხვი ხელოვნურად არის გაზრდილი და მონაცემების გადამოწმებას უახლოეს მომავალში აპირებს.

ფულად დახმარებასთან ერთად, სოციალურად დაუცველი მოსახლეობისთვის ელექტროენერგიაზე, ბუნებრივ აირზე, კომუნალურ მომსახურებასა და ტელეფონითა და ტრანსპორტით სარგებლობაზე შეღავათებია დაწესებული. ცენტრალურ ბიუჯეტში ამ შეღავათებისთვის ერთ სულზე 70 ათასი ლარია გათვალისწინებული. **„ამის გარდა, არსებობს შეღავათები, რომელიც საერთოდ არ ფინანსდება. მაგალითად - უფასო სწავლება, საცხოვრებელი ბინებით დაკმაყოფილება. ასეთი სულ 50 მილიონი ლარის ღირებულების შეღავათია. ეს შეღავათები თავიდანვე მხოლოდ კანონში გასაწერად იყო განწირული, რადგან ჩვენი სახელმწიფო ბიუჯეტი მათ დაფინანსებას ნამდვილად ვერ შეძლებდა,"** – აცხადებს მანონი ხაჩიძე. საინტერესოა, რომ დროულად არც ის შეღავათები ფინანსდება, რომელიც მხოლოდ კანონში არ ჩარჩენილა. ომის მონაწილეები და ომში დაღუპულთა ოჯახებისთვის ელექტროენერგიაზე საკმაოდ სოლიდური შეღავათია დაწესებული: ომის ინვალიდებისა და ომში დაღუპულთა ოჯახებისთვის - ზამთარში 224 კილოვატსაათი, ზაფხულში - 209, მონაწილეებისთვის, შესაბამისად, 125 და 62 კილოვატსაათი. თუმცა, ამ კატეგორიის მოქალაქეები ამ შეღავათით ნახევრადაც ვერ სარგებლობენ, ისევ და ისევ დაუფინანსებლობის გამო.

ხელისუფლება უმწეოთა სოციალური დახმარების დაფინანსების გაუმჯობესებას პასუხისმგებლობის ადგილობრივ ხელისუფლებაზე გადანაწილებით აპირებს. **„სოციალური პროგრამები ადგილობრივი ბიუჯეტიდან მხოლოდ 11 რაიონში ფინანსდება და ისიც - ნაწილობრივ, დანარჩენ რაიონებში კი ცენტრალური ბიუჯეტიდან იგზავნება ტრანსფერები. მაშინაც კი, როცა რომელიმე რაიონში ბიუჯეტი 77 პროცენტით სრულდება, რაიონის ხელმძღვანელები სოციალური პროგრამების დაფინანსებაზე არც კი ფიქრობენ. ვინმეს, რომელიმე რეგიონში სახლი თუ დაენგრევა ან შვილისთვის სასწავლო წიგნების საყიდელი ფული არ აქვს, სათხოვნელად სამინისტროში მოდის. ასე არ შეიძლება. უმწეოთა დახმარებაზე პასუხისმგებლობა ადგილობრივმა ხელისუფლებამაც უნდა გადაინაწილოს. საბიუჯეტო კანონში ჩაიდო მუხლი, რომლის მიხედვითაც, ამიერიდან სოციალური პროგრამების 10 პროცენტი ადგილობრივი ბიუჯეტებიდან უნდა დაფინანსდეს,"** – განმარტავს ხაჩიძე. საეჭვოა, ადგილობრივი ბიუჯეტების სიმცირისა და შემოსავლების უკონტროლობის პირობებში, ეს რეალური გამოსავალი იყოს.

სოციალურად დაუცველ მოქალაქეთა შორის ინვალიდები ცალკე კატეგორიად გამოიყოფა და მათი დახმარება ზემოაღნიშნულ კატეგორიებზე არანაკლებ პრიორიტეტად მიიჩნევა. მართალია, ინვალიდობის სახელმწიფო პროგრამისთვის წლევანდელ ბიუჯეტში 6,5 მლნ. ლარია ჩადებული და საკურორტო პროგრამებიც ხორციელდება (წელს ამ პროგრამით 1600-მა ადამიანმა ისარგებლა), სახელმწიფო აფინანსებს ვეტერანთა სტომატოლოგიურ მომსახურებას, ინვალიდებს ერთჯერადად ეხმარება საჭირო აპარატურით, მათთვის შეღავათებია დაწესებული ელექტროენერგიის, ბუნებრივი აირის, წყლის, ქონებისა და მიწის გადასახადებზე (ქონებისა და მიწის გადასახადზე შეღავათი ვეტერანებმა და ინვალიდებმა შარშან დიდი ომის ფასად მოიპოვეს), მაგრამ ეს ყველაფერი ზღვაში წვეთია იმასთან შედარებით, რაც 200 ათასამდე შეზღუდული შესაძლებლობების პირის დასახმარებლად არის საჭირო.

„ხელისუფლების ყველაზე დიდი შეცდომა ის არის, რომ იგი ამ ადამიანთა აქტიურობის ჩაკვლას ცდილობს. თუკი სახელმწიფო შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე მოქალაქეთა ინტეგრაციაზე იზრუნებს, ასეთი ადამიანები ახლობლისთვის ტვირთად აღარ იქცევიან. მათ ბევრი რამის გაკეთება შეუძლიათ, თუკი საკუთარი შესაძლებლობების სწორედ განვითარების შესაძლებლობას მისცემენ," – აცხადებს შეზღუდული შესაძლებლობების პირთა და ვეტერანთა არასამთავრობო ორგანიზაციების კოალიციის ერთ-ერთი თავკაცი გოგა კოხრეიძე.

წლევანდელი ბიუჯეტიდან შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ინტეგრაციის პროგრამისთვის მილიონი ლარია გამოყოფილი. საინტერესო ის არის, რომ აღნიშნული პროგრამის განხორციელებაზე გამოცხადებულ ტენდერზე ზემოაღნიშნულ კოალიციასთან ერთად, რატომღაც, ისეთმა ორგანიზაციებმაც გაიმარჯვეს, რომელთაც, გაუგებარია, რა კავშირი აქვთ ინვალიდებთან. თუმცა, კოალიციას 870 ათასი ლარი მაინც დარჩა და ამ თანხით ის შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის პრევენციული ღონისძიებების ჩატარებასა და ადაპტირებული სკოლების შექმნას აპირებს.

„არავინ დაიჯერებს, რომ სახელმწიფოს საკუთარი მოქალაქეებისთვის იმაზე მეტის გაკეთება არ შეუძლია, რასაც აკეთებს. ეს იმიტომ, რომ ჩვენი პოლიტიკური ელიტა, რომელიც მოქალაქეთა ცხოვრების წესს ამკვიდრებს, მხოლოდ სკამსა და ჯიბეზეა ორიენტირებული. თუკი ხელისუფლება ცხოვრების წესსა და მენტალიტეტს არ შეიცვლის, ისღა დაგვრჩენია, ამ ქვეყნიდან გავიქცეთ," – ასე აფასებს გოგა კოხრეიძე ჩვენი ხელისუფლების სოციალურ პოლიტიკას და მის აზრს სახელმწიფო დახმარებების ზემოთ განხილული ნუსხაც ადასტურებს.

პუბლიკაციათა ეს ციკლი "24 საათმა" მოამზადა ამერიკის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) ფინანსური დახმარებით, საერთაშორისო კვლევისა და გაცვლების საბჭოსგან (IREX) მიღებული გრანტის მეშვეობით. მიუხედავად ამისა, მხოლოდ "24 საათი" აგებს პასუხს მათ შინაარსზე. პუბლიკაციებში გამოთქმული მოსაზრებები, შესაძლოა, არ გამოხატავდეს საერთაშორისო კვლევისა და გაცვლების საბჭოს (IREX), კავკასიაში ამერიკის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს წარმომადგენლობის (USAID/Caucasus MIssion) ან ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის ოფიციალურ პოზიციას.

ბაღათურიას აინტერესებს, არის თუ არა „საქართველოს ელექტროკავშირი" „მონღოლჰესი"

თამარ დვალი

„ლეიბორისტებმა" არც ამჯერად დაარღვიეს ტრადიციები და გუშინდელ პრეს-კონფერენციაზე მოწვეულ ჟურნალისტებს „მტარვალი ხელისუფლების" მორიგი თაღლითობის შესახებ აუწყეს. „მძარცველმა ხელისუფლებამ არნახული გადაწყვეტილება მიიღო - ინვალიდებისთვის და ომის ვეტერანებისთვის გამოყოფილი თანხები სახელისუფლებო ბლოკის წინასაარჩევნო კამპანიისთვის გადაისროლა. რა ქნან გაჭირვებულმა პენსიონერებმა და ინვალიდებმა, რომლებსაც, ტელეფონების გათიშვის გამო, ექიმის გამოძახებაც აღარ შეუძლიათ, " – იკითხა პენსიონერების უმწეობით აღშფოთებულმა ჯონდი ბაღათურიამ და ხელისუფლებას ტელეფონების ჩასართველად ორი დღის ვადა მისცა.

ჯონდი ბაღათურიამ ხელისუფლებას ტელეფონების ჩასართველად ორი დღის ვადა მისცა.

თანხა, რომელიც ომის ვეტერანების სააბონენტო გადასახადებს უნდა მოხმარებოდა, „ლეიბორისტების" თქმით, ხელისუფლებამ თავისი პარტიის წინასაარჩევნო კამპანიის დასაფინანსებლად გამოიყენა. ბაღათურიას განცხადებით, ეს ყველაფერი ჯერ კიდევ მაშინ გათვალა ხელისუფლებამ, როდესაც ბიუჯეტს ადგენდა. **„ჩვენმა პარტიამ იმიტომაც არ დაუჭირა მხარი „ვანიკოს" და მისნაირების მიერ შედგენილ ბიუჯეტს, რომ იქ არ იყო გათვალისწინებული არც ინვალიდებისა და არც უფასო სასწრაფო დახმარების თანხები. ჩვენი აზრით, ეს იყო კორუმპირებული ბიუჯეტი... თუ ორ დღეში არ ჩაურთავენ ვეტერანებს ტელეფონებს, მასიურ საპროტესტო აქციებს მოვაწყობთ. მთავრობის განკარგულებას, რომლის მიხედვითაც, წინასაარჩევნოდ აქციები აკრძალულია, შემდეგ თავად შევარდნაძემ, ზოდელავამ და მექრთამე ჩინოვნიკებმა მიხედონ,"** – აღნიშნა ბაღათურიამ.

მისივე განცხადებით, ვეტერანების წინაშე მხოლოდ ვანო ზოდელავა არ არის დამნაშავე, რადგანაც ამ შემთხვევაში თბილისის მერია, აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ორგანოები ერთობლივად მოქმედებენ. **„ვთქვათ, თბილისის ადგილობრივმა ხელისუფლებამ არ გადარიცხა შესაბამისი თანხები. სახელმწიფო დაწესებულებას მაინც არ ჰქონდა უფლება გამოერთო ტელეფონები. ეს ხომ არ არის მობილურზე ნალაპარაკევი? „საქართველოს ელექტროკავშირი" ხელისუფლების დაქვემდებარებაშია და, შესაბამისად, სახელმწიფო სტრუქტურაა, რომელიც ხალხის ინტერესებს უნდა ემსახურებოდეს. თუ ესეც „ეი-ი-ესი" ან „მონღოლჰესია"? ჩვენი მიზანია, ხალხს ტელეფონები დროულად ჩაურთონ. საიდან მოიტანენ თანხას, არ გვაინტერესებს. ხელისუფლების სტრუქტურებმა თავად გაარკვიონ ერთმანეთში, ერთი ჯიბიდან მეორეში გადადებენ თანხას, თუ რას იზამენ,"** – განაცხადა ბაღათურიამ.

სანამ „ლეიბორისტები" განგაშის ზარებს ჩამოჰკრავდნენ, მერიის საფინანსო სამმართველოს უფროსმა ამირან ჯებისაშვილმა „24 საათთან" საუბრისას განაცხადა, რომ ისინი მათზე დაკისრებულ ვალდებულებებს შეასრულებენ და სააბონენტო დავალიანებას რამდენიმე დღეში გაისტუმრებენ. ვნახოთ, რა იქნება. თუ ჯებისაშვილმა დანაპირები არ შეასრულა, დანაპირების ასრულება შრომის პარტიას მოუწევს.

დალიე, რა, წამალი!

ახალი სამსახური ტუბერკულოზთან საბრძოლველად

ბიუჯეტის გვიან დამტკიცების გამო, ტუბერკულოზთან ბრძოლის 2003 წლის სახელმწიფო პროგრამა წლის მეორე ნახევრიდან დაიწყო. იმის გათვალისწინებით, რომ შარშან ქვეყანაში ტუბერკულოზის 5 ათასამდე ახალი შემთხვევა დაფიქსირდა, 3 მილიონ 250 ათასი ლარი ჩვენს გაჭირვებას მთლიანად ვერ უშველის, მაგრამ დაავადების კლების ბოლოდროინდელ ტენდენციას ნამდვილად შეინარჩუნებს, თუ პაციენტიც გაალებს პირს.

ზაზა ფაჩუაშვილი

შეიძლება გაგიკვირდეთ, მაგრამ „პირის გაღების" პრობლემა საქართველოს ჯანდაცვის სისტემაში კარგა ხანია დგას და მოგვარებას ითხოვს. მაგალითად, მალარიის გავრცელების მაღალი რისკის ზონაში მცხოვრები კახელები არ სვავენ აბებს, რომლებიც მათ სახელმწიფოს მიერ დაავადების პროფილაქტიკის მიზნით დაურიგდათ. მიზეზი არხეინობაა.

ასევე ყოფილან ფილტვის ტუბერკულოზით დაავადებული პაციენტებიც, რომლებიც წამლების მიღებას, თურმე, მაშინვე წყვეტენ, როგორც კი თავს კარგად იგრძნობენ.

შეგახსენებთ, რომ პაციენტები ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო წამლებსაც უფასოდ იღებენ.

ამ საკითხთან დაკავშირებით „ტუბერკულოზთან ბრძოლის სახელმწიფო პროგრამის" კოორდინატორი პროფესორი გია ხეჩინაშვილი ასეთ კომენტარს აკეთებს:

„მოგეხსენებათ, რომ ჩვენს პაციენტებს „დოცის" პროგრამით ვმკურნალობთ. ეს პროგრამა იმდენად ეფექტურია, რომ ავადმყოფი 2-3 კვირაში თავს კარგად გრძნობს, ძალა ემატება, წონაში მატულობს და ა.შ.

ამრიგად მათ ჰგონიათ, რომ გამოჯანმრთელდნენ და მკურნალობას აღარ ამთავრებენ."

ამ პრობლემის გადასაწყვეტად „ტუბერკულოზთან ბრძოლის სახელმწიფო" პროგრამის ფარგლებში წელს სიახლე დაინერგა. თბილისში შეიქმნა სოციალური მეურვეობის სამსახური.

გია ხეჩინაშვილი: **"ამ სამსახურის დანიშნულებაა პაციენტისათვის კონტროლირებადი ქიმიოთერაპიის ჩატარება. ჩვენი სოციალური სამსახური წარმომადგენელი დაესწრება წამლის მიღების პროცესს. პაციენტის სურვილიდან გამომდინარე, ეს შეიძლება ანონიმურიც იყოს. ამისათვის სრულიად უფასოდ მოვამზადეთ 75 მუშაკი, რომელთაგან, პირველ ეტაპზე, 55 ავარჩიეთ. ამიერიდან ერთი მედდა ყოველ დისპანსერთან იქნება მიმაგრებული. მისი ხელფასი 130 ლარით განისაზღვრა. მეურვეობის ასეთი ფორმა მიღებულია მთელ მსოფლიოში. მომავალში ვფიქრობთ პაციენტის სტიმულირების სისტემაც ავამოქმედოთ. ყველა, ვინც ბოლომდე ჩაიტარებს მკურნალობას, წამახალისებელ პრიზებს მიიღებს. ეს ყველაფერი იმისთვის კეთდება, რომ ქვეყანაში ტუბერკულოზის შემთხვევები შევამციროთ. საბედნიეროდ, ამის ტენდენცია უკვე შეინიშნება და ჩვენ მოდუნების საშუალება არა გვაქვს."**

ტუბერკულოზით დაავადებულთა სოციალური მეურვეობა 1 ოქტომბრიდან დაიწყო და მრავალი პაციენტისთვის ახალი ხილია, მაგრამ ნურავის გაუკვირდება, თუ კარებზე სოციალური მუშაკი მიადგება. პაციენტებისგან მხოლოდ პირის გაღებას ითხოვენ.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო სახაზინო სამსახური

ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურის ოპერატიული ინფორმაციის მიხედვით მიმდინარე წლის 29 სექტემბერი-3 ოქტომბრის პერიოდში ცენტრალური ბიუჯეტიდან გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 8 189.2 ათასი ლარი

1. ავტომატურ რეჟიმში და იძულების წესით ჩამოჭრილი თანხები - 940.0 ათასი ლარი:
■ ეროვნული ბანკის სესხზე დარიცხული პროცენტი - 940.0 ათასი ლარი;
2. საბიუჯეტო ორგანიზაციების წინა პერიოდის დავალიანების დაფარვა - 52.0 ათასი ლარი;
■ სახელმწიფო საინფორმაციო სამსახური - 52.0 ათასი ლარი;
3. 2003 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრული დაცული მუხლები - 6 845.5 ათასი ლარი;
■ საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული პროექტების თანადაფინანსება - 992.4 ათასი ლარი;

საბიუჯეტო ორგანიზაციების აგვისტოს თვის შრომის ანაზღაურება - 4 414.3 ათასი ლარი:
■ თავდაცვის სამინისტრო - 1 376.5 ათასი ლარი მ.შ. სამხედრო-საზღვაო ძალები 55.4 ათასი ლარი;
■ შინაგან საქმეთა სამინისტრო - 3 037.8 ათასი ლარი მ.შ. შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემია 67.8 ათასი ლარი;
■ სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის სექტემბრის თვის შრომის ანაზღაურება - 510.0 ათასი ლარი;

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო - 103.2 ათასი ლარი:
■ ჯანდაცვის პროგრამები - 97.2 ათასი ლარი;
■ უმწეო მდგომარეობაში მყოფ მოქალაქეთა ერთჯერადი დახმარება - 6.0 ათასი ლარი;
■ განათლების სამინისტროს პროგრამული ხარჯები - 5.2 ათასი ლარი;
■ სოციალური ტრანსფერი აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტს (სექტემბრის თვის) - 539.0 ათასი ლარი;
■ საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის ღირებულების ანაზღაურება - 237.9 ათასი ლარი;
■ საქართველოს პრეზიდენტის ფონდი - 40.0 ათასი ლარი;
■ საქართველოს პრეზიდენტის ფონდის ასიგნებათა ფარგლებში საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 27 სექტემბრის N1212 განკარგულების თანახმად ვ. სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის კაპიტალური ხარჯები - 40.0 ათასი ლარი;
სახელმწიფო სარეზერვო ფონდი - 3.5 ათასი ლარი;
■ უშიშროების საბჭო (მივლინება) - 3.5 ათასი ლარი;
4. 2003 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრული დანარჩენი ხარჯები - 351.7 ათასი ლარი;
■ კულტურის სამინისტროს პროგრამული ხარჯები - 5.0 ათასი ლარი;
■ " სხვა საქონელი და მომსახურება" - 346.7 ათასი ლარი;
■ შინაგან საქმეთა სამინისტრო - 179.6 ათასი ლარი (მოხმარებული წყლის ღირებულების ანაზღაურება);
■ საქართველოს პარლამენტი (ავტობაზის ხარჯები) - 100.0 ათასი ლარი;
■ საქართველოს პარლამენტი (ავტობაზის მუშაკთა შრომის ანაზრაურება) - 35.0 ათასი ლარი;
■ სახელმწიფო უზრუნველყოფის სამსახური - 22.1 ათასი ლარი;
■ საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტი - 8.3 ათასი ლარი;
■ იუსტიციის სამინისტრო (ექსტრადიციის ხარჯები) - 1.7 ათასი ლარი;
სულ ხარჯი: 8 189.2 ათასი ლარი

1. ავტომატურ რეჟიმში და იძულების წესით ჩამოჭრილი თანხები - 940.0 ათასი ლარი:
■ ეროვნული ბანკის სესხზე დარიცხული პროცენტი - 940.0 ათასი ლარი;
2. საბიუჯეტო ორგანიზაციების წინა პერიოდის დავალიანების დაფარვა - 52.0 ათასი ლარი;
3. 2003 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრული დაცული მუხლები - 6 845.5 ათასი ლარი;
4. 2003 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრული დანარჩენი ხარჯები - 351.7 ათასი ლარი;
■ სხვა საქონელი და მომსახურება - 351.7 ათასი ლარი;

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახური

თბილისი, 380093, მ.ალექსიძის ქ. N1

ტელ/ფაქსი: 92-30-03, ელ.ფოსტა: treasury@iberiapac.ge

ორი სიტყვით

თბილისი. საქართველოს ინვალიდთა, ვეტერანთა და დევნილთა არასამთავრობო ორგანიზაციების ასამბლეის წევრებმა, რომლებიც მეორე კვირაა სოციალური მოთხოვნებით აქციას მართავენ სახელმწიფო კანცელარიასთან, ოცი წუთის განმავლობაში კანცელარიისკენვე მიმავალი ლეონიძის ქუჩა გადაკეტეს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. თბილისის ცენტრალურ ვაგზლის ადმინისტრაციულ შენობაში მცხოვრებ აფხაზეთიდან დევნილებს "საქართველოს რკინიგზის" ხელმძღვანელობა გამოსახლებას უპირებს. რკინიგზის ადმინისტრაცია მათ სხვა ბინებს ჰპირდება. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. პეტრიაშვილის ქუჩაზე არსებულ გაზგაყვანილობის ქსელში მომხდარი ავარიის გამო, ბუნებრივი აირი შეფერხებით მიეწოდებოდა დედაქალაქის ვაკის რაიონს. თბილგაზის დაპირებით, გაზის მიწოდება დღეს მთლიანად აღდგება. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ქუჩებში პურით ვაჭრობის აღსაკვეთად მერიის საქალაქო სამსახურები უძლურნი არიან. სანიტარული ზედამხედველობის სამსახურმა ვერ მიაღწია ქუჩებიდან იმ მანქანების გაყვანას, რომლებიდანაც პურით ვაჭრობენ. მანქანები თვეობით დგანან ერთსა და იმავე ადგილას, არ ხდება მათი დასუფთავება და დეზინფექცია, ამიტომ აქ ნაყიდი პური მომხმარებლებს ინფექციური დაავადებების საშიშროებასაც უქმნის. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საგანმანათლებლო სისტემის თანამშრომლებისთვის სექტემბრის თვის ხელფასების გასაცემად მობილიზებული 1,9 მლნ ლარი მხოლოდ 80 პროცენტისთვის არის საკმარისი. ხელფასების გაცემა ორშაბათიდან, 13 ოქტომბრიდან, დანარჩენი თანხების მოძიების პარალელურად, დაიწყება. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. 12-18 ოქტომბერს ჟენევაში გაიმართება საერთაშორისო სატელეკომუნიკაციო ორგანიზაციის ახალგაზრდული ფორუმი „ტელეკომ-მსოფლიო 2003". ღონისძიებაში ქართველი სტუდენტებიც მიიღებენ მონაწილეობას - კონკურსში გამარჯვებული სოფიო თვალაძე და ლევან ლაშქარავა. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ზემო ვეძისში მცხოვრები აზერბაიჯანელები თავიანთ პრობლემებზე გუშინ ქალაქის მერს ვანო ზოდელავას და ვაკე-საბურთალოს რაიონის გამგებელს დავით სულაძეს ესაუბრნენ. ამ დასახლების ძირითადი საზრუნავი მწყობრიდან გამოსული გზებია.

ვანო ზოდელავამ მოსახლეობას აზერბაიჯანული თეატრის მშენებლობაში თანადგომა აღუთქვა. თეატრი, სავარაუდოდ, ორთაჭალაში აშენდება. ამისათვის გამოიყოფა სათანადო მიწის ნაკვეთი და მატერიალური სახსრები.

თბილისის მერი ზემო ვეძისელებს 1994 წლამდე აშენებული უნებართვო სახლების დაკანონებაშიც დაეხმარება. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. პოლიტიკურ პარტიებს ყოველ 5000 სარეკლამო პლაკატის გაკვრისთვის, რომლებიც თბილისის იერს ამახინჯებენ, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის თანახმად, 1,5 ლარი ჯარიმის გადახდა ეკისრებათ. თბილისის ადმინისტრაციული ინსპექციის ხელმძღვანელის მოადგილის ირაკლი გვალიას ინფორმაციით, მიუხედავად იმისა, რომ ადმინისტრაციულ კოდექსში ცვლილებების შესატანად პარლამენტში უკვე ორი წელიწადია დევს თბილისის ადმინისტრაციული ინსპექციის მიერ შემუშავებული ცვლილებებისა და დამატებების პაკეტი, კანონი არ გამკაცრებულა. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. გუშინ ფსიქიატრიის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში ექიმმა-ფსიქიატრებმა ჟურნალისტებისთვის ტრენინგი მოაწყვეს. დარგის სპეციალისტებმა მასმედიის წარმომადგენლებს ლექციები წაუკითხეს ფსიქიატრიაში არსებული ტერმინოლოგიის სწორად გამოყენებაზე. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. მერია „თბილისობის" დღესასწაულს იმ შემთხვევაში ჩაატარებს, თუ ხელისუფლება უზრუნველყოფს საპენსიო დავალიანებების 100 პროცენტით გაცემას და მთლიანად დაფინანსდება სოციალური სფერო. ეს მოთხოვნები თბილისის მერმა ვანო ზოდელავამ დღეს პრეზიდენტ ედუარდ შევარდნაძესთან გამართულ თათბირზე წამოაყენა. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ამერიკის სახალხო დიპლომატიის ინსტიტუტისა და საქართველოს ეკონომიკური ფორუმის ინიციატივით, ცხინვალის მახლობლად ერთობლივი "მშვიდობის სოფლის" აშენებაა განზრახული.

საქართველოს ეკონომიკური ფორუმის ხელმძღვანელის ვახტანგ რჩეულიშვილის განცხადებით, პროექტის მიხედვით, გათვალისწინებულია ათასი ადამიანისათვის საცხოვრებელი სახლის, კულტურული ცენტრის, საშუალო სკოლის, სამედიცინო პუნქტის, სოფლის მეურნეობის შესაბამის სფეროზე დაფუძნებული საწარმოსა და ერთმეგავატიანი ჰიდროელექტროსადგურის აგება. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს ხელისუფლება მიმდინარე წლის სახელფასო დავალიანებების გაცემას 25 ოქტომბრამდე გეგმავს.

როგორც რწმუნებულებმა ჟურნალისტებს საქართველოს პრეზიდენტთან გამართული თათბირის შემდეგ განუცხადეს, გაუცემელი ხელფასების სახით, რეგიონების საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დაგროვებული 34-მილიონიანი დავალიანების დაფარვის უზრუნველსაყოფად სპეციალური სამოქმედო გეგმაა შემუშავებული. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს სოციალური ინვესტიციების ფონდი მომავალი 18 თვის განმავლობაში თბილისში 25 აპრილს მომხდარი მიწისძვრით დაზარალებული 10-10 სკოლის რეაბილიტაციას ჩაატარებს. **ინტერ-პრესი**

ორი სიტყვით

ქუთაისი. ქუთაისის პოლიციამ დააკავა ნარკოტიკულ საშუალებათა რეალიზატორი ცისანა მჭედლიძე. დაკავების დროს სამართალდამცველებმა მჭედლიძის ბინიდან 5 ამპულა "მორფინი", 8400 აბი "ეფედრინი" და 38 შეკვრა ყაყაჩოს თესლი ამოიღეს.

აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე. ცისანა მჭედლიძე ქუთაისის დროებითი დაკავების იზოლატორშია. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

ქუთაისი. ქუთაისის საოლქო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა ხულიგნობაში ბრალდებული ე.წ. კანონიერი ქურდის გაიოზ ზვიადაძის ადვოკატების სააპელაციო საჩივარი და ძალაში დატოვა საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლითაც ზვიადაძეს 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიესაჯა.

ქუთაისელ კანონიერ ქურდს ბრალად ედება რესტორანში ქუთაისის საოლქო სასამართლოს მოსამართლეების ცემა. მოსამართლეები და ბრალდებული რესტორანში მეზობელ მაგიდებზე აღნიშნავდნენ ახალ წელს.

ბრალდებულის ადვოკატის ზურაბ როსტიაშვილის თქმით, ის იმედოვნებს, რომ სიმართლეს უზენაეს სასამართლოში დაამტკიცებს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

ქუთაისი. ზესტაფონის შს განყოფილების თანამშრომლებმა თბილისელი ზვიად აბულაძე საბაჟო წესების დარღვევის ფაქტზე ამხილეს. მან შარშან საბაჟო კონტროლის გვერდის ავლით საქართველოში შემოიყვანა "მერსედესის" მარკის, 2001 წელს გამოშვებული ავტომანქანა. ავტომანქანის ამჟამინდელი მფლობელი თბილისელი ე.წ. კანონიერი ქურდი რევაზ ბუხნიკაშვილია, მეტსახელად "პეტო".

სამართალდამცველებმა განუბაჟებელი ავტომანქანა მაშინ ამოიღეს, როცა მას მფლობელის შვილი ვლადიმერ ბუხნიკაშვილი მართავდა.

იმერეთის სამხარეო მთავარი სამმართველო აღნიშნულზე მოკვლევას აწარმოებს და აცხადებს, რომ განუბაჟებელი მანქანები უმეტესად ე.წ. კანონიერ ქურდებს ჰყავთ. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

ცხინვალი. ცხინვალში მოქმედი ოსური პოლიტიკური ორგანიზაცია - სახალხო პარტია საქართველოს წინააღმდეგ სარჩელს ამზადებს. პარტიის ლიდერის როლანდ ქელეხსაევის განცხადებით, "უახლოეს ხანში ჰააგის საერთაშორისო სასამართლოში გაიგზავნება მასალები, რომელშიც საქართველოს ხელისუფლების მიერ 1920 და 1989-1992 წლებში სამხრეთ ოსეთის ხალხის წინააღმდეგ განხორციელებული გენოციდის ფაქტები იქნება ასახული".

ამ დღეებში კი გამოქვეყნდა ეუთო-ს წევრი ქვეყნების, გაერო-ს გენერალური მდივნისა და უშიშროების საბჭოს სახელზე დაწერილი პარტიის წევრთა განცხადება, რომელშიც ნათქვამია, რომ " საქართველოში მოქმედი ეუთო-ს მისია გენოციდის ფაქტებს ფარავს და საქართველოს ფაშისტურ რეჟიმს მფარველობს".

განცხადებაში ასევე აღნიშნულია, რომ მისია გამუდმებით საუბრობს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დაცვის აუცილებლობაზე, რითაც "სამხრეთ ოსეთის ხალხს თავისი ბედის გადაწყვეტის უფლებას უსპობს". **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

ცხინვალი. სამხრეთ ოსეთის თვითაღიარებული რესპუბლიკის პარლამენტი ყოფილი პრეზიდენტის ლუდვიგ ჩიბიროვის ფინანსური მაქინაციების შესწავლას ითხოვს. ჩიბიროვს სხვადასხვა ქვეყნიდან შემოსული დიდი რაოდენობის ფინანსური დახმარების არამიზნობრივად გამოყენებაში ადანაშაულებენ.

თვითგამოცხადებული პარლამენტის წევრებმა "რესპუბლიკის" გენპროკურატურას იმის დადგენაც დაავალეს, თუ რატომ არ დააბრუნა ზოგიერთმა სამინისტრომ და უწყებამ რამდენიმე წლის წინათ მიღებული კრედიტები. პროკურატურის გარდა, ამ ფაქტების გამოძიებაში ჩაერთვება ცხინვალის დე ფაქტო ხელისუფლების შინაგან საქმეთა სამინისტროც. ამჟამად სამხრეთ ოსეთის ყოფილი პრეზიდენტი ვლადიკავკაზში ცხოვრობს. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საკასაციო პალატამ დღეს უნდა განიხილოს ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლების მომხრე ირაკლი დოკვაძის საჩივარი, რომლითაც იგი რეაბილიტაციასა და კომპენსაციისთვის 10 მლნ ევროს მოითხოვს. როგორც ცნობილია, საკასაციო სარჩელის განხილვა გასულ კვირას იყო დაგეგმილი, მაგრამ გადაიდო. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. 22 წლის მამია ქურდოვანიძე პოლიციელებმა მეტროსადგურ „ღრმაღელესთან“ ძარცვის ბრალდებით დააკავეს. თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს ცნობით, მან 6 ოქტომბრის საღამოს იამზე მაისურაძეს ხელჩანთა გასტაცა. ნივთმტკიცება ამოღებულია. ქურდოვანიძე პოლიციის დროებითი დაკავების საკანშია მოთავსებული. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. თბილისში, ქავთარაძის ქუჩაზე მდებარე ბაზრობასთან, 15 წლის ბესიკ დავითაშვილი ძარცვის ფაქტზე დააკავეს. თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს ინფორმაციით, დავითაშვილმა ბაზრობაზე თინათინ ხაბურძანიას ოქროს ყელსაბამი ჩამოგლიჯა და გაიქცა. არასრულწლოვანი ბრალდებულის მიმართ აღძრულ საქმეს პროკურატურა იძიებს. **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. გუშინ თბილისში, დავით გურამიშვილის გამზირზე, ერთ-ერთი კორპუსის მე-5 სართულზე მდებარე საცხოვრებელი ბინიდან გადმოხტა 41 წლის ვასილ გაგოევი. იგი ადგილზე გარდაიცვალა. თვითმკვლელობის მიზეზი, სავარაუდოდ, ის ფაქტი გახდა, რომ გაგოევმა 15 სექტემბერს, გურამიშვილის გამზირზე, 20 წლის რონ მათურელი დანით გულმკერდის არეში დაჭრა. **მედია-ნიუსი**

საგზაო პოლიციის ახალი იმიჯის არქიტექტორი

პირველი გვერდიდან

ანტიკორუფციული ბიურო კი, როგორც ცნობილია, საგზაო პოლიციის ინსპექტორთა მიერ 2-3 ლარიანი ქრთამის აღებაზე არ "დაწვრილმანებულა" და საგზაო პოლიციას უფრო მსხვილი კორუფციული საქმიანობის – იმპორტის წესით შემოყვანილი ავტომანქანების განბაჟებისა და რეგისტრაციისას აღმოჩენილი დარღვევების გამო შეუტია, რის გამოც, მათი გაანგარიშებით, სახელმწიფო ბიუჯეტს, საერთო ჯამში, 20 მილიონი ლარი აკლდება. საქართველოს გენერალურ პროკურატურაში ანტიკორუფციულის მიერ წარდგენილი მასალების საფუძველზე აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე და გამოძიებაც მიმდინარეობს. გამოძიება ირწმუნება, რომ საგზაო პოლიციის ის თანამშრომლები, რომლებმაც საბაჟო დეკლარაციები გააყალბეს, მკაცრად დაისჯებიან.

მანამდე კი, შინაგან საქმეთა მინისტრი საგზაო პოლიციაში კორუფციასთან ბრძოლის გააქტიურებას დავით კაჭკაჭიშვილს ანდობს, რომელსაც იმ დანაშაულის გამოვლენა, რომლის გამოც ანტიკორუფციულმა ბიურომ დავით კობახიძის საგზაო პოლიციის უფროსის თანამდებობიდან გადაყენების საკითხი დააყენა, ძველ თანამდებობაზე ყოფნის დროსაც ევალებოდა. სწორედ ეს ფაქტი აშფოთებს ანტიკორუფციული ბიუროს მდივანს კახა უგულავას. მისი თქმით: **"დავით კაჭკაჭიშვილს კორუფციასთან ბრძოლის მთავარი სამმართველოს უფროსად**

"დავით კაჭკაჭიშვილს კორუფციასთან ბრძოლის მთავარი სამმართველოს უფროსად ყოფნისას თავი არაფრით გამოუჩენია."

ყოფნისას თავი არაფრით გამოუჩენია. ამ სამმართველოს სტატისტიკა კორუფციასთან ბრძოლის თვალსაზრისით ნულის ტოლია. იმავე მანქანების განბაჟების საქმეში დარღვევების გამოვლენა მათ მხოლოდ მაშინ დაიწყეს, რაც ჩვენგან მიუვიდათ წერილები. თუმცა, მიუხედავად ამისა, დიდი შედეგებისთვის არ მიუღწევიათ. ამიტომ, მართალი გითხრათ, ცოტა პესიმისტურად ვარ განწყობილი იმის მიმართ, რომ დავით კაჭკაჭიშვილი საგზაო პოლიციაში რაიმე განსაკუთრებულ შედეგებს მიაღწევს."

დავით კაჭკაჭიშვილს კი ახალ თანამდებობაზე საგზაო პოლიციაში რეორგანიზაციის ჩატარება, კორუფციული ხვრელების ამოვსების გზების დასახვა და მერე მათი განხორციელება ევალება – ესეც ანტიკორუფციული ბიუროს მიერ შემუშავებული რეკომენდაციის ნაწილია. კახა უგულავას თქმით, **"მოსმენა, რომელიც კობახიძის თანამდებობიდან გადადგომამდე იყო დაგეგმილი, მაინც ჩატარდება. მოვისმენთ კაჭკაჭიშვილის მოსაზრებებს. თუ ექნება რაიმე კონკრეტული გეგმები სიტუაციის გამოსასწორებლად, რა თქმა უნდა, მივესალმებით, თუმცა მათ განხორციელებაზე შემდგომში მუდმივ მონიტორინგს დავაწესებთ. თუ შევნიშნავთ, რომ არაფერი იცვლება, დამერწმუნეთ, ორმაგი პასუხისმგებლობის საკითხს დავაყენებთ. პასუხს მოვთხოვთ თვით შინაგან საქმეთა მინისტრსაც, რომელმაც საგზაო პოლიციის პრობლემების გაცნობიერების შემდეგ არჩევანი გააკეთა."**

თავად კაჭკაჭიშვილი მომავალი საქმიანობის დეტალებს ჯერ არ აკონკრეტებს და ამბობს, რომ ჯერ სამმართველოში არსებულ სიტუაციას უნდა გაეცნოს. ერთადერთი, რაც მან გუშინ განაცხადა, ის გახლდათ, რომ საკადრო ცვლილებების გატარება მოუწევს; თუმცა, სანამ კაჭკაჭიშვილი ამას გააკეთებს, მას შინაგან საქმეთა მინისტრმა დაასწრო და საკადრო გადაადგილებების წრე შეკრა: თბილისის საგზაო პოლიციის უფროსი გია ბერაძე ვაკე-საბურთალოს პოლიციის უფროსის მოადგილედ გადაიყვანა. მის თანამდებობას მისივე ყოფილი ქვეშევრდომი, თბილისის საგზაო პოლიციის გარნიზონის უფროსი გია ვაწაძე დაიკავებს. ვაწაძის თანამდებობას კი ვაკე-საბურთალოს პოლიციის უფროსის ის მოადგილე, რომელიც დედაქალაქის მთავარმა "გაიშნიკმა" ჩაანაცვლა. რაც შეეხება კაჭკაჭიშვილის მიერ გამოთავისუფლებულ, კორუფციასა და ეკონომიკურ დანაშაულთან ბრძოლის მთავარი სამმართველოს უფროსის სავარძელს, ამ თანამდებობაზე კაჭკაჭიშვილის მოადგილე ბესიკ ჭეჟია დაინიშნება, რომელიც კობა ნარჩემაშვილის გამინისტრების შემდეგ შინაგან საქმეთა სამინისტროში გენერალური პროკურატურიდან მივიდა.

დღეს ჩეჩენ პატიმარს განაჩენს გამოუტანენ

გუშინ, ხანგრძლივი შესვენების შემდეგ, საოლქო სასამართლოში კვლავ განახლდა სასამართლო პროცესი, რომელიც წელიწადზე მეტია მიმდინარეობს. გასული წლის აგვისტოში, რუსეთ-საქართველოს საზღვარზე, გირევის საგუშაგოზე დაკავებული 13 ჩეჩნიდან ერთ-ერთის - ხამზატ ისიევის პროცესზე ის მწყემსები უნდა დაეკითხათ, რომლებმაც საქართველოში გადმოსული ჩეჩენი საზღვართან ნახეს.

გუშინდელ პროცესზე გამოძახებული მწემსები არ გამოცხადდნენ, თანაც პროკურატურამ გუშინ დღის წესრიგიდან თავადვე მოხსნა დაყენებული შუამდგომლობა მოწმე მწყემსების დაკითხვის თაობაზე. ისაევის ადვოკატის არჩილ ჩოფიკაშვილის განცხადებით, სასამართლო პროცესზე პროკურატურის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები ისიევის დანაშაულს ვერ ამტკიცებდა და ამიტომაც პროკურატურამ მის მიერ დაყენებული შუამდგომლობა გააუქმა.

შეგახსენებთ, რომ ისიევის მიმართ საქმე გასული წლის აგვისტოში საზღვრის უკანონო გადმოკვეთისა და იარაღის უკანონო ტარების მუხლებით აღიძრა. ჩოფიკაშვილის თქმით, ისიევს იარაღი არ ჰქონია და ეს სასამართლო პროცესზეც დადასტურდა. რაც შეეხება საზღვრის გადმოკვეთას, ადვოკატის განცხადებით, ისიევმა საქართველოში თავშესაფარი ითხოვა და აქედან გამომდინარე, მისთვის ამ ბრალდების წაყენება აბსურდულია.

ხამზატ ისიევის მიმართ სამართალდამცავი სტრუქტურის წარმომადგენლისათვის წინააღმდეგობის გაწევის მუხლით კიდევ ერთი საქმეა აღძრული. პროკურატურის ბრალდების თანახმად, 2002 წლის 4 ოქტომბერს ისიევმა, სხვა პატიმრებთან ერთად, თბილისის მე-5 საპყრობილეში შეიარაღებული წინააღმდეგობა გაუწია სპეცბადრაგს, რომელსაც ხუთი ჩეჩენი პატიმარი რუსეთში ექსტრადირების მიზნით საკნიდან გაჰყავდა. შეტაკებისას დაშავდნენ როგორც სპეცრაზმის თანამშრომლები, ისე პატიმრები.

გუშინდელ სხდომაზე ადვოკატმა არჩილ ჩოფიკაშვილმა სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა და ჩეჩენი პატიმრისთვის გამამართლებელი განაჩენის გამოტანა მოითხოვა. პროკურატურა ადვოკატის მოთხოვნას არ დაეთანხმა. ხამზატ ისაევს საოლქო სასამართლოს კოლეგია განაჩენს დღეს გამოუტანს. პატიმრის ადვოკატის განცხადებით, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ სასამართლო ისაევს გაამართლებს, მისი დარბაზიდან გათავისუფლება მაინც ვერ მოხერხდება, ვინაიდან ტუსაღს ერთი წლის წინ ორთაჭალის სატუსაღოში მომხდარ ბუნტშიც ედება ბრალი; უფრო ზუსტად, დადანაშაულებულია ბადრაგისთვის წინააღმდეგობის გაწევაში.

არადა, ორთაჭალის ციხეში დარჩენილი ჩეჩენი პატიმრები, რომელთა საქმესაც ქართული მართლმსაჯულების პარალელურად სტრასბურგის სასამართლო განიხილავს, რუსეთის პროკურატურის სერიოზული დაინტერესების ობიექტად კვლავ რჩებიან. მეტიც, ისინი ორი ქვეყნის სამართალდამცველი სტრუქტურებისთვის ვაჭრობის საგნადაც იქცნენ. სულ ცოტა ხნის წინ რუსმა სამართალდამცველებმა რუსეთში ვიზიტად მყოფ უშიშროების მინისტრს ვალერი ხაბურძანიას ჩეჩენ ტუსაღებში პანკისელი კრიმინალის შოთა ჭიჭიაშვილის გაცვლაც კი შესთავაზეს.

24 საათი

მოკლედ

პროკურატურა 11 სექტემბრის ტერაქტში ბრალდებულის სიკვდილით დასჯას ითხოვს

ამერიკის შეერთებული შტატების პროკურატურამ აპელაციით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვს გადაიხედოს 2001 წლის 11 სექტემბრის ტერაქტისათვის განსჯილი ერთადერთი ადამიანის, ზაქარიუს მუსაუის სიკვდილით დასჯის აკრძალვის შესახებ მიღებული გადაწყვეტილება.

როგორც ცნობილია, გასულ კვირას სასამართლომ გამოიტანა გადაწყვეტილება, რომლის თანახმადაც, მუსაუის სიკვდილით დასჯა არ შეიძლება იმის გამო, რომ ბრალდების მხარემ მას სხვა, "ალ-ქაიდას" დაკავებული წევრების დაკითხვის საშუალება არ მისცა. მოსამართლემ, აგრეთვე, განაცხადა, რომ პროკურორმა ვერ შეძლო იმის დადასტურება, რომ მუსაუი ტერორისტული აქტის დაგეგმვაში მონაწილეობდა. თავად მუსაუი ტერაქტში მონაწილეობას უარყოფს, მაგრამ აღიარა, რომ "ალ-ქაიდას" წევრია.

"აუმ სინრიკოეს" სატელეფონო ზარის გამო 1500 ადამიანი იქნა ევაკუირებული

ტოკიოს მახლობლად მდებარე პატარა ქალაქის 1500 მოსახლე "სატელეფონო ტერორისტის" ზარის შემდეგ სასწრაფოდ ევაკუირებული იქნა. უცნობმა მამაკაცმა დედაქალაქის უნივერსიტეტის სტომატოლოგიური ფაკულტეტის მისაღებში დარეკა, სახელგანთქმული "აუმ სინრიკოეს" წევრად გაეცნო და აუწყა, რომ ფაკულტეტის კლინიკაში საბრძოლო გაზი – ზარინია შეშვებული. სწორედ ეს ნერვულ-მაპარალიზებელი ნივთიერება გამოიყენეს სექტის წევრებმა 1995 წელს ტოკიოს მეტროში, რის შედეგადაც დაიღუპა 12 და მოიწამლა ხუთი ათასი ადამიანი. გუშინდელი ზარის შემდეგ კი კლინიკაში მყოფ ყველა პაციენტს, მედპერსონალსა და სტუდენტებს მოუწოდეს, დაეტოვებინათ შენობა. კლინიკაში მაშინვე მივიდა 20 სახანძრო და სასწრაფო დახმარების მანქანა. გულმოდგინე შემოწმების შემდეგ შენობაში ვერაფერი საეჭვო ვერ აღმოაჩინეს და პოლიცია პროვოკატორის ძიებას შეუდგა.

სხვათა შორის, "აუმ სინრიკოეს" ლიდერის სეკუ ასახარასთვის განაჩენი ჯერ არ გამოუტანიათ. როგორც ცნობილია, იგი სექტის სხვა წევრებთან ერთად ტოკიოს მეტროს ტრაგედიის შემდეგ დააპატიმრეს. სექტის წევრთაგან სიკვდილით დასჯა რამდენიმეს მიუსაჯეს. თავად სეკუ ასახარასთვისაც ბრალდების მხარემ სასჯელის უმაღლესი ზომის მისჯა მოითხოვა. ვარაუდობენ, რომ სასამართლო განაჩენს მომავალი წლის მარტში გამოიტანს.

თავისუფალი მასმედიის ბედი საკონსტიტუციო სასამართლოს ხელშია

თამარ კაციტაძე

დემოკრატიის ყველაზე ძვირფას მონაპოვარს – სიტყვის თავისუფლებას, ქვეყნის პირველმა პირმა თითი რამდენჯერმე დაუქნია, მაგრამ ამ მუქარისთვის ოფიციალური სახის მიცემა, გასაგები მიზეზების გამო, დღემდე ვერ მოახერხა. სამაგიეროდ, თავისუფალი პრესისთვის "ლაგამის ამოდება" არ გასჭირვებია აჭარის "ბაბუს" – ასლან აბაშიძეს.

გუშინ საკონსტიტუციო სასამართლოში არასამთავრობო ორგანიზაცია "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია" აჭარის და საქართველოს ხელისუფლებას სწორედ თავისუფალი მედიის ინტერესების დასაცავად დაუპირისპირდა.

იმ შემთხვევაში, თუ საკონსტიტუციო სასამართლო წარმოებაში მიიღებს არასამთავრობო ორგანიზაციის სარჩელს, საქართველოსა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის "პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებების შესახებ" კანონის რამდენიმე მუხლის ბათილად ცნობაზე, მაშინ აჭარის წარმომადგენლები ვალდებულები არიან, სასამართლო პროცესზე გამოცხადდნენ. სხვათა შორის, დღემდე საკონსტიტუციო სასამართლოს აჭარასთან დაკავშირებული არც ერთი საქმე არ განუხილავს. ამიტომ, სარჩელის განხილვის შემთხვევაში, ეს საქმე ამ მხრივაც პრეცედენტი იქნება.

ჯერ კიდევ ერთი წლის წინ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა კანონპროექტი "პრესისა და მასობრივი ინფორმაციების შესახებ", რომელიც თავისუფალ მედიას კაბალურ მდგომარეობაში აყენებდა. კანონი გზას უხსნიდა ცენზურას, ზღუდავდა საქართველოს კონსტიტუციით აღიარებულ აზრის გამოხატვის თავისუფლებას, ინფორმაციის მიღებისა და გავრცელების უფლებას, გაერთიანების თავისუფლებასა და საკუთრების უფლებას. ამასთან, აღნიშნული კანონპროექტით ირღვევა არამარტო მასმედიის ძირითადი საშუალებების, არამედ ყველა იმ ორგანიზაციის უფლებები, რომლებიც საგამომცემლო საქმიანობას ეწევიან.

სასამართლო გადაწყვეტილებას 23 ოქტომბერს მიიღებს.

კანონპროექტს თავის დროზე "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის" და სხვა არასამთავრობო ორგანიზაციების მხრიდან დიდი კრიტიკა მოჰყვა, რაც იმით დასრულდა, რომ "პრესისა და მასობრივი იფორმაციის საშუალებების შესახებ" კანონპროექტის გარშემო აჭარაში საუბარი შეწყდა.

მიმდინარე წლის 23 იანვარს კი გაზეთ "აჭარაში" ავტონომიური რესპუბლიკის ხელმძღვანელის ხელმოწერილი კანონ-პროექტი გამოქვეყნდა. მოგვიანებით, ივლისში, აჭარაში "საკანონმდებლო მაცნეს" გავრცელების შემდეგ, "პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის შესახებ" კანონმა ოფიციალური სახე მიიღო.

"მართალია, "საკანონმდებლო მაცნე", რომელშიც "პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის შესახებ კანონი" გამოქვეყნდა, ივლისში გავრცელდა, მაგრამ ჟურნალი დათარიღებული იყო თებერვლის რიცხვით. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ კანონი თებერვლიდან უკვე ძალაში იყო შესული და მოქმედებდა, მგარამ ამის შესახებ არავინ არაფერი იცოდა", – აღნიშნა ჩვენთან საუბარში "ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის" წარმომადგენელმა გიორგი ჩხეიძემ.

სწორედ გიორგი ჩხეიძემ მოამზადა საკონსტიტუციო სასამართლოში წარსადგენი სარჩელი, რითაც მოსარჩელეები - თინათინ ხიდაშელი, თამარ ქალდანი, ირაკლი სესიაშვილი და გიორგი ჩხეიძე საქართველოს და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის "პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების შესახებ" კანონის, დაახლოებით, 15-მდე ნორმის არაკონსტიტუციურად გამოცხადებას მოითხოვენ.

"თავდაპირველად სარჩელის მომზადებას აჭარის კანონის შესახებ ვაპირებდით, მაგრამ მას შემდეგ, რაც გავეცანით საქართველოს "პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების შესახებ" კანონს, მივხვდით, რომ აღნიშნულ კანონშიც არის რამდენიმე მუხლი, რომელიც იდენტურია ავტონომიურ რესპუბლიკაში მიღებული კანონის მუხლებისა და ისინიც ასევე ეწინააღმდეგებიან ქვეყნის კონსტიტუციას", – ამბობს სარჩელის ავტორი.

დავაში მოპასუხე მხარედ საქართველოს პარლამენტის და აჭარის უზენაესი საბჭოს წარმომადგენლები იქნებიან.

თუმცა, როგორც დასაწყისიდანვე ჩანს, თავისუფალი მედიის ინტერესების დაცვისთვის ბრძოლა არც ისე იოლი იქნება. ამის თქმის უფლებას კი საკონსტიტუციო სასამართლოს მხრიდან უკვე გამოკვეთილი პოზიცია გვაძლევს.

კერძოდ, მოსარჩელე მხარემ სარჩელი მართლმსაჯულების უმაღლეს ორგანოში 24 სექტემბერს შეიტანა. კანონით, სარჩელის წარმოებაში მიღების შესახებ სასამართლოს თავმჯდომარეს გადაწყვეტილება შვიდ დღეში უნდა მიეღო, მაგრამ საკონსტიტუციო სასამართლოში გამწესრიგებელი სხდომა გუშინ შედგა.

"გამწესრიგებელ სხდომაზე სავალდებულო არ არის, რომ მხარემ სარჩელის შეტანის არგუმენტები ბოლომდე დაასახელოს, ჩვენ კი მოსამართლე ბერო ზოიძეს ორი საათის განმავლობაში ვუსაბუთებდით იმას, თუ სარჩელით რას ვითხოვდით. მიუხედავად ამისა, მოსამართლემ სარჩელის წარმოებაში მიღების შესახებ გადაწყვეტილება ვერ მიიღო", – გვითხრა გიორგი ჩხეიძემ.

საბოლოოდ, ზოიძემ საჯაროდ გამოაცხადა, რომ სარჩელის მიღების ან არმიღების შესახებ გადაწყვეტილებას იგი 23 ოქტომბერს გამოაცხადებს.

რომის ღარიბობა ზეიმობს

რომის სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ "წარმატების" მონეტების ამოღება რომში მდებარე ტრევის შადრევნიდან დანაშაულს აღარ წარმოადგენს. მოსამართლის გადაწყვეტილებით, მას შემდეგ, რაც მონეტას შადრევანში გადააგდებენ, ის აღარავის ეკუთვნის, ანუ ეკუთვნის ნებისმიერს.

სასამართლოს ამ გადაწყვეტილებას, რომლითაც წინა სასამართლო ინსტანციების გადაწყვეტილებები გაუქმდა, ცხადია, იტალიის დედაქალაქის ღარიბები მიესალმებიან. აქამდე ითვლებოდა, რომ სახელგანთქმული ხელოვნების ნიმუშის ირგვლივ მდებარე აუზში ჩაგდებული ფული საზოგადოებრივ საკუთრებას წარმოადგენდა. სასამართლოს ეს გადაწყვეტილება 52 წლის ნადი ანგრისანის საქმეს უკავშირდება. იგი ქალაქის საკუთრების ქურდობისთვის იყო გასამართლებული, რადგანაც 1998 წელს შადრევნიდან 12 ფუნტი სტერლინგის ოდენობის მონეტა აიღო. მას ქვედა ინსტანციის სასამართლომ, მიუხედავად იმისა, რომ ქალი უქონელი გახლდათ, 1100 ფუნტი სტერლინგის ოდენობის ჯარიმის გადახდა დააკისრა. ბრალდებული ირწმუნებოდა, რომ მან ეს შვილებისთვის სასკოლო ნივთების შესაძენად ჩაიდინა.

როგორც ცნობილია, ტრევის შადრევანი 1735 წელსაა გაკეთებული და რომის უმთავრეს ღირსშესანიშნაობათა რიცხვში შედის. ითვლება, რომ ვინც შადრევანში მონეტას ჩააგდებს, იგი მარადიულ ქალაქში აუცილებლად დაბრუნდება.

გალის ინციდენტი და დაპირისპირებული მხარეები

გალის რაიონში ბოლო პერიოდში კრიმინალური სიტუაციის დაძაბვის გამო გუშინწინ ატეხილ აჟიოტაჟს გუშინ ჭუბურხინჯში გამართული საგანგებო შეხვედრა მიეძღვნა. "ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის უსაფრთხოების ზონაში დაძაბულობის განმუხტვისა და უსაფრთხოების მექანიზმების გაუმჯობესების ღონისძიებები" – ასე ჰქვია შეთანხმებას, რომელსაც გუშინ ოთხმხრივ შეხვედრაზე მხარეებმა მოაწერეს ხელი.

"მხარეები იღებენ პასუხისმგებლობას, ითანამშრომლონ და მიიღონ ზომები დანაშაულებრივი ქმედებების აღსაკვეთად, როგორიც არ უნდა იყოს ისინი. აგრეთვე, გაცვალონ კონფლიქტის ზონაში მომხდარ დანაშაულთა და დამნაშავეთა სიები. არც ერთი დანაშაული არ უნდა დარჩეს შეუმჩნეველი და არც ერთი დამნაშავე არ უნდა დარჩეს დაუსჯელი. ამას გარდა, მხარეები იღებენ ვალდებულებას, ითანამშრომლონ უსაფრთხოების ზონაში გაერო-ს სამოქალაქო პოლიციასთან. შეხვედრა უსაფრთხოების ზონაში, კერძოდ კი, გალის რაიონში ბოლო დროს განსაკუთრებით დაძაბულ ვითარებას ეძღვნებოდა. მხარეებმა აიღეს პასუხისმგებლობა, გააკეთონ ყველაფერი, რათა არ მოხდეს სიტუაციის ესკალაცია," - აი, ეს ვალდებულებები იკისრეს ქართულ-აფხაზური მხარის წარმომადგენლებმა ოფიციალურად გაფორმებულ შეთანხმებაში.

გარდა ამისა, დაპირისპირებული მხარეები ასევე შეთანხმდნენ, რომ ცხრა დეკემბერს იგივე შემადგენლობით გაიმართება მორიგი შეხვედრა, რომელზეც ერთი თვის განმავლობაში გატარებული ღონისძიებების ეფექტურობაზე იმსჯელებენ, შეაფასებენ ოთხმხრივი საგამოძიებო კომისიის მუშაობას ანუ, განიხილავენ მიღწეულ პროგრესს.

რამდენიმე დღის წინ გალის სოფლებში გაგიდასა და დიხაზურგაში მომხდარი ინციდენტების გამოსაძიებლად ოთხმხრივი საგამოძიებო კომისია შეიქმნა. ქართული მხრიდან კომისიაში შედიან სამეგრელო-ზემო სვანეთის პროკურორის მოადგილე მებრძოლი ჭკადუა, გალის უშიშროების სამსახურის უფროსის მოადგილე ზურაბ ლოგუა და ზუგდიდის რაიონის პოლიციის უფროსის მოადგილე მურთაზ ჭკადუა, აგრეთვე, რუს მშვიდობისმყოფელთა და გაერო-ს ადამიანის უფლებათა დაცვის სოხუმის ოფისის წარმომადგენლები.

გუშინ გაერო-ს ეგიდით ჭუბურხინჯში გამართულ ოთხმხრივ შეხვედრას საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრი მალხაზ კაკაბაძე, საქართველოში გაერო-ს გენერალური მდივნის პირადი წარმომადგენელი ჰაიდი ტალიავინი, აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლების საგარეო საქმეთა მინისტრი სერგეი შამბა, გაერო-ს სამხედრო დამკვირვებელთა მისიის ხელმძღვანელი, გენერალ-მაიორი კაზი ახმედ აშფაკი და რუსეთის სამშვიდობო ძალთა წარმომადგენელი სერგეი ნამოკონოვი ესწრებოდნენ.

24 საათი

განათლების სამინისტროს საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრი „მზიური"
გთავაზობთ:
კომპიუტერის შემსწავლელ კურსს თემებით:
■ კლავიატურაზე ბეჭდვის ათითიანი მეთოდი,
■ საქმიანი დოკუმენტაციის წარმოება – MS Word,
■ აღრიცხვა,საბუღალტრო-ეკონომიკური ამოცანები – MS Excel.
■ ლოკალური ქსელი,ინტერნეტი,ელ-ფოსტა.
■ ოპერაციული სისტემა Windows.
ცენტრში მოქმედებს სხვა კურსებიც.
მისამართი: ი. ჭავჭავაძის №25 ტელ:29-48-61

NDI-ის წინასაარჩევნო დელეგაციის განცხადება საქართველოს 2003 წლის საპარლამენტო არჩევნებთან დაკავშირებით

ამ განცხადებას გთავაზობთ საერთაშორისო საქმეთა ეროვნული დემოკრატიული ინსტიტუტის (NDI) მიერ ორგანიზებული წინასაარჩევნო დელეგაცია, რომელიც სტუმრობდა საქართველოს 2003 წლის 4 ოქტომბრიდან 7 ოქტომბრის ჩათვლით. დელეგაციაში შედიოდნენ: გენერალი ჯონ მალხაზ შალიკაშვილი - აშშ-ის სამხედრო მეთაურთა გაერთიანებული შტაბის ყოფილი სარდალი; სტრობ ტალბოტი - ბრუკინგსის ინსტიტუტის პრეზიდენტი და აშშ-ის ყოფილი სახელმწიფო მდივნის მოადგილე; სემ გეჯდენსონი - აშშ-ის წარმომადგენელთა პალატის ყოფილი წევრი; ბრუკ შირერი - ქალთა კვლევის საერთაშორისო ცენტრის გამგეობის წევრი და აშშ-ის ყოფილი შინაგან საქმეთა დეპარტამენტის მთავარი მრჩეველი პატრიკ მერლოუ - NDI-ის საარჩევნო პროგრამების დირექტორი. NDI-ის თბილისის წარმომადგენლობიდან დელეგაციას შეუერთდნენ ლინკოლნ მიჩელი და მარკ მალენი.

დელეგაცია მიზნად ისახავდა საქართველოში დემოკრატიული პროცესებისადმი მხარდამჭერის გამოხატვას, წინასაარჩევნო პერიოდისა და საარჩევნო პროცესის შეფასებასა და იმ საკითხების აღნიშვნას, რომელთა მოგვარებაც აუცილებელია 2 ნოემბრის არჩევნების სამართლიანობის უზრუნველსაყოფად. დელეგაციამ შეხვედრები გამართა ხელისუფლების წარმომადგენლებთან, მათ შორის - პრეზიდენტ შევარდნაძესთან, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარესთან, ყველა ძირითადი პოლიტიკური პარტიისა და ბლოკის ლიდერებთან, "სამართლიანი არჩევნების" (ISFED), სამოქალაქო ორგანიზაციებისა და საერთაშორისო საზოგადოების წარმომადგენლებთან. დელეგაციას სურს, დაადასტუროს პატივისცემა ყველა იმ პირის მიმართ, რომელთაც შეხვდა. NDI საქართველოში მუშაობს 1994 წლიდან და ეხმარება მათ, ვინც პარლამენტის გაძლიერებაზე, პოლიტიკური პარტიების ჩამოყალიბებასა და სამოქალაქო ორგანიზაციების განვითარებაზე მუშაობს. ინსტიტუტი ცნობს ქვეყნის მიერ გავლილ პოლიტიკური განვითარების გზას და ბევრი ქართველის ღვაწლს დემოკრატიული რეფორმების გატარების საქმეში.

დელეგაციამ თავისი საქმიანობა განახორციელა მიუკერძოებელი საარჩევნო დაკვირვების საერთაშორისო პრაქტიკის, შედარებითი საარჩევნო სამართლისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ინსტიტუტი აცხადებს, რომ, საბოლოოდ, ქართველმა ხალხმა უნდა შეაფასოს, რამდენად ლეგიტიმური იქნება 2 ნოემბრის არჩეული პარლამენტის უფლებამოსილება.

მოკლედ დაკვირვებათა შესახებ

საქართველოს 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნები გადამწყვეტი გამოცდა იქნება ქვეყნის დემოკრატიზაციის გზაზე. თუ არჩევნები ჩატარდება სამართლიანად, გამჭვირვალედ და ძალადობის გარეშე, მაშინ ქართველი ხალხი აღიარებს მის შედეგებს და ქვეყანა შეძლებს პოლიტიკური სტაბილურობის მიღწევას, დემოკრატიულ სახელმწიფოთა რიგებში თავისი ადგილის დამკვიდრებას. თუ ეს არჩევნები არ ჩატარდება საქართველოს კანონმდებლობისა და ქვეყნის მიერ ნაკისრ საერთაშორისო ვალდებულებათა დაცვით, მაშინ უმაღლესი წარმომადგენლობითი ინსტიტუტი დაკარგავს საზოგადოების ნდობას და საქართველოს საერთაშორისო ავტორიტეტი სერიოზულ დარტყმას მიიღებს.

მომავალ არჩევნებში საქართველოსგან ბევრს მოელიან. საერთაშორისო საზოგადოება დიდ ინტერესს იჩენს და თანადგომას უცხადებს საქართველოს, რათა მან ეს გამოცდა ღირსეულად ჩააბაროს. ამ ინტერესისა და თანადგომის გამოხატულებაა აღნიშნული დელეგაცია და კვირას სენატორ ჯონ მაკკეინის ვიზიტი, რომელსაც დელეგაციის წევრებიც შეხვდნენ. ივლისში ამავე განწყობით ეწვია საქართველოს აშშ-ის ყოფილი სახელმწიფო მდივანი ჯეიმს ბეიკერი. საგანგებო წარმომადგენლები გამოგზავნეს ეუთო-მ და ევროსაბჭომაც. არჩევნებს დააკვირდება 400-ზე მეტი საერთაშორისო დამკვირვებელი.

ბოლო დროს საქართველოში საარჩევნო პროცესი გაუმჯობესდა, მაგალითად:

■ პარლამენტმა შეიტანა ცვლილებები ერთიან საარჩევნო კოდექსში;

■ პარლამენტი გამოვიდა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის დაკომპლექტების საკითხზე შექმნილი ჩიხიდან;

■ ამომრჩეველთა სია, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარდა, შეტანილია კომპიუტერში, თუმცა უბნების მიხედვით დაყოფილი ამომრჩეველთა სიები საარჩევნო უბნების მეტ ნაწილში ჯერ არ გამოკრულა;

■ პოლიტიკურ პარტიებს აქვთ მედიის გამოყენების შესაძლებლობა;

■ კანონმდებლობა, სხვა საშუალებებთან ერთად, უზრუნველყოფს დამატებით გამჭვირვალობასაც საუბნო შედეგების დაუყოვნებელი გამოქვეყნების ფორმით.

გამჭვირვალობის გაზრდა

არჩევნები საქართველოში გამჭვირვალე იქნება, თუ, სხვასთან ერთად, დაცული იქნება შემდეგი საკანონმდებლო მოთხოვნები:

■ დროულად იქნება გამოკრული ამომრჩეველთა სიები, რათა მოქალაქეებს ჰქონდეთ შესწორებების შეტანის რეალური შესაძლებლობა;

■ კენჭისყრისა და დათვლის პროცედურები საარჩევნო უბნებზე, ასევე შედეგების შეჯამების პროცესები საოლქო და ცენტრალურ საარჩევნო კომისიებში, მთელი ქვეყნის მასშტაბით ხელმისაწვდომი იქნება პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლების, ადგილობრივი და საერთაშორისო დამკვირვებლებისათვის;

■ საბოლოო შედეგების გამოცხადებისთანავე თითოეული უბნის შედეგები დაუყოვნებლივ გახდება ხელმისაწვდომი.

აღნიშნული ღონისძიებების გატარება მყარ საფუძველს შეუქმნის საზოგადოების ნდობას არჩევნებისადმი და, შესაბამისად, პარლამენტისადმი.

შეშფოთების მიზეზი გამჭვირვალობის მიღწევისათვის საჭირო თითოეულ ამ მნიშვნელოვან საკითხზე მაინც არსებობს. დელეგაცია ინფორმირებულია იმის თაობაზე, რომ ამომრჩეველთა სიების დიდი რაოდენობა ჯერ კიდევ არ გამოქვეყნებულა საუბნო საარჩევნო კომისიებში, რათა მოქალაქეებმა შეამოწმონ ისინი. ასევე ცხადია, რომ საჭიროა მოქალაქეთათვის ფართომასშტაბიანი საგანმანათლებლო და სამოტივაციო კამპანიის ჩატარება, რომელიც მოუწოდებს ამომრჩევლებს, შეამოწმონ სიების სიზუსტე და საჭიროების შემთხვევაში მოითხოვონ მათში ცვლილებების შეტანა. ეს უნდა გაკეთდეს მასმედიის, პოლიტიკური პარტიებისა და სამოქალაქო ჯგუფების რიგითი აქტივისტების საშუალებით.

აღნიშნული პროცესი დროულად უნდა დასრულდეს, რათა შესწორებული სიები მომზადდეს და არჩევნების დღისთვის დაურიგდეს საუბნო საარჩევნო კომისიებს. თუ სიების შესწორება არ იქნა ეფექტურად განხორციელებული, შეიძლება ამომრჩეველთა მნიშვნელოვანმა ნაწილმა ვერ შეძლოს ამომრჩევლის უფლების გამოყენება და უკანონო ხმის მიცემის შესაძლებლობაც გაიზარდოს. დელეგაცია იცნობს ანგარიშებს ამომრჩეველთა სიების შესადგენად საჭირო აღრიცხვისას არსებული პრობლემების თაობაზე.

დელეგაცია ხედავს დამკვირვებელთა განსაკუთრებულ საჭიროებას იმ რეგიონებში, სადაც უმრავლესობას აზერბაიჯანელი მოსახლეობა წარმოადგენს, ასევე იძულებით გადაადგილებულ პირთა მიერ მჭიდროდ დასახლებულ ადგილებში და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში. ადგილობრივი და საერთაშორისო დამკვირვებლები მოელიან გარკვეულ სიძნელეებს რამდენიმე რეგიონში შესვლასთან დაკავშირებით, მათ შორისაა შიდა ქართლი, სამეგრელო, აფხაზეთის მოსაზღვრე სხვა რეგიონები და აჭარა. ცენტრალური საარჩევნო კომისია თანამშრომლობს მიუკერძოებელ ადგილობრივ და საერთაშორისო საარჩევნო დამკვირვებლებთან. ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ და ხელისუფლებამ ყველაფერი უნდა გააკეთონ იმისათვის, რომ ადგილობრივ საარჩევნო-სადამკვირვებლო ორგანიზაციას - "სამართლიანი არჩევნები" (ISFED) - გარანტირებული ჰქონდეს თავისი უფლებებისა და ვალდებულებების დაუბრკოლებელი განხორციელების შესაძლებლობა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე.

წინა არჩევნებზე ერთმანდატიანი საპარლამენტო ოლქების საბოლოო შედეგების, ასევე საოლქო და ეროვნული დონის პარტიული შედეგების გამოცხადების პარალელურად არ იქნა გამოქვეყნებული შედეგები უბნების მიხედვით. ამ ნაკლმა გაართულა დარღვევების დაფიქსირება და გაამყარა ვარაუდი იმის შესახებ, რომ ხმათა დათვლის პროცესში გაყალბებებს ჰქონდა ადგილი. ამის გამოსასწორებლად აუცილებელია არა მარტო საარჩევნო უბნების მიხედვით შედეგების დაუყოვნებლივ განთავსება ინტერნეტში, როგორც ამას კანონი მოითხოვს, არამედ საოლქო ოქმში დეტალური შედეგების ასახვაც.

ლევან ხერხეულიძის ფოტო
ამერიკის ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის მისიის დასკვნითი პრესკონფერენცია.

პოლიტიკური უფლებების პატივისცემა

პოლიტიკური პარტიების მნიშვნელოვანი ნაწილი აქტიურადაა ჩართული წინასაარჩევნო კამპანიაში. საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვებისა და პოლიტიკური ანალიტიკოსების შეფასებათა თანახმად, 2 ნოემბრის არჩევნები, სავარაუდოდ, იქნება ყველაზე დიდი საპარლამენტო ჭიდილი პოსტსაბჭოური საქართველოს საარჩევნო ისტორიაში. დემოკრატიული პოლიტიკური კონკურენციისას აუცილებელია, პარტიებსა და კანდიდატებს ჰქონდეთ თავისუფალი გადაადგილების საშუალება რეგიონიდან - რეგიონში, ქალაქიდან – ქალაქში, რადგან ესაუბრონ ამომრჩევლებს. გადაადგილების თავისუფლებას თან უნდა ერთვოდეს გაერთიანების, თავისუფალი პოლიტიკური შეხედულებისა და მშვიდობიანი შეკრების თავისუფლება.

საქართველოს ერთიანი საარჩევნო კოდექსი ითვალისწინებს ზემოთ ჩამოთვლილ პოლიტიკურ უფლებებს. მიუხედავად ამისა, ბოლო პერიოდში გაკეთებული განცხადებები პოლიტიკური პარტიებისა და კანდიდატების მიერ მიტინგების მოწყობამდე შეტყობინების გაგზავნის თაობაზე არასწორად იქნა გაგებული - თითქოს ეს გულისხმობს ადგილობრივი ხელისუფლებისაგან თანხმობის მიღების აუცილებლობას. ამან შეიძლება რეალური საფრთხე შეუქმნას პოლიტიკური მოღვაწეობის უფლებას.

დელეგაცია მოუწოდებს პრეზიდენტს, შესაბამის მინისტრებსა და ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას, უზრუნველყონ, რომ პოლიტიკურ უფლებათა მარეგულირებელი ნებისმიერი წესი შეიცავდეს ისეთ დებულებებს, რომლებიც ნათლად გამოხატავენ ამ წესის შესაბამისობას საქართველოს კონსტიტუციასა და ადამიანთა უფლებების საერთაშორისო სტანდარტებთან ზემოთ აღნიშნულ უფლებათა სრულად რეალიზების უზრუნველყოფის მიზნით. პრეზიდენტმა, მინისტრებმა და ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ მითითებები უნდა მისცენ პოლიციის, უშიშროებისა და ადგილობრივი ორგანოების წარმომადგენლებს იმის თაობაზე, რომ მათი მოვალეობაა პარტიებისა და კანდიდატების მიერ თავიანთი უფლებების ეფექტური გამოყენების, მათი ნებისმიერ ადგილას წასვლისა და მშვიდობიანი კამპანიის წარმოების უზრუნველყოფა.

სახელმწიფო მოხელეებისა და საარჩევნო რესურსების სრული მიუკერძოებლობის უზრუნველყოფა

პოლიტიკური პარტიებისა და სახელმწიფო აპარატის ერთმანეთისგან დაშორება დემოკრატიული მართვის ფუნდამენტური აუცილებლობაა. მიუხედავად ამისა, საქართველოში ადგილი ჰქონდა ადგილობრივი ხელისუფლებისა და პოლიციის წარმომადგენლების მიერ ცალკეული პარტიებისა და კანდიდატების პოლიტიკური უპირატესობის მიღწევისაკენ მიმართულ ქმედებებს. დელეგაცია შეშფოთებულია ბოლნისის ინციდენტით, როდესაც ადგილობრივმა ხელისუფლებამ წარუმატებლად სცადა გზის გადაკეტვა, რათა პოლიტიკური პარტიის ლიდერი არ შეეშვათ ქალაქში. მოხდა შეტაკება, სადაც რამდენიმე ადამიანი დაშავდა. სანდო ფოტომასალა ადასტურებს, რომ ადგილობრივი პოლიციის წარმომადგენლები არამართლზომიერად ჩაერთვნენ ინციდენტში. დელეგაცია იცნობს მასმედიის საშუალებით გავრცელებულ ადგილობრივი ხელისუფლების პოლიტიკურად აშკარად მიკერძოებული ქმედებების ამსახველ სხვა მასალებსაც.

საჭიროა, პრეზიდენტმა და მინისტრებმა ნათელი და მკაცრი მითითებები მისცენ ადგილობრივ ხელისუფლებასა და პოლიციას, რათა მათ შეინარჩუნონ სრული ნეიტრალიტეტი ყველა პოლიტიკური პარტიისა თუ კანდიდატის მიმართ. ყველა საარჩევნო სუბიექტს თანაბარი უფლება აქვს და ხელისუფლება ვალდებულია, მათ პატივი სცეს. ყველამ უნდა გაიგოს და დაინახოს, რომ კანონის ნებისმიერი დამრღვევი, იქნება ეს სახელმწიფო მოხელე თუ პოლიციის თანამშრომელი, გასამართლებული იქნება სისხლის სამართლის წესით.

სახელმწიფო რესურსები გამოყენებულ უნდა იქნას მხოლოდ საზოგადო და არა რომელიმე პარტიის ან კანდიდატის პირადი ინტერესებისათვის, პარტიული პოლიტიკური ინტერესის ჩათვლით. აუცილებელია, მინისტრებმა და სხვა სათანადო პირებმა ნოემბრის არჩევნებამდე გამოსცენ ნათელი ინსტრუქციები ამის უზრუნველსაყოფად. ეს ინსტრუქციები უნდა კრძალავდეს ზეწოლას სახელმწიფო მოხელეებზე გარკვეული პოლიტიკური პარტიისა თუ კანდიდატის მხარდამჭერის მოთხოვნით. სახელმწიფო რესურსები გამოყენებულ უნდა იქნას საარჩევნო პროცესების ეფექტურობისა და სამართლიანობის უზრუნველსაყოფად. მაგალითად, ყველაფერი უნდა გაკეთდეს, რათა ადგილი არ ჰქონდეს ელექტროენერგიის გამორთვას არჩევნების ღამეს.

ძალადობის შეზღუდვა

პოლიტიკურ პარტიათა ლიდერების, კანდიდატების და მათი მხარდამჭერების წინააღმდეგ ძალადობის გამოყენება, ასევე ძალადობა, მიმართული ამომრჩეველთა წინააღმდეგ, საფრთხის ქვეშ აყენებს ნების თავისუფალ გამოხატვას და უარყოფითად მოქმედებს არჩევნების დემოკრატიულობაზე. ხელისუფლების წარმომადგენლებმა ყველა ძალა უნდა იხმარონ, რათა დაიცვან თითოეული მოქალაქის უსაფრთხოება და მისცენ მათ თავიანთი პოლიტიკური უფლებების განხორციელების საშუალება. პრეზიდენტმა და შესაბამისმა მინისტრებმა მკაცრად და კონკრეტულად უნდა მოსთხოვონ პოლიციასა და სხვა სამართალდამცავ სტრუქტურებს, უზრუნველყონ თითოეული ადამიანის პოლიტიკური უფლების უსაფრთხო რეალიზება. ბუნებრივია, შესაბამისი პასუხისმგებლობა უნდა დაეკისროს იმ პირებს, რომლებიც უარს იტყვიან, დაემორჩილონ ამ მოთხოვნას.

პოლიტიკური ლიდერები, კანდიდატები და მათი მხარდამჭერებიც ასევე უნდა გრძნობდნენ თავიანთ პასუხისმგებლობას. ლიდერებმა უნდა მოუწოდონ საკუთარ მხარდამჭერებს, პატივი სცენ სხვათა პოლიტიკურ უფლებებს და თავი შეიკავონ პოლიტიკურ ოპონენტთა წინააღმდეგ ძალის გამოყენებისგან. პარტიებმა ეს თემა უნდა ჩართონ მხარდამჭერთა ტრენინგებშიც.

დასკვნა - საარჩევნო პროცესში მონაწილეობა უნდა მიიღონ მოქალაქეებმა, რათა დაცული იქნას სამართლიანობა და დემოკრატია. ისინი, ვისაც უჭირავს ხელისუფლების სადავეები და დღეს ვის კომპეტენციაშიც შედის არჩევნების ორგანიზება, პასუხს აგებენ საქართველოს მომავალზე. პასუხისმგებლობა ეკისრებათ იმ პოლიტიკოსებსაც, რომელთაც სურთ ხელისუფლებაში მოსვლა. თითოეული ადამიანის მოვალეობაა იმაზე ზრუნვა, რომ 2 ნოემბრის შემდეგ საქართველოს უკეთესი მომავალი დაუდგეს. საქართველოს ეკონომიკური წინსვლა და დემოკრატიულ სამყაროში ადგილის დამკვიდრება სწორედ ამაზეა დამოკიდებული. ქართველებს შეუძლიათ პროგრესის მიღწევა. დელეგაცია მოუწოდებს ქართველ ხალხს, მიიღოს მონაწილეობა საარჩევნო პროცესში, გამოხატოს თავისი ნება და ხელი შეუწყოს ქვეყანაში დემოკრატიული პროცესების წარმართვას.

ეროვნული დემოკრატიული ინსტიტუტი და დელეგაციის წევრები კვლავ გაუწევენ დახმარებას მათ, ვინც იზრუნებს საქართველოს დემოკრატიულ განვითარებაზე.

თბილისი,
7 ოქტომბერი, 2003 წელი

"ახალი მემარჯვენეები" თელავში

კისისხევში სტუმრობას გამგებელთან შელაპარაკება მოჰყვა

ზვიად რუაძე
კახეთიდან

გუშინ "ახალი მემარჯვენეების" ერთ-ერთმა ლიდერმა ლევან გაჩეჩილაძემ თელავის საზოგადოებას რაიონის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატი, თელავის უნივერსიტეტის დოცენტი გიორგი გოცირიძე წარუდგინა. თუმცა, მანამდე "ახლების" ვოიაჟს კახეთში წინ უძღოდა ინციდენტი სოფელ კისისხევში.

იმ დროს, როდესაც პარტიის ლიდერი, თანმხლებ პირებთან ერთად, სოფლის საშუალო სკოლაში, "ახლების" მიერ გახსნილ კომპიუტერულ კაბინეტს ათვალიერებდა, კისისხევის გამგებელმა სკანდალი აუტეხა, რასაც სიტყვიერი შეკამათება მოჰყვა. **"ლევან გაჩეჩილაძემ დღეს კანონსაწინააღმდეგოდ იმოქმედა. არც ერთ პარტიას არა აქვს უფლება, საარჩევნო აგიტაცია სასწავლო დაწესებულებაში განახორციელოს. აგერ - სოფელი და სადაც უნდათ, იქ ჩაატარონ მიტინგი,"** - ამბობს სოფლის გამგებელი ზურაბ გრძელიშვილი.

ლევან გაჩეჩილაძე ამ ფაქტს მეზვრიშვილს უკავშირებს. უნდა აღინიშნოს, რომ ასეთი ბრალდება თელავის გამგებლის მიმართ "ახლების" ლიდერმა ამ ცოტა ხნის წინათაც გააკეთა, მეზვრიშვილმა კი მას უმადური უწოდა. **"კაცო, ქარხანა და ვენახები ვაჩუქე, კიდევ ეგენი არიან უმადურები?"** – კითხულობს მეზვრიშვილი. თავად გაჩეჩილაძე კი მიიჩნევს, რომ მან ყველაფერი კანონიერად შეისყიდა: **"თუ ჰგონია მეზვრიშვილს, რომ ყველაფერი მისია, ასეც არ არის საქმე. არსებობს კანონი და მე იმის მიხედვით ვიმოქმედე."**

არც მევენახეებთან შეხვედრას ჩაუვლია უპრობლემოდ. **"რომ გვპირდებიან, ისეც ხომ არ არის საქმე. წელს ყურძნის უხვი მოსავალია, თქვენი ქარხანა კი ცოტას იღებს,"** - ამბობს იყალთოელი გოგი გოგიაშვილი. ლევან გაჩეჩილაძე კი სოფლის მოსახლეობას იმით ამშვიდებდა, რომ მათი გულისთვის ""ჯი-ვი-ეს"-ის ღვინის ქარხანა გეგმაზე მეტ ყურძენს ჩაიბარებს. "24 საათმა" გაარკვია, რომ "ჯი-ვი-ეს"-ი რქაწითელის ჯიშის ყურძენს მხოლოდ იმ გლეხებისგან მიიღებს, რომლებმაც ქარხანას ხელშეკრულება დაუდეს.

სოფლის მოსახლეობასთან შეხვედრის შემდეგ, გაჩეჩილაძე თელავის საზოგადოებას სახელმწიფო აკადემიურ თეატრში შეხვდა. მან ამომრჩეველს დასაქმების 900 დღის პროგრამა წარუდგინა. პროგრამის ერთი ნაწილის (მეღვინეობის განვითარება) პრეზენტაცია "ჯი-ვი-ეს"-ის ღვინის ქარხანაში მოეწყო. **"ჩვენი ძირითადი პრინციპია, დასაქმდეს მოსახლეობა, ავაღორძინოთ მეღვინეობა და ხელი შევუშალოთ ღვინის ფალსიფიკაციას,"** - აცხადებს ლევან გაჩეჩილაძე.

ჯულიან პილ იეიტსი:
ეს არჩევნები თქვენ გეკუთვნით

პირველი გვერდიდან

მცდელობაში, პარტიებსა და ამომრჩევლებზე ძალადობაში ადანაშაულებს. თუკი მოვლენები სწორედ ამდაგვარი სცენარით წარიმართა, რა შეიძლება ვუწინასწარმეტყველოთ საქართველოს?

- ჩვენ ვგმობთ ძალადობის ნებისმიერ გამოვლინებას არჩევნების დროს. ძალადობა წინასაარჩევნო პერიოდში და არჩევნების დღეს არის დემოკრატიული არჩევნების ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ხელისშემშლელი ფაქტორი. პასუხისმგებლობა არჩევნების სამართლიანად გამართვაზე ეკისრება აბსოლუტურად ყველას. მთავრობა ვალდებულია, უზრუნველყოს, მთლიანად, საარჩევნო პროცესის ნორმალურად წარმართვა. ყველა პოლიტიკურმა პარტიამ და კანდიდატმა ძალადობისაგან ან მისკენ მოწოდებისაგან თავი უნდა შეიკავოს. ასევე, ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას ეკისრება უზარმაზარი პასუხისმგებლობა, რადგან მან უნდა უზრუნველყოს პოლიტიკურ სუბიექტთა ძირითადი, მთავარი უფლებების დაცვა, რის გარეშეც თავისუფალი არჩევნების ჩატარება შეუძლებელია. ეს არის შეკრების უფლება, გადაადგილების უფლება, სიტყვის თავისუფლება. მედია ვალდებულია, არჩევნების მიმდინარეობის შესახებ საზოგადოებას სწორი ინფორმაცია მიაწოდოს. მათ, ვისაც რეალურად ეკუთვნის ეს არჩევნები, ანუ მოქალაქეებსაც ეკისრებათ პასუხისმგებლობა. მჯერა, რომ საქართველოს აქვს შესაძლებლობა, ჩაატაროს სამართლიანი არჩევნები. ამასთან, ეს არის გამოწვევაც და გამოცდაც იმ სუბიექტთათვის, რომლებიც ამ პროცესში მიიღებენ მონაწილეობას და ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ ყველამ საკუთარი ფუნქცია იტვირთოს და შეასრულოს.

- გქონდათ თუ არა შეხვედრები ოპოზიციურ პოლიტიკურ პარტიებთან? მათ უკვე აქვთ მონაცემები კონკრეტული დარღვევების თაობაზე, ხელისუფლების მხრიდან ადმინისტრაციული რესურსების ამოქმედებაზე, ღია ძალადობაზე...

- ძალადობა ყველაზე აშკარა დარღვევაა წინასაარჩევნო პერიოდში. ჩვენი დამკვირვებლები იყვნენ ბოლნისში. ჩვენ სრულად ვგმობთ ამ ფაქტს. საერთოდ, არც ერთი არჩევნები არ არის სრულყოფილი, მაგრამ ძალადობა სავსებით გამორიცხულია. ჩვენ ვიცით, რომ გარკვეული პრობლემები არსებობს საარჩევნო სიებთან დაკავშირებით და მიგვაჩნია, რომ ეს პრობლემა აუცილებლად უნდა მოწესრიგდეს. საერთოდ, ამომრჩეველთა არც ერთი სია არ არის სრულყოფილი. იმისათვის, რომ საზოგადოებას ჰქონდეს რწმენა საარჩევნო პროცესისადმი, ძალზე მნიშვნელოვანია, რომ მოქალაქეებმა, ამომრჩევლებმა ამ სიების ნახვა და გადამოწმება შეძლონ. ვიცი, რომ ახლა სწორედ ეს პროცესი მიმდინარეობს. ამიტომაც მოვუწოდებ ყველა ამომრჩეველს, შეამოწმონ საკუთარი მონაცემები ამ სიებში და დარღვევების აღმოჩენის შემთხვევაში, შესაბამის ზომებს მიმართონ. რასაკვირველია, ჩვენ გვაქვს კავშირი პოლიტიკურ პარტიებთან, მხედველობაში ვიღებთ ყველა იმ ფაქტს, რომელზეც ისინი ჩვენს ყურადღებას ამახვილებენ. ეს ჩვენი მისიის ფუნქციებში შედის.

- პოლიტიკურმა სპექტრმა და მედიამ საკმაოდ უარყოფითად შეაფასეს ხელისუფლების მცდელობა მანიფესტაციების შესახებ კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, რომელიც აშკარად ზღუდავს პარტიებს წინასაარჩევნო კამპანიის წარმოების პერიოდში. თქვენ როგორ შეაფასებთ ხელისუფლების ამ სურვილს?

- შეკრების თავისუფლება არის ადამიანის ერთ-ერთი ფუნდამენტური, ძირითადი უფლება და იგი გადამწყვეტ როლს ასრულებს სამართლიანი და თავისუფალი არჩევნების ჩატარების პროცესში. ჩვენი გრძელვადიანი დამკვირვებლები ესწრებიან ასეთ შეკრებებს. ჩვენ ვაკვირდებით, რამდენად არის დაცული საქართველოში ეს უფლება. თუკი ამ მხრივ დამკვირვებლები დარღვევებს აღმოაჩენენ, იგი აუცილებლად საბოლოო მოხსენებაში აისახება.

- თქვენი აზრით, თუკი არჩევნები საკმაოდ სერიოზული დარღვევებით წარიმართა, ვის დაეკისრება ყველაზე მეტი პასუხისმგებლობა?

- ეს არჩევნები თქვენ გეკუთვნით და მასზე პასუხისმგებლობა უნდა აიღოს მთლიანად ქართველმა ხალხმა. ეს თქვენი არჩევნებია, თქვენი საარჩევნო ხმები, თქვენი მომავალი. როგორც უკვე აღვნიშნე, ამ პროცესში ყველამ საკუთარი როლი უნდა შეასრულოს. ძირითადად, არჩევნებზე ყველას ეკისრება პასუხისმგებლობა. ჩვენ მხოლოდ შეგვიძლია, შევაფასოთ ის დარღვევები, რასაც აღმოვაჩენთ. სხვადასხვა მიზეზების გამო დამკვირვებელთა მისიები წინასწარ დასკვნებს და შეფასებებს არ აკეთებენ. ამიტომაცაა, რომ ჩვენ თავს ვიკავებთ კონკრეტული შეფასებებისაგან. მას არჩევნების მეორე დღეს გავაკეთებთ.

- საქართველოში გაყალბების ერთ-ერთი ყველაზე მძიმე ფორმა ხელისუფლების მხრიდან ამომრჩევლის დაშინებაა, რის მერეც მოსახლეობის ნაწილი, განსაკუთრებით რეგიონებში, იძულებულია, ხმა სწორედ სახელისუფლებო ძალას მისცეს. თქვენ თუ ფლობთ ამის თაობაზე ინფორმაციას?

- ჩვენი საქართველოში ჩამოსვლის მიზანი ის არის, რომ არჩევნების მიმდინარეობის პროცესს დავაკვირდეთ. გავეცნოთ მთავრობის, ადგილობრივი ხელისუფლების ქმედებებს. ჩვენი შეზღუდული რესურსების პირობებში, ვსწავლობთ ამგვარ შემთხვევებს. მაგრამ, ამავე დროს, ჩვენ გვჭირდება კონკრეტული მასალა, კონკრეტული სამხილი. ამის თაობაზე კი ფორმალური საჩივარი ჯერ არ მიგვიღია. მაგრამ ჩვენ უკვე გვაქვს წარმოდგენა წინასაარჩევნო პროცესების მიმდინარეობაზე და აღვწერთ კიდეც იმ მოხსენებაში, რომელსაც არჩევნების შემდგომ შევადგენთ.

მოკლედ

ჟვანია სიების გადამოწმებას ითხოვს

"ახალი მემარჯვენეების" პარალელურად, თელავის კულტურის სახლში აგიტატორებთან შეხვედრას "ბურჯანაძე-დემოკრატების" ერთ-ერთი ლიდერი ზურაბ ჟვანიაც მართავდა. იგი თითოეულ მათგანს კატეგორიულად სთხოვდა ამომრჩეველთა სიების გადამოწმებას. **"კახეთის უმრავლეს რაიონებში ძალზე დიდია ამომრჩეველთა სიებში მკვდარი სულების მაჩვენებელი. პირველ რიგში, თქვენ გევალებათ ამ საკითხის მოგვარება"**, - განაცხადა ჟვანიამ და ისიც დასძინა, რომ ყველაზე დიდი ძალა ხალხია: **"ჩვენ ხალხი უნდა დავარწმუნოთ, რომ ისინი სერიოზულ ძალას წარმოადგენენ, მოსახლეობას ჰგონია, რომ მათ ხმას ამ არჩევნებში ძალა არ ექნება"**. ამ დროისათვის გაერთიანებულ დემოკრატებს კახეთში 64.000 მხარდამჭერი ჰყავს. 2 ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნებზე ბლოკმა მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატები მხოლოდ თელავსა და გურჯაანში წარადგინა.

24 საათი

რჩეულიშვილი ჭვრებს და სამკუთხედებს არ ეშვება

გუშინ პარლამენტის ვიცე-სპიკერმა ვახტანგ რჩეულიშვილმა უმაღლეს საკანონმდებლო ორგანოში მიწვეული ექსპერტებს, პოლიტოლოგებსა და ინტელიგენციის წარმომადგენლებს მისი ავტორობით შექმნილი საქართველოს საგარეო პოლიტიკის და კონფლიქტების მოგვარების პოლიტიკის კონცეფცია წარუდგინა. რჩეულიშვილის თქმით, ამ კონცეფციის ძირითადი პრინციპები სექტემბრის ბოლოს ვაშინგტონში ნიქსონისა და ამერიკულ-ქართული ბიზნესის განვითარების ცენტრებში მოხსენებით გამოსვლისას ამერიკის პოლიტიკური წრეების წარმომადგენლებსაც გააცნო.

მედია-ნიუსი

არჩევნების ბედს თითოეული მოქალაქე წყვეტს...

არავის უნდა მისცეთ თქვენი ხმით მანიპულირების საშუალება

"სიები არჩევნების ქვაკუთხედია," - აცხადებდა საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ყოფილი თავმჯდომარე ჯუმბერ ლომინაძე და, ამის მიუხედავად, არჩევნებამდე ორი თვით ადრე ყველაზე პოპულარული თემა ამომრჩეველთა სიები იყო. ტრადიციულად, არაფერი ესწრებოდა და, ტრადიციულად, არჩევნების დღეს მოსახლეობა ხმის მისაცემად უბნიდან უბანში დარბოდა. მოსალოდნელია, რომ წელს ეს ტრადიცია დაირღვევა და ამომრჩეველს მხოლოდ ორჯერ მოუხდება საარჩევნო უბანში მისვლა. ერთხელ - არჩევნებამდე ორი კვირით ადრე, რათა საკუთარი გვარ-მონაცემები შეამოწმოს და მეორედ - ორ ნოემბერს, საკუთარი ხმის მისაცემად. დაირღვევა თუ არა გაყალბების მავნე ჩვევა - ამას ასე თამამად ვერ ვიტყვით. ეს საფრთხე რომ რეალურია, ხან ჩვენი და ხან ჩვენი პრეზიდენტის ამერიკელი მეგობრების გახშირებული ვიზიტებიც მოწმობს. გავრცელებული ინფორმაციით, პრეზიდენტი სტროუდ ტელბოტსა და გენერალ შალიკაშვილს არჩევნების სამართლიანად ჩატარების აუცილებლობაში დემოკრატიულად დაეთანხმა და ერთ-ერთ მძლავრ არგუმენტად ამერიკელთა მიერ ქართული ჯარის მსუყედ დაფინანსება დაასახელა. მისი აზრით, 2 ნოემბრის არჩევნები იმის დასტური იქნება, რომ თითოეული ამერიკელის მიერ საქართველოსთვის გაღებული ფული ამაოდ არ დაიხარჯება... პრეზიდენტისგან განსხვავებით, "ეროვნულ დემოკრატიული ინსტიტუტის" (NDI) დირექტორს მარკ მალენს მიაჩნია, რომ არჩევნების ბედი მხოლოდ საქართველოს მოქალაქეთა ხელშია. მეტიც, მან ისიც იცის, რა უნდა მოხდეს 3 ნოემბერს...

ყოველი მოქალაქე აქტიურად უნდა იყოს ჩართული საარჩევნო პროცესში. არჩევნების წინ გარანტიებზე საუბარი მხოლოდ ხალხს შეუძლია.

დელეგაცია საკმაოდ შეშფოთდა იმ ფაქტით, რომ ყველა პოლიტიკურ პარტიას თავის პოტენციურ ამომრჩეველთან და მხარდამჭერთან შეხვედრის ერთნაირი შესაძლებლობა არ ჰქონდა.

გაყალბების თავიდან აცილების ყველაზე დიდი შესაძლებლობა უბრალო მოქალაქეს აქვს. ის უნდა მივიდეს საარჩევნო ურნასთან და არავის მისცეს მისი ხმით მანიპულირების საშუალება.

მარკ მალენი.

მაია ჭალაგანიძე

- როგორი შთაბეჭდილებით დაბრუნდა დელეგაცია შეერთებულ შტატებში და რას იტყვით დელეგაციის ვიზიტზე იმის მიღმა, რაც რეკომენდაციებში წერია?

- წინასაარჩევნო პროცესების შესახებ მათ ბევრი რამ ნახეს და მოისმინეს, ბევრი დეტალი შეიტყვეს და მინდა გითხრათ, რომ ამით შეშფოთებულნი არიან. კიდევ უამრავი დეტალია დასამუშავებელი და შესასწორებელი. საქართველოში სამართლიანი არჩევნების ჩატარება მხოლოდ ამის შემდეგ გახდება შესაძლებელი.

- რეკომენდაციები ბეიკერმაც დატოვა, მაგრამ ის არ შესრულებულა. რა გარანტიები მიიღო ამერიკულმა დელეგაციამ?

- გარანტია რთული და მნიშვნელოვანი ცნებაა. არჩევნები ნებისმიერი ერისთვის, ნებისმიერი სახელმწიფოსთვის ძალიან მნიშვნელოვანია. არ შეიძლება, არსებობდეს ისეთი ერთი ადამიანი, რომელიც არჩევნების სამართლიანად ჩატარების გარანტიას გასცემს. ამგვარი გარანტიების მიღება მთელი ერისგან არის აუცილებელი. ყოველი მოქალაქე აქტიურად უნდა იყოს ჩართული საარჩევნო პროცესში. არჩევნების წინ გარანტიებზე საუბარი მხოლოდ ხალხს შეუძლია.

თუმცა, დელეგაციას დარჩა შთაბეჭდილება, რომ ადამიანები, ვისაც, მართლაც, დიდი გავლენა აქვთ და გადაწყვეტილებებს იღებენ, გარანტიებზე არ საუბრობენ, მაგრამ ამ არჩევნებისა და საკუთარი გადაწყვეტილებების მნიშვნელობას ხვდებიან.

- თქვენი ორგანიზაცია აქ, შიგნიდან აკვირდება საარჩევნო პროცესებს. ცხადია, NDI-მ დელეგაციას გარკვეული ნიადაგი მოუმზადა. სტუმრები დარწმუნდნენ თქვენი ორგანიზაციის მიერ მომზადებული ინფორმაციის სიმართლეში?

- საქართველოში მიმდინარე პროცესების შესახებ, რა თქმა უნდა, აქ ჩამოსვლამდე მივაწოდეთ ინფორმაცია. თუმცა, ეს ინფორმაცია ზოგადი გახლდათ, ფონის შესაქმნელად იყო გამიზნული, რათა მათთვის მყარი შთაბეჭდილება ჩამოგვეყალიბებინა. თქვენს გაზეთში გამოქვეყნებულ განცხადებაში გამოთქმული მოსაზრებები ნამდვილად ემთხვევა NDI-ს ოფისის შეხედულებებსა და აზრებს.

- რა შეფასება მისცეს ამერიკელმა სტუმრებმა ოპოზიციის ქმედებებს, მათ განცხადებებსა და წინასაარჩევნო კამპანიას?

- ოპოზიციურ პოლიტიკურ პარტიებთან ურთიერთობისას დელეგაცია ნაკლებად შეეხო მათი წინასაარჩევნო კამპანიის დეტალებს, შეტყობინებებს, პოლიტიკურ ასპექტებს. მათ უფრო მეტი არჩევნების ადმინისტრირებაზე იმუშავეს.

მიუხედავად ამისა, დელეგაცია საკმაოდ შეშფოთდა იმ ფაქტით, რომ ყველა პოლიტიკურ პარტიას თავის პოტენციურ ამომრჩეველთან და მხარდამჭერთან შეხვედრის ერთნაირი შესაძლებლობა არ ჰქონდა. წინასაარჩევნო პროცესების ნიუანსებზე ნაკლებად იყო საუბარი.

- თქვენი აზრით, როგორ უნდა მოიქცნენ ოპოზიციური პარტიები გაყალბების თავიდან ასაცილებლად და რა მნიშვნელობა აქვს სიების გადამოწმებას?

- ამ არჩევნებზე სიების გადამოწმებას, არა მარტო ოპოზიციური პოლიტიკური პარტიების და არასამთავრობო ორგანიზაციების, არამედ - ნებისმიერი მოქალაქის მიერ, უდიდესი მნიშვნელობა აქვს. თითოეულმა მოქალაქემ უნდა გადადგას ეს ნაბიჯი - მივიდეს და საკუთარი თავი საარჩევნო სიებში დააფიქსიროს.

გაყალბების თავიდან აცილების ყველაზე დიდი შესაძლებლობა უბრალო მოქალაქეს აქვს. ის უნდა მივიდეს საარჩევნო ურნასთან და არავის მისცეს მისი ხმით მანიპულირების საშუალება.

საქართველოს საარჩევნო კოდექსში ბოლო დროს შესული ცვლილებები იმას გულისხმობს, რომ ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ, საბოლოო შედეგების გამოაქვეყნებამდე, ინტერნეტში თითოეული უბნის შედეგების განთავსება უზრუნველყოს. ალბათ, ეს არის გაყალბების თავიდან აცილების ყველაზე ძლიერი მექანიზმი.

უბნის შედეგები ყველასთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. ვფიქრობ, ჯერ ყოველი ინდივიდია ვალდებული, გააკონტროლოს და დაიცვას საკუთარი ხმა და მხოლოდ ამის შემდეგ უნდა აიღონ პასუხისმგებლობა "სამართლიანმა არჩევნებმა", სხვა ორგანიზაციებმა თუ უცხოელმა დამკვირვებლებმა. ხალხმა თავად უნდა უზრუნველყოს რეალური შედეგი.

- თქვენი აზრით, როგორ ინაწილებენ პასუხისმგებლობას ხელისუფლება და ოპოზიცია სამართლიანად ჩატარებული არჩევნებისთვის?

- სავსებით ნათელია - პირველ რიგში, ხელისუფლებამ უნდა უზრუნველყოს ის, რომ სახელმწიფო რესურსები რომელიმე კონკრეტული პოლიტიკური პარტიის ან კანდიდატის სასარგებლოდ არ იყოს გამოყენებული. პოლიტიკურმა პარტიებმა, იქნებიან ეს ნამდვილი თუ ფსევდოოპოზიციურნი, უნდა აღიარონ ის შედეგები, რასაც არჩევნები აჩვენებს.

არჩევნების სამართლიანობის განსაზღვრა იმის მიხედვით, თუ რა პროცენტი მიიღო ერთმა პარტიამ და რა - მეორემ, არ შეიძლება. როგორმე, ყველა პარტია ერთნაირი პასუხისმგებლობით უნდა რომ ჩაერთოს არჩევნების სამართლიანად ჩატარების უზრუნველყოფაში.

- ხელისუფლება ამერიკული დელეგაციის მიერ გაწეულ რეკომენდაციებს უკვე იცნობს, მაგრამ გუშინდელი განცხადებები (ირინა სარიშვილის, ქვემო ქართლის გუბერნატორის და სხვათა) მოასწავებს იმას, რომ ამ რეკომენდაციებს იგნორირება ემუქრებათ. თუ ხედავთ იმის შესაძლებლობას, რომ ხელისუფლება საარჩევნო კამპანიის სტილს და მიმართულებას შეიცვლის და ყურად იღებს რეკომენდაციებს?

- არ ვიცი, რა განაცხადა ქალბატონმა ირინამ, რომელიც უკანასკნელი თვეების განმავლობაში საკმაოდ ბევრი საინტერესო განცხადების ავტორი და გამხმოვანებელია.

ნამდვილად ვერ გამოვიცნობ, რას გაითვალისწინებს ხელისუფლება. მთავარია, რომ ეს რეკომენდაციები უნდა გაითვალისწინოს არა მხოლოდ ხელისუფლებამ, რომელიც გადამწყვეტ როლს ასრულებს არჩევნების სამართლიანად ჩატარების საქმეში, არამედ - პოლიტიკურმა პარტიებმა და ამ ქვეყნის ყველა მოქალაქემ. როგორც გითხარით, არჩევნების ბედი მხოლოდ ამომრჩეველზეა დამოკიდებული.

საქართველოში ძნელად მოიძებნება ადამიანი, რომელსაც ოჯახის წევრი თუ არა, ნაცნობი მაინც არ ჰყავდეს კანდიდატთა შორის, ან თუნდაც საარჩევნო ადმინისტრაციაში.

საარჩევნო საკითხებზე მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში მიმუშავია და საკუთარი გამოცდილებით შემიძლია, გითხრათ: თუკი ქვეყანაში ის ადამიანები ჭარბობენ, ვინც თავისი გუნდის გამარჯვებას ანიჭებს უპირატესობას და არა ხალხის ნებას და გადაწყვეტილებას - რა თქმა უნდა, სამართლიანი არჩევნების ჩატარების შესაძლებლობა ნულის ტოლი იქნება. ასეთ ვითარებაში ნებისმიერი ხელისუფლება უძლური აღმოჩნდება. უფრო მეტი ისეთი ადამიანი უნდა იყოს, ვისთვისაც ხალხის არჩევანი იქნება მნიშვნელოვანი.

- არჩევნების შედეგები შეცვლის თუ არა NDI-ს საქართველოში მოღვაწეობის გრაფიკსა და რეჟიმს, რას იზამთ არჩევნების შემდეგ?

- ჩვენი შესაძლებლობების ფარგლებში, იმდენად ვართ დაკავებული არჩევნების სამართლიანობის უზრუნველყოფით, ამ მიმართულებით იმდენად ბევრს ვშრომობთ, რომ, რა თქმა უნდა, არჩევნების შემდგომ პერიოდზეც ვფიქრობთ.

უკვე 3 ნოემბერს უნდა დაიწყოს მუშაობა საარჩევნო სიებზე, იმისთვის, რომ წელიწადნახევარში მოსალოდნელ საპრეზიდენტო არჩევნებს ეს სიები მოწესრიგებული შეხვდეს. არჩევნებამდე მხოლოდ ორი თვით ადრე სიებზე შეშფოთებული ზრუნვა ყოველთვის ქაოსს გამოიწვევს...

NDI მჭიდროდ თანამშრომლობს საქართველოს პარლამენტთან, მაგრამ საპარლამენტო მუშაობის პროგრამა 2 ნოემბრის არჩევნების შემდგომ კიდევ უფრო გაძლიერდება.

- თქვენი აზრით, როგორ შეიცვლება შეერთებული შტატების დამოკიდებულება საქართველოს მიმართ, თუ 2 ნოემბერს ურეიტინგო ხელისუფლება იზეიმებს გამარჯვებას?

- არ შემიძლია, ვისაუბრო ამერიკის სახელმწიფოს ხელისუფლების სახელით, რადგანაც არასამთავრობო ორგანიზაციას წარმოვადგენ. თუმცა, ერთ რამეს კი ვიტყვი: არა მხოლოდ ამერიკის ხელისუფლება, არამედ მთელი საერთაშორისო საზოგადოება დიდი ყურადღებით ადევნებს თვალყურს ამ არჩევნებს. მათი მთავარი საზრუნავი და სურვილია, 2 ნოემბრის არჩევნებმა რეალურად ასახოს ხალხის მიერ ჩაყრილი ბიულეტენების შინაარსი. აი, ეს არის მთავარი. ისინი ყველაფერს აკეთებენ, რათა ნათელი წარმოდგენა, სრულყოფილი ინფორმაცია ჰქონდეთ იმის შესახებ, თუ რა შეიძლება, მოხდეს 2 ნოემბრის არჩევნებზე. გარწმუნებთ, დარღვევების შემთხვევაში ძალზე მწვავე რეაქცია იქნება.

- რა საფრთხეებია მოსალოდნელი არჩევნების დღეს?

- ყველა მოსალოდნელი დარღვევის ჩამოთვლას თქვენი გაზეთი არ ეყოფა.

ბევრი დარღვევის თავიდან აცილების საშუალება გამჭვირვალობა და არჩევნების დღეს საარჩევნო უბნებში არსებული შედეგების გამოქვეყნებაა.

გასული არჩევნების გამოცდილებიდან ვიცით: ცენტრალური საარჩევნო კომისია უსაფუძვლო, არარეალურ ციფრებს აქვეყნებდა იმის შესახებ, თუ რომელმა კანდიდატმა რა რაოდენობის ხმა მიიღო... ეს შედეგები რეალურ ინფორმაციას არ ეფუძნებოდა. სწორედ ეს არის ყველა თუ არა, ბევრი დარღვევის მიზეზი.

- ხედავთ თუ არა საქართველოში საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადების საშიშროებას, რაც არჩევნების ჩაშლის ტოლფასი იქნება?

- არ მაქვს საკმარისი ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ ადმინისტრაციულად რას ნიშნავს "საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადება". მაგრამ, ხელისუფლების მიერ მიღებულ ყოველ ისეთ გადაწყვეტილებას, რომელსაც არჩევნების შედეგებზე გარკვეული ზეგავლენის მოხდენა შეუძლია, დამკვირვებლები ფრთხილად და ყურადღებით ეკიდებიან...

- ამერიკული დელეგაციის მიერ დატოვებულ რეკომენდაციაში ასეთი ფრაზაა: "ყველაფერი უნდა გაკეთდეს, რათა არჩევნების ღამეს ელექტროენერგია არ გამოირთოს..." არის თუ არა ელექტროენერგია არჩევნების ჩაშლის ერთ-ერთი ბერკეტი?

- არჩევნების ხელისშემშლელ პირობად, ბოლოს და ბოლოს, ყველაფერი შეიძლება აღმოჩნდეს. რა თქმა უნდა, ძალზე მნიშვნელოვანია, თუკი ხმის მიცემისა და დათვლის პროცედურა განათებული იქნება...

- წინა არჩევნებზე NDI აჭარის ტერიტორიაზე დამკვირვებლად არ შეუშვეს. აქვს თუ არა თქვენს ორგანიზაციას წელს დამკვირვებლის სტატუსით იქ შესვლის პერსპექტივა?

- ჩვენ ამ საკითხებზე ვესუბრეთ ბატონებს ჯემალ გოგიტიძესა და ცოტნე ბაკურიას. გენერალი შალიკაშვილი, თავის მხრივ, ტელეფონით ესაუბრა ბატონ ასლან აბაშიძეს და იმედს ვინარჩუნებ, რომ აჭარის ხელისუფლებასთან ამ საკითხზე შეთანხმებას მივაღწევთ. შეიძლება, ასე არ მოხდეს, მაგრამ იმედს ვინარჩუნებ.

- უკრაინის საპარლამენტო არჩევნებში კუჩმას საარჩევნო სიებს ამომრჩეველი არ ენდო. ამიტომ ხელისუფლებამ მთელი ყურადღება მაჟორიტარებზე გადაიტანა და გაიყვანა კიდეც. ჩვენთან, ბევრ რეგიონში, ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენელ მაჟორიტარ კანდიდატებს სხვადასხვა მოტივით გაუუქმეს რეგისტრაცია და სახელისუფლო კანდიდატები უალტერნატივოდ დატოვეს... ადგას თუ არა შევარდნაძე კუჩმას გზას?

- როგორც ორგანიზაცია "სამართლიანი არჩევნები", ისე უცხოელი დამკვირვებლები - სკრუპულოზურად აკვირდებიან იმას, თუ რა ხდება მაჟორიტარი კანდიდატების ირგვლივ. უკრაინისა და საქართველოს წინა არჩევნების შესახებაც სრულყოფილი ინფორმაცია აქვთ...

ხოლო, რა გზას ადგას შევარდნაძე, არ ვიცი...

სვეტი

პირადი ბიბლიოთეკა

დემნა შენგელაია,
"სანავარდო"
(1926)

მალხაზ ხარბედია

რამდენიმე თვის წინ გრიგოლ წერეთლის "ძველი ბერძნული ლიტერატურის ისტორიის" (ქართული გამოცემა) პირველი ტომი შევიძინე აღმაშენებლის გამზირზე, ერთ მყუდრო ბუკინისტურ მაღაზიაში. ოციან წლებში გამოცემული წიგნი კარგად იყო შენახული, ძალიან იაფიც ღირდა, სულ რაღაც 4 ლარი და, რაც მთავარია, წიგნის სატიტულო ფურცელს ხელით ლამაზად გამოყვანილი ფაქსიმილე ამკობდა, სადაც გარკვევით იკითხებოდა - "დემნა შენგელაია". გახარებულმა, რა თქმა უნდა, მაშინვე ვიყიდე წიგნი, თუმცა, გადათვალიერებისას პატარა იმედგაცრუება მელოდა. საქმე იმაში გახლავთ, რომ წიგნი საერთოდ გაუჭრელი იყო, ერთი სიტყვით - ხელუხლებელი და იმის იმედი, რომ იქ მწერლის მარგინალიებს, აშიებზე მიწერილ ფრაზებს ვნახავდი, აღარ უნდა მქონოდა. არადა, საინტერესო იქნებოდა რას მიაწერდა დემნა შენგელაია, ვთქვათ, პინდარეს სტილის გრიგოლ წერეთლისეულ შეფასებას, ანდა ჰესიოდეს ოთხი საუკუნე რა ფიქრებისთვის განაწყობდა მწერალს... თუმცა, ღმერთმა უწყის, იქნებ არც ჰქონდა დემნა შენგელაიას ჩვევად წიგნების აჭრელება, შესაძლოა, არც უყვარდა ანტიკური ლიტერატურა, ან სულაც რუსულად ჰქონდა წაკითხული გრიგოლ ფილიმონოვიჩის ეს წიგნი.

სხვა საქმეა, დემნა შენგელაიას წიგნებიდან ანდრეი ბელის "პეტერბურგი" რომ ჩამვარდნოდა ხელთ, ეს მწერალი ხომ განსაკუთრებით უყვარდა მას და ლიტერატურულ წრეებშიც უკვე ტრადიციად იქცა ბელის ქართველ მწერალზე გავლენის შესახებ საუბარი, განსაკუთრებით კი "სანავარდოზე". მაგრამ ახლა ამაზე ხმას არ ამოვიღებ, ჯობია, თავად რომანს მივხედოთ.

"სანავარდო" რაღაც აზრით რევოლუციური ნაწარმოებია, საეტაპო, არა მხოლოდ მწერლის, არამედ ზოგადად, ქართული ლიტერატურის "ბიოგრაფიაში". ესეთ რომანებს, როგორც წესი, არ უმართლებს ხოლმე და მიბნეული იარლიყებიც ხელს უშლის მის სწორად აღქმას. ზემოთ ტყუილად არ მიხსენებია პინდარეს სტილი და ჰესიოდეს ოთხი საუკუნე, რადგან ერთი მხრივ "სანავარდო" ძალზე მნიშვნელოვანია სტილის თვალსაზრისით, მეორე მხრივ კი (ეს უკვე ჰესიოდეს არჩივია) თემა იპყრობს ყურადღებას - რადგან მოთხრობილია ამბავი სისხლმდამჟავებული ძველი თაობისა და ახალი, წვივმაგარი ადამიანების მოლოდინის შესახებ, ესაა ფიქრი გარდასული, "თავგამხმარი" მოდგმისა და ჩვენი დროის ჭინკების გამო.

"სანავარდო" საგანცხრომო საკითხავი რომანი არ გახლავთ, მასში მხოლოდ ლიტერატურის მოყვარული გაინავარდებს, დატკბება სტილის ცეცხლოვანი გამონათებებით, შხამიანი მეტაფორებით - საზარელი და საუცხოო რომაა იმავდროულად, თხრობის მანერით. რომანს ეპიგრაფად ყველა ჩვენთაგანისთვის კარგად ნაცნობი სიტყვები უძღვის, იაკობ ხუცესის "შუშანიკის წამებიდან", ანუ დასაწყისშივე მოინიშნება რომანის სივრცეც (ცეცხლებრ შემწველი მზის მხურვალებით, ხორშაკი ქარებით, მავნებელი წყლით) და პერსონაჟებიც - დამჭკნარი, დამღიერებული, პირმსივანი და დღემოკლედ ცხოვრებული ადამიანები.

ესაა რომანი ყარამან ჭილაძის, მისი შვილის, ბონდოსა და მათი საგვარეულო სენის შესახებ, დიდებასთან ერთად რომ დაუტოვეს წინაპრებმა და რომელიც კვალდაკვალ მოსდევს მთელ მოდგმას. თუმცა, მალე ეს სენი თავს დაანებებს "დევნას", რადგან მოდგმა გადაშენდება და "მთვრალი დედაკაცივით დატრიალებულ" სამყაროში აღარ დარჩება მისი ადგილი. "ეს გვარი ფლობდა დიდებულ ჭყონდიდელთა კვერთხს და ზვიადად განაგებდა სანავარდოს, საჭილაოს, მარანს, ორპირს, ქორეისუბანს, საჯავახოს" - იწყებს ავტორი თხრობას და სიტყვებიც გაიბმება ძაფივით, აისხმება კრიალოსანი.

რომანი კარებადაა დაყოფილი და ყოველი კარის "შელება" თითქოს რაღაც ახალს მოასწავებს, სადღაც მიგვიძღვება. აქ "მიდის ყველაფერი, მიექანება მოლიპულზე" და ჩვენც მივყვებით ხაშმსა და ალმურში გახვეულ პერსონაჟებს.

რომანის მთავარ გმირს, ბონდოს, ბევრი რამ აკავშირებს სიმბოლისტური პროზის კლასიკურ გმირებთან, თუმცა მისი "დახასიათება" უფრო დოსტოევსკის გმირებს გაგახსენებთ: "მაღალი, გამხდარი, ხელ-ფეხი ისე ქანაობდა, თითქოს ქინძისთავებით ჰქონდა მხრებზე მიბმული, გრძელი, მოღუნული ცხვირი, დედის ეშხიანი თვალები და ამ თვალებში რაღაც უაზრო და დამაფიქრებელი. ტუჩის კუთხეებს თითქოს ვიღაც ეზიდებოდა. სიარული აჩქარებული, სულწასწრებული."

ბონდო სანახევროდ ლანდებთან ცხოვრობს, "კოცნის, ემუსაიფება, ეთამაშება მათ", ხალიჩებზე ამოქსოვილ სამკაულებთან მეგობრობს, ოქროსქოშებიან მზეთუნახავებთან და ჭალარა გენერლებთან. "ყოველ ღამით, როცა დააწვენდნენ, ხალიჩა მოიხსნებოდა კედლიდან, წამოვიდოდა ზღაპარივით გაშლილი და ჩაიხუტებდა ბონდოს..." და მთელი მისი ცხოვრებაც ნატვრაში გადიოდა, იგი მალე დაღამებას ნატრობდა. ქვეყანა კი უნიჭო ბოდვას ემსგავსებოდა.

ბონდოს ვერც ქალაქმა უშველა, რომელიც მამის მონათხრობის წყალობით ჯადოსნურ მხარედ გაშლილიყო მის გონებაში, ტფილისი კი მაშინ "ღვინოში აზავებდა ქვეყნის დარდსა და დიდებას". მალე ყარამანს ცოლისძმამ მოსწერა ქალაქიდან: "რაცხა შემოაფრინდება გულბოყვში, წააქცევს და კანკალს დააწყებინებსო".

შემდეგ იყო "თეთრგრანიტიანი" პეტერბურგი, გათოშილი კუნძული და m-lle ФiФi. ბონდო პეტერბურგელ კნიაჟნას საქართველოდან მზის მაგიერ სიბნელეს ჩაუტანს... "რადგან მისი გენეალოგია საუკუნეთა სიღრმეებში იკარგებოდა, კნიაჟნას საგვარეულო შტო კი ნათელი იყო". ბოლოს კი ბონდო ისევ სანავარდოში მიდის, მშობლიურ მხარეში, სადაც ჩავა და ამჯერად უთვისტომობას ჩაიტანს და სადაც ყარამანი რაღაც ბნელსა და გამოუცნობს დაინახავს თავის შვილში.

რომანში კვდებიან, კვდება სოფელი, ადამიანები, კვდება ბონდოს დედა ციცინოც და იგი ზღაპრებით იხანგრძლივებს სიცოცხლეს. მოახლეს, ლიზიკიას უტატანებს, "ხომ ხედავ არ მეძინება, შენ არ დაგაძინა მამაზეციერმა!... ცეცხლს მიხედე და ზღაპარი მომიყევი"-ო და ლიზიკიაც ყვება დოდო ბაყაყის ზღაპარს, მთვარიან ღამეში ციების ლორწოს რომ ღვრიდა ირგვლივ. სწორედ ასევე, სამყაროსა და ქვეყნის კვდომასაც, მხოლოდ ავტორის თხრობა ახანგრძლივებს და ისიც იმავე ზღაპარს გვიამბობს: იქ "გვალვით შეწუხებული, ლელიანში ჩაფენილი კოლოები სულს ძლივს იბრუნებენ და შხამს ინახავენ, რომ საღამოთი მეტი სიმწარით მოშხამონ სანავარდოს მიდამოები", იქ "ავხორცი, მსუქანი ბაყაყები ხითხითებენ და თათებით ხორთუმმომარჯვებულ კოღოებს იგერიებენ".

პირქუში რომანია სანავარდო და ფინალიც ასეთი პირქუში აქვს. ბოლოს გასკდება მოღრუბლული ცა უზარმაზარი ხარის ფაშვივით, დაუშვებს კოკისპირული, დამპალი წვიმა და გაისმება ექოსავით: "სატურიაში, სატურიაში, სადაც ახალმა ცხოვრებამ დაიდო ბინა."

ეს "ახალი ცხოვრება" დღესაც გრძელდება, დღესაც ამ სატურიაში ვცხოვრობთ და ჩვენი ხვრინვით ფრთას ვასხამთ ახლო წარსულის ლანდებს.

Ребята, Давайте Жить Дружно

ქართული კულტურის დღეების სამზადისი მოსკოვში

ვერა ნეფარიძე

ვიდრე მოსკოვში საქართველოს ელჩი ზურაბ აბაშიძე პრეს-კონფერენციას გამართავდა და ოფიციალურად გააცხადებდა, რომ 13 ოქტომბერს იქ ქართული კულტურის დღეები იგეგმება, ამ თემას საქართველოს პრეზიდენტი შეეხო. რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებზე საუბრისას შევარდნაძემ მოსკოვში ქართული კულტურის დღეების სამზადისი ახსენა. "თუ არ ვცდები, ასეთი მასშტაბური კულტურული ღონისძიება ბოლო 20 წლის განმავლობაში მოსკოვში არ გვქონია", - დაახლოებით, ასეთი იყო მაშინ პრეზიდენტის შეფასება. თუ რა მნიშვნელობას ანიჭებს ამ კულტურულ ვიზიტს ქართული ოფიციოზი, ამაზე დელეგაციის საკმაოდ დიდი (170 კაცი) და წარმომადგენლობითი შემადგენლობაც მეტყველებს.

მოსკოვში ასეთი ფართომასშტაბიანი ქართული კულტურის დღეები დამოუკიდებელი საქართველოს ისტორიაში, მართლაც, პირველია. მაგრამ, რით მოიწონებს თავს კრემლის მარწუხებისგან იურიდიულად გათავისუფლებული ქვეყანა, ძნელი სათქმელია. რა კულტურა შექმნა დამოუკიდებელმა საქართველომ, ამას მოსკოვში 13-16 ოქტომბერს მოწყობილი გამოფენა-კონცერტებითა და სპექტაკლებით შეაფასებენ. თუმცა, უნდა ითქვას, რომ იმ შემადგენლობიდან, რომელიც საქართველოს კულტურის სამინისტრომ ამ ფესტივალისთვის დაამტკიცა, თეატრალური სარდაფის დასს თუ არ ჩავთვლით, ახალი და საინტერესო რუსული აუდიტორიისთვის არაფერი იქნება. სურვილი კი მეტია: "ჩვენ გვინდა წარვადგინოთ არამარტო ცნობილი, საყვარელი და ახლობელი ხელოვანები, არამედ ახალი სახეებიც, რომლებიც უკანასკნელი 12 წლის განმავლობაში გამოჩნდნენ დამოუკიდებელ საქართველოში", - თქვა რუსულ მედიასთან შეხვედრისას საქართველოს ელჩმა რუსეთში, ზურაბ აბაშიძემ (ციტატა მოყვანილია რუსულ ელექტრონულ მედიაში გავრცელებული სტატიებიდან).

"ერისიონი" მოსკოვში ქართული კულტურის დღეებს დახურავს

ფესტივალი მოსკოვში 13 ოქტომბერს რუსეთის თანამედროვე ისტორიის მუზეუმში ახალგაზრდა ქართველი მხატვრების (ოფიციალურად მათ ვინაობას სესილი გოგიბერიძე დღეს პრესკონფერენციაზე გაგვიმხელს) ნამუშევართა გამოფენით გაიხსნება. სწორედ იმავე საღამოს დიდ თეატრში კლასიკური მუსიკის ნამდვილი ქართული თანავარსკვლავედი შეიკრება: ზურაბ სოტკილავა, ლიანა ისაკაძე, ვახტანგ მაჭავარიანი... პარალელურად კი, "მხატის" სცენაზე თეატრი "ვერიკო" წარადგენს სპექტაკლს "კონტრაბასი".

კლასიკური საღამოსგან განსხვავებით, მოსკოვში დაგეგმილ კონცერტზე - "ნაცნობი და უცნობი სახეები", ვერაფრით იამაყებს თანამედროვე ქართული ესტრადა, რადგანაც ჩვენს მიმართ ავად თუ კარგად განწყობილი რუსული აუდიტორია დარბაზში მისთვის ახალს ვერაფერს აღმოაჩენს. რამდენადაც გულდასაწყვეტი უნდა იყოს, ფაქტია, ნანი ბრეგვაძის, თამარ გვერწითელის, ვახტანგ კიკაბიძისა თუ სოსო პავლიაშვილის რეპერტუარს იქ ჩვენზე უკეთესად იცნობენ. ქართული ესტრადა კი ბოლო დროს ისე "განვითარდა", რომ სიახლით, ალბათ, კიდევ კარგა ხანს ვერ მოვიწონებთ თავს. სამაგიეროდ, კიდევ ერთხელ დავუმტკიცებთ გარესამყაროს, რა შთამბეჭდავია ქართული ხალხური ცეკვა და სიმღერა. ეს კი უთუოდ მოხდება 16 ოქტომბერს, როდესაც "ერისიონი" ფესტივალს დაასრულებს.

და ბოლოს: მოსკოვში გამართულ პრესკონფერენციაზე ზურაბ აბაშიძემ ჟურნალისტებს სთხოვა, არაფერი ეკითხათ პოლიტიკაზე, რის გამოც, პოლიტიკის თემა ფეხბურთმა შეცვალა. "არ აქვს მნიშვნელობა, როგორი შედეგით დასრულდება 11 ოქტომბრის მატჩი. ნებისმიერ შემთხვევაში ფესტივალს კარგი განწყობით დავიწყებთ", - მიაჩნია საქართველოს ელჩს. ასე რომ, კიდევ რა მისიის შესრულება მოუწევს ქართული კულტურის დღეებს მოსკოვში, ამას სწორედ რუსეთ-საქართველოს ნაკრებების საფეხბურთო მატჩი გადაწყვეტს.

„წიგნის სახლის" პირველი „ოთხშაბათობა"

ანა კორძაია-სამადაშვილი

ღიაა ყველასათვის. მიაწექით!
(წარწერა წიგნის სახლის კარზე)

გუშინ "წიგნის სახლში" რევაზ ინანიშვილის შემოქმედების თაყვანისმცემლები შეიკრიბნენ. სწორედ ამ მწერლის ნაწარმოებების ახალი კრებულის პრეზენტაციით გაიხსნა თბილისის ახალ კულტურის ცენტრში ზაალ სამადაშვილის ლიტერატურული ციკლი "ახალი განზომილება". ამიერიდან ბატონი ზაალი აქ ქართველ მკითხველს ყოველ ოთხშაბათს ეპატიჟება.

როგორც ჩანს, ეს შეხვედრები არანაკლებ ხალხმრავალი იქნება, ვიდრე სარდაფის კლუბში გამართული ლიტერატურული "ხუთშაბათობები". ყოველ შემთხვევაში, გუშინდელ პრეზენტაციას მრავალი ადამიანი დაესწრო: მწერლები, რომელთა პორტრეტებიც "წიგნის სახლის" კედლებს ამშვენებს, ჟურნალისტები, ლიტერატურის მოყვარულები და, რაც ყველაზე სასიამოვნოა, სტუდენტები.

რევაზ ინანიშვილის რჩეული ნაწარმოებები "გამომცემლობა აჭარამ" გამოაქვეყნა. უმეტესწილად, ეს სხვადასხვა წიგნებიდან ამოკრებილი საუკეთესო მოთხრობებია, რომლებსაც, ძირითადად, ერთი მოტივი გასდევს, - სახლის, მშობლიური კედლების თემა. ამრიგად ქართველი მკითხველის წიგნის თარო ჩვენი პროზის ერთ-ერთი თვალსაჩინო ოსტატის კიდევ ერთი კრებულით შეივსება. მოთხრობები ციკლიდან "ჩემი საწყალი სიყვარული", "ჩიტების გამოსაზამთრებელი", "საღამო ხანის ჩანაწერები", "ცისფერი გორგალი", "წვეთები ფოთოლზე", "შორი თეთრი მწვერვალი" და პიესა "ძერიანის გასატეხად", დამერწმუნებით, ყოველთვის სასიამოვნო გადასაკითხია ხოლმე.

ასე რომ, "წიგნის სახლის" ოფიციალური გახსნის შემდეგ ამ კედლებში გამართული პირველივე ღონისძიება ფრიად სასიამოვნო იყო. მომავალ ოთხშაბათს კი ზაალ სამადაშვილი ბაკურ სულაკაურის მიერ გამოცემული მცირე რომანის ანთოლოგიის პირველი წიგნების პრეზენტაციაზე გველის.

ზაალ სამადაშვილი წიგნის პრეზენტაციაზე

"წიგნის სახლის" დიასახლისმა ნინო ჟვანიამ მიამბო, რომ ის მხოლოდ "ოთხშაბათობებით" როდი აპირებს თბილისელთა გახალისებას. 17 ოქტომბრიდან ლაშა ბუღაძე და რატი ამაღლობელი არანაკლებ საინტერესო ციკლს გაუძღვებიან – ყოველ სამშაბათს მსოფლიო ლიტერატურის უახლესი ნიმუშების განხილვა შედგება - იმ ნაწარმოებებისა, რომლების შეძენასაც მსურველები იქვე, "წიგნის სახლში" შეძლებენ. ამგვარად, ის მაინც გვეცოდინება, რას გვთავაზობენ, და თუ მთლად ყიდვას არ გადავწყვეტთ, იქვე ჩამოვსხდებით, ყავასაც დავლევთ და თანამედროვე ლიტერატურას თვალს მაინც გადავავლებთ ხოლმე.

გარდა ამისა, კვირადღე ბავშვებს დაეთმობათ. რამდენიმე საათის განმავლობაში მსახიობები და, არამარტო მსახიობები, მათთვის საბავშვო ლიტერატურას წაიკითხავენ. ამ საქმეზე ქალბატონი ნინო რუსუდან ბოლქვაძეს, ნინო ბურდულს, ლაშა ბაქრაძეს და ოთარ ყარალაშვილს უკვე შეთანხმებია.

ძალიან დამაინტერესა იმ ამბავმა, რომ "წიგნის სახლის" მესვეურებს მოძრაობა "კმარას" წარმომადგენლებთანაც ჰქონიათ საუბარი. ამ საუბრის დროს გაირკვა, რომ "კმარა" კმარა, და ახალგაზრდები ახლა ხელოვანებთან შეხვედრების ციკლს გეგმავენ – "კიდევ".

მაშ, ვნახოთ, კიდევ რას შემოგვთავაზებს "წიგნის სახლი".

ნორჩი ბიზნესმენის ხმა იზოლატორიდან

ვთამაშობთ შოუ-ბიზნესობანას

ჯაბა ქარსელაძე "სახეს აღარ მალავს". ახალგაზრდა ბიზნესმენი და ქართული ესტრადის ახალი ვარსკვლავი დუეტებიდან სოლოპროექტებზე გადაერთო. ნორჩი მომღერლის ახალი ვიდეოკლიპი ქართული შოუ-ბიზნესამყაროს "ელიტამ" "აჭარა მიუზიკ ჰოლში" დიდი აპლოდისმენტებით მიიღო. ქართული ესტრადის სათამაშო მოედანს მორიგი პერსონაჟი შეემატა...

ვერა ნეფარიძე

კარგა ხანია ჩვენთან შოუ-ბიზნესი პოლიტიკანობასთან ერთად წარმატებულ გასართობად იქცა. ორივე სფეროში თამაში იმდენად აზარტული აღმოჩნდა, გასაკვირი არ იქნება, თუ უახლოეს მომავალში მოსახლეობის ნახევარი პოლიტიკოსი გახდება, მეორე ნახევარი კი - შოუ-ბიზნესის ვარსკვლავი. მნიშვნელობა არ აქვს, ასეთი პერსპექტივა რამდენად შორეულია. სიტუაცია ახლაც საკმაოდ კომიკურია. ჩვენ ვთამაშობთ შოუ-ბიზნესს, სადაც ყველა ვარსკვლავია და, რაც მთავარია, ყველა ვარსკვლავი ღირსეულია; ყველა სიმღერა, ყველა კლიპი, ყველა კომპოზიტორი, კლიპმეიკერი, პროდიუსერი, ვიზაჟისტი - ყველა მათგანი იმსახურებს ჩვენგან თაყვანისცემას. უფრო მეტიც, არსებობენ ადამიანები (კომპოზიტორები, ტექსტის ავტორები, კლიპმეიკერები), რომელთა "საქმეში გაყვანა" უკვე პროექტის "წარმატების" საწინდარია. რას გულისხმობს ეს "წარმატება" მეტად რთული და ვრცელი თემაა. ჩემთვის ცოტა გაურკვეველია ამ ცნების განსაზღვრება განსაკუთრებით მაშინ, როცა ქვეყანაში არ არის აწყობილი შოუ-ბიზნესის მთელი სისტემა. ამიტომაც, ჩვენი "ვარსკვლავები" სჯერდებიან იმ "პოპულარობას", რომელიც ყვითელ პრესაში მათი ფოტოების გამოქვეყნებასა და კლიპების დატრიალებას მოაქვს.

ჩვენთან ადგილობრივ მუსიკალურ ელიტაში გაწევრიანებაც იოლია. საამისოდ რამდენიმე რამაა აუცილებელი: რასაკვირველია, სიმღერის ჩაწერა, კლიპის გადაღება (სულ რამდენიმე კლიპმეიკერის გვარის დასახელება შეიძლება, ვისაც უნდა მიმართოს პოპულარობასმოწყურებულმა პერსონამ და ელიტაში მოხვედრა გარანტირებული აქვს) და პრეზენტაცია! ასევე დადებითად მოქმედებს ადგილობრივ ვარსკვლავებთან ახლობლობა. თუ ეს ყველაფერი შესრულებულია, მაშინ თქვენ წარმოიდგინეთ, მნიშვნელობაც აღარ აქვს ასაკს. ჩვენთან, ასაკის მიუხედავად, ყველა თანაბრად ირგებს პოპ-ვარსკვლავის ნიღაბს. და რაც უფრო გასაკვირია, საზოგადოებაც ერთნაირად იღებს ყველას. ძნელად პასუხგასაცემი მეჩვენება შეკითხვა, - რატომ იმსახურებს ჩემგან განსაკუთრებულ პატივისცემას უნიჭოდ შესრულებული და ჩაწერილი მთელი ალბომებისა თუ ცალკეული სიმღერების შემსრულებელი? რატომ ხდებიან ასეთი ადამიანები საზოგადოების მოწინავეთა რიგებში, ან რატომ არის ჩვენს რეალობაში ცუდი მომღერალი ჭკვიან პოლიტიკოსზე უკეთესი ადამიანი? ის, რომ ტენდენცია სწორედ ასეთია, არ გამორჩებოდა მხედველობიდან ნებისმიერ დაკვირვებულ ადამიანს, განსაკუთრებით კი, იმ საინფორმაციო გადაცემების ცქერისას, სადაც ბოლო დროს პოლიტიკოსებთან ერთად პირდაპირ ეთერში სწორედ ასეთ, შოუ-ბიზნესიდან ცნობილ ადამიანებსაც ხშირად ვხვდებით. ეს სტატია, თითქოს, ერთი უწყინარი ახალგაზრდა მომღერლის ახალ ვიდეოკლიპსა და ვებ-საიტის პრეზენტაციაზე, ერთი სიტყვით, ამ ადამიანის ქართველ პოპ-ვარსკვლავთა ოჯახში გაწევრიანებაზე უნდა ყოფილიყო, არადა, საკმაოდ დიდი შესავალი გამოვიდა. მაგრამ, სწორედ ამ კლიპის პრეზენტაციაზე დავრწმუნდი, რომ არსებული სიტუაცია უკეთესობისკენ არ იცვლება... არ იცვლება არც ვიდეოკლიპებისა და არც მუსიკის დონე. საგრძნობია მხოლოდ ახალი პერსონაჟების სიმრავლე.

გუშინწინ ნაჩვენები მუსიკალური კლიპისგან განსხვავებით, გაცილებით მეტ სიმპათიებს იმსახურებს და ჯაბა ქარსელაძის სადებიუტო ნამუშევარი ("სახეს ნუ მალავ", დუეტი ბუკა მანაგაძესთან). იმიტომ კი არა, რომ ვიდეოკლიპმა და სიმღერამ რაიმე გარდატეხა მოახდინა ქართულ პოპსამყაროში. უბრალოდ, ის ცოტა განსხვავებული იყო ერთფეროვანი თანამედროვე ესტრადისგან. ამ ნამუშევრით გამოჩენა კი გარკვეულ იმედებს აღძრავდა თანამედროვე ქართული ესტრადის გულშემატკივრებში. მაგრამ, როგორც აღმოჩნდა, ახალგაზრდა ვარსკვლავმა თვითონ არ ისურვა ყოფილიყო განსხვავებული. კლიპის გადასაღებად მანაც ერთ-ერთ ყველაზე პოპულარულ კლიპმეიკერს, ზაზა ორაშვილს მიაშურა; გუშინწინ "აჭარა მიუზიკ ჰოლში" შეკრებილმა საზოგადოებამ სწორედ ორაშვილის ეს ახალი, სრულიად უინტერესო ნამუშევარი იხილა. კლიპი დიღმის იზოლატორშია გადაღებული და ვერაფრით ვერ აღაფრთოვანებს მაყურებელს. დაახლოებით, იგივე შთაბეჭდილებას მოახდენს თავად სიმღერა (კომპოზიტორი ავთო ბადუაშვილი, ტექსტის ავტორი მანანა გურგენიძე); ასე რომ, მაყურებელს ყურადღების გადატანა საკმაოდ სიმპათიურ მომღერალსა და მოდელზე, ანი ალექსიშვილზე (წლევანდელი "მის-საქართველოს" ერთ-ერთი ფინალისტი) მოუხდება.

რაც შეეხება პრეზენტაციას, როგორც მსგავს ღონისძიებებს ახასიათებს ხოლმე, მას საკმაოდ მრავალრიცხოვანი აუდიტორია დაესწრო, რაც, ჩემი აზრით, პოპულარული პროდიუსერის ნატო დუმბაძის დამსახურებაა. სტუმრებს შორის ჭარბობდნენ ახალგაზრდა მომღერლის უფროსი კოლეგები. სხვათა შორის, აი, რას ამბობს მათ შესახებ ნორჩი ბიზნესმენი (მომღერალი, პარალელურად, ერთ-ერთი ფირმის პრეზიდენტია და სწავლობს კავკასიის ბიზნეს-სკოლაში) ჯაბა ქარსელაძე: "უახლოესი კოლეგები არ არსებობენ, რადგან ეს შოუ-ბიზნესია" (იგივე თავადაც შეგიძლიათ წაიკითხოთ ვებ-საიტზე: www.jaba.ge).

კინაღამ გადამავიწყდა მეთქვა - გუშინწინ ვიდეოკლიპთან ერთად ჯაბა ქარსელაძის ვებ-საიტის პრეზენტაციაც იყო.

შემოქმედებითი ჯგუფი

ჯონ ლენონი

საკუთარი სიტყვებით

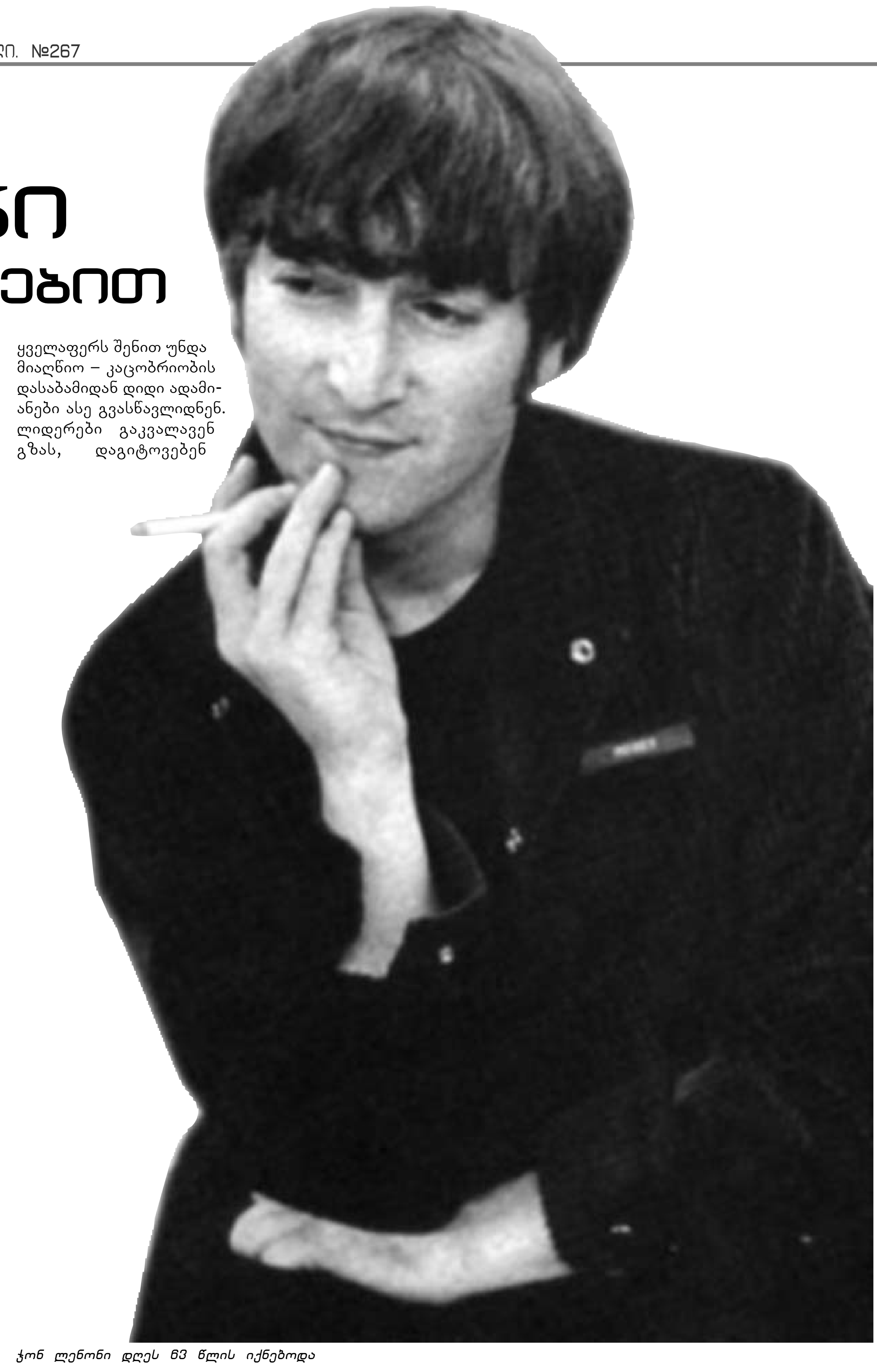

ჯონ ლენონი დღეს 63 წლის იქნებოდა

წარმოიდგინეთ მითი, გენიოსი, მომღერალი, მუსიკოსი, ქმარი, მამა, შვილი და ლიდერი – ეს იყო ჯონ ლენონი – ლეგენდა იმ თაობისთვისაც, რომელიც "ბითლზის" შემდგომი ეპოქის მუსიკაზე გაიზარდა. ლენონი მათთვის მეოცე საუკუნის ერთ-ერთი ყველაზე ბობოქარი ეპოქის გამოვლინებაა. ლენონი თვითონ არის – როკ-ენ-როლი, თავისუფლება, ამბოხი, მშვიდობა, ცრურწმენისგან დაცლილი აზროვნება, და ერთი უსასრულო Imagine *– ოცნება. დღეს ჯონ ლენონის დაბადების დღეა. ის 63 წლის გახდებოდა. ჯონ ლენონის შესახებ წერა ყველას უჭირს და მაინც მასზე გაუთავებლად წერენ, აანალიზებენ, განიხილავენ. მაგრამ, ალბათ, ახლა ჯობია, თვითონ ლენონს მოვუსმინოთ - ამჯერად არა მის სიმღერებს, არამედ გამონათქვამებს, სადაც კარგად ჩანს ამ ყოველმხრივ გამორჩეული ადამიანის ცხოვრების კრედო, სარკაზმი, ყველაფერი ის, რითაც ჯონ ლენონის ლეგენდა შეიქმნა.*

"ცხოვრება არის ის, რაც თავს გადაგხდება მაშინ, როცა შენ გეგმებს აწყობ".

"12 წლის ვიყავი, როცა ვფიქრობდი, ნამდვილად გენიოსი ვარმეთქი, მაგრამ მაშინ ეს ჩემს გარდა ვერავინ შენიშნა... თუ მართლა არსებობს გენიოსობა, ეს მე ვარ, თუ არა და, ფეხებზე მკიდია".

"თუ "ბითლზს" ანდა 60-იან წლებს ჰქონდათ თავისი მესიჯი, მაშინ ეს იქნებოდა: ისწავლე ცურვა. და როცა ისწავლი – გაცურე!"

"60-იანებში ყველანი ერთ დიდ გემზე ვიმყოფებოდით. მთელი თაობა ერთ გემზე. გემი მიდიოდა ახალი მიწის აღმოსაჩენად და "ბითლზიც" იქ იყო - გემზე მოქსოვილ ყვავის ბუდეში... ჩვენ ამ მოგზაურობის ნაწილი ვიყავით. ჩვენ ჩვენი წვლილი შევიტანეთ, თუ როგორი, ეს იმაზეა დამოკიდებული, თუ რა შთაბეჭდილებას ახდენდა "ბითლზი" თითოეულ ადამიანზე, როგორ გადაეცემოდა ჩვენი დარტყმის ძალა ხალხს. იყო ცვლილებები და ერთადერთი, ვამბობდით ხოლმე: იქ წვიმს, იქეთ ხმელეთი ჩანს, მზემ გამოანათა, ანდა იქეთ თოლიაა. ჩვენ უბრალოდ აღვწერდით იმას, რაც გარშემო ხდებოდა".

"მუსიკის წერა გულიდან ბოროტი ძალის გამოშვებას ნიშნავს. თითქოს, თავიდან ეუფლები საკუთარ პიროვნებას. ცდილობ, დაიძინო, მაგრამ სიმღერა საშუალებას არ გაძლევს. იძულებული ხარ ლოგინიდან წამოდგე და ბუნდოვან იდეას რაღაც ფორმა მისცე, მხოლოდ შემდეგ მიიღებ დაძინების უფლებას. ეს ყოველთვის შუაღამით ხდება, ან მაშინ, როცა ნახევრად თვლემ ან როცა საშინლად მოქანცული ხარ, ანუ მაშინ, როცა კრიტიკული აზროვნების ღილაკი ტვინში გამორთულია. რთავ კრიტიკული აზროვნების ღილაკს და იდეები ისე გარბიან, როგორც ტარაკნები სიბნელეში შუქის მოულოდნელად ანთებისას".

"როკ-ენ-როლის მუსიკოსობა ჩემთვის, გარკვეულწილად, საკუთარი ნიჭისა და მენტალიტეტის გამოვლინებას ნიშნავდა. თავისუფლება შესანიშნავი შეგრძნება იყო, მაგრამ შემდეგ აღმოვაჩინე, რომ თავისუფალი არ ვარ; მეგონა, თითქოს, რაღაც კოლოფში ჩამკეტეს... მთელი ამ "ბითლზის" ამბის გააზრება შეუძლებელია... თურმე, ქვეცნობიერად შველას ვითხოვდი..."

"მჯერა ყველაფრის, სანამ მის ჭეშმარიტებას დაამტკიცებდნენ. ე.ი. მჯერა მითების, ფერიების, დრაკონების. ეს ყველაფერი არსებობს. არსებობს თუნდაც შენს წარმოსახვაში".

"თვითონ შექმენით თქვენი ოცნება. ეს "ბითლზის" ისტორიაა, არა? ეს იოკოს ისტორიაა. ეს ისაა, რასაც ახლა თქვენ გეუბნებით. შექმენით თქვენი ოცნება. თუ გსურთ, გადაარჩინოთ პერუ, ასეც მოიქეცით. თავისუფლად შეგიძლიათ, ყველაფერს მიაღწიოთ, ოღონდ საკუთარ ოცნებებს ლიდერებს ნუ მიანდობთ. ნუ გგონიათ, რომ ჯიმი კარტერი ან რონალდ რეიგანი, ჯონ ლენონი ან იოკო ონო, ბობ დილანი ან იესო ქრისტე მოვლენ და ყველაფერს თქვენს მაგივრად გააკეთებენ. ყველაფერს შენით უნდა მიაღწიო – კაცობრიობის დასაბამიდან დიდი ადამიანები ასე გვასწავლიდნენ. ლიდერები გაკვალავენ გზას, დაგიტოვებენ გზის მაჩვენებლებს... თქვენი კი მათი წაკითხვა უნდა შეძლოთ. მე თქვენ ვერ გაგაღვიძებთ, თავად უნდა გამოფხიზლდეთ. მე თქვენ ვერ განგკურნავთ, ეს თავად უნდა შეძლოთ".

"თუ ყველა მოინდოებს, კიდევ ერთი ფერადი ტელევიზორის ნაცვლად მშვიდობა ჰქონდეს, დამყარდება კიდეც მშვიდობა".

"მე ვერავინ მაკონტროლებს. გაუკონტროლებელი ვარ. ერთადერთი ადამიანი, ვისაც ჩემი გაკონტროლება ძალუძს, თავად ვარ. ეს კი თითქმის შეუძლებელია. ამ გაკვეთილს ვსწავლობ ახლა".

"ცხოვრება დახუჭული თვალებით უფრო იოლია".

"არ ვაპირებ ბოლომდე მწერმუსიკოსად დავრჩე. ერთ დროს სიზმრების მქსოველი ვიყავი, არსად არ წავალ, ოღონდ ეგაა, რომ რაღაცეების დასამტკიცებლად საათში 20 ათასი მილით სირბილს აღარ ვაპირებ. არ მინდა 40 წლისა მოვკვდე".

P.S. 1980 წლის 8 დეკემბერს 40 წლის ჯონ ლენონი ფანატიკოსმა მანიაკმა მოკლა.

ფოტოსურათი, რომელსაც მსოფლიო იცნობს

ანა კორძაია-სამადაშვილი

ერთხელ ჟან-პოლ სარტრმა ჩე გევარას "ყველაზე სავსედ მცხოვრები ადამიანი" უწოდა. დღეს ჩე გევარას სახელის გარშემო შექმნილი ლეგენდები ძალიან ჰგავს რომელიმე პოპ-ვარსკვლავის თაყვანისმცემელთა მიერ მოყოლილ ამბებს. ეს ამბები ყველამ ვიცით და, თითქოს, მოსაყოლიც აღარაფერია. მაგრამ, დღეს მაინც მომინდა მისი გახსენება – 9 ოქტომბერი ლეგენდარული რევოლუციონერის გარდაცვალების დღეა.

ამიტომ ალბერტო დიას გუტიერეს ალიას კორდას შესახებ გიამბობთ. უმრავლესობას ეს სახელი არაფერს ეუბნება. არადა, გუტიერესის ერთი ფოტოსურათი მაინც ყველას აქვს ნანახი: ერნესტო გევარა სერნას – ჩეს პორტრეტი. ეს ფოტო უკვე მრავალი წელია მაისურებს, ქურთუკებს და სამკერდე ნიშნებსაც კი ამშვენებს და ახალგაზრდული მოძრაობის ალამად იქცა.

რევოლუციის ფოტომემატიანის კარიერას ალბერტო კორდა თავისი პირველი ცოლის ღალატს უმადლოდა. ნატალია მენენდეზი ძალიან ლამაზი ქალი იყო, რევოლუციურ წრეებში მებრძოლ ნოკიად ცნობილი. 50-იან წლებში ნოკია კორდას საყვარელი მოდელი იყო. ამ ლამაზმანთან დაკავშირებით კორდას ფრიად უსიამოვნო ამბავი შეემთხვა – მას ქალი თავად ფიდელ კასტრომ წაართვა. თავად ნოკიას ცხოვრებაში ამ ორმა მამაკაცმა საუკეთესო როლი ითამაშა: ის პირველი კუბელი მოდელი გახდა, რომელმაც საერთაშორისო პოდიუმებზე გაიარგამოიარა - "მსოფლიოში რევოლუციის გატანის მიზნით".

ნოკიას ღალატის გამო მის ორ მამაკაცს ურთიერთობა არ გაჰფუჭებია, პირიქით: ფიდელ კასტრომ თავისებურად გადაუხადა კორდას მადლობა და თავის პერსონალურ ფოტოგრაფად დანიშნა.

ათი წლის განმავლობაში კორდა ყველგან დაჰყვებოდა ბელადს და უამრავ სურათს იღებდა. კორდა ყვებოდა, რომ მისი საუკეთესო ნამუშევარი, ერნესტო ჩე გევარას პორტრეტი, სრულიად შემთხვევით იყო გადაღებული. რევოლუციას ერთი წელი შეუსრულდა, როცა ჰავანას ნავსადგურში 70 ტონა იარაღითა და აღჭურვილობით დატვირთული, ბელგიიდან ჩამოსული ფრანგული ხომალდი, La Coubre აფეთქდა. ამ ამბავმა 136 ადამიანის სიცოცხლე შეიწირა. კუბელებს საბოტაჟზე ჰქონდათ ეჭვი.

1960 წლის 5 მარტს, ამ ამბავთან დაკავშირებული სამგლოვიარო ცერემონიის დროს ფიდელ კასტრომ რამდენიმე საათის განმავლობაში ილაპარაკა. ალბერტო დიას კორდას, იმხანად გაზეთ Revolucion-ის მთავარ რედაქტორს, დრო უხვად ჰქონდა – იდგა ტრიბუნასთან და თვალებს აცეცებდა. და უცებ მისმა კამერამ ჩე გევარა "დაიჭირა". შემდეგ ფოტოგრაფი ჰყვებოდა: "ღილაკს ინსტინქტურად დავაჭირე. ასეთი რისხვა და სიმტკიცე არასოდეს მენახა, გამაჟრიალა". მაშინ კორდა ნამდვილად ვერ წარმოიდგენდა, რომ 1967 წელს, Guerillero Heroico-ს გარდაცვალების შემდეგ მთელ მსოფლიოს სწორედ ეს "ინსტინქტურად" გადაღებული სურათი მოეფინებოდა.

ჩეს ფოტოსურათი გაზეთის რედაქციაში კარგა ხნის განმავლობაში კედელზე იყო მიკრული. 1967 წელს ის იტალიელმა გამომცემელმა, ჯაკომო ფელტრიელიმ დაინახა და აღფრთოვანდა. კორდამ მას ფოტოს ორი ასლი აჩუქა – ჯაკომო რევოლუციის მეგობარი იყო და, ცხადია, ყველანაირ პატივისცემას იმსახურებდა.

მაგრამ, როგორც კი ჩე გარდაიცვალა, რევოლუციის მეგობარმა კორდას ფოტოსურათიდან პლაკატები ჩამობეჭდა და მილიონებიც გააკეთა. კორდასთვის მას ერთი ცენტიც არ გადაუხდია.

ისევე, როგორც ნოკიას ღალატი, კორდამ ეს ამბავიც მშვიდად მიიღო: "მე ისედაც მილიონერი ვარ. მე მშვენიერ ქვეყანაში ვცხოვრობ, რომელშიც მშვენიერი რევოლუცია მოხდა. მისი წყალობით, აღარც მშიერი ბავშვები არსებობენ, აღარც უქმოდ დარჩენილი ავადმყოფები და აღარც წერა-კითხვის უცოდინარნი. ასე რომ, ბედნიერი კაცი ვარ". ალბერტო კორდა 2001 წელს 72 წლის ასაკში პარიზში გარდაიცვალა - ინფარქტმა იმსხვერპლა. მანამდე ის მართლა ბედნიერი კაცი იყო.

კორდაც სავსედ ცდილობდა ცხოვრებას - ისევე, როგორც ჩე.

ჩე გევარა - მემარცხენე რადიკალების იდეალი

კითხვარი

1. თქვენი აზრით, რაზეა დამოკიდებული კულტურის აქტივობა, რა არის ყველაზე გამომწვევი (სახელმწიფოსა და საზოგადოების მხრიდან) ფაქტორი კულტურისთვის, რით შეუძლია მას უპასუხოს ამგვარ გამოწვევებს?

2. როგორ ფიქრობთ, შეიცვალა თუ არა რაიმე ქართულ კულტურაში ახალი საუკუნისა და ახალი ათასწლეულის მიჯნაზე? იქნებ დაგვისახელოთ უკანასკნელი წლების ყველაზე მნიშვნელოვანი კულტურული მოვლენა.

3. ამჟამად რას კითხულობთ, რას უსმენთ, რომელ გამოფენას ეწვიეთ ან რომელი სპექტაკლი თუ ფილმი ნახეთ ბოლო დროს?

გამონაკლისები ამინდს ვერ ქმნიან

ლაშა ბაქრაძე
ისტორიკოსი

1. ქუჩაში გასვლაა მხოლოდ საჭირო იმისთვის, რომ კულტურამ, ხელოვნებამ გამოწვევა მიიღოს. არა, შინიდან გამოუსვლელადაც შეიძლება – თუ სინათლე გაქვთ ჩართეთ ტელევიზორი – განა, ტელევიზია არ არის კულტურის გამოწვევა? თუ არა და უსინათლობაც გამოწვევაა. თქვენ ტერმინ კულტურას ვიწრო და მხოლოდ პოზიტიური გაგებით ხმარობთ, ალბათ, რადგან ასეთი კითხვა დამისვით. გამოწვევის თვალსაზრისით, ჩვენში პირდაპირ იდეალური პირობებია შექმნილი, ოღონდ ეს არანაირ რეაქციას არ იწვევს, არანაირი ადეკვატური აქტივობა არ შეინიშნება. გარეგნულად თითქოს რაღაც იცვლება, მაგრამ თითქმის ყველაფერი ზედაპირულია. „ჰამლეტში", დედოფალი გერტრუდა პოლონიუსს ეუბნება More matter, with less art! (მეტი შინაარსი, ნაკლები ხელოვნება! ან ნაკლები ხელოვნებით!).

2. სინამდვილეში, თუ განვაზოგადებთ არაფერი შეცვლილა. დიდი გარდატეხა, რომელიც ასე სასურველი იქნებოდა, არ მომხდარა. რაღაც-რაღაც უმნიშვნელო მოვლენებს მოდით ნუ გავიხსენებთ. ნეტა, სხვები რას იხსენებენ? გამონაკლისები ამინდს ვერ ქმნიან. არაფერი არ ახდენს გავლენას დროის გარკვეულ პერიოდში. ჩვენში ხომ ყოველი ახალი წამოწყება უდღეურია. წლების წინ ერთ ინტერვიუში ვთქვი, რომ არაფერი საინტერესო ქართულ ლიტერატურაში არ ხდება-მეთქი. მაშინ ასეთმა „პესიმიზმმა" ზოგიერთი ძალიან ააღელვა, დაასახელეს მთელი რიგი დიდი წარმატებებისა და წინ გადადგმული ნაბიჯებისა. მე ყველაფერ ამას შეიძლება ზედმეტად კრიტიკულად ვუყურებ, მაგრამ კარგი გული ხომ მაშინვე ცნობს – „ამ სიძულვილში რაოდენიც სიყვარულია".

3. ამჟამად (ჩემთვის) ახალ ქართველ ავტორებს ვეცნობი. ერთი წელია, საქართველოში არ ვყოფილვარ და უამრავი ახალი ნაწარმოები გამოჩენილა. ისე კი, ბოლო წლების განმავლობაში არამხატვრულ ლიტერატურას უფრო ვკითხულობ. თითქმის ყველა თბილისურ გამოფენაზე დავდივარ. ბოლოს კავკასიის ხელოვნების ფორუმის - „ქარავან სარაის" ჩარჩოებში ჩატარებულ გამოფენებზე გახლდით. აქ ჯერჯერობით მხოლოდ ერთი სპექტაკლი ვნახე – ნინო ახვლედიანის მიერ დადგმული ზიუსკინდის „კონტარაბასი", ერთი მსახიობის თეატრ „ვერიკოში". უცხოეთში რა სპექტაკლები ვნახე, ალბათ, საინტერესო არაა ჩვენი მკითხველისთვის. კინოში ბევრად უფრო ხშირად დავდივარ, ვიდრე თეატრში. ბოლო დროს ნანახი ფილმებიდან გამოვყოფდი ფრანსუა ოზონის Swimming Pool-ს ("აუზი"), შარლოტა რემპლინგისა და ლუდივინ სანიეს მონაწილეობით და კენ ლოუჩის Sweet Sixteen. როცა ასეთ ფილმებს უყურებ კინონაგავის მთებს შორის, იმედი გეძლევა, რომ კინო ჯერ კიდევ ცოცხალია.

"ოტელოს" მოკლემეტრაჟიანი ვერსიები "იმედის" დაკვეთით

ნანა ბასილაშვილი

"კინოს სახლში" გუშინ მესამე ქართული მოკლემეტრაჟიანი ფილმის პრემიერა გაიმართა. ტრადიციის აღდგენის მცდელობის ინიციატორად საზოგადოებას ტელეკომპანია "იმედი" მოევლინა. სწორედ მათი დაკვეთით, ექვსმა ქართველმა რეჟისორმა (მარინა ჯანელიძე, მერაბ კოკოჩაშვილი, ოთარ ლითანიშვილი, პაატა მილორავა, ზაზა კოლელიშვილი, გოდერძი ჩოხელი) ქართული კინემატოგრაფი ექვსი ახალი ფილმით გაამდიდრა. სამივე ფილმის ჩვენებამ სრული ანშლაგით ჩაიარა.

"ტელე-იმედის" იდეის მიხედვით, რამდენიმე რეჟისორს, ერთსა და იმავე თემაზე ("ოტელო"), რასაკვირველია, საკუთარი ინტერპრეტაციით, სხვადასხვა ფილმი უნდა გადაეღო. დაკვეთას თან გარკვეული პირობები ახლდა - გადაღებები სულ რაღაც 10 დღეში უნდა დასრულებულიყო, ამასთან, რეჟისორებს არ უნდა სცოდნოდათ ერთმანეთის სცენარები და, ალბათ, ყველაზე უსიამოვნო პირობა - ამ საქმისთვის საკმაოდ მცირე ფინანსები იყო გამოყოფილი..

პირველი ფილმი რეჟისორმა მერაბ კოკოჩაშვილმა წარმოადგინა. მან შექმნა ასოციაცია ოტელოს თემაზე – ან, როგორც თავად რეჟისორმა აღნიშნა, ანტიასოციაცია აკა მორჩილაძის მოთხრობის ("ტოტო მუკამბას ბიჭები") მიხედვით. კოკოჩაშვილმა ფილმში დღევანდელი ყოფა აღწერა - ტოტალიზატორი და ახალგაზრდობა. სათაურად კი "ვარიაციები ოტელოს თემაზე" უწოდა.

საპრემიერო დღეები რეჟისორმა ოთარ ლითანიშვილმა განაგრძო. მის ფილმში, ასე ვთქვათ, "თანამედროვე ეჭვიანობის" სცენები, სწორედ "ოტელოს" მიხედვით გათამაშდა. ჯერჯერობით მოცემულ თემას ლითანიშვილი, თითქმის, პირდაპირი მნიშვნელობით გამოეხმაურა.

ნანა ჯანელიძის ფილმში - "მშრალი ხიდის სიზმრები", რომლის პრემიერა გუშინ გაიმართა, მთავარი გმირი, ბადრი ბეგალიშვილი ერთ-ერთ სიუჟეტში გვიყვება "ოტელოს" შინაარსს. სურათში ნაჩვენებია ე.წ. მშრალ ხიდზე ძველი ნივთებით ვაჭრობის სიტუაციები; ფილმი ოჯახიდან გამოტანილი რელიქვიური ნივთებისა და მათი გამყიდველების შესახებ მოგვითხრობს. ერთი პერსონაჟი - ხანში შესული მამაკაცი, ცდილობს, საგანგებოდ, "ხელოვნურად დაძველებული" მეზობლის შარფი მიჰყიდოს უცხოელ მყიდველებს. ის თითოეულ დაინტერესებულ თუ ძალით გამოჭერილ მყიდველს შარფის შესახებ სხვადასხვა გამოგონილ ისტორიას უყვება - ერთ-ერთ კლიენტს შექსპირის ტრაგედიასაც მოუთხრობს და ამბავს იმით ასრულებს, რომ ეს სწორედ ის ცხვირსახოცია, რომლითაც ოტელომ დეზდემონა დაახრჩო.

რეჟისორებმა დამკვეთების პირობები წარმატებულად შეასრულეს, ხოლო ახალი პროდუქციის მხატვრულ ღირებულებას კინომცოდნეები და საზოგადოება შეაფასებენ.

რიდლი სკოტი შუა საუკუნეებში

"გლადიატორის" შემქმნელმა ახლახან დაასრულა ახალი ფილმის, "დიდი აფიორა," გადაღება და უკვე ახალ პროექტს მოჰკიდა ხელი. რიდლი სკოტი ამჟამად იწყებს "ზეცის სამეფოს" გადაღებას, სადაც აღწერილი იქნება ახალგაზრდა ღარიბი ბიჭის ცხოვრება, რომელსაც დედოფალი უყვარდება. მოვლენები განვითარდება ჯვაროსნული ლაშქრობების ფონზე XII-XIII საუკუნეებში. სინჯებზე უკვე გამოჩნდნენ მარტონ ჩოკაში, პოლ ბეტანი, ორნალდო ბლუმი, დენიელ დეი-ლუისი. რომელი მათგანი მოგვევლინება მთავარ როლში ჯერჯერობით უცნობია. სავარაუდოდ, ფილმი 2004 წლის დასაწყისში გამოჩნდება კინოეკრანებზე.

ფეხბურთი

ღირსების საქმე

მიხეილ აბაიშვილი

11 ოქტომბერს საქართველოს ეროვნული ნაკრები ევრო-2003-ის შესარჩევი ტურნირის ბოლო მატჩს გამართავს რუსეთის ნაკრების წინააღმდეგ. ჩვენი გუნდი დღეს გაფრინდა მოსკოვში. გუშინ საღამოს კი ბოლო ვარჯიში გამართა ეროვნულ სტადიონზე.

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტისა და ეროვნული ნაკრების დროებითი მთავარი მწვრთნელის, მერაბ ჟორდანიას გამგებლობაში გუშინ მხოლოდ 10 ფეხბურთელი იყო: დინამოელები – გვარამაძე, შაშიაშვილი, ბურდული, დარასელია, ხიზანეიშვილი და კვირკველია, დანდელი ნემსაძე, რეინჯერსელი ხიზანიშვილი, დონეცკის "მეტალურგის" ქართველი ლეგიონერები – დემეტრაძე და ჯამარაული. ეროვნულ ნაკრებთან ერთად არ უვარჯიშია ქემოკლიძეს, თუმცა მან გუშინ მონაწილეობა მიიღო საქართველოს ახალგაზრდული ნაკრებისა და თბილისის "ლოკომოტივის" ამხანაგურ მატჩში. მოსკოვში ქემოკლიძე ძირითად გუნდს შეუერთდება. იქვე გუნდი კორღალიძით, კობიაშვილით, ცქიტიშვილით, იაშვილით, აშვეთიათი, ასათიანით და ლომაიათი შეივსება.

გასაგები მიზეზების გამო სრულფასოვანი ვარჯიშის ჩატარება ვერ მოხერხდა. ნაკლული გუნდი ჟორდანიამ ჯერ მოსათელად არბენინა, შემდეგ "კვადრატი" ათამაშა, რასაც რამდენიმე კომბინაციის დამუშავება და კარში დარტყმები მოაყოლა. ვარჯიშის მიწურულს (რამაც 90 წუთს გასტანა), ნახევარ მოედანზე ორმხრივი თამაშიც გაიმართა.

გიორგი დემეტრაძე: "მოსკოვში უძნელესი მატჩი გველის, რომელსაც ჩვენთვის, სატურნირო თვალსაზრისით, არავითარი მნიშვნელობა აღარა აქვს. რუსები კი, წარმატების შემთხვევაში, სულ მცირე, პლეი-ოფში გადიან. შესაბამისად, მასპინძლებს გაცილებით სერიოზული მოტივაცია აქვთ. თუმცა, ამით იმის თქმა არ მინდა, რომ მათ რამეს დავუთმობთ. ჩვენც ვიბრძოლებთ და შედეგი ვნახოთ, როგორი იქნება. რუსები დიდი სიფრთხილით ეკიდებიან ამ თამაშს. ჩვენ თბილისში უკვე შევძელით რუსეთის ნაკრების დამარცხება, რაც ვერც ირლანდიამ მოახერხა და ვერც შვეიცარიამ. რუსებმა კარგად იციან ჩვენი შესაძლებლობები და გვიფრთხიან კიდეც. მიუხედავად იმისა, რომ კალაძისა და შოთა არველაძის სახით სერიოზული დანაკლისი გვაქვს, გპირდებით, რომ ვიბრძოლებთ."

გიორგი ნემსაძე: "ალბანეთთან დამარცხების შემდეგ ფინალურ ეტაპზე გაღწევის ყველა შანსი დავკარგეთ და ძალიან გულდაწყვეტილები ვართ. ამის მიუხედავად, რუსეთში უიმედოდ ნამდვილად არ მივემგზავრებით. გუნდში ნორმალური განწყობაა და თამაშს მონდომებას არ დავაკლებთ. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, მე და ჩემს თანაგუნდელებს კარგად გვესმის, რას ნიშნავს რუსეთის ნაკრებთან თამაში".

მერაბ ჟორდანია: "სატურნირო მდგომარეობის მიუხედავად, გუნდში საბრძოლო განწყობაა. ფეხბურთელები სერიოზულად უდგებიან თამაშს. ნაკრების თითოეული წევრი დაიცავს პირად და ეროვნულ ღირსებას. რუსეთთან თამაში ღირსების საქმეა".

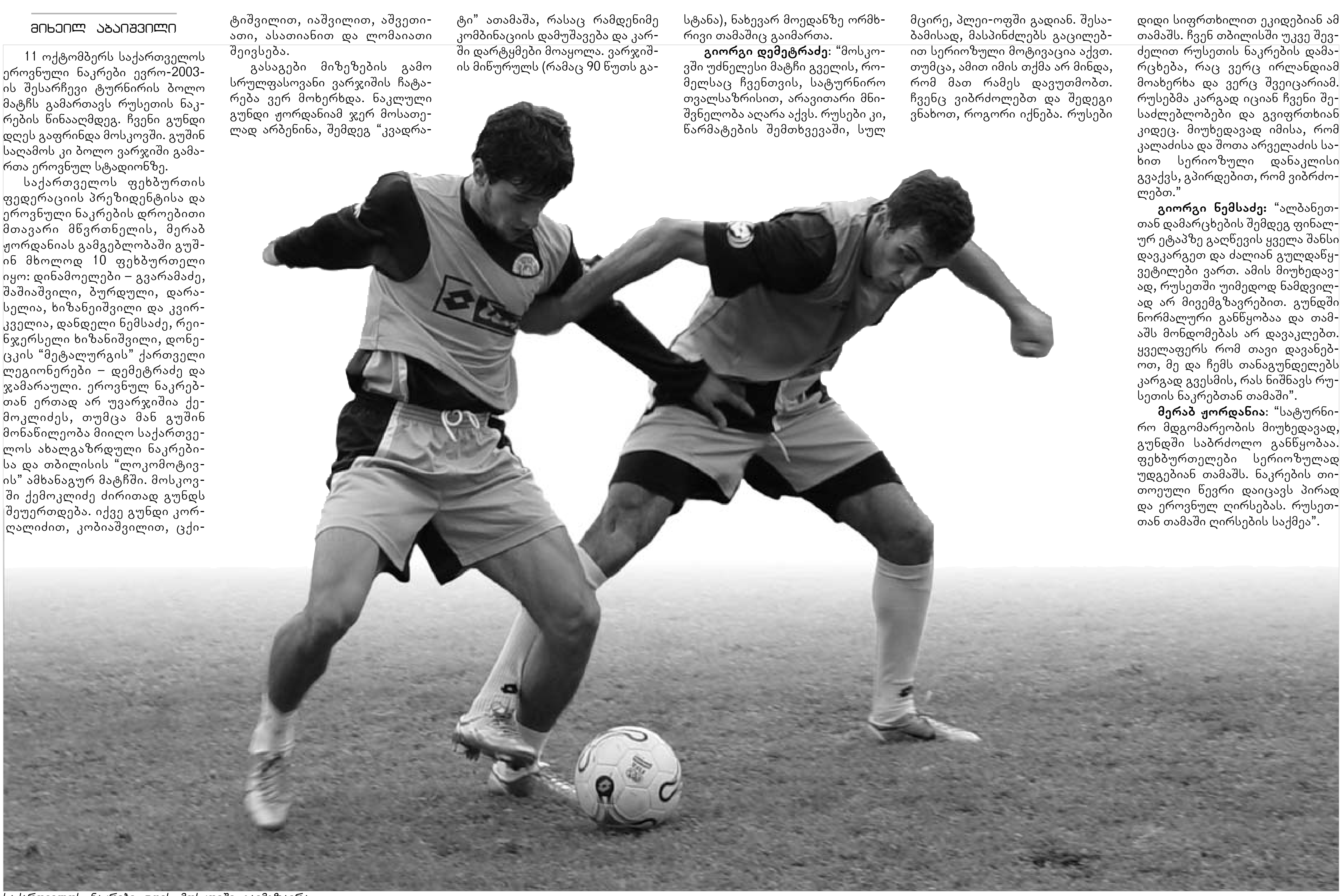

საქართველოს ნაკრები დღეს მოსკოვში გაემგზავრა

ვისთვის ცხოვრების და ვისთვის - მორიგი მატჩი

ხუთი კითხვა რუს ფეხბურთელებს

11 ოქტომბრის მატჩში ჩვენს მეტოქეს რომ გამარჯვება ჰაერივით სჭირდება, ახალი არ არის. რუსები საქართველოსთან მატჩს უდიდესი სიფრთხილით ეკიდებიან, თუმცა გამარჯვებისაც სჯერათ. რუსმა ჟურნალისტებმა თავიანთი ნაკრების ფეხბურთელებს ხუთი კითხვით მიმართეს:

1. ***მომავალი მატჩი თქვენთვის მორიგი, მთავარი თუ კარიერის უმნიშვნელოვანესი მატჩია?***
2. ***რითი უნდა მოუგოს რუსეთმა საქართველოს?***
3. ***ვის შეუძლია, 11 ოქტომბრის მატჩში ლიდერის ფუნქციები იკისროს?***
4. ***რას უსურვებთ საკუთარ თავს საქართველოსთან მატჩში?***
5. ***თუ რუსეთის ნაკრები პირველ ადგილზე ვერ გავა და პლეი-ოფში მოუწევს თამაში, როგორ შეაფასებდით საქართველოსთან მატჩის შედეგს?***

ვიქტორ ონოპკო (მცველი):

1. ვფიქრობ, ეს მატჩი ნაკრების თითოეული ფეხბურთელისთვის უმნიშვნელოვანესია.

2. არაფრის გამოგონება არ არის საჭირო. ჩვენ გვაქვს მზადების პროგრამა, რომელიც კარგად უნდა შევასრულოთ. არ არის სასურველი, რომ ვიღაცამ ეს მატჩი პოლიტიკურ ჭრილში განიხილოს. თუ ყველაფერი რიგზე იქნება, გავიმარჯვებთ!

3. ჩვენ ბევრი ფეხბურთელი გვყავს, რომელთაც თავის თავზე ლიდერის ფუნქციის აღება შეუძლიათ. თუ მხოლოდ ერთის იმედი გვექნება, გამოვა, რომ დანარჩენებს თანაგუნდელების აყოლიების უნარი არა აქვთ. ვფიქრობ, უკეთესი იქნება, თუ ნაკრებში რამდენიმე ასეთი ფეხბურთელი გვეყოლება.

4. წარმატებულ თამაშს.

5. ჩვენი მთავარი ამოცანა ევროპის ჩემპიონატზე მოხვედრაა.

ალექსანდრე მოსტოვოი (ნახევარმცველი):

1. საქართველოს წინააღმდეგ მატჩი ჩემი კარიერის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი იქნება – ეს ეჭვგარეშეა.

2. უნდა მივდიოთ იმ კურსს, რომელიც მწვრთნელებმა აირჩიეს. გამარჯვებისკენ სწრაფვა, ბრძოლა... ცხადია, გულშემატკივრების მხარდაჭერაც გვჭირდება. შვეიცარიასთან მატჩში მათ ეს შესანიშნავად გააკეთეს. იმედი მაქვს, ტრიბუნები ამჯერადაც დაგვეხმარებიან.

3. ლიდერები ჩვენ ყველგან გვყავს, ყველა რგოლში. მთავარია, საკუთარი შესაძლებლობები მათ ბოლომდე გამოავლინონ.

4. ვისურვებდი გამარჯვებას და კიდევ იმას, რომ ტრავმებს გადავურჩეთ. გოლებს? – მე არასოდეს ვაყენებდი პირად წარმატებებს გუნდის წარმატებებზე მაღლა.

5. ჯერ კიდევ ორი თამაშით ადრე ვინ იფიქრებდა, რომ რუსეთის ნაკრები რეალურად იბრძოლებდა ჯგუფში პირველი ადგილის დასაკავებლად? ასე რომ, პლეი-ოფი ტრაგედია არ იქნება. გულშემატკივარს დამატებით ორ მატჩს ვაჩუქებთ...

სერგეი ოვჩინიკოვი (მეკარე):

1. ეს მორიგი მატჩია. ყოველი ფეხბურთელის ცხოვრებაში არის უამრავი მნიშვნელოვანი მატჩი. ამ ეტაპზე ჩვენი მოწინააღმდეგე საქართველოს ნაკრებია – მეტოქე, რომელსაც დიდი სერიოზულობით უნდა მოვეკიდოთ.

2. დიდი მონდომება და გულშემატკივართა მხარდაჭერა.

3. თითოეულმა ფეხბურთელმა, რომელიც ნაკრებში არის გამოძახებული, სწორედ ამ მატჩში უნდა გამოავლინოს თავისი შესაძლებლობების მაქსიმუმი.

4. თუ ვითამაშე, ვისურვებდი, რომ გოლი არ გავუშვა.

5. ყველაფერი იმაზეა დამოკიდებული, როგორი მეტოქე შეგვხვდება პლეო-ოფში. ჰოლანდიასთან თამაში ძალიან ძნელი იქნება, დანარჩენების დამარცხება შეგვიძლია.

ალექსანდრე კერჟაკოვი (თავდამსხმელი):

1. ეჭვგარეშეა, მომავალი მატჩი უაღრესად მნიშვნელოვანია, რადგან ჩვენ რუსეთისთვის ვიბრძოლებთ. ეს, ალბათ, სეზონის მთავარი მატჩია.

2. თუ საკუთარი ტაქტიკით ვითამაშებთ, ვფიქრობ, ბედი გაგვიღიმებს.

3. ნებისმიერ ფეხბურთელს. უწინდელმა მატჩებმა დაგვანახა, რომ ლიდერობა თითოეულ ჩვენს ფეხბურთელს შეუძლია.

4. იმას, რომ ჩემმა გუნდმა გაიმარჯვოს!

5. ეს არ იქნება დამარცხება. თუ გავიხსენებთ ჩვენს მდგომარეობას შუა სეზონში, ესეც წარმატება იქნება.

ვიაჩესლავ მალაფეევი (მეკარე):

1. თუ არ ჩავთვლით რუსეთის ჩემპიონატს, ეს ჩემი კარიერის უმთავრესი მატჩია.

2., ის განწყობა და მონდომება, რომელიც გუნდმა წინა მატჩებში გამოავლინა.

3. ძნელია ვინმეს გამოყოფა. ეროვნული ნაკრების ყველა ფეხბურთელი, გარკვეულწილად, ლიდერი უნდა იყოს.

4. ჩემს თავს არაფერს ვუსურვებ. მთავარია, მოვიგოთ!

5. უპირველესი ამოცანა 11 ოქტომბერს გამარჯვებაა. მერე კი ვნახოთ.

როლან გუსევი (ნახევარმცველი):

1. არც პირველი, არც მეორე და არც მესამე. ეს 2003 წლის სეზონის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მატჩია. ცხოვრების მატჩები ჯერ წინ მაქვს.

2. ყველაფერი ის, რაც წინა მატჩების მოგებაში დაგვეხმარა: განწყობა, თავდადება, თითოეული ფეხბურთელის ოსტატობა, გუნდური სულისკვეთება და, ცხადია, იღბალი – მის გარეშე ფეხბურთში არ არსებობს გამარჯვებები.

3. ჩვენ გვყავს არაოფიციალური ლიდერი – ალექსეი სმერტინი.

4. ვისურვებ წარმატებას, კარგ თამაშს, ჩვენი გუნდის გამარჯვებას. რადგან მე ამ გუნდის ნაწილი ვარ, ეს სიტყვები პირადად მეც მეხება.

5. ახლა არ ვფიქრობ პლეი-ოფებზე. ისიც კი არ ვიცი, ვინ შეიძლება გახდეს ჩვენი მეტოქე, რადგან სხვა ჯგუფებს არ ვადევნებ თვალყურს.

ევგენი ალდონინი (ნახევარმცველი):

1. მატჩი №1 ამ სეზონში.

2. გამარჯვების წყურვილი.

3. არავის გამოვყოფ - 11 ოქტომბერს მთელმა გუნდმა უნდა გამოიჩინოს თავი.

4. მოედანზე გასვლას *(იცინის).*

5. გააჩნია, რა კუთხით შევხედავთ. ისეთი მომენტიც იყო, როდესაც ნაკრებზე ყველამ ხელი ჩაიქნია. თუ ამას გავითვალისწინებთ, პლეი-ოფი ჩვენთვის არცთუ ისე ცუდი ვარიანტია. მაგრამ თუ არის პორტუგალიაში პირდაპირი გზით მოხვედრის შანსი, რატომ არ უნდა გამოვიყენოთ ის?!

ანდრეი კარიაკა (ნახევარმცველი):

1. ცხოვრების მატჩი.

2. უბრალოდ, ჩვენ ისევე უნდა ვითამაშოთ, როგორც შვეიცარიის წინააღმდეგ.

3. რუსეთის ნაკრების ნებისმიერი ფეხბურთელი.

4. შევეცდები, გოლი გავიტანო.

5. ცხადია, ევროპის ჩემპიონატზე მოხვედრა პირდაპირი გზით სჯობს, მაგრამ თუ პორტუგალიის საგზურს პლეი-ოფის მატჩში მოვიპოვებთ, ვფიქრობ, არავინ იქნება წინააღმდეგი.

დმიტრი სენიკოვი (მცველი):

1. ეს ჩემი კარიერის მთავარი მატჩია.

2. თავდადება და ერთიანობა.

3. მოსტოვოი და ონოპკო.

4. საკუთარ თავს და მთელ გუნდს მშრალი ანგარიშით მოგებას ვუსურვებ.

5. პლეი-ოფებზე საუბარი ჯერ ნაადრევია. ახლა მთავრია, ქართველები დავამარცხოთ.

ალექსეი სმერტინი (ნახევარმცველი):

1. გადამწყვეტი მატჩია – ამით ყველაფერი ნათქვამია.

2. სრული მობილიზება და იღბალი – მის გარეშე არაფერი გამოვა.

3. ნაკრებში ბევრი ფეხბურთელია, რომელთაც ლიდერობის უნარი აქვთ.

4. რა სურვილები?! მხოლოდ გამარჯვება!

5. ...

რუსეთის ნაკრები თბილისში ხასიათზე არ იყო

დიმიტრი ბულიკინი (თავდამსხმელი):

1. ეს ჩემი კარიერის უმნიშვნელოვანესი მატჩია.

2. კარგი განწყობა, თავდადება და გამარჯვების სურვილი.

3. მოსტოვოი, ონოპკო, ოვჩინიკოვი.

4. საკუთარ თავს ვუსურვებ, რომ

ანდრეი სოლომატინი (მცველი):

1. ეს საპასუხისმგებლო მატჩია. ამ ეტაპზე ის უმთავრესია.

2. წმინდა სპორტულ კომპონენტებთან ერთად, ისეთებთან, როგორიც მწვრთნელის დავალების ზუსტად შესრულება და მთელი მატჩის განმავლობაში სრული კონცენტრაციაა, გულშემატკივართა მხარდაჭერაც გვჭირდება.

3. შესაძლოა, ზოგმა მეტად გამოიჩინოს თავი, ზოგმა - ნაკლებად. მთავარი ის არის, რომ თერთმეტივე ფეხბურთელი გუნდის წარმატებისთვის მაქსიმუმს გაიღებს.

4. ვისურვებდი მოედანზე გასვლას და შესაძლებლობების მაქსიმუმის გამომჟღავნებას.

5. ამოცანა ევროპის ჩემპიონატზე მოხვედრაა, ხოლო თუ რა გზით შევასრულებთ ამას, ნაკლებად მნიშვნელოვანია. თუ ბედი პლეი-ოფში თამაშს გვარგუნებს, ვითამაშებთ, საშიში არაფერია.

ინფოთეკა

ფეხბურთი. ესპანეთის თასის მატჩი "კომპოსტელასა" და "დეპორტივოს" შორის მსხვერპლით დასრულდა. "დეპორტივოს" 31 წლის გულშემატკივარს, მანუელ რიოს სუარესს, უცნობმა პირმა თირკმელში მიაყენა დარტყმა, რის შედეგადაც სუარესი საავადმყოფოში მიყვანამდე გარდაიცვალა. "დეპორტივოს" პრეზიდენტი აუგუსტო ლენდოირო მომხდარით შეშფოთებულია. "ეს არაადამიანობაა. ამ ფაქტს არავითარი ახსნა არა აქვს. ორი გალიციური კლუბის შეხვედრა მსხვერპლით დასრულდა. გარდაცვლილის ოჯახი და ჩვენი კლუბი გლოვობს. იმედი მაქვს, ეს ფაქტი უკანასკნელი იქნება", - განაცხადა ლენდოირომ.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ნიგერიის ფეხბურთის ფედერაციის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ მათი ეროვნული ნაკრების მომავალი მწვრთნელი ინგლისის ნაკრებისა და "მანჩესტერ იუნაიტედის" ყოფილი კაპიტანი ბრაიან რობსონი იქნება. ცნობილი გახდა, რომ ნიგერიელები რობსონს უკვე შეხვდნენ და გუნდის მწვრთნელობაზე მისგან თანხმობაც მიიღეს. სანამ რობსონს ნიგერიის ნაკრების მწვრთნელად ოფიციალურად დაასახელებენ, მისი კანდიდატურა ნიგერიის სპორტის მინისტრმა უნდა დაამტკიცოს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. დიეგო მარადონამ განაცხადა, რომ ის ველარ შეძლებს ნეაპოლში ჩასვლას. შეგახსენებთ: მარადონას გადაწყვეტილი ჰქონდა, რომ 10 ოქტომბერს, 12-წლიანი განშორების შემდეგ, კვლავ მოენახულებინა თავისი ყოფილი კლუბი და ქალაქი. "ვოცნებობდი, რომ ოჯახთან ერთად ნეაპოლში დავბრუნებულიყავი, შევხვედროდი ჩემს ყოფილ გულშემატკივრებს, თუმცა ჩემი ოცნების ახდენა ბევრს არ სურს და ბინძურ სპეკულაციას ეწევა", - განაცხადა მარადონამ. არგენტინელმა "ნაპოლის" ამჟამინდელი პრეზიდენტი, სალვატორე ნალდი დაადანაშაულა და ამტკიცებს, რომ ნალდის არ სურს მარადონას ნეაპოლში ჩასვლა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. მოსკოვის "სპარტაკის" ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ გუნდს ახალი ჰიმნი სჭირდება. ამ ინფორმაციის გაგონებისთანავე, მოსკოვურ კლუბს საკუთარი თავი შესთავაზეს ცნობილმა ევროპულმა ჯგუფებმა "სქორფიონზმა" და "სკუტერმა". "სპარტაკის" ხელმძღვანელობის განცხადებით, შესაძლოა, ტენდერი გამოცხადდეს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. გელზენკირხენის "შალკემ" ბრემენის "ვერდერის" ბრაზილიელი თავდამსხმელი აილტონი შეიძინა. კონტრაქტის პირობები არ სახელდება, თუმცა, ცნობილია, რომ აილტონი მიმდინარე სეზონის შემდეგ გადაბარგდება "შალკეში". აილტონთან ერთად გელზენკირხენში გადავა "ვერდერის" კიდევ ერთი ფეხბურთელი, მცველი მლადენ კრსტაიჩი, ხოლო შალკელი ემილ მპენზა "ვერდერში" გააგრძელებს კარიერას.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ადრიანო გალიანიმ გააკეთა განცხადებები, რომლებსაც მისგან არავინ ელოდა, რადგან გალიანი საკმაოდ სიტყვაძუნწი ადამიანია. მისი ქება-დიდება დაიმსახურა ბრაზილიელმა კაკამ: "კაკას თამაშების ვიდეოჩანაწერები ბრაზილიიდან სამი წლის წინათ გამოგვიგზავნეს. მოგვეწონა. ახლა კი ვხვდები, რომ მალე ის მსოფლიოს საუკეთესო მე-10 ნომერი გახდება. კაკა არაჩვეულებრივი პიროვნებაა, "მილანის" გამო მან მილიონებზე თქვა უარი. აბრამოვიჩი მას ფანტასტიკურ კონტრაქტს სთავაზობდა". გალიანიმ უწინდელი ამბავიც გაიხსენა და განაცხადა, რომ "რეალი" 90 მილიონ ევროს სთავაზობდა "მილანს" შევჩენკოს სანაცვლოდ, თუმცა ბერლუსკონისთვის ეს თემა ტაბუდადებული ყოფილა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. პოლიციამ დააკავა ინგლისური "ლიდსის" ერთ-ერთი ფეხბურთელი, რომლის ვინაობაც არ სახელდება. ფეხბურთელს და მის მეგობარს, რომელსაც "ლიდსთან" კავშირი არა აქვს, 20 წლის გოგონას გაუპატიურებაში ედებათ ბრალი. ინციდენტი ორშაბათს მოხდა. გამოძიება მიმდინარეობს. "ლიდსის" ხელმძღვანელობა ადასტურებს, რომ პოლიციაში მათი ფეხბურთელია დაკავებული და სამართალდამცავებს თანამშრომლობას სთავაზობს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ბრაზილიელი რონალდო მილანს ეწვია და ხელიდან არ გაუშვა შანსი, კიდევ ერთხელ გაეკრიტიკებინა თავისი ყოფილი მწვრთნელი ჰექტორ კუპერი. მილანის "ინტერის" თავკაცის საქმე ცუდად არის. ვარაუდობენ, რომ მას გაათავისუფლებენ, რონალდო კი აცხადებს: "ინტერის" პრობლემა იყო და არის კუპერი. ეს შესანიშნავი გუნდია, თუმცა, შედეგებს ვერ აღწევს. კუპერი დაღუპავს "ინტერს", - აცხადებს რონალდო, რომელიც მილანში თავისი მეგობრის, "მილანის" ბრაზილიელი მეკარის, დიდას დაბადების დღის აღსანიშნავად ჩავიდა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. კატალონიურმა "ბარსელონამ" იტალიურ "მილანთან" პორტუგალიელი რუი კოშტას შეძენის თაობაზე მოლაპარაკების წამოწყება გადაწყვიტა. "ბარსას" პრეზიდენტს ჟოან ლაპორტას ყოველთვის სურდა რუი კოშტას გადაბირება, ახლა კი ეს რეალური გახდა. მას შემდეგ, რაც "მილანმა" ბრაზილიელი კაკა შეიძინა, რუი კოშტას ადგილი ძირითად შემადგენლობაში აღარ მოიპოვება. "მილანი" თანახმაა მოლაპარაკებაზე, თუმცა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ "ბარსელონა" კარლეს პიოლს დათმობს.

ინფოთეკა

კალათბურთი. გამთამაშებელმა სტეფონ მარბერიმ, რომელიც ფინიქსელი "მზეების" ღირსებას იცავს, თავის კლუბთან ახალი კონტრაქტის პირობები შეათანხმა. ახალი ოთხწლიანი შეთანხმება კალათბურთელს საშუალებას მისცემს, 80 მილიონამდე დოლარი გამოიმუშაოს და ამ გზით გახდეს არიზონას შტატის ყველაზე ძვირად ღირებული სპორტსმენი.

■ ■ ■

კალათბურთი. "მინესოტამ" კონტრაქტი გააფორმა რეჯი სლეიტერთან, რომელიც "მგლების" რიგებში კი ირიცხებოდა, მაგრამ იანვარში გაათავისუფლეს და ისიც ესპანეთში გადაბარგდა, სადაც "უნიკახას" შემადგენლობაში გამოდიოდა. თავისი სპორტული კარიერის განმავლობაში სლეიტერმა მოასწრო "დენვერის", "დალასის", "პორტლენდის", "ტორონტოს", "ნიუ-ჯერსისა" და "ატლანტას" შემადგენლობაში თამაში. სლეიტერი ერთ მატჩში, საშუალოდ, 5,6 ქულასა და 3 მოხსნას ახორციელებდა.

■ ■ ■

კალათბურთი. "მაიამისა" და "ფილადელფიას" შორის ამხანაგური მატჩი, მოულოდნელად, საკმაოდ დაძაბული გამოდგა. გამარჯვებული მხოლოდ ოვერ-ტაიმში გამოვლინდა და ეს პატივი "ჰიტს" ერგო. მასპინძელთა შორის 10-ქულიან ზღვარს მხოლოდ სამი კალათბურთელი გადასცდა, მაგრამ ეს გამარჯვებისთვის საკმარისი აღმოჩნდა - 86:79. ედი ჯონსმა 25 ქულა მოაგროვა, ლამარ ოდომ და დეუინ უეიდმა კი – 18-18. "ფილადელფიელთაგან" საუკეთესო იყო ერიკ სნოუ - 15 ქულა. ამას გლენ რობინსონმა 13 დაუმატა. ალენ აივერსონმა კი მატჩი ჩააგდო - 11 ქულა 24 წუთში. აქედან, საშუალო დისტანციიდან, 10-დან მხოლოდ ორი ზუსტი ტყორცნა.

■ ■ ■

კალათბურთი. მოსამზადებელი პერიოდის ფარგლებში ამხანაგური მატჩი გამართეს ზაზა ფაჩულიას "ორლანდოსა" და "დალას მავერიქსის" გუნდებმა. "დალასს" "იუტაში" დამარცხებისთვის რეაბილიტაცია სჭირდებოდა. ნოვიცკიმ და კომპანიამ ეს დავალება შეასრულეს და შინ დაამარცხეს მეტოქე - 99:89. "ორლანდოს" დამარცხების უმთავრესი მიზეზი გახდა გუნდის ლიდერის ტრეისი მაკგრეიდის უფერული თამაში. 24 წუთში, რომელიც შარშანდელი სეზონის საუკეთესო სნაიპერმა მოედანზე გაატარა, მაკგრეიდიმ მხოლოდ 10 ქულის მოგროვება შეძლო. 11-დან 2 ზუსტი ტყორცნა განახორციელა. მაკგრეიდის 10 ქულას დრიუ გუდენმა 15 დაუმატა, ხოლო გორდან გირიჩეკის ანგარიშზე 21 ქულაა. დალასელთაგან 10-ქულიან ზღვარს ერთბაშად ხუთმა მოთამაშემ გადააბიჯა - დანიელსი (17), ნოვიცკი (16), ნეში, ჰოვარდი (12-12) და ფორტსონი (10).

■ ■ ■

კრივი. ნახევრად მსუბუქ წონაში WBO-ის ვერსიით მსოფლიო ჩემპიონი მანუელ მედინა ტიტულის დასაცავად სკოტ ჰარისონს შეხვდება. ბრძოლა 30 ნოემბერს გლაზგოში გაიმართება. ეს იქნება ამ სპორტსმენების განმეორებითი შეხვედრა. წლეულს, 12 ივლისს მედინამ მსოფლიო ჩემიონის ტიტული სწორედ ჰარისონს წაართვა.

■ ■ ■

ფორმულა 1. "ჯორდანის" გუნდის ფინანსური მდგომარეობა თანდათან გამოსწორდა. გუშინ გუნდმა გამოაცხადა, რომ ირლანდიურმა ფინანსურმა კომპანიამ Merrion Capital-მა აქციების 49,9 პროცენტი შეიძინა. ეს აქციები ადრე Warburg Pincus-ის საკუთრება იყო. "ახალი აქციონერები გუნდს ავტოსპორტში წარმატების მიღწევაში დაეხმარებიან. თუმცა, ჩვენს გადაწყვეტილებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინა "ჯორდანის" მარკის პოპულარობამ და ედი ჯორდანის ფიგურამ", - განმარტა Merrion Capital-ის წარმომადგენელმა ჯონ კონრომ. "მინდა, მადლობა გადავუხადო Warburg Pincus-ს იმისთვის, რომ ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში მხარში გვედგა, - განაცხადა ედი ჯორდანმა, - ამ ხნის განმავლობაში ჩვენ მოვიგეთ 4 რბოლა და კონსტრუქტორთა შეჯიბრებაში მესამე ადგილზე გავედით. ახლა მე ვესალმები ახალ პარტნიორებს. ძალიან მიხარია, რომ გუნდი სტაბილურ პლატფორმაზე დგას".

■ ■ ■

ჰოკეი. სეზონის დასაწყისში "ლოს-ანჯელესს" მოუწევს თავისი ორი საუკეთესო ჰოკეისტის გარეშე თამაში. პირველ სამ მატჩს გამოტოვებენ ჯეისონ ელისონი და ადამ დედმარში. ორივე ტვინის შერყევას მკურნალობს.

■ ■ ■

ჰოკეი. "ატლანტას" ფორვარდს, დენი ჰიტლის, გუშინ ოპერაცია გაუკეთეს. გუნდის ექიმმა სკოტ გილოგლიმ მუხლის მყესების აღსადგენი ოპერაცია გააკეთა. ოპერაციამ წარმატებით ჩაიარა. თუმცა, მოთამაშის მომავალი დიდი კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას. მას ბრალად ედება თავისი მეგობრის დენ სნაიდერის მკვლელობა. სნაიდერი ავარიის შედეგად გარდაიცვალა. მანქანას კი ჰიტლი მართავდა. ახალგაზრდა ვარსკვლავს 15 წლით თავისუფლების აღკვეთა ემუქრება.

■ ■ ■

მძლეოსნობა. 2004 წლის სეზონში ერთ-ერთი ყველაზე პრესტიჟული მძლეოსნური ტურნირი Bislett Games მისამართს შეიცვლის. შეჯიბრება გაიმართება ქალაქ ბერგენში, რომელიც ნორვეგიის დედაქალაქ ოსლოდან 300 კილომეტრით არის დაშორებული. ერთი წლის შემდეგ კი, როცა ახალი სტადიონის მშენებლობა დასრულდება, ტურნირი, ძველი სახელწოდებით - "ბიშლეტი", ოსლოს დაუბრუნდება. ძველი "ბიშლეტი" 1907 წელს აიგო. ბოლო ათწლეულის განმავლობაში ამ სტადიონის ბილიკებზე მძლეოსნობის 52 მსოფლიო რეკორდი დამყარდა.

ოლიმპიზმი

ოლიმპიელები ახალ მწვერვალს დაიპყრობენ

გიგა გურასაშვილი

მალე კავკასიონის ერთ მთას კარტოგრაფები რუკაზე ახალი სახელით გადაიტანენ. სახელი კი მეტად საპატიოა. დღეს ყაზბეგში, ხდის ხეობაში, ერთობ საპატიო მისიით ექსპედიცია გაემართა. ექსპედიციის მიზანია, ერთ-ერთი უსახელო მწვერვალი "საქართველოს ოლიმპიელებად" მონათლოს. ეს იმ დიდი პროგრამის ნაწილია, რომელსაც საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი 13-დან 24 ოქტომბრის ჩათვლით განახორციელებს. მხედველობაში გვაქვს ოლიმპიური ფესტივალი, რომელიც პირველად გაიმართება ქართული სპორტის ისტორიაში.

და მაინც, საიდან გაჩნდა კავკასიონზე ლაშქრობის იდეა? ბუნებრივია, პასუხის გასაგებად ღონისძიების ერთ-ერთ ინიციატორსა და თაოსანს, ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტს მივმართეთ, რესპონდენტად კი სეოკ-ის გენერალური მდივანი ემზარ ზენაიშვილი შევარჩიეთ.

- საიდან გაჩნდა კავკასიონის უსახელო მწვერვალზე ლაშქრობის იდეა?

- წინადადება ჩვენი და საქართველოს მთამსვლელთა ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტის შოთა მირიანაშვილისგან მოდის.

- იგივეს გაკეთებას შარშანაც აპირებდით...

- შარშან ქართველ სპორტსმენთა ოლიმპიურ თამაშებზე მონაწილეობის 50 წლის იუბილე აღინიშნა. იმის თქმა მინდა, რომ ამ იდეის განხორციელება შარშანაც გვინდოდა. თუმცა, მაშინ ექსპედიციის ორგანიზება ვერ მოხერხდა. თანაც, როცა გადაწყვეტილება მივიღეთ, ამინდიც არ იყო ხელსაყრელი. იდეა იდეად რომ არ დარჩენილიყო, გადავწყვიტეთ, პირველივე ხელსაყრელ შემთხვევაში ხდის ხეობისკენ ექსპედიცია წასულიყო. სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციის სახით მხარდამჭერად მესამე სუბიექტიც მოგვევლინა.

- ექსპედიციის მიზნის მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, მასში ოლიმპიელებიც უნდა იყვნენ...

- რა თქმა უნდა, ოლიმპიელებიც არიან. სხვაგვარად არც შეიძლებოდა ყოფილიყო. მათი მონაწილეობა, თუნდაც, სიმბოლურად, ექსპედიციას მნიშვნელობას მატებს. თავად განსაჯეთ, ოლიმპიური ჩემპიონების ვახტანგ ბლაგიძისა და შოთა ხაბარელის სახით ექსპედიციას რამხელა დატვირთვა ეძლევა. ამ მისიის განხორციელებაში ფეხბურთში ერთადერთ ოლიმპიურ ჩემპიონს გელა კეტაშვილსაც სურდა მონაწილეობა, მაგრამ ოჯახური პირობების გამო ვერ შეძლო.

- ეტყობა, მოქმედი სპორტსმენებიდან ექსპედიციაში არავინაა. არ ისურვეს თუ სხვა რამ მიზეზია?

- როგორ არ ისურვეს! მაგალითად, მსოფლიო ჩემპიონი მანუჩარ კვირკველია უკვე ბარგსაც ალაგებდა, მაგრამ ბოლოს ისევ ჩვენ გადავწყვიტეთ, რომ განზრახვაზე ხელი აგვეღო. მართალია, ექსპერტები ამ ასვლაში არანაირ საფრთხეს არ ხედავენ, მაგრამ ვამჯობინეთ, თავი დაგვეზღვია. ამავე მიზეზით არ შევიყვანეთ ექსპედიციაში ძიუდოისტი ნესტორ ხერგიანი, რომელიც გვარითაც კი მორგებული იყო ლაშქრობისთვის. მით უმეტეს, წლეულს ლეგენდარული მთამსვლელის მიხეილ ხერგიანის 80 წლის იუბილეც აღინიშნება.

- ალპინიადის მონაწილეებს ხდის ხეობაში ბანაკი აქვთ გაშლილი. ისინი თუ შეუერთდებიან ოლიმპიელებს?

- ექსპედიცია მასობრივია და მასში უნივერსიტეტის სტუდენტები, ჟურნალისტები და პედაგოგებიც მიიღებენ მონაწილეობას. მიზანს კი, ალბათ, 12-13 ოქტომბერს მიაღწევენ.

სკანდალი

ინგლისის ნაკრები გაიფიცება

"თუ რიო ფერდინანდი არ წამოვა, სტამბულში არც ჩვენ წავალთ", - აცხადებენ ინგლისელი ფეხბურთელები

ინგლისის ნაკრები ფერდინანდის გარეშე თამაშს არ აპირებს

მთელი ევროპა ელოდება შაბათს სტამბულში დაგეგმილ ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის გადამწყვეტ მატჩს თურქეთისა და ინგლისის ნაკრებ გუნდებს შორის. ეს იქნება შესარჩევი ტურნირის დამაგვირგვინებელი მატჩიო, - აღიარებენ სპეციალისტები, მაგრამ ისეთი სიტუაცია იქმნება, რომ შეხვედრა შეიძლება არც შედგეს.

საქმე ის არის, რომ აგვისტოში "მანჩესტერ იუნაიტედსა" და "არსენალს" შორის ინგლისის სუპერთასის მატჩის შემდეგ მანჩესტერელთა მცველი რიო ფერდინანდი დოპინგ-ტესტზე გამოიძახეს. ფერდინანდი ტესტზე არ გამოცხადდა. ორი დღის შემდეგ ფეხბურთელს ანალიზი მაინც აუღეს, მაგრამ მის სხეულში დოპინგის კვალი ვერ აღმოაჩინეს.

ეს ყველაფერი კარგი, მაგრამ ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციამ თავი შეურაცხყოფილად იგრძნო - როგორ გაბედა ფერდინანდმა და მათ მოთხოვნას არ დაემორჩილა. ასეთი თავხედობისთვის ის აშკარად სასჯელს იმსახურებსო - იმეორებენ საფეხბურთო ჩინოვნიკები. "მანჩესტერ იუნაიტედის" მცველი ეროვნულ ნაკრებს გაარიდეს და 13 ოქტომბერს სადისციპლინო კომიტეტის სხდომაზე დაიბარეს – აქაოდა, ქვეყნის შემარცხვენელს ეროვნულ ნაკრებში არაფერი ესაქმებაო.

მოკლედ, ინგლისის ნაკრების საუკეთესო მცველი რიო ფერდინანდი გადამწყვეტი მატჩის წინ ნაკრებიდან მოკვეთეს. ამას ფეხბურთელთა ადეკვატური რეაქცია მოჰყვა. ინგლისის ნაკრების ფეხბურთელებმა განაცხადეს, რომ ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის გადამწყვეტ მატჩს თურქეთის ნაკრების წინააღმდეგ ბოიკოტს უცხადებენ. აქცია ჩაფიქრებულია რიო ფერდინანდისადმი სოლიდარობის მიზნით, - აცხადებენ ფეხბურთელები.

ინგლისელმა ფეხბურთელებმა ანონიმური კენჭისყრა ჩაატარეს და შედეგების შესახებ მთავარ მწვრთნელს სვენ გორან ერიქსონს აცნობეს. ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციამ ეს შეტყობინება უარყო. თუმცა, ინგლისური მედია იტყობინება, რომ გაფიცვის საშიშროება რეალურად არსებობს. თუ ინგლისის ნაკრები სტამბულში არ ჩავა, თურქები სამ ქულას უბრძოლველად ჩაიწერენ და ევროპის ჩემპიონატის ფინალური ეტაპის საგზურს მოიპოვებენ. ინგლისის ნაკრებს კი საგზურის მოძიება გადათამაშებაში მოუწევს.

ამ ამბით შეწუხებულმა ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციის შეფმა მარკ პალიოსმა ეროვნული ნაკრების 8 ფეხბურთელი (მათ შორის არიან "მანჩესტერ იუნაიტედის" ფეხბურთელები: ნიკი ბატი, პოლ სქოულზი, ძმები - გარი და ფილ ნევილები) სასწრაფო თათბირზე გამოიძახა. ფეხბურთელთა აზრით, რიო ფერდინანდს ნაკრებში თამაშის უფლება უნდა მიეცეს, რადგან ოფიციალური განაჩენი მისთვის არავის გამოუტანია. ფეხბურთის ასოციაცია, თავის მხრივ, ვარაუდობს, რომ, სწორი არ იქნება, შემადგენლობაში დააყენო ფეხბურთელი, რომელსაც აუცილებლად დამნაშავედ ცნობენ.

ფორმულა 1

გატეხს თუ არა შუმახერი ნავსს

შუმახერი მეექვსედაც აღმართავს ხელს?

ერთადერთი ქულაა საჭირო იმისთვის, რომ "ფერარის" გერმანელი პილოტი მეექვსედ დაეუფლოს მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულს. ერთადერთი ქულაა საკმარისი იმისთვის, რომ გერმანელმა რვა წლის წინათ გარდაცვლილ ლეგენდარულ არგენტინელ მრბოლს ხუან მანუელ ფანხიოს გაუსწროს, ფანხიოს, რომელიც ნახევარ საუკუნეზე მეტი ხნის წინ დაეუფლა მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულს. რამდენიმე დღეში, ალბათ, შუმახერი ნავსს გატეხავს და ამ ბარიერს გადალახავს. ვიდრე სამეფო რბოლების დასკვნითი ეტაპი - იაპონიის გრან-პრი გაიმართებოდეს, შუმახერი თავს იკავებს და აცხადებს, რომ მორიგი ტიტული ჯერ კიდევ მოსაპოვებელია. გთავაზობთ მისი ერთ-ერთი ინტერვიუს თარგმანს, რომელიც, ვფიქრობთ, მკითხველისთვის საინტერესო იქნება.

- მსოფლიო ჩემპიონის მეექვსე ტიტულამდე მხოლოდ ერთი ქულა გაშორებთ. შამპანური თუ ჩააცივეთ?

- რა თქმა უნდა, არა. ის ერთი ქულა ჯერ კიდევ მოსაპოვებელია. სპორტში არასდროს არ უნდა იყო ბოლომდე დარწმუნებული. წინასწარ ზეიმი დიდი შეცდომა იქნებოდა. ასე რომ, მირჩევნია, ჯერ თავი შევიკავო.

- სეზონის ბოლო რბოლისთვის როგორ მოემზადეთ?

- საცდელი რბოლები გვქონდა მიუჯელოში. ვგრძნობ, რომ კარგად ვართ მომზადებული. ჩემმა სატესტო დღემ მშვენივრად ჩაიარა. ახლა გვინდა, კარგი განწყობის მიზეზი რეალობად ვაქციოთ. ბრწყინვალე იქნებოდა, თუ კონსტრუქტორთა თასსაც დავეუფლებოდით. გუნდი ამას იმსახურებს.

- თქვენი გუნდის წარმატების საიდუმლოზე არაფერს იტყვით?

- ნიჭი, დისციპლინა, დიდი დოზით - რბოლებით ტკბობის სიმძაფრე. საიდუმლოა, არა?

- მთელი ამ ტრიუმფის შემდეგ რაში ხედავთ მოტივაციას?

- ამას ხშირად მეკითხებიან. სიმართლე გითხრათ, კითხვის არსი არ მესმის. თუ რამე საქმე სიამოვნებას განიჭებს, კიდევ რა მოტივაციაა საჭირო?

- კიმი რაიკონენმა და ფერნანდო ალონსომ წლეულს ფურორზე იზრუნეს. რომელი მათგანი შეიძლება მივიჩნიოთ თქვენს მემკვიდრედ?

- ერთადერთი რამის თქმა შემიძლია – ორივე ძალიან ძლიერია. ვინ გახდება მათ შორის საუკეთესო, ამას დრო გვიჩვენებს.

- თქვენს პასივშია ხუთი წარუმატებელი რბოლა. გულახდილად მითხარით, რამდენად შეგეპარათ ეჭვი საკუთარ თავში, საკუთარ ძალებში?

- საკუთარ ძალებში ყოველთვის გეპარება ეჭვი და ეს სავსებით ნორმალურია. მეორე მხრივ, თავიდანვე ვიცოდით, რომ ეს სეზონი ძალიან მძიმე იქნებოდა ჩვენთვის. ასე რომ, გასული წლის მსგავს შედეგს არც ველოდით. გრძელი სეზონია და იგი აღსავსეა სუსტი და ძლიერი ფაზებით.

- წარმატებებს როგორ დაუბრუნდით?

- ყოველთვის მჯეროდა ჩვენი გუნდის. ვიცოდი, რომ ყველაფერი კარგად იქნებოდა და ამიტომ მშვიდად ვიყავი, მაშინაც კი, როდესაც ცუდად მქონდა საქმე.

- უკვე ახლოს ხართ იმასთან, რომ ფორმულა 1-ის ისტორიაში შეხვიდეთ როგორც პირველი ექვსგზის მსოფლიო ჩემპიონი. ეს კი, უდავოა, მსოფლიო სპორტის უდიდეს სპორტსმენად გაგხდით. რას იტყვით ამის თაობაზე?

- კიდევ ერთხელ გავიმეორებ: ამისთვის ჯერ ქულის მოპოვებაა საჭირო. ამიტომ მიჭირს იმის თქმა, თუ რას ვიგრძნობ. რა თქმა უნდა, თუ ტიტულს დავეუფლები, საამაყო მექნება. თუმცა, ჯერ მოვიცადოთ.

მოკლედ

ჯორდანი ბრაიანტის ნაცვლად?

მაიკლ ჯორდანი ბრუნდება?

"ლოს-ანჯელეს ლეიკერსის" მწვრთნელმა ფილ ჯექსონმა განაცხადა, რომ არაერთხელ უფიქრია, კობი ბრაიანტის ნაცვლად გუნდში ლეგენდარული მაიკლ ჯორდანი მიეწვია. "სერიოზულად ვფიქრობდი, ჯორდანისთვის კალათბურთში დაბრუნება შემეთავაზებინა", - ამბობს ფილ ჯექსონი. ეს მოწვევა დაკავშირებულია კობი ბრაიანტის სასამართლო პროცესთან. მას ქალის გაუპატიურებაში ედება ბრალი. თუ მომავალ ჩემპიონატში კობი ბრაიანტი ვერ ითამაშებს, მის ნაცვლად 40 წლის ჯორდანის ფიგურა სავსებით მომხიბვლელ ვარიანტად გამოიყურება. მით უფრო, რომ მაიკლ ჯორდანი ფილ ჯექსონის ხელმძღვანელობით 6 სეზონის განმავლობაში თამაშობდა.

თავის მხრივ, ვეტერანმა ჯორდანმა უკანასკნელი წლების განმავლობაში მკვეთრად დათმო თავისი, როგორც კალათბურთელის პოზიციები, რაც ბოლო ორი ჩემპიონატის მაჩვენებლებშიც ნათლად აისახა. ბრაიანტის შედეგებამდე მისვლა ჯორდანს ძალიან გაუჭირდება (ბოლო ჩემპიონატში იყო შემთხვევები, როცა ბრაიანტი მარტო ზიდავდა გუნდური თამაშის მთელ სიმძიმეს და მატჩში 40 და მეტ ქულას აკეთებდა), მაგრამ, მეორე მხრივ, ისეთი გრანდების კამპანიაში, როგორებიც შაკილ ო`ნილი და კარლ მელოუნი არიან, ჯორდანი აუცილებლად შეძლებს თავისი საუკეთესო თვისებების გამომჟღავნებას.

WBC-მ მძიმეწონოსნებს გასუქების უფლება მისცა

მოსკოვში მიმდინარეობს კრივის მსოფლიო კავშირის (WBC) მორიგი კონგრესი. ოფიციალური პირების გარდა, კონგრესის მუშაობაში სტუმრებიც მონაწილეობენ. მაგალითად, სუპერმსუბუქ წონაში მსოფლიოს აბსოლუტური ჩემპიონი კონსტანტინ ცზიუ.

მიუხედავად იმისა, რომ კონგრესის მიმდინარეობის თაობაზე მწირი ინფორმაცია არსებობს, ცნობილი გახდა, რომ განიხილეს საკითხი მძიმე წონაში საზღვრების შეცვლის თაობაზე. ამიერიდან ადრე დადგენილი 190 გირვანქის (86,184 კგ.) ნაცვლად, მოკრივეს შეუძლია, იწონიდეს 200 გირვანქას (90,72 კგ.).

ამ ინფორმაციის გამოქვეყნებისთანავე გამოჩნდა კრივის სხვა მსხვილი ფედერაციის პოზიცია. WBA-ის ვიცე-პრეზიდენტმა ბართოლომე ტორალბამ განაცხადა, რომ ამ საკითხში პრიორიტეტი სწორედ WBA-ის ეკუთვნის. ვიცე-პრეზიდენტის თქმით, ფედერაციის ბოლო კონგრესზე, რომელიც კუნძულ ბალიზე 23-27 სექტემბერს გაიმართა, განიხილებოდა მძიმე წონაში წონითი კატეგორიის ზედა ზღვრის 200 გირვანქამდე აწევა. დელეგატებმა საკითხი დადებითად გადაწყვიტეს.

ვინ იქნება ტონის მომდევნო მეტოქე?

მომავალი წლის იანვარში ჯეიმს ტონის მოუწევს, IBF-ის ვერსიით მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული ფედერაციის აუცილებელ პრეტენდენტთან ო`ნეილ ბელასთან შეხვედრაში დაიცვას. თუმცა, ევანდერ ჰოლიფილდის მოულოდნელი დამარცხების შემდეგ ესოდენ ნაკლებად ავტორიტეტულ მეტოქესთან გაჯიბრება, როგორც ჩანს, ტონის გეგმებში არ შედის. მოკრივის პრომოუტერმა დენ ჰუსენმა განაცხადა, რომ, შესაძლოა, ტონის ერთ-ერთი მეტოქე კრის ბერდი გახდეს.

ამასთან, თუ ბერდი შეძლებს, როგორც თვითონ ამბობს, ჩაეტიოს მძიმე წონის ლიმიტში (190 გირვანქა), მაშინ ერთბაშად ორ წონით კატეგორიაში ბრძოლამ შეიძლება მიიღოს სატიტულოს ხარისხი.

ანალოგიური სცენარი შეიძლება შესთავაზონ როი ჯონსსაც, რომელიც ჯეიმს ტონის ყველაზე ძლიერი გამღიზიანებელია. "ვამბობდი, ჟიროვს გავლახავ-მეთქი და ეს გავაკეთე. ვამბობდი, რომ ჰოლიფილდს ნოკაუტი არ ასცდებოდა. ახლა გპირდებით, რომ როი ჯონსსაც ასეთივე დღეს დავაყრი", - ამბობს ტონი.

თუმცა, ტონის შეუძლია, დაელოდოს ჯონსთან შებმას. მანამდე კი: "მომეცით ნებისმიერი მეტოქე, ჩემთვის სულ ერთია", - აცხადებს ტონი, - მხოლოდ უზრუნველყავით ჩეკი ჩემს სახელზე და, რაც შეიძლება, ბევრი ნულით". ასეთია ახალი ჩემპიონის პოზიცია.

რაიკონენი იაპონიაში მოსაგებად მიდის

კიმი რაიკონენი: "აშშ-ის გრან-პრი უიქ-ენდი იყო ემოციებისა, როგორც ჩემი, ისე გუნდისთვის. ჩვენ ყველაფერი ვილონეთ. კარგი სტრატეგია გვქონდა, მაგრამ ამინდმა ყველაფერი გააფუჭა. თუმცა, პილოტთა ჩემპიონატის მოგება კიდევ შეგვიძლია. უფრო იოლი იქნებოდა, ინდიანაპოლისში რომ მომეგო, მაგრამ მე მომწონს გამოწვევა! დასაკარგი არაფერი მაქვს. ვიცი, რაც უნდა გავაკეთო. სწორედ ამაზე ვახდენ კონცენტრაციას და არა იმაზე, თუ რამდენად ძლიერია მიხაელ შუმახერი. ვიცი, რომ გუნდი ყველაფერს ილონებს მიზნის მისაღწევად. იმედი მაქვს, საინტერესო რბოლა იქნება. ვნახოთ".

"ეს რთული ტექნიკური ტრასაა, კალენდრის მიხედვით ერთ-ერთი ყველაზე გრძელი. მას უნიკალური ფორმა აქვს - რვიანის. სუძუკიში მრავალფეროვანი მოსახვევებია, ცნობილი 130R-ის ჩათვლით, გრძელი და ძალიან სწრაფი მოსახვევი და Spoon-ი".

TV-სპორტი

ხუთშაბათი. 9 ოქტომბერი

НТВ + ФУТБОЛ
07:35 07:35-დან 13:00-მდე შესვენება
13:00 თავისუფალი დარტყმა
13:15 ბრაზილიის ჩემპიონატი. "კრუზეირო" – "ფლამენგო"
14:55 გერმანიის ჩემპიონატი. მიმოხილვა
15:55 "FUTBOL MUNDIAL"
16:25 "დარტყმა გოლისთვის"
16:40 თავისუფალი დარტყმა
16:55 "ევროფანკლუბი". "არსენალი"
17:25 მინი-ფეხბურთი. რუსეთის ჩემპიონატი. "სპარტაკი" – "ვიზ-სინარა
18:40 "ფეხბურთი ა-დან წ-მდე"
19:10 ესპანეთის ჩემპიონატი. მიმოხილვა
20:10 სახვალიო ტელეპროგრამა
20:20 საუიკენდო მატჩების ანონსი
20:25 თავისუფალი დარტყმა
20:40 ბრაზილიის ჩემპიონატი. "კრუზეირო" – "ფლამენგო"
22:25 იტალიის ჩემპიონატი. მიმოხილვა
23:25 თავისუფალი დარტყმა
23:40 უკრაინის ჩემპიონატი. "დინამო" – "შახტიორი"
01:25 "ფეხბურთი ა-დან წ-მდე"
01:55 01:55-დან 13:00-მდე შესვენება
05:35 ბრაზილიის ჩემპიონატი. "კრუზეირო" – "ფლამენგო". პირდაპირი ტრანსლაცია

НТВ + СПОРТ
07:30 07:30-დან 11:00-მდე შესვენება
11:00, 13:45, 17:00, 20:00 პრესცენტრი
11:15, 20:15 "ოლიმპის შვილები"
11:20 აერობიკა
11:45 ჰოკეი. NHL-ის ჩემპიონატი. "BOSTON BRUINS" - "NEW JERSEY DEVILS"
14:00 ფარიკაობა. მსოფლიო ჩემპიონატი. კუბა. ვაჟები. ქალები. ფინალები
16:00 "ათენის გზაზე"
17:15 "ჩქაროსნული სამყარო"
17:45 ATP საჩოგბურთო მიმოხილვა
18:15 პროფესიული კრივი. საერთაშორისო ტურნირი. "ჩემპიონთა რინგი"
20:20 სახვალიო ტელეპროგრამა
20:25 "სპორტის აკვატორია"
20:55 ავტორბოლები. "რუსები GT-ში"
21:25 ველოსპორტ-შოსე. მსოფლიო ჩემპიონატი. კანადა. ქალები. პირდაპირი ტრანსლაცია
01:05 ახალი ამბები
01:20 ATP საჩოგბურთო მიმოხილვა
01:50 "ჩქაროსნული სამყარო"
02:20 ავტორბოლები. "რუსები GT-ში"
02:55 ფარიკაობა. მსოფლიო ჩემპიონატი. კუბა. ვაჟები. ქალები. ფინალები. პირდაპირი ტრანსლაცია
05:00 ჰოკეი. NHL-ის ჩემპიონატი. "BOSTON BRUINS" - "NEW JERSEY DEVILS". პირდაპირი ტრანსლაცია

EUROSPORT
11:30 ბიატლე. მსოფლიო ჩემპიონატი მონაკოში
12:00 ცხენოსნობა. ნაციის თასი საბერძნეთში
13:00 ოლიმპიური თამაშები
13:30 ფარიკაობა. მსოფლიო ჩემპიონატი. კუბა
14:30 ჩოგბურთი. ATP ტურნირი საფრანგეთში
16:00 ჩოგბურთი. WTA ტურნირი გერმანიაში
19:00 პლაჟის ფრენბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი ბრაზილიაში
20:00 პლაჟის ფრენბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი ბრაზილიაში
21:00 ველოსპორტი. ტურ დე ფრანსი: გუნდი ბიანკი
22:15 ველოსპორტი. მსოფლიო ჩემპიონატი. კანადა
01:00 პლაჟის ფრენბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი ბრაზილიაში
02:00 პლაჟის ფრენბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი ბრაზილიაში
03:00 ახალი ამბები
03:15 ფარიკაობა. მსოფლიო ჩემპიონატი კუბაში
05:30 ახალი ამბები

კოსმოსური ტურიზმის პიონერი - SpaceShipOne

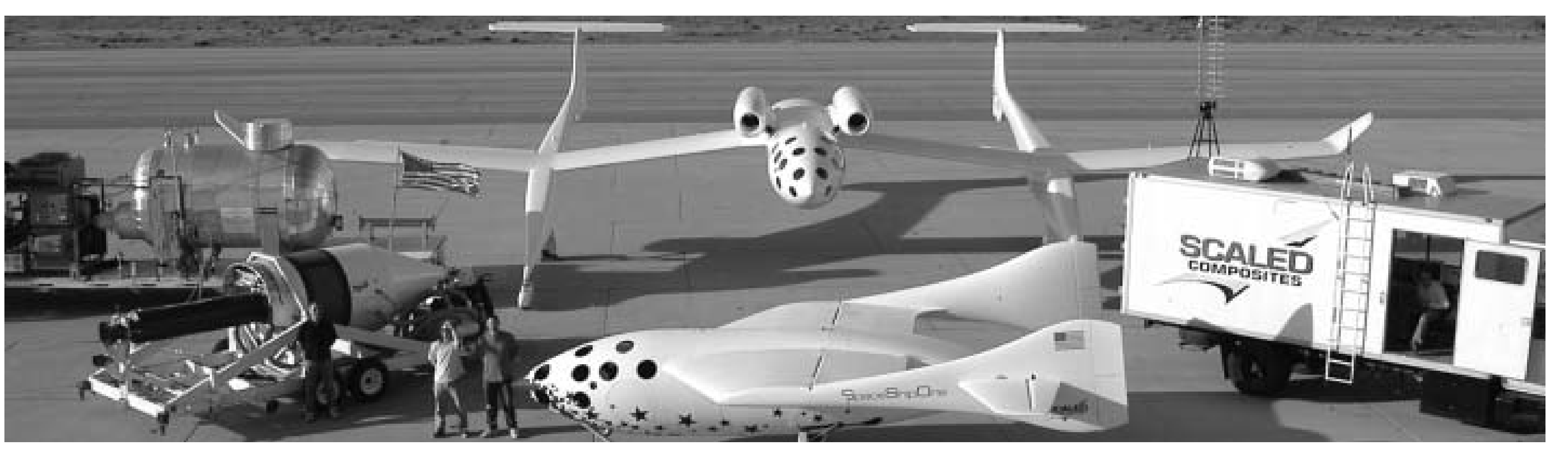

"სპეისშიპ ვან" - ანუ "პირველი კოსმოსური ხომალდი"

საზღვარი არ აქვს იმ გასართობთა და თავშესაქცევთა ნუსხას, რომელსაც ადამიანი იგონებს და თუ მათი დიდი უმრავლესობა მეტისმეტად მარტივია, ზოგი, ასე განსაჯეთ, კოსმოსსაც კი სწვდება. უფრო სწორედ, 2005 წლის 1 იანვრამდე უნდა მისწვდეს, რამეთუ ასეთია კონკურს X-პრაიზის პირობა.

ყველაფერი 1996 წელს დაიწყო, როცა აშშ-ში დაარსდა ფონდი სახელად X-პრაიზ, რომელიც იმავე სახელწოდებით ატარებს მეტად საინტერესო კონკურსს - პრიზი ათი მილიონი დოლარის ოდენობით გადაეცემა კონსტრუქტორთა იმ ჯგუფს, რომელიც სახელმწიფოსგან დაუხმარებლად შეძლებს ააშენოს ტურისტული კოსმოსური ხომალდი, რითაც სამ მგზავრს 100 კილომეტრის სიმაღლეზე აიყვანს და მშვიდობით დააბრუნებს მიწაზე.

კონკურსის პირობები ითვალისწინებს პროექტის კერძო დაფინანსებას, კოსმოსური ხომალდის და მისი გამშვები დანადგარის შექმნას. აპარატმა ასი კილომეტრის სიმაღლეზე სამი მგზავრი უნდა აიყვანოს და თუ გაფრენა განხორციელდა, იგი ორი კვირის ვადაში, იმავე ხომალდით უნდა განმეორდეს. კონკურსი ძალაშია 2005 წლის 1 იანვრამდე, რის შემდეგაც ის იმ შემთხვევაშიც დაიხურება, თუ გამარჯვებულს ვერ გამოავლენს.

ამგვარი კონკურსები ადრეც ტარდებოდა, მაგრამ მაშინ ობიექტი ავიაცია იყო - პრიზები გაბედულ მფრინავებს ელოდა, რომლებიც საკუთარი კონსტრუქციის საფრენი აპარატით ცდილობდნენ თანამედროვეთა გაკვირვებას. ამას შედეგად საჰაერო ტრანსპორტის განვითარება მოჰყვა. შესაბამისად, X-პრაიზის ორგანიზატორები იმედოვნებენ, რომ თავიანთი კონკურსით კოსმოსურ ტურიზმს უყრიან საფუძველს.

აღსანიშნავია ისიც, რომ კონკურსის ერთ-ერთი მოთავეა ერიკ ლინდბერგი, იმ ჩარლზ ლინდბერგის შვილთაშვილი, რომელმაც 1927 წელს პირველმა შეასრულა ტრანსატლანტიკური გადაფრენა ისე, რომ საშუალედო დაშვება არ განუხორციელებია და რაც იმ დროისთვის არანაკლებ მნიშვნელოვანი იყო, მარტოდმარტომ შეასრულა ვოიაჟი.

ჩარლზ ლინდბერგის მაშინდელი მიღწევა უფრო დიდი სასწაული იყო, ვიდრე შეიძლება გახდეს დღევანდელი "სტიქიური" კოსმონავტების გაფრენა. თანაც, ლინდბერგს თავდადება ორმაგად დაუფასდა - სახელიც გაითქვა და სოლიდური მოგებაც მიიღო. სიტყვა სოლიდურში 25 ათასი დოლარი იგულისხმება, რაც დღევანდელ ათ მილიონს არაფრით ჩამოუვარდება. ესეც რომ არა, ლინდბერგს თავისი საფრენი აპარატის აგება 15 ათასი დაუჯდა. ჩვენს კოსმონავტებს კი მსგავსი ფუფუნების საშუალება არ ექნებათ, მათ მხოლოდ აზარტი და დასახული მიზნის მიღწევის დაუოკებელი სურვილი ამოძრავებთ. თუმცა, იქნებ, პერსპექტივაში სოლიდური საქმის წამოწყებასაც ხედავენ...

წინასწარი ვარაუდით, კონკურსს ყველა ვარიანტში ეყოლება თავისი გმირები, რომელთა მაგალითზე გამოჩნდებიან სხვა ენთუზიასტები, შესაბამისი პროფილის უმაღლეს სასწავლებლებს მიაშურებენ სტუდენტები, რომლებიც ახლო მომავალში მსგავს პროექტებზე იმუშავებენ. კონკურსი მიიპყრობს პუბლიკის ყურადღებას, რაც ამ საქმეში კაპიტალის მოზიდვის საწინდარი გახდება. სტიმული მიეცემათ სარაკეტო წარმოებაში მომუშავე სპეციალისტებს და რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია, X-პრაიზში მონაწილე აპარატები ახლო მომავალში ფართო გამოყენებას ჰპოვებენ ინდუსტრიის ოთხ სხვადასხვა სფეროში: კოსმოსური ტურიზმი, დაბალი ღირებულების სატელიტების გაშვება, გზავნილების მომენტალური მიწოდება, მგზავრთა ზესწრაფი გადაყვანა.

ერთი შეხედვით, პრიზი ათი მილიონი დოლარი არაფერია, თუ გავითვალისწინებთ, რომ კონკურსის მონაწილე საფრენი აპარატის ღირებულება შეიძლება გაცილებით მეტი იყოს. თუმცა, ამის მიუხედავად, X-პრაიზმა უკვე მოუყარა თავი ოცზე მეტ მონაწილეს და როგორც ამბობენ, გამარჯვებული წელსვე გამოვლინდება...

სპეციალისტები ვარაუდობენ, რომ კონკურსანტებში მოგების ყველაზე მეტი შანსი გააჩნია კომპანია "სქალედ კომპოზიტის" პროგრამას, რომელიც სახელოვან თვითმოქმედ (აქ უფრო სიტყვა ენთუზიასტი გამოდგებოდა) ავიაკონსტრუქტორ ბერტ რუტანს ეკუთვნის.

მისი კომპანია თვითმფრინავებს გასაყიდად არ აწარმოებს და არც მათი სერიული გამოშვებითაა დაკავებული. და მაინც, რუტანის ექსპერიმენტული საფრენი აპარატებით მიღწეულია მეტად შთამბეჭდავი შედეგები - 1975 წლიდან მოყოლებული, მათი საშუალებით რუტანს ავიაკონკურსებში ოცზე მეტი სხვადასხვა ჯილდო აქვს მოგებული.

რა თქმა უნდა, მისი მოღვაწეობის ზენიტია თვითმფრინავი "ვოიაჯერი", ორადგილიანი უნიკალური თვითმფრინავი, რომელმაც 1986 წელს წარმოუდგენელი რამ შეძლო - 9 დღეში, საწვავის შევსებისა და ყოველგვარი დაჯდომის გარეშე შემოუფრინა ჩვენს პლანეტას - გაიფრინა 40 212 კილომეტრი. რუტანისა და მისი "სქალედ კომპოზიტსის" კიდევ ერთმა თვითმფრინავმა, სახელად "პროტეუს", 2000 წელს სამი მსოფლიო რეკორდი გააუმჯობესა ტვირთამწეობასა და სიმაღლეზე ფრენაში. ამჯერად რუტანი კოსმოსურ პროექტს შეეჭიდა, თუმცა თვითმფრინავის გარეშე არც ამჯერად კეთდება საქმე.

კონკურსის მონაწილეთაგან "სქალედ კომპოზიტსმა" ერთ-ერთმა უკანასკნელმა გააკეთა განაცხადი. ეს მოხდა 2003 წლის 18 აპრილის პრესკონფერენციაზე, რომელსაც 300-ზე მეტი ჟურნალისტი დაესწრო. თუმცა, გვიანი განაცხადი როდი ნიშნავს იმას, რომ რუტანს და კომპანიას მანამდე საქმე არ უკეთებიათ. ჯერ ერთი, "სქალედ კომპოზიტსმა" უშუალო მონაწილეობა მიიღო კერძო კოსმოსური რაკეტა "პეგასუსის" შექმნაში.

"პეგასუსმა" პირველი გაფრენა 1990 წლის 5 აპრილს შეასრულა და მას შემდეგ მსგავსი კონსტრუქციის 33-მა რაკეტამ ორბიტაზე გაიყვანა ნასა-ს და სხვა დამკვეთების 70-ზე მეტი თანამგზავრი. საინტერესოა ის ფაქტიც, რომ სამსაფეხურიანი ფრთოსანი რაკეტის გაშვება ხდება ჰაერიდან - სატრანსპორტო B-52-ს "პეგასუსი" აჰყავს 12 კილომეტრის სიმაღლეზე და იქ ახორციელებს გაშვებას:

ჰაერში ჩაშვების შემდეგ რაკეტა ხუთი წამის განმავლობაში, ჰორიზონტალურ ვარდნას განიცდის, რის შემდეგაც ირთვება ძრავის პირველი საფეხური და მისი საშუალებით აპარატი ვერტიკალურ მდგომარეობაში გადადის და მყისიერად კრეფს სიჩქარეს, ათი წუთის შემდეგ კი ტვირთი კოსმოსურ ორბიტაზე გადის.

როგორც მოგვიანებით გაირკვა, რეკორდები "პეგასუსითაც" დამყარდა: ჯერ ერთი, ეს იყო პირველი კერძო კოსმოსური მზიდი რაკეტა და პირველი ფრთოსანი აპარატი, რომელმაც ბგერით ზღვარზე რვაჯერ მეტი (8.3 მახი) სიჩქარე განავითარა. ამასთან ეს იყო პირველი რაკეტა, რომელმაც კოსმოსისკენ ჰაერიდან აიღო გეზი. სწორედ ამ სქემის აპარატით წარდგა "სქალედ კომპოზიტსი" X-პრაიზის კონკურსში. ოღონდ, ამჯერად რუტანს უწევს არამხოლოდ რაკეტის, არამედ მისი მზიდი თვითმფრინავის შექმნაც.

განაცხადის წარდგენის მომენტში "სქალედ კომპოზიტსს" თითქმის ყველაფერი მომზადებული ჰქონდა, ტექნიკა გამალებულ საფრენ გამოცდებს გადიოდა, კომპანიის ოთხი წევრი კი შესაბამის წვრთნებს გადის. ამაში გასაკვირი არც არაფერია, რადგან პროექტზე სახელწოდებით "სპეისშიპ ვან" (კოსმოსური ხომალდი ერთი) მუშაობა უკვე სამწელიწადნახევარია, მიმდინარეობს. სამუშაოების საიდუმლოებას კი კალიფორნიის უდაბნო ინახავს, სადაც "სქალედ კომპოზიტსის" საგამოცდო ბაზა მდებარეობს.

მაშ ასე, საფრენი აპარატების წყვილი, რომელსაც კონკურსის მოგება ავალია, შედგება ორი ნაწილისგან. ერთია მზიდი თვითმფრინავი "უაიტ ნაითი" (თეთრი რაინდი), მეორე კი "სპეისშიპ ვან". ორივეს ფიუზელაჟი გარეგნულად ერთმანეთს ძლიერ ჰგავს. სამაგიეროდ, "თეთრ რაინდს" გაცილებით დიდი ფრთების გაშლა აქვს. ამასთან, მისი ფრთები უფრო ვიწროა. "ხომალდის" ფრთები კი მოკლეა, მაგრამ განიერი.

ფრენის სქემა "პეგასუსის" გაშვების ანალოგიურია: "სპეისშიპ ვან" მაგრდება "უაიტ ნაითის" მუცელზე. ორივე სიმაღლეს "რაინდის" საშუალებით იღებს - ერთ საათში ისინი 15-კილომეტრიან სიმაღლეს აღწევენ, რის შემდეგაც ხდება მათი დაშორიშორება. რამდენიმე წამში ირთვება "ხომალდის" ერთადერთი სარაკეტო ძრავი და მისი საშუალებით, თითქმის ვერტიკალური განლაგებით (84-გრადუსიანი დახრით), სტარტს იღებს "სპეისშიპ ვან".

პროექტისთვის ჰიბრიდული ძრავის შექმნაზე მუშაობს ორი კომპანია. 15-კილომეტრიან სიმაღლეზე სტარტის აღების უპირატესობა იმაში მდგომარეობს, რომ ამ შემთხვევაში გაცილებით ნაკლები სიმძლავრის ძრავიც გამოდგება. ამასთან, გაუხშოებული ატმოსფეროს გამო ხომალდის თბოიზოლაციის მოთხოვნებიც არც ისე მკაცრია.

ხომალდის სასურველ სიმაღლეზე (100 კმ) გაყვანას რამდენიმე წუთი დასჭირდება და ამ დროისთვის საწვავი მთლიანად იქნება გამოყენებული. პილოტი და მისი მგზავრები სამი-ოთხი წუთის განმავლობაში უწონადობით დატკბებიან და ჩვენს ლამაზ პლანეტასაც ზემოდან გადმოხედავენ სპეციალური ილუმინატორების საშუალებით, რომლებიც "სპეისშიპ ვანზეა" გაკეთებული. შემდეგ, გრავიტაციული მიზიდულობის ზემოქმედებით, ხომალდი ხმელეთზე დაშვებას დაიწყებს.

სწორედ დაშვება ითვლება ფრენის ყველაზე რთულ და სახიფათო მონაკვეთად, რაზეც დაახლოებით 20 წუთია გამოყოფილი. "სპეისშიპს" არ გააჩნია არც პარაშუტი და არც დამატებითი ძრავი - აპარატს დამოუკიდებელი პლანირება ევალება, რასაც ფრთების სპეციალური, სამართავი ნაწილები უზრუნველყოფს - მათი საშუალებით აპარატი მუდმივი კუთხით (70 გრადუსი) დაშვებას შეძლებს. ამასთან, დაშვებისას მისი მაქსიმალური სიჩქარე არ უნდა სჭარბობდეს 3 მახს (გაცილებით ცოტაა, ვიდრე "შატლის" დაშვების სიჩქარე). სიჩქარის სიმცირის გამო საჭირო აღარაა აპარატის ცხვირის ნაწილის და ფრთების თბოიზოლირება. როცა "სპეისშიპი" 24 კილომეტრამდე ჩამოვა, ფრთები საწყის პოზიციას (ჰორიზონტალურს) დაუბრუნდება და აპარატიც ხმელეთისკენ თანაბარ დაშვებას გააგრძელებს.

ყოველივე ძნელად დასაჯერებელია, მაგრამ თუ რუტანის ავტორიტეტს გავითვალისწინებთ, მაშინ მის წამოწყებაში ეჭვის შეტანა არ ღირს. ჯერჯერობით ფრენაში გამოცდა გაიარა მხოლოდ "თეთრმა რაინდმა", "კოსმოსური ხომალდი" კი მისთვის შესაფერისი ძრავის მოლოდინშია.

ხომალდის პირველი გამოცდა შედარებით მსუბუქი იქნება - "თეთრი რაინდი" მას სიმაღლეზე აიყვანს და იქიდან კოსმოსში გაშვების გარეშე დაუშვებს ხმელეთისკენ. "სპეისშიპის" აეროდინამიკური თვისებების გამოცდის შემდეგ დაიწყება საცდელი გაფრენები სარაკეტო ძრავის გამოყენებით. გამოცდების სრული კურსის გავლის შემდეგ მოხდება მისი პირველი გაშვება კოსმოსში.

ჯერჯერობით რუტანი პროგნოზებისგან თავს იკავებს. მითუმეტეს, მისი აპარატი ჯერჯერობით ძრავის გარეშეა. თუმცა, თუ გავითვალისწინებთ, რომ კონკურსის ვადის ამოწურვამდე წელიწადნახევარიღა რჩება, კონკურენტები კი მომავალი წლის დასაწყისისთვის გეგმავენ გაფრენებს, ლოგიკური იქნება ვივარაუდოთ, რომ "სპეისშიპი" კოსმოსის გზას წელსვე დაადგება და ვინძლო, ათ მილიონ დოლარსაც პატრონი მაშინვე გამოუჩნდეს.

ბერტს საპრიზო თანხა სულაც არ ადარდებს. "სპეისშიპ ვანის" დანახარჯები უკვე კარგა გვარიანად გასცდა ათ მილიონს. სამაგიეროდ, ის იმედოვნებს, რომ ამ კონკურსში მონაწილეობა სახელს მოუტანს. იმ სახელს, რომელიც კოსმოსური ტურიზმის ბიზნესის წამოწყებისთვის სჭირდება.

არც ამ იდეის განხორციელებაზე წავა დიდი დრო. კონკურსში მონაწილეობის მიღებიდან რამდენიმე კვირაში რუტანი ყოველკვირეულად კოსმოსში მძაფრ შეგრძნებათა მოყვარულ სამ-სამ ადამიანს გააგზავნის. თითოეულს კი ეს სიამოვნება 750 ათასი დოლარი დაუჯდება. ასე გაგრძელდება ხუთი თვე, რის შემდეგაც "სპეისშიპი" გეგმურ რემონტს გაივლის და მერე ყველაფერი თავიდან დაიწყება.

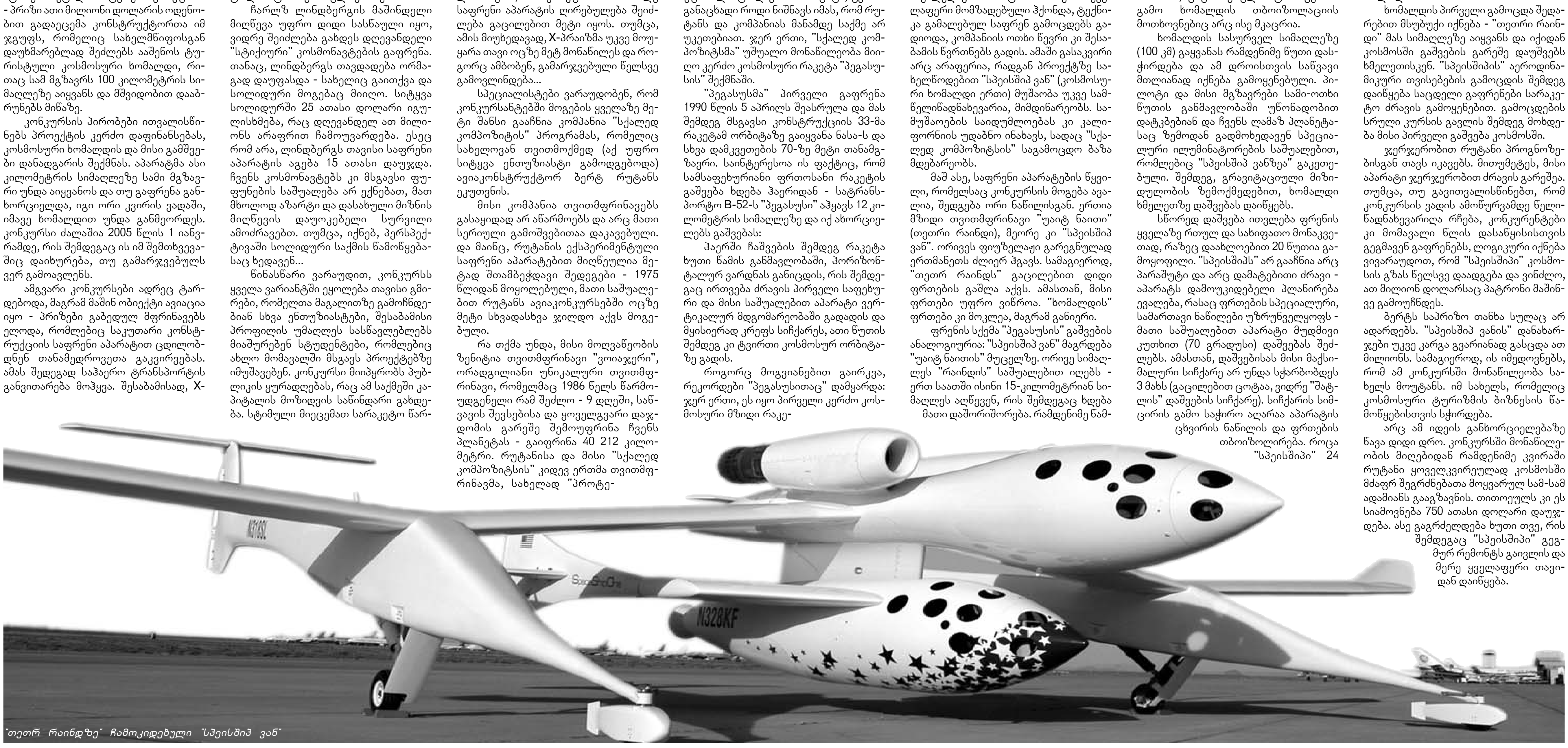

"თეთრ რაინდზე" ჩამოკიდებული "სპეისშიპ ვან"

აღმოჩენა დაფასებას ნახევარი საუკუნე ელოდა

სამშაბათს შვედეთის სამეფოს მეცნიერებათა აკადემიამ ფიზიკის დარგში ნობელის პრემია მიანიჭა სამ მეცნიერს, რომლებიც ამ აღიარებას, როგორც რუსეთის აკადემიის ნამდვილი წევრი, ფიზიკოს-თეორეტიკოსი ვლადიმირ ზახაროვი ამბობს, ჯერ კიდევ 50-60-იან წლებში იმსახურებდნენ.

ფიზიკის დარგში ნობელის პრემია წლეულს ერთბაშად სამ მეცნიერს - მოსკოვის ლებედევის სახელობის ფიზიკის ინსტიტუტის თეორეტიკოსთა ჯგუფის ხელმძღვანელს, 87 წლის რუს ვიტალი გინზბურგს, ილინოისის შტატის არგონის ეროვნული ლაბორატორიის მეცნიერს, რუსეთში დაბადებულ და აშშ-ში მოღვაწე 75 წლის ალექსეი აბრიკოსოვს და წარმოშობით ინგლისელს და ასევე აშშ-ში, ილინოისის შტატის ურბანა-შამპანის უნივერსიტეტის მეცნიერს, 65 წლის ენტონი ლეგეტს მიენიჭა.

ნობელის კომიტეტის ოფიციალურ განცხადებაში ნათქვამია, რომ "პრემიით აღინიშნა იმ სამი სწავლულის შრომა, რომელმაც დიდი წვლილი შეიტანა კვანტური ფიზიკის ორი ფენომენის - ზეგამტარობისა და ზედენადობის ახსნაში". ნობელის პრემიას, რაც 1.3 მილიონ დოლარს შეადგენს, სამივე მეცნიერი თანაბრად გაინაწილებს.

როიტერის კორესპონდენტთან საუბრისას გინზბურგმა განაცხადა, რომ მის წილ ფულს (დაახლოებით 400 ათას დოლარს) ის მთლიანად შვილიშვილებს გაუნაწილებს. "ჩემთვის ეს უზარმაზარი თანხაა. არადა, ჩოგბურთელს ამდენი ფულის შოვნა, ალბათ, ერთი მოგებით შეუძლია. ყოველ შემთხვევაში, ჩემთვის, ისევე როგორც ნებისმიერი რუსისთვის, ვინც არ არის ოლიგარქი ან ქურდი, ეს ძალიან დიდი ფულია. მას ნოემბერში მივიღებ და გარწმუნებთ, მისი დახარჯვა არ გამიჭირდება. მე შვილთაშვილები მყავს და ბოლოს და ბოლოს, მთელ თანხას მათ გავუნაწილებ".

"აღარც მახსოვს, ეს როდის იყო. მაშინ სად იყო კომპიუტერები. სამივეს გვაერთიანებს ერთი რამ - თავის დროზე თითქოს ყველამ დაგვივიწყა. როგორც ჩანს, ის, რომ დღეს გაგვიხსენეს, ძველი შეცდომის გამოსწორების მცდელობაა. ასეა თუ ისე, თავს უბედნიერეს ადამიანად ვგრძნობ და მეამაყება, რომ ჩემი შრომა დაფასდა. აქ რუსეთიდან 1991 წელს ჩამოვედი. მაშინ 62 წლის ვიყავი და დანაზოგის ნასახიც არ გამაჩნდა. დღეს კი, როცა 75-ის ვარ და პენსიაზე ფიქრი მიწევს, ნობელის პრემია, მართლაც, მისწრება იქნება ჩემთვის", - განაცხადა აბრიკოსოვმა.

ისევე როგორც მისი რუსი კოლეგები, ლეგეტიც ერთობ გაკვირვებული დარჩა ამ დიდი აღიარებით. როიტერის კითხვაზე, რა რეაქცია ჰქონდა მას პრემიის მიკუთვნებაზე, მან განაცხადა, რომ ჯერჯერობით არ აპირებს თავისი მოღვაწეობის შეწყვეტას. რაც შეეხება ფულს, თუ როგორ დახარჯავს მას, ამაზე ჯერ არ უფიქრია.

"ეს დიდი ხნის წინ უნდა მომხდარიყო, მინიმუმ, 30 წლის წინ მაინც. ხუმრობა ხომ არაა, მათ დაუფასეს შრომები, რომლებიც ჯერ კიდევ 50-60-იან წლებში ჰქონდათ ჩატარებული. უფრო მეტიც, ჩვენ, მათს კოლეგებს, მუდამ ისეთი გრძნობა გვქონდა, რომ ნობელის პრემიაზე პრეტენზია მანამ არ უნდა გვქონოდა, სანამ არ დაფასდება ნაშრომები ზეგამტარობაზე", - ამბობს ზახაროვი.

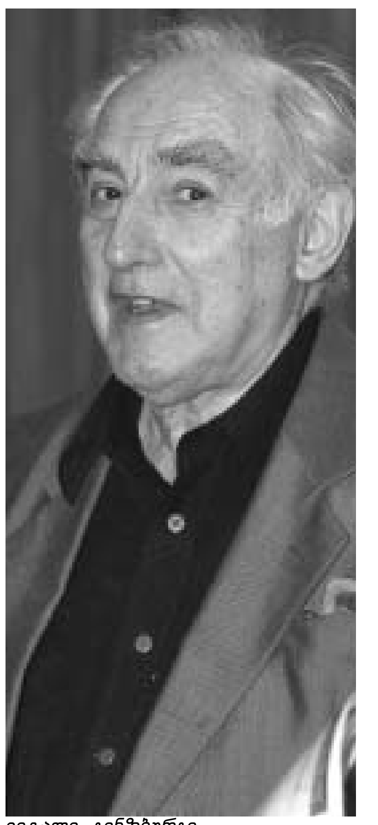

ვიტალი გინზბურგი

ალექსეი აბრიკოსოვი

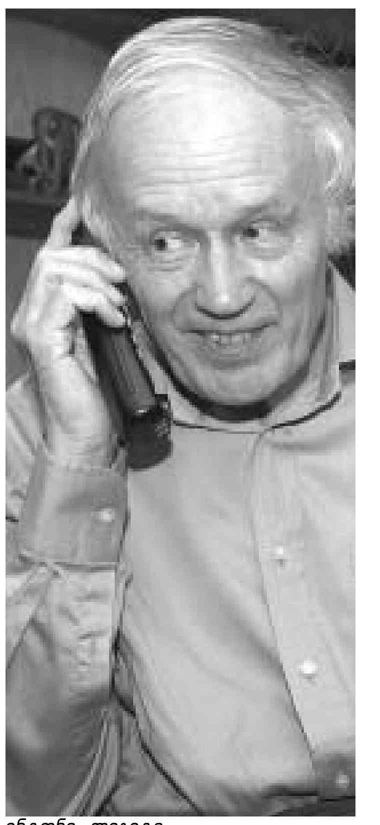

ენტონი ლეგეტი

თეორიები, რომლებიც რუსი მეცნიერების მიერ იქნა შემუშავებული, მოგვიანებით საფუძვლად გამოიყენეს ილინოისის უნივერსიტეტის პროფესორმა პოლ ლოტერბერმა და მისმა კოლეგამ ნოტინგემის უნივერსიტეტიდან, პროფესორმა პიტერ მანსფელდმა, რომლებმაც ორშაბათს მედიცინის დარგში მიიღეს ნობელის პრემია. ლოტერბერისა და მანსფელდის შრომების შედეგად შექმნილი მაგნიტური რეზონატორებისა და სკანერების საშუალებით დღეს მილიონობით ადამიანს შინაგანი ორგანოების უმტკივნეულო და ზუსტი დიაგნოსტიკა უტარდება.

"მათ ჩამოაყალიბეს თეორია, რომელიც საფუძვლად დაედო მაგნიტური სკანირების ტექნოლოგიას. ორშაბათს გაცემული ნობელის პრემია ნაწილობრივ ამ სამი ადამიანის მიერ შესრულებული თეორიული ნაშრომების დამსახურებაა. სწორედ მათ უნდა ვუმადლოდეთ იმას, რომ დღეს შესაძლებელია ადამიანის შინაგანი ორგანოების სრულფასოვანი სურათის დახატვა და მათი საშუალებით ადამიანების ჯანმრთელობის მდგომარეობის დიაგნოსტირება", - ამბობს ნობელის აკადემიის წევრი, პროფესორი ერიკ კარლსონი.

მაგნიტური რეზონატორებისა და სკანერების გარდა, ზეგამტარული თვისების მქონე ნივთიერებები ფართოდ გამოიყენება ნაწილაკების ამაჩქარებლებში. რაც შეეხება ზედენადობის თვისების მქონე სითხეების შესახებ მოპოვებულ ცნობებს, მათი საშუალებით მეცნიერებს საშუალება აქვთ, უფრო ზუსტი წარმოდგენა იქონიონ პროცესებზე, რომლებსაც მატერიის დღეისათვის ცნობილ, ყველაზე მცირე ზომის და ამასთან, მოწესრიგებულ ენერგეტიკულ დონეზე აქვს ადგილი.

დაბალ ტემპერატურებზე - აბსოლუტურ ნულზე რამდენიმე გრადუსით მაღლა, ზოგიერთი მეტალი წინაღობის გარეშე ატარებს ელექტროდენს. ამგვარ ზეგამტარ მასალებს, ყველაფერთან ერთად აქვთ მაგნიტური დინების მთლიანი ან ნაწილობრივი გამოდევნის თვისება.

მასალებს, რომლებსაც მაგნიტური დინების სრულად გამოდევნის უნარი შესწევთ, პირველი ტიპის ზეგამტარებს უწოდებენ. ამ თვისების თეორიული დასაბუთება კი ჯერ კიდევ 1972 წელს დაფასდა ნობელის პრემიით.

თუმცა, ამის მიუხედავად, ეს თეორია, რომელიც ელექტრონული წყვილების ფორმირების კონცეფციას ეყრდნობა, არ აღმოჩნდა საკმარისი იმისათვის, რომ ახსნილიყო ტექნიკურად მეტად საჭირო ზოგიერთი ზეგამტარული თვისების მქონე მასალის თვისებები. ამ, ეგრეთ წოდებულ, მეორე ტიპის ზეგამტარებში, ერთდროულად შესაძლებელია ძლიერი მაგნიტური ველის არსებობა იმ დროს, როცა მათ ზეგამტარობის თვისებაც აქვთ.

ეს ფენომენი პირველმა თეორიულად აბრიკოსოვმა დაასაბუთა, რომელმაც გინზბურგისა და მისი კოლეგების მიერ ადრე შექმნილი თეორია გამოიყენა საფუძვლად. ორივე თეორია ჯერ კიდევ 50-იან წლებში დამუშავდა, მაგრამ აქტუალობა თანამედროვე მეცნიერების სწრაფი განვითარების შემდეგ შეიძინეს.

70-იან წლებში ლეგეტმა ჩამოაყალიბა და დაასაბუთა თეორია, რომელიც ხსნიდა, თუ როგორ ურთიერთქმედებენ და ნაწილდებიან ზედენად მდგომარეობაში ჰელიუმის იშვიათი იზოტოპის, 3He-ს ატომები - თხევად ჰელიუმს ზედენადობის თვისება გააჩნია, რაც დაბალ ტემპერატურებზე სიბლანტის გაქრობაში გამოიხატება. ამასთან, ამ იზოტოპის ატომები არ ქმნიან წყვილებს, როგორებიცაა მეტალურ ზეგამტარებში წარმოქმნილი ელექტრონული წყვილები.

შეგახსენებთ, რომ ნობელის პრემია შვედი მეწარმის, დინამიტის გამომგონებელ ალფრედ ნობელის (რომელიც 1896 წელს გარდაიცვალა) ინიციატივით გაიცემა. პირველად მისი ლაურეატი 1901 წელს იქნა დასახელებული.

P.S. გუშინ შვედეთის სამეფოს მეცნიერებათა აკადემიამ ქიმიის დარგში ნობელის პრემია მიაკუთვნა ამერიკელებს, ბალტიმორის უნივერსიტეტის სამედიცინო სკოლის მეცნიერ პიტერ ეგრსა და ნიუ იორკის როკფელერის სახელობის უნივერსიტეტის ჰოვარდ ჰიუზის სახელობის სამედიცინო განყოფილების მეცნიერ როდრიკ მაკკინონს. მათ ესოდენ დიდი აღიარება დაიმსახურეს უჯრედული მემბრანების სადინარებზე ჩატარებული გამოკვლევებისათვის.

"წლეულს ქიმიის დარგში ნობელის პრემიით ჯილდოვდება ის ორი მეცნიერი, რომლებმაც ახსნეს, თუ როგორ ხდება მარილისა (იონების) და წყლის ტრანსპორტირება ადამიანის ორგანიზმში და როგორ გამოედინება ეს ნივთიერებები იქიდან. ამ გამოკვლევების საშუალებით შესაძლებელი იქნება სხვადასხვა დაავადებათა, მაგალითად, თირკმელების, გულის, კუნთებისა და ნერვული სისტემის დაავადებათა მიმდინარეობის ახსნა და მკურნალობა", - ნათქვამია ნობელის პერმიის გაცემის თანმდევ დასაბუთებაში.

გვერდი მოამზადა: მერაბ ლორთქიფანიძემ

არნოლდ შვარცნეგერი მეუღლესთან ერთად.

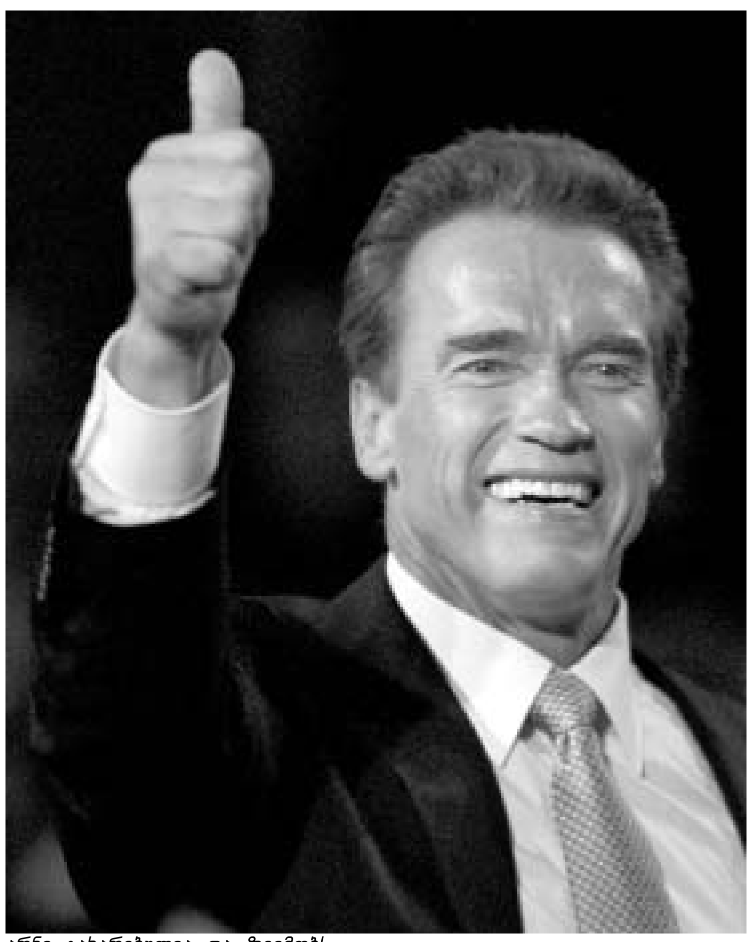

არნი გახარებულია და ზეიმობს.

REUTERS

არნოლდ "სტრონგ" (უძლეველი) შვარცნეგერი გუშინ, დღეს, ხვალ

კაცი, რომელსაც ამერიკის პრეზიდენტობის შანსი აქვს

სახელი: არნოლდ შვარცნეგერი

თანამდებობა: კალიფორნიის გუბერნატორი

სამუშაო გამოცდილება: ოცნებობდა ფეხბურთელობაზე, გამოვიდა სამხედრო პირი, მერე კულტურისტი, შემდეგ მსახიობი, ბოლოს პოლიტიკოსი.

სოციალური სტატუსი: დაოჯახებული. ჰყავს მეუღლე, მარია შრაივერი და ოთხი შვილი: კატერინა, კრისტინა, პატრიკი და კრისტოფერი.

სიმაღლე: 1,89 მეტრი

წონა: 116,5 კილოგრამი

უმაღლესი განათლება: ბაკალავრის ხარისხი ვისკონსინის უნივერსიტეტის ბიზნესის ფაკულტეტიდან.

განსაკუთრებული ნიჭი: მოწოდებით კაპიტალისტი და კულტურისტი; მიზანდასახული; მილიონერი; ე.წ. ამერიკული ოცნების განსახიერება.

განსაკუთრებული დამსახურება: არის ქველმოქმედი, დააარსა საბავშვო ფონდი, რომლითაც 200 ათასი ბავშვი სარგებლობს.

ქონება: ფლობს სავაჭრო ცენტრებს, "ბოინგ 747"-ს, რომელსაც არენდით გადასცემს ავიაკომპანიას; სანტა მონიკაში უზარმაზარ ვილას. 2000 წლამდე იყო "პლანეტ ჰოლივუდის" რესტორნების ქსელის მეწილე.

წელს "ტერმინატორი-3"-ისთვის მიიღო 30 მილიონი დოლარი და გახდა **ყველაზე მაღალანაზღაურებადი მსახიობი**.

სამახსოვრო ციტატა: „ყოველთვის დიდ ყურადღებას ვაქცევდი სრულყოფილ სხეულსა და პროპორციებს. 15 წლის ვიყავი, როდესაც ვიდექი სარკის წინ, ვუყურებდი საკუთარ შიშველ სხეულს და ვფიქრობდი: სრულყოფილი პროპორციებისათვის, რამდენიმე სანტიმეტრით გრძელი ხელები უნდა მქონდეს".

მისი ყველაზე ცნობილი ფრაზა კინოროლიდან: I'll Be Back (მე დავბრუნდები).

ლინგვისტური მონაცემები: ფლობს გერმანულ და ინგლისურ ენებს.

კომპიუტერული უნარ-ჩვევები: „ვინდოუს 2000", ინტერნეტ ექსპლორერი და „მაიკროსოფთ ოფისის" ყველა პროგრამა.

მოკლე ბიოგრაფიული ცნობები:

1947 წლის 30 ივლისს, ავსტრიის ქალაქ გრაციდან 7კილომეტრის მოშორებით, ერთ პატარა დასახლებაში დაიბადა არნოლდ ალოის შვარცნეგერი.

მშობლები: დედა – დიასახლისი აურელია, მამა – ჟანდარმი გუსტავი.

იზრდებოდა მკაცრი მორალური წესების მქონე ოჯახში, რომელსაც პოლიციელი გუსტავი აწესებდა. სურდა ავსტრიის საფეხბურთო გუნდში მოხვედრა, რის გამოც დაიწყო ვარჯიში და სიმძიმეების აწევა. 18 წლის ასაკში გაწევრიანდა ავსტრიის არმიაში, რათა დაეცვა მკაცრი დიეტა, რაც ჯანსაღი სხეულის შენარჩუნებას სჭირდებოდა.

1966 წ. – იოლად გაიმარჯვა კულტურისტთა ევროპულ კონკურსში და გახდა მისტერ ევროპა.

1967 წ. – მოიპოვა მისტერ სამყაროს წოდება (ამ ტიტულს ფლობს ხუთჯერ).

1968 წ. – წავიდა ამერიკაში.

1970 წ. – გახდა მისტერ დედამიწა; მისტერ „ოლიმპია" (1975 წლამდე ეს ჯილდო მას ექვსჯერ გადასცეს). შემდეგ შვარცნეგერი არენიდან ცოტა ხნით გაქრა, რადგან მიიჩნია, რომ გამარჯვების საშუალება ახლა სხვისთვის უნდა მიეცა. თუმცა, გულმა აღარ მოუთმინა, უკან 1977 წელს დაბრუნდა და ტიტული მეშვიდეჯერ აიღო.

იმავე წელს ითამაშა თავის პირველ ფილმში "ჰერკულესი ნიუ იორკში მიდის", რომელშიც შვარცნეგერი აბსოლუტურად მდუმარე იყო. უხეში აქცენტის გამო მას ერთი წინადადებაც არ ათქმევინეს. მისი ნაწილი სხვამ გაახმოვანა.

1972 წ. – გარდაიცვალა გუსტავ შვარცნეგერი. არნოლდი დაკრძალვაზე არ ჩასულა.

სამაგიეროდ, მეგობარ კულტურისტთან ფრანკო კოლომბოსთან ერთად დააფუძნა სამშენებლო კომპანია, დაიწყო ფიტნესის წიგნებისა და კასეტების ფოსტით გავრცელების ბიზნესი, პარალელურად კალიფორნიის უნივერსიტეტის ლოს ანჯელესის ფილიალში ესწრებოდა საღამოს კურსებს ბიზნესში. რამდენიმე წლის შემდეგ მიიღო კიდეც ბაკალავრის დიპლომი ბიზნესში ვისკონსინის უნივერსიტეტიდან.

1975 წ. – როგორც საუკეთესო ახალ სახეს გადასცეს "ოქროს გლობუსი".

1977 წ. – ჩოგბურთის ტურნირზე გაიცნო ტელე-ჟურნალისტი მარია შრაივერი, კენედების კლანის ნათესავი. ცხრაწლიანი ურთიერთობის შემდეგ ისინი 1986 წელს დაქორწინდნენ.

1984 წ. – განსაკუთრებულად იღბლიანი პერიოდი: ჯეიმს კამერონის "ტერმინატორის" გამოსვლამ შვარცნეგერი ვარსკვლავად აქცია. იმავე წელს მან აშშ-ს მოქალაქეობა მიიღო.

1987 წ. – ჰოლივუდში „დიდების ბულვარზე" ჩაუდგეს თავისი სახელობის ვარსკვლავი.

1990 წ. – გახდა პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშის ფიზკულტურის საბჭოს თავმჯდომარე და ზოგადად რესპუბლიკური პარტიის ერთგული მხარდამჭერი.

1991 წ. – გადასცეს შიმონ ვიზენშტალის "ჰუმანიზმის პრიზი" ჰოლოკოსტის ფენომენის შეცნობაში განსაკუთრებული წვლილის შეტანისთვის. იგივე პრიზით დააჯილდოეს 1997 წელსაც.

იმავე წელს გაიკეთა გულის ოპერაცია. იმ პერიოდში ბევრი ამტკიცებდა, რომ გულის პრობლემები კულტურისტობის პერიოდში სტეროიდების მიღების გამო შეექმნა.

მოგვიანებით, საზეიმო ცერემონიალზე დასასწრებად გადაფრინდა მშობლიურ ქალაქ გრაცში, სადაც სტადიონს მისი სახელი დაარქვეს.

2003 წ. – 6 აგვისტოს განაცხადა, რომ კალიფორნიის გუბერნატორობა სურდა. 7 ოქტომბერს კი მიზანს მიაღწია. იმავე ღამეს თავისი პირველი პოლიტიკური სიტყვა წარმოთქვა.

შვარცნეგერი შესულია გინესის რეკორდების წიგნშიც, როგორც "მსოფლიოს ისტორიაში ყველაზე სრულყოფილად განვითარებული მამაკაცი".

თავისი საქველმოქმედო საქმიანობის გამო ფლობს ვისკონსინის უნივერსიტეტის საპატიო დოქტორის წოდებასაც.

ბავშვობის მეგობრების მოგონებებიდან: არნოლდს სულ უნდოდა ამერიკაში გადასახლება, მსახიობობა და ცოლად იმ ქალის შერთვა, რომელიც კენედის გვარის იქნებოდა. სამივე სურვილი შეისრულა.

ჯეიმს კამერონი თავიდან ფიქრობდა, რომ ტერმინატორის როლისთვის ვინმე სხვას შეარჩევდა. თუმცა, როდესაც არნოლდი საქმიან სადილზე გამოცხადდა, მისთვის ერთი თვალის შევლებაც საკმარისი იყო, რომ რეჟისორს დაესკვნა: **"შენ მანქანა ხარ!"** – ასე მიიღო შვარცნეგერმა ყველაზე იღბლიანი როლი.

არასრული ფილმოგრაფია

"ჰერკულესი ნიუ იორკში", ჰერკულესი, 1970 წ. (შვარცნეგერის პირველი როლი)

"დარჩი მშიერი", ჯო სანტო, 1976 წ.

"ბოროტი", სიმპათიური უცნობი, 1979 წ.

"ბარბაროსი კონანი", კონანი, 1982 წ.

"დამანგრეველი კონანი", კონანი, 1984 წ.

"ტერმინატორი", ტერმინატორი, 1984 წ.

"კომანდო", პოლკოვნიკი ჯონ მეტრიქსი, 1985 წ.

"მტაცებელი", 1987 წ.

"წითელი სიცხე", კაპიტანი ივან დანკო, 1988 წ.

"ტყუპები", ჯულიუს ბენედიქტი, 1988 წ.

"საბავშვო ბაღის პოლიციელი", დეტექტივი ჯონ კიმბლი, 1900 წ.

"ტერმინატორი-2", ტერმინატორი, 1991 წ.

"მართალი ტყუილები", ჰერი ტასკერი, 1994 წ.

"უმცროსი", დოქტორი ალექს ჰესი, 1994 წ.

Jingle All the Way, ჰოვარდ "ჰოუი" ლენგსტონი, 1996 წ.

"ბეტმენი და რობინი", ბატონი ფრიზი, 1997 წ.

"დღეთა დასასრული", ჯერიჩო კეინი, 1999 წ.

"მეექვსე დღე", ადამ გიბსონი, 2000 წ.

"დოქტორი დულიტლი", თეთრი მგელი (ხმა), 2001 წ.

Collateral Damage, გორდი ბრიუერი, 2002 წ.

"ტერმინატორი-3", ტერმინატორი, 2003 წ.

"80 დღე მსოფლიოს გარშემო", პრინცი ჰაპი, 2003 წ. (გადაღება დასრულებულია)

"ჯოს უკანასკნელი შანსი", ჯო, 2004 წ. (გადაღებები მიმდინარეობს)

სარეჟისორო პრაქტიკა

"შობა კონექტიკუტში", 1992 წ. (სატელევიზიო ფილმი)

"ისტორიები აკლდამიდან", 1989 წ. (სატელევიზიო სერიები).

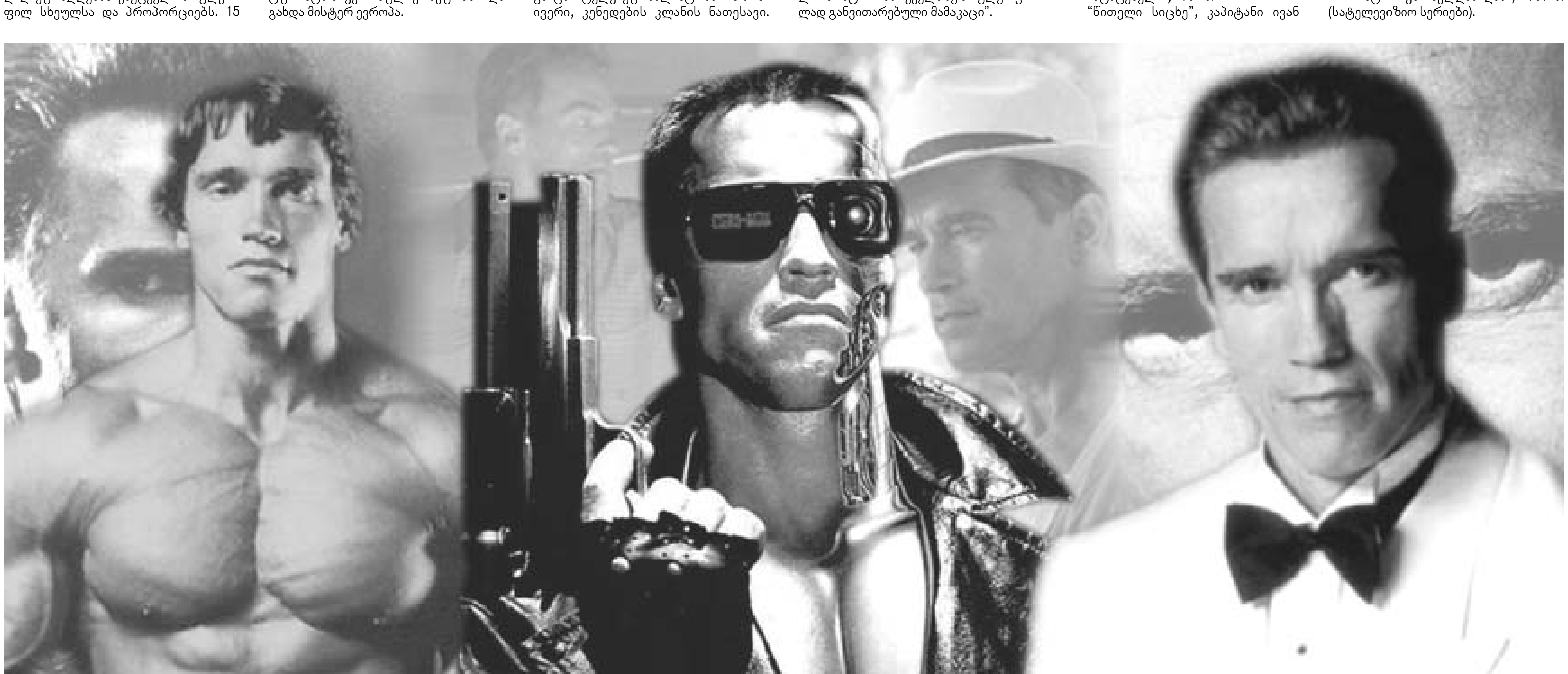

არნოლდ შვარცნეგერი - კულტურისტი - ყველაზე მაღალანაზღაურებადი მსახიობი - კალიფორნიის გუბერნატორი

TV პროგრამა

9 ოქტომბერი

რუსთავი - 2

07.00 დილა მშვიდობისა **07.10** სერიალი „პაწაწინა ონავრები" **09.40** სერიალი „ასულ ტეკილა" **10.20** დოკ. ფილმი „გურმანთა მეგზური" **11.00** სერიალი „სოპრანოს კლანი" **12.00, 15.00** კურიერი **12.15** სერიალი „სასტიკი ანგელოზი" **13.30** მხ. ფილმი **15.20** მხ. ფილმი **17.00** სერიალი „ასულ ტეკილა" **17.30** სერიალი „პაწაწინა ონავრები" **18.00, 21.00, 02.00** კურიერი **18.25** სერიალი „მაშველები" **19.15** დოკ. ფილმი „ჯაზი" **19.45** სერიალი „სასტიკი ანგელოზი" **22.00** სერიალი „შავი ზეცა" **22.50** ღამის კურიერი **00.20** სერიალი „სექსი დიდ ქალაქში" **00.40** მხ.ფილმი „ციხე-სიმაგრე შვედეთში". მთ. რ-ში: ჟან ლუი ტრენტინიანი, მონიკა ვიტი.

პირველი არხი

07.30 ალიონი **09.45** მულტსერიალი „კიტუ" **10.10** მხ. ფილმი „ნუ გააღვიძებ მძინარე პოლიციელს" **11.45** დოკ. სერიალი „ბუნების სამყაროში" **12.00, 15.00, 20.00** მოამბე **12.15** ტელესერიალი „კორდიეების ოჯახი" **13.00** ნაშუადღევს **14.00** მოამბე ინგლ. ენაზე **14.05** ინგლისური ენის გაკვეთილი **14.30** „გაცოცხლებული ფურცლები" **15.15** მხ. ფილმი „ჰომერი და ედი" **16.50** ვაგნერი „ტრისტანი და იზოლდა" **17.20** მულტსერიალი „კიტუ" **17.35** რამპა **17.40** „ერთი თეთრიც ფულია" **18.00** ვესტნიკი **18.25** ტელესერიალი „კორდიეების ოჯახი" **19.10** ჯანმრთელობა **19.40** ბასტი-ბუბუ **21.00** ტელეთამაში „იმღერე რამე" **21.35** ავიაშოუ **21.45** ეკონომიქსი **22.30** რა ხდება **00.00** მხ. ფილმი „ვიდოკი".

პირველი სტერეო

08.00 მუსიკა **09.00** ტოროლა **12.00** ფილმი **14.00** მუსიკა **16.00** ფილმი „ვირტუალური სექსუალობა" მთ.რ-ში რუპერტ პენრი-ჯონსი, ლორა ფრეზერი. **18.00, 19.15** ქართული მუსიკა **19.00, 20.00, 21.00, 22.00** ინფორმატორი **19.30, 20.15** ვიდეორადიო **20.50** ათი ლექსი **21.15** უცხ. მუსათეული **22.35** მუსიკა **23.00** აბა გამოიცანი მელოდია **00.00** „ბრავო" „ჯოჯოხეთში". მთ. რ-ში ჟან-კლოდ ვანდამი. **01.50** „ლამურა" „ასტრონავტის ცოლი" მთ. რ-ში ჯონი დეპი, შარლიზ ტერონი. **03.00** პაუზის გარეშე.

მზე

09.00 „ღამის მზერა" (გან) **10.00** სერიალი „მარია ემილია" **11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00** საინფ. გამოშვება „მზერა" **11.10** დღის კინოდარბაზი **18.30** მულტსერიალი „საოცარი მითები და ლეგენდები" **19.00** სერიალი „მარია ემილია" **20.00** საინფ. გამოშვება „მზერა" **20.45** მხ. ფილმი „ხალხი იქსი" **22.45** საინფ. გამოშვება „ღამის მზერა" **23.45** მხ. ფილმი „მოღალატე ცოლი".

მეორე არხი

19.00, 22.00 „მოამბე" მეორე არხზე **19.10** მულტფილმი **19.35** მხ. ფილმი „კ-2 მაქსიმალური სიმაღლე" **21.00** კონცერტი **22.10** მხ. ფილმი „კაკუჯირო"

კავკასია

12.00 მხ. ფილმი „დიდი დედილოს სახლი" **13.30** მხ.ფილმი „გაქცევა" **15.00** მხ. ფილმი „ქარბორბალა" **17.00, 19.00, 20.30, 00.00** საინფორმაციო პროგრამა „დღეს" **17.15** მხ. ფილმი „ლეონი" **19.20** სპექტრი **21.00** მხ. ფილმი „აზარტული თამაშები" **22.30** მხ. ფილმი „კომანდოსი".

იბერია

08.00 ანონსი **08.05** დიალოგი **11.00** სერიალი „საჰაერო პოლიცია" **12.30** დოკ. ფილმი **13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45** ახალი ამბები **13.10, 17.30** მულტსერიალი „კაპიტანი სიმიანი და კოსმიური მაიმუნები" **13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45** ახალი ამბები **13.30, 18.00** დოკ. ფილმი **14.50, 17.20, 17.50, 21.55** მუსიკა **15.15** მხ. ფილმი „ბრილიანტის მახვილი" **18.45** ბუნების ფერები **20.00** ტელე-სინე-ვიდეო (განმ.) **21.00** მხ. ფილმი „საჰაერო პოლიცია" **22.15, 23.00** დიალოგი **23.45** მხ. ფილმი „ავბედობა".

მეცხრე არხი

08.00 პროგრამა „დილა" **10.00, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00** დღის ამბები **10.10, 13.40, 15.15, 16.20, 17.50, 22.35** მუსიკა **10.20** მულტსერიალი „უმცროსი დრაკულა" **10.35** სერიალი „პატარა აინშტაინები" **11.10** სერიალი „ღამის ექიმები" **12.10** მხ. ფილმი „ლავკაში და ჰიპოზა" **14.00** კინოგადაცემა „ნუმერატორი" **14.50** „ევროპის სტადიონებზე" **15.30** მხ. სერიალი „ფორმულა-1" **16.30** დოკ. სერიალი „უჩვეულო კოლექცია" **17.00** მხ. სერიალი „სამოდელო სკოლა" **18.00** მულტსერიალი „უმცროსი დრაკულა" **18.30** სერიალი „პატარა აინშტაინები" **19.00** სერიალი „ღამის ექიმები" **20.00** „ქართული ფეხბურთი" **21.15** სერიალი „ფორმულა-1" **22.00** „ყვითელი კვადრატი" **22.25** „ტელემეტრი" **22.40** მოკლ. მხ. ფილმი „პარკში მომხდარი ამბები" **23.20** „ცხელი ცხრიანი" **00.30** რუს. მხ. ფილმი „ქალის საკუთრება".

იმედი

07.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00 ქრონიკა **07.15, 09.10, 13.15, 17.20, 01.25** იმედის მელოდიები **07.45** „იმედის" დილა **09.30** სერიალი „სიყვარული უდაბნოში" **10.30** ერთხელ ჰოლივუდში **11.05** დოკ. სერიალი „ბრძოლა გადარჩენისათვის" **12.10** სერიალი „ჩამსხვრეული ლამპიონების ქუჩები" **13.30** სერიალი „უკიდეგანო ზღვარი" **14.05** სერიალი „გაიხსენე ყველაფერი" **15.15** ქალთა ეროვნული საკალათბურთო ასოციაცია **17.00, 18.00, 19.00, 22.00** ქრონიკა **17.30** დოკ. სერიალი „ისტორიის ერთი კვირა" **18.05** სერიალი „სიყვარული უდაბნოში" **19.20** სერიალი „ჩამსხვრეული ლამპიონების ქუჩები" **20.15** სპ. პროგრამა „ესტაფეტა" **20.40** „დროებითი ზღვარი" **23.15** კინოვარსკვლავთა ღამე „კორდებალეტი" **01.10** ქრონიკა .

აჭარა

08.00, 03.00 საინფორმაციო დაიჯესტი **08.40** დოკუმენტური ფილმი **09.00, 12.00, 16.00** საინფორმაციო გამოშვება „დღეს" **09.10, 12.10, 16.10** საინფორმაციო გამოშვება „ნოვოსტი" **09.20** სათავგადასავლო ფილმი „თავზეხელაღებულთა კუნძული" **11.20** დოკუმენტური ფილმი **12.20** თრილერი „რემბო-2" **13.50** მუსიკა **14.00, 18.00** საინფორმაციო დაიჯესტი **14.05** კომედია „საუკეთესო მეგობრის ქორწილი" **15.45** მუსიკა **16.20** მულტფილმი **17.30** თრილერი „პარტნიორები" **19.00, 22.00, 00.00** საინფორმაციო გამოშვება „დღეს" **19.15, 22.30, 00.20** საინფორმაციო გამოშვება „ნოვოსტი" **19.30** დოკუმენტური ფილმი **20.20, 05.50** მუსიკა **20.30** კომედია „ცხოვრება საზღვრობაა" **23.00** „ექსკლუზივი" **00.45** საინფორმაციო გამოშვება უცხო ენებზე **01.00** დრამა „მომხრე და მოწინააღმდეგე" **02.30** დოკუმენტური ფილმი **03.40** მელოდრამა „საბრალო, პატარა, მდიდარი გოგონა" 2 ს.

VII არხი

09.10 მელოდია **09.15** „აჩიკუდა" **09.35** მობილურები **10.20** სპორტული პროგრამა - „ევროპული ფეხბურთი" - ესპანეთის ჩემპიონატის მიმოხილვა (განმეორებით) **10.55** საყოფაცხოვრებო ტექნიკა **11.20** მელოდია . **11.30** აუდიო-ვიდეო-ტელე **12.20** ტელესერიალი - „გრაფინია დე მონსორო" - მე-8 სერია **13.05** დისნეი და მისი მეგობრები **13.30** მელოდია **13.45** კომპიუტერული ტექნიკა **18.20** მობილურები **19.00** „აჩიკუდა" **19.30** მელოდია - მოკლე შეტყობინებები **20.25** კომპიუტერული ტექნიკა **21.00** „ღამის კაპრიზი" **22.05** აუდიო-ვიდეო-ტელე **22.50** „კინოკლუბი „ - „დიასახლისი". თრილერი. რეჟ: რობ მალენფანტი. როლებში: ჰეკ კოულმენი, ბრიუს ვაიცი. **00.20** მელოდია **00.30** ტელესერიალი - „ვარსკვლავური კარიბჭე"- მე-16 სერია **01.20** საყოფაცხოვრებო ტექნიკა.

ОРТ

07.00 „Доброе утро!" **09.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00** Новости **09.10 Сериал „Земля любви, земля надежды" 10.20 Худ.фильм „Спецназ" 11.30 Худ.фильм „Огнем и мечом", 4 с. 12.40** Сериал „Твинисы" **13.20** „Город женщин" **14.20 Комедия „Женщина в красном" 16.20** „Фабрика звезд 3" **16.40** „Ералаш" **17.00 Сериал „Берег мечты" 18.00** „Большая стирка" **19.30** Док. детектив „Охота на ученых". **20.00** Ток-шоу „Основной инстинкт" **20.50** „Поле чудес" **22.00** „Время" **22.30** „Фабрика звезд 3" **23.50** „Что? Где? Когда?" **01.10 Боевик „Вирус" 03.00 Худ.фильм „Большой побег".**

РТР

06.00 „Доброе утро, Россия!" **09.45 Сериал „Каменская 3" 10.50** „Аншлаг" **11.50, 14.50, 17.25** „Вести. Дежурная часть" **12.00, 15.00, 18.00, 21.00** „Вести" **12.30, 15.10, 17.40, 21.30** „Местное время. Вести - Москва" **12.50** „Мусульмане" **13.00** „Вся Россия" **13.15** „Москва - Минск" **13.30** „Колоссальное хозяйство" **13.50 Детектив „Марш Турецкого. Новое назначение" 15.30** „Комната смеха" **16.30** „Охота на „лис". История одного предательства" **18.10** „В поисках приключений" **19.10 Мелодрама „Ундина" 20.05** Супер-шоу „Вторая половина" **21.50** „Спокойной ночи, малыши!" **21.55** „Народный артист" **22.50** М. Задорнов представляет: „Юрмалина-2003", часть 2 **00.35** Результаты голосования: „Народный артист - Ваш выбор!" **00.50 Триллер „Кома" 03.05** „Дорожный патруль" **03.20** „Горячая десятка" **04.15 Сериал „Ангелы Чарли" 05.10 Сериал „Команда спасения 77".**

НТВ

07.00 „Утро на НТВ" **09.50 Сериал „Черный ворон" 11.00** „Сегодня утром" **11.25** „Фактор страха" **12.20** Ток-шоу „Страна советов" **13.00, 16.00, 18.00, 20.00** „Сегодня" **13.35 Комедия „Старики-разбойники" 15.35** „По праву" **16.30** Ток-шоу „Принцип „домино". „Наши зрители - кто они?" **18.25 Сериал „Кодекс чести", 5 с. 19.25** „Один день за кулисами НТВ" **20.35** „Свобода слова" с С.Шустером **21.50** Праздничный концерт „10 лет НТВ" **23.55 Худ.фильм „8 женщин" 02.05 Худ.фильм „Филин и кошечка" 04.10 Сериал „За гранью возможного".**

თქვენც ხომ არ მოგწონთ ჰაიდი კლუმი?

ყველაფერი ჟურნალ "პეტრათი" დაიწყო. მისი წყალობით, 18 წლის მოსწავლე გოგონა ჰაიდი კლუმი სულ მალე სუპერმოდელად იქცა. 1992 წელს გოგონამ მოდელების კონკურსში გაიმარჯვა და მოდელების სააგენტოსთან კონტრაქტს მოაწერა ხელი. მერე რაც მოხდა, მთელმა მსოფლიომ იცის: დღეს ჰაიდი კლუმი ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული და ძვირადღირებული მოდელია. მისი სახე ჟურნალების პრიალა გარეკანებზე სისტემატურად ჩნდება, სხვადასხვა ქვეყნების დიდი ქალაქების ქუჩებში მისი სარეკლამო პლაკატებია გამოფენილი, და უკვე მრავალი წელია, რაც მშვენიერი ჰაიდი პოდიუმებს არ ტოვებს.

ბოლო დროს ამ საპატიო ნუსხას ტელე და კინოეკრანებიც შეემატა: ჰაიდი კლუმი შოუებსა და სერიალებშიც (მაგ Spin City) მონაწილეობს და ჰოლივუდშიც გამოჩნდა – 1998 წელს Studio 54-ში გადაიღეს. 2001 წელს მან პირველი "ნამდვილი" როლი შეასრულა – "მოკლედ თუ ვრცლად".

მაგრამ, ყველაზე მნიშვნელოვანი ამბავი ჰაიდის თავს სულ ცოტა ხნის წინათ დატრიალდა: თავის ყოფილ პარიკმახერთან ხანმოკლე ქორწინების და Red Hot Chilli Peppers-ის ლიდერთან ასეთივე ხანმოკლე ურთიერთობის შემდეგ ის – როგორც იქნა! - თავისი ცხოვრების მამაკაცს შეხვდა, რომელიც, არც მეტი, არც ნაკლები, ფორმულა-1-ის მენეჯერი, ფლავიო ბრიატორეა! თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ ფლავიო ბრიატორეს ლამაზი ქალები არ უკვირს: ჰაიდის "წინამორბედი" ნაომი კემპბელი იყო.

ფლავიოს ორიგინალობას ვერ დავწამებთ – ისევე, როგორც ნაომი, ჰაიდიც ყველას ძალიან მოსწონს. როგორც კი ევროპის ქალაქების ავტობუსის გაჩერებებსა და სტენდებზე საბანაო კოსტიუმით ოდნავ დაფარული ჰაიდის გამოსახულება გაჩნდა, ისინი უმალვე მოიპარეს. ბერლინსა და ჰამბურგში საქმე იქამდე მივიდა, რომ პლაკატების მოსაპარად კანონმორჩილი მოქალაქეები მინის ყუთების დამტვრევასაც არ თაკილობდნენ – ამ გზით 200 პლაკატი ყოფილა მოპარული. გარე რეკლამის განმთავსებელი ფირმა ძალიან ცუდ დღეში ჩავარდა; სამაგიეროდ, ტანსაცმლის, ამ შემთხვევაში კი საბანაო კოსტუმების, მწარმოებელი H&M კმაყოფილი იფშვნეტდა ხელებს – მას არაფერი წაუგია, პირიქით. ოდესღაც, 90-იანებში ამ ფირმამ ასეთივე ამბავი ანა ნიკოლ სმიტის წყალობითაც დაატრიალა – პლაკატებსაც იპარავდნენ და ერთი-ორი საგზაო შემთხვევაც მოხდა, მაგრამ, სამაგიეროდ, პროდუქციაც მაგრად გაიყიდა.

სანაპიროზე გაშოტილ ნახევრად შიშველ ჰაიდის მარიო სორეტიმ გადაუღო სურათები. ეს ფოტოგრაფი ოდესღაც თავადაც მოდელი იყო. ამ გარემოებას ჰაიდი ყოველთვის აღნიშნავს ხოლმე, როგორც ჩანს - მისი ღირსებების ხაზგასასმელად.

Lancome სახის

ცნობილმა ფრანგულმა კოსმეტიკურმა ფირმამ, რომლის სახეს აქამდე უმა თურმანი წარმოადგენდა, გადაწყვიტა, უარი განუცხადოს მსახიობს და დადებული ხელშეკრულებაც დაარღვიოს. 22 მილიონი დოლარის დაკარგვა სერიოზული ფინანსური დარტყმა იქნება "მაკულატურის" ვარსკვლავისთვის.

არადა, ბოლო დრომდე ორივე მხარე ურთიერთთანამშრომლობით სავსებით კმაყოფილი იყო. სუნამომ Miracle, რომელსაც თურმანი წარმოადგენდა, ყველანაირი რეკორდი მოხსნა.

Lancome-ის წარმომადგენლები თურმანთან კონტრაქტის გაწყვეტის მიზეზს არ ახმაურებენ. მაგრამ, საფიქრებელია, რომ კომპანიას კინოვარსკვლავის ასაკი აღარ აკმაყოფილებს. თურმანი უკვე 33 წლისაა და ეს ფირმის იმიჯს აღარ შეესაბამება - მსოფლიო ბაზარზე ფირმა ახალგაზრდულ კომპანიადაა ცნობილი.

თავის დროზე კომპანიამ ასეთივე წარმატებით დაითხოვა იზაბელა როსელინი, რომელიც Lancome-ის ასაკიდან გამოვიდა.

ტარანტინოს ფილმი ყველა თაობისათვის

ჰოლივუდელი რეჟისორის კვენტინ ტარანტინოს ახალი ფილმი, "მოკალი ბილი", კრიტიკოსებმა ამერიკული კინემატოგრაფის ისტორიაში ყველაზე სისხლიან ფილმად შეაფასეს. თუმცა, ამის მიუხედავად, ფილმის ჩვენებაზე რეჟისორმა ყველა თაობის წარმომადგენლები დაპატიჟა.

"ბიჭებო და გოგონებო, თქვენ აუცილებლად უნდა ნახოთ "მოკალი ბილი". მერწმუნეთ, დროს ტყუილად არ დაკარგავთ", - ასე მიმართა ტარანტინომ კინოს მოყვარულებს ლონდონში, სადაც მისი ფილმის პრემიერა გაიმართა. პრემიერაზე "ბიჭებს შეხვდებათ ადრენალინის დოზა, ხოლო გოგონები – ქალურ ძალას განიცდიან".

თუმცა, ტარანტინოს მაინც წამოცდა, რომ მისი ფილმის ნახვა ბავშვებს 12 წლიდან შეუძლიათ. შემდეგ მან მშობლებს მიმართა: "თუ თქვენ საკმარისად თანამედროვენი ხართ – ჩვენებაზე თქვენი შვილებიც წამოიყვანეთ".

ტარანტინოს რეკომენდაციები შფოთის მიზეზი გახდა კინოკომპანია Walt Disney Co-ის ხელმძღვანელობაში. უკმაყოფილება კი იმ ფაქტმა გამოიწვია, რომ ტარანტინოს ახალი ფილმი სწორედ ამ კომპანიის შვილობილმა სტუდიამ - Miramax-მა გამოუშვა. ანუ კომპანია, რომელიც ყოველთვის საოჯახო და საბავშვო კინოფილმებთან ასოცირდება, ამჯერად ახლი პროდუქციით ძალადობას ეხმაურება.

Walt Disney Co-ს ხელმძღვანელის მაიკლ ეიზნერის თქმით, Miramax-მა ამჯერად "ძალიან ღრმად შეტოპა". "ამ ფილმის მნახველები გულგრილად ვერ ვიქნებით, - აცხადებს ეიზნერი, – როგორი თვალშისაცემი განსხვავებაა ჩვენი "პინოქიოსა" და "ზემბისაგან". როგორც წყაროები იუწყებიან, „დისნეის" ხელმძღვანელობამ, "მოკალი ბილი"-ის გამო, შესაძლოა, "გადახედოს" Walt Disney Co-სა და Mirmax-თან ურთიერთობებს.

კვენტინ ტარანტინოს ახალი ფილმის პირველი ნაწილი დიდ ეკრანებზე 10 ოქტომბრიდან იქნება.

წამალი "სალხინო"
ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.